

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	<i>Страница</i>
Доклад на независимите одитори	
Годишен доклад за дейността	1-28
Декларация за корпоративно управление	29-42
Нефинансова декларация	43-51
Финансов отчет:	52-57
<i>Отчет за доходите</i>	52
<i>Отчет за всеобхватния доход</i>	53
<i>Отчет за финансовото състояние</i>	54
<i>Отчет за промените в собствения капитал</i>	55
<i>Отчет за паричните потоци</i>	56-57
Приложения към финансовия отчет	58-191

КПМГ Одит ООД
бул. „България“ № 45/А
София 1404, България
+359 (2) 9697 300
bg-office@kpmg.com
kpmg.com/bg

Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД
ул. „Стара Планина“ № 5, ет. 5
София 1000, България
+359 (2) 9580980
info@bakertilly.bg
www.bakertilly.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на „Юробанк България“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения от стр. 52 до стр. 191 финансов отчет на „Юробанк България“ АД („Банката“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2020 г. и отчета за доходите, отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Банката към 31 декември 2020 г. и за нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по

етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането

на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ние определихме въпроса, описан по-долу, като ключов одиторски въпрос:

Очаквани кредитни загуби („ОКЗ“) по отношение на кредити и аванси към клиенти

Към 31 декември 2020 г. финансовият отчет включва:

- Брутна стойност на кредити и аванси на клиенти в размер на 8,063,843 хил. лева (31 декември 2019 г.: 7,422,527 хил. лева) и загуба от обезценка за ОКЗ в размер на 264,968 хил. лева (31 декември 2019 г.: загуба от обезценка за ОКЗ: 310,786 хил. лева), както са представени в приложение 18 към финансовия отчет;
- Нетен размер на разходи за обезценка за кредитни загуби, признат в отчета за доходите в размер на 82,719 хил. лева (2019: 66,370 хил. лева), както е представен в приложение 12 към финансовия отчет;

Виж също следните приложения към финансовия отчет:

- 2.2.15 Обезценка на финансови активи
- 3.1 Обезценка на кредити и вземания
- 5.2.1 Кредитен риск

Ключов одиторски въпрос

Както е описано в приложенията към финансовия отчет, очакваните кредитни загуби са били определени в съответствие със счетоводните политики на Банката, които следват изискванията на МСФО 9: *Финансови инструменти* („МСФО 9“). Съгласно изискванията на МСФО 9, Банката изготвя приблизителна оценка на очакваните кредитни загуби, като отчита класификацията по нива на кредитните експозиции.

Ние се фокусирахме върху тази област, поради размера на свързаните с това

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Нашите процедури, изпълнени, където е приложимо с помощта на наши специалисти по управление на финансовия риск, включиха без да се ограничават до:

- Оценка доколко са подходящи счетоводните политики и методологията за обезценка на база на изискванията на съответния счетоводен стандарт, нашето разбиране за бизнеса и практиките в индустрията. По-конкретно ние подложихме на критична оценка

суми, както и поради сложните счетоводни изисквания на МСФО 9, включително допускания, които се правят, за да се направи оценка и да се определят ОКЗ (в т.ч. макроикономически входящи данни, рисково моделиране на ОКЗ), които изискват значителни преценки при определяне на очакваните кредитни загуби.

От Управителния съвет се изисква да направи преценки, за това дали има значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване или има обективни доказателства за обезценка, на база на оценката за обслужването на кредита от длъжника и вероятността от неизпълнение, както и на база на оценката за очакваните парични потоци, които да бъдат получени от длъжника.

За Ниво 1 и Ниво 2, както и за Ниво 3 експозиции, които не надхвърлят специфични прагове, определени за различните сегменти съгласно „Счетоводна политика за обезценка на кредитни експозиции“ на Банката, очакваните кредитни загуби се определят на база на статистически модели, в които са заложили данни, на база на историческа информация на Банката, както и прогнозни макроикономически фактори (напр. темп на нарастване на брутния вътрешен продукт) и макроикономически сценарии, като се отчита сходния кредитен риск. Основните допускания на Управителния съвет в тази област са свързани с вероятността длъжникът да не изпълни задължението си и оценката на задължението, което няма да бъде възстановено от длъжника в случай на неизпълнение („загуба при неизпълнение“), като се вземат предвид и въздействието на COVID-19 и свързаните с него мораториум мерки (като отсрочване на плащанията) върху поведението на кредитополучателя, несигурност за плащане и свързаното значително увеличение на кредитния риск.

За експозиции от Ниво 3 над специфични прагове, определени за различните сегменти съгласно „Счетоводна политика за обезценка на кредитни експозиции“ на Банката, очакваните кредитни загуби се определят на индивидуална база, чрез анализ на дисконтирани парични потоци.

преценката на Управителния съвет, за това дали нивото на сложност на методологията е подходящо на база на оценката на фактори на ниво дружество и на ниво портфейл;

- Отправихме съответните запитвания към служителите в отделите за управление на риска на Банката, вътрешен одит и информационни технологии с цел да придобием разбиране за процеса на изчисляване на ОКЗ, използваните в него приложения на информационните технологии, основните източници на данни и допусканията, използвани в модела на ОКЗ. Също така, с помощта на нашите вътрешни специалисти по информационни технологии, направихме оценка и тестване на контролната среда на информационните технологии на Банката за сигурност и достъп до данните и промени в програмите;
- Оценка и тестове на проектирането и внедряването, както и оперативната ефективност на избрани основни контроли по отношение на одобрение, отчитане и наблюдение на кредити, включително, но не само, контроли свързани с коректността на класификацията на експозициите на такива, по които има изпълнение и такива, по които няма изпълнение, изчисление на дните просрочие и изчисление на ОКЗ;
- За избраната извадка от кредити и аванси към клиенти, избрана по специфични критерии, критична оценка, която се базира на наличната документация (актуализирани финансови индикатори, специфика на изплащането, събития на неизпълнение, реструктурирана експозиция) и на дискусия с кредитните инспектори и служители в отдела за управление на риска, за наличие на обстоятелства, които да наложат класификация в Ниво 2 или Ниво 3 към 31 декември 2020 г.;
- За тези кредити, за които са идентифицирани обстоятелства, които да изискат класификация в Ниво 3, критичен анализ на основните допускания, използвани от Управителния съвет при изготвяне на приблизителната оценка на бъдещите

Процесът включва елементи на субективност и разчитане на редица съществени предположения, включително тези по отношение на очакваните постъпления от продажбата на свързаното обезпечение и минималния период за реализиране на обезпечението.

Вследствие на горепосочените фактори, заедно със значително по-високата несигурност на оценката, произтичаща от въздействието на глобалната пандемия COVID-19 върху множество сектори на икономиката, ние счехохме, че очакваните кредитни загуби са свързани със значителен риск от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет.

Поради това, тази област изискваше нашето повишено внимание при одита и като такава бе определена като ключов одиторски въпрос.

парични потоци, използвани при изчисление на обезценките и оценките на обезпеченията, където е приложимо с помощта на нашите специалисти оценители;

- Получаване на съответните макроикономически прогнози на Банката и критичен анализ на оценката на Банката за прогнозната информация и макроикономическите сценарии, използвани при изчислението на ОКЗ. Независима проверка на информацията, чрез сравнение на факторите, използвани от Банката с публично налична информация;
- Преизчисляване на вероятността от неизпълнение и загуба при неизпълнение за избрани портфейли на Банката, включително тестове за пълнота и точност на историческите данни, заложи в процеса на изчисление на горните параметри;
- Тестване на съществени моделни и след-моделни корекции, свързани с COVID-19. Оценка на пълнотата на тези корекции и тяхната целесъобразност, като се вземат предвид данните, предположенията и методологията, използвани при изчисляване на корекциите;
- Преизчисляване на очакваните кредитни загуби към 31 декември 2020 г. за избрани портфейли на Банката на база на модела за ОЗК на Банката;
- Проверка дали оповестяванията на ОКЗ във финансовия отчет на Банката включват и описват по подходящ начин съответната количествена и качествена информация, изисквана от приложимата рамка за финансово отчитане.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от

Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не

изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с

нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора” на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да

ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните

обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.

- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния

контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на

информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнително докладване във връзка с Наредба №58/2018 г. на Комисията за финансов надзор

Изявление във връзка с чл. 11 от Наредба №58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и

разбиране за дейността на Банката („Инвестиционен посредник“) в хода и контекста на нашия одит на финансовия й отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба № 58 на КФН и чл. 92-95 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по отношение на дейността на Банката в ролята й на инвестиционния посредник.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

— КРМГ Одит ООД и Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на Банката от общото

събрание на акционерите, проведено на 20 август 2020 г., за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на съвместен одиторски ангажимент от 14 октомври 2020 г.

— Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на Банката представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това

- предприятие, извършен от КПМГ Одит ООД и трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
 - Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
 - Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.
 - За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, КПМГ Одит ООД е предоставило следните услуги на Банката, които не са посочени в годишния доклад за дейността или финансовия отчет на Банката:
 - Одит на финансова информация със специално предназначение на „Юробанк България“ АД, изготвена към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., в съответствие със счетоводните инструкции на Групата Юробанк СА към
- компонентите, обект на консолидация;
 - Преглед на финансова информация със специално предназначение на „Юробанк България“ АД, изготвена към и за периода, завършващ на 30 юни 2020 г., в съответствие със счетоводните инструкции на Групата Юробанк СА към компонентите, обект на консолидация;
 - Задължителен финансов одит на финансовия отчет на И Ар Би Лизинг България ЕАД, изготвен към и за годината, завършваща на 31 декември 2019.
 - Договорени процедури във връзка със системите за вътрешен контрол на Банката съгласно изискванията на чл. 76, ал. 7, т. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 5 от Наредба 14 на БНБ за 2019г.
 - За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД е предоставило договорени процедури във връзка със системите за вътрешен контрол на Банката съгласно изискванията на чл. 76, ал. 7, т. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 5 от Наредба 14 на БНБ за 2019г.

София, 31 март 2021 г.

За КПМГ Одит ООД

Иван Андонов
Управител

Севдалина Димсва

Регистриран одитор,
отговорен за одита

Бул. „България“ № 45/А
София 1404, България

За Бейкър Тили Клиту и
Партньори ООД:

Спиридон Груиц
Управител

Галина Локмаджиева

Регистриран одитор,
отговорен за одита

ул. „Стара Планина“ № 6, ет. 5
София 1000, България

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Ръководството на Банката представя годишен доклад за дейността към 31 декември 2020 г.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Юробанк България АД (Банката или Пощенска банка) е акционерно дружество (акциите му не се търгуват публично на нито една фондова борса), създадено в съответствие с българското законодателство. Тя е лицензирана кредитна институция и инвестиционен посредник, предлагащ обслужване на физически лица, корпоративно и инвестиционно банкиране в България. Централният офис на Банката се намира в град София. Адресът на управление е п.к. 1766 гр. София, ул. „Околовръстен път” 260.

Дейността на Банката се регулира от приложимото законодателство за кредитните институции и инвестиционните посредници. Основните надзорни органи са Българска народна банка (БНБ) и Комисията за финансов надзор (КФН). От октомври 2020 г. Пощенска банка е под надзора на европейската централна банка, който е част от процеса за сътрудничество между ЕЦБ и БНБ.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Макроекономическа среда

Изминалата година беше доминирана от пандемията от COVID-19. Кризата обхвана целия свят причинявайки безпрецедентен за последните години икономически срив и глобална рецесия. Много малко страни успяха да избегнат рецесията, най-голямата от които беше Китай, но дори и неговия икономически ръст беше сериозно намален.

Пандемията имаше огромно отражение върху всички аспекти на живота и икономиката – увеличаващият се брой инфекции принуди правителствата да наложат стриктни ограничения (локдаун), които съществено промениха начина на работа и навици за прекарване на свободното време. Хората се адаптираха бързо към новата реалност – да работят и учат от домовете си, да пазаруват повече онлайн и да организират виртуални събития, което обаче оказва негативно влияние върху други индустрии като спорт, забавление и туризъм.

В сегашната криза властите по света реагираха бързо, въвеждайки различни анти-кризисни мерки (фискални и монетарни), с цел да облекчат икономическия ефект от пандемията върху компаниите и домакинствата, да избегнат по-дълбок срив и да запазят структурата на икономиките, което да позволи бързо възстановяване когато кризата приключи. Този подход първоначално беше успешен и в резултат на това през третото тримесечие на 2020 година БВП на много от значимите икономики изпревари прогнозите. Междувременно няколко ваксини бяха одобрени, което създаде очаквания за бърз край на кризата. В края на 2020 година и в началото на 2021 година обаче, увеличаващите се инфекции (включително от нови варианти на вируса), новите ограничителни мерки и логистичните проблеми с производството и дистрибуцията на ваксините повдигнаха нови опасения относно прогнозираното възстановяване през 2021 г.

През 2020 година световната икономика се очаква да се свие с 3,5%, преди да се върне отново към растеж през следващите две години съответно с 5,5% и 4,2%. Темпът на възстановяване ще варира в отделните държави в зависимост от наличието на ваксини, ваксинационните планове, допълнителните мерки за подкрепа и обвързаността с другите икономики.

Основните рискове в негативна посока включват ново увеличение на инфекциите и забавяне на производството на ваксини и ваксинациите. Ако мерките за подкрепа бъдат отеглени преди възстановяването да стъпи на стабилна основа, перспективите за 2021 година няма да бъдат толкова добри. Увеличаващите се дългови равнища вероятно също ще бъдат тема на дискусия след приключването на кризата. От друга страна, по-бързото отминаване на пандемията се очаква да доведе до повишаване на доверието на потребителите и рязко нарастване на потреблението и инвестициите.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Макроикономическа среда (продължение)

Европейският съюз беше един от най-засегнатите от пандемията по отношение на икономическото производство, броя на инфекциите и загубата на човешки живот. Последните прогнози показват, че икономиката на ЕС се сви с 6,2% през 2020 г., а в някои държави, чиито икономики зависят значително от туризма като Гърция и Испания, спадът се очаква да бъде дори двущифрен. Туристическата индустрия все още е в шок, а перспективите за важния летен туристически сезон са неясни и зависят от развитието на пандемията и скоростта на провеждане на ваксинационните планове. Новите локдауни в много европейски държави ще забавят възстановяването до втората половина на 2021 година, когато то ще бъде подкрепено от частното потребление и активизирането на световната търговия. Прогнозата за следващите две години е икономиката на ЕС да нарасне с 3,7% през 2021 г. и 3,9% през 2022 г., докато в еврозоната ръстът ще бъде 3,8% и през двете години. Споразумението за Брекзит между ЕС и Великобритания е положителна новина, елиминирайки един значителен риск и намалявайки разходите на Великобритания за напускането на единния пазар и митнически съюз.

Паричната политика беше подкрепяща през 2020 г., като централните банки удължиха или въведоха нови програми за изкупуване на активи, нови кредитни улеснения и намалиха лихвените нива. В частност ЕЦБ удължи програмата си за нетно изкупуване на активи до март 2022 година като я увеличи с 500 млрд. евро до 1,85 трилиона евро. Банката също така удължи действието на програмите за дългосрочно финансиране и обяви нови подобни програми, насочени към облекчаване на ефектите от пандемията. ЕЦБ също така разшири действието на всички двустранни и временни суапови и репо споразумения, които имаше с централни банки на страни извън еврозоната.

Българската икономика беше една от по-слабо засегнатите от пандемията измежду страните-членки на ЕС, може би поради факта, че ограничителните мерки бяха едни от най-леките в Европа. От друга страна България е туристическа дестинация и външният сектор съставлява значителен дял от БВП, така че всяко забавяне на икономиките на основните търговски партньори оказва ефект и върху местната икономика. В сравнение със страните от западна Европа, първата вълна на инфекции през пролетта на 2020 година беше ограничена и сравнително лека. Когато ограничителните мерки бяха разхлабени през май, това даде тласък на потреблението през второто и третото тримесечие на годината. През четвъртото тримесечие обаче, следващата, много по-висока вълна на инфекции доведе до ново затваряне и нов спад на икономическата активност.

БВП намаля с 4.2% през 2020 година, според предварителните данни на Националния статистически институт. Потреблението нарасна с 1.8% на годишна база, докато всички останали компоненти на БВП имаха отрицателен ръст. Инвестициите бяха с 11% надолу на годишна база, докато вносът и износът спаднаха съответно с 11.3% и 6.6%.

В номинално изражение износът на България намаля с 6,9% през 2020 г. до 54,5 млрд. лв. Спадът на вноса беше по-голям – 9,6% надолу на годишна база до 59,7 млрд. лв. В резултат на това търговският дефицит се сви с повече от 30% до 5,2 млрд. лв. Българският износ за страните от ЕС се задържа на относително добро ниво – намалението беше само 4,4% на годишна база, докато износът за страните извън ЕС падна с 11,3% на годишна база. По отношение на вноса разликата между данните за страните от ЕС и трети страни беше много по-малка – съответно 9,2% и 10,2% на годишна база. За последния месец на годината имаше и добри новини – износът за страните от ЕС скочи с 10,3%, докато вносът се увеличи с 0,9% на годишна база.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Макроекономическа среда (продължение)

Основният фактор за спада на търговията със страните извън ЕС бяха по-ниските цени на петрола и газа. За първите 11 месеца от 2020 г. вносът на България на минерални масла и петрол се сви с 44% до 4,7 млрд. лв. Тъй като по-голямата част от вноса на тези стоки се извършва от Русия, страната отстъпи едно място в класацията и в момента е третият най-голям търговски партньор, извън страните от ЕС, след Турция и Китай.

Преките чуждестранни инвестиции през 2020 година бяха едва 560 млн. евро (0,9% от БВП) – най-ниското ниво от 2014 година насам и едва половината от обема за предходната година. Данните показват отлив на дялов капитал в размер на близо 1 млрд. евро, голяма част от които се дължат на финализирането на сделката за продажба на един от големите български телекомуникационни оператори през лятото на 2020 г. Отливът беше почти напълно компенсиран от увеличението на чуждестранните задължения (925 млн. евро), докато реинвестираната печалба беше 620 млн. евро – почти четвърт под нивото за предходната година. Последният показател е неформален индикатор за ефектите на кризата върху финансовите резултати на компаниите, особено като се вземе предвид че българските банки, които обикновено плащат значителни дивиденди, не разпределиха нищо през 2020 г. Най-големият нетен приток на инвестиции е получен от Австрия (303 млн. Евро), Германия (295 млн. Евро) и Швейцария (207 млн. Евро).

България завърши годината на ръба на дефлацията – индексът на потребителските цени (ИПЦ) нарасна с едва 0,1% на годишна база към декември 2020 година. Последният път, когато индексът е бил на това ниво е било през декември 2016 година. Въпреки че цените на повечето групи стоки и услуги се увеличиха през годината, тяхното нарастване беше балансирано от значителното намаление на цените на транспорта и облеклото (съответно -9,4% и -4,9%). Отчасти това е поради по-ниските цени на газа, договорени между Газпром и Булгаргаз, но друг основен фактор е пандемията. Цените на петрола се понижиха значително през 2020 година, което оказва влияние на цените на горивата, а локдауна и затворените търговски центрове доведоха до спад на търсенето на нови автомобили и облекло. Цените на хранителните стоки също се успокоиха и тяхното нарастване се забави от пик от 8% на годишна база към януари 2020 г. до по-скромното ниво от 1,9% на годишна база към декември.

Коефициентът на безработица в страната се увеличи през 2020 година с 1,1 процентни пункта до 5,3%, според данните на Националния статистически институт. Броят на безработните беше 171 хиляди – нарастване с 36 хиляди, в сравнение с 2019 г. Коефициентът на безработица достигна връх от 6% през второто тримесечие на годината, но намалю до 4,9% през третото, поради по-високото търсене на сезонни работници. Коефициентът на заетост във възрастовата група между 15 и 64 години се понижи до 68,8%, което е с 1,2 процентни пункта по-ниско от предходната година (равняващо се на 94 хиляди души), но огромна част от този ефект (около 60 хиляди) се дължи по-скоро на влошаващата се демографска структура на населението, отколкото на обезкуражени работници. Правителствените програми (60/40 и 80/20) също подкрепиха трудовия пазар, помагайки за запазването на до 250 хиляди работни места през годината.

Броят на дългосрочните безработни (без работа повече от 2 години) остана почти без промяна – около 55 хиляди души. Също без промяна беше и броят на безработните лица с основно или без образование, които съставляват една трета от всички. Северозападната част на страната все още има най-високия коефициент на безработица в размер на 13% (10,9% през 2019 година), докато югозападната част (която включва София) има коефициент от 3,8%, което обаче вече не е най-ниското ниво. Първото място принадлежи на южен централен регион (около Пловдив), където коефициентът на безработица е едва 3,3% в края на 2020 година.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Макроикономическа среда (продължение)

Въпреки по-слабия трудов пазар, средната заплата нарасна с 9% през 2020 година до 1 468 лева. В някои сектори заплатите растяха с двуцифрен темп, най-вече при държавните служители, медицинския персонал и учителите (20-процентно увеличение за първите две групи и 17% за третата). На другия полюс бяха заплатите на служителите в секторите развлечение и туризъм, където средните заплати бяха с 20% по-ниски, отколкото през декември 2019 година. И в двата сектора обаче, данните показват рязък спад през последния месец на 2020-а, което означава, че намалението е по-скоро поради втория локдаун и програмите за подпомагане на заетостта, отколкото поради структурни причини. Най-високо платеният сектор остава ИТ и комуникациите със средна заплата от 3,502 лева (8% годишно увеличение), докато производството на енергия и газ надмина финансовия сектор като втория най-добре платен със средна заплата от 2,431 (9% на годишна база) .

Консолидираният държавен бюджет приключи с дефицит от 3,5 млрд. лв. (3% от БВП), по-добре от прогнозата на правителството за дефицит от 5,25 млрд. лв. (4,4% от БВП). Въпреки кризата, данъчните и осигурителните приходи бяха с 1,6% (570 млн. лв.) по-високи, отколкото през 2019-а. Голяма част от допълнителните приходи дойдоха от данъците върху доходите и социалните осигуровки, поради по-високите заплати и нарастването на минималните социално-осигурителни прагове. През 2020 година правителството изхарчи с 5 млрд. лв. повече за заплати, покупка на стоки и услуги, субсидии и пенсии, по-голямата част от които бяха представени като анти-кризисни мерки като правителствени програми за подкрепа, допълнителни плащания за пенсионерите (по 50 лв. на месец), увеличение на пенсиите, доставка на медицински материали, покупка на ваксини и увеличение на заплатите на държавните служители. В известна степен това увеличение беше балансирано от намалението с 2,5 млрд. лв. (33%) на капиталовите разходи, но трябва да бъде отчетено, че през 2019-а правителството изхарчи около 2,1 млрд. лв. за придобиването на нови самолети за военновъздушните сили. Като се има предвид, че много от увеличените разходи през 2020 година нямат еднократен характер, балансирането на бюджета през следващите години ще бъде по-трудно и ще изисква поемането на допълнителен дълг.

За финансирането на бюджетния дефицит правителството издаде нов дълг в размер на 2,5 млрд. евро през септември 2020 (поравно разпределен между 10 и 30-годишни книжа) с рекордно ниска доходност. Държавният дълг се увеличи с 5,4 млрд. лв. до 28,97 млрд. лв., а като процент от БВП – от 19,7% до 24,3% в края на 2020 г.

През ноември 2020 година рейтинговата агенция Moody's повиши кредитния рейтинг на страната с една степен до Ваа1 в местна и чуждестранна валута със стабилна перспектива. Другите две големи рейтингови агенции - S&P and FITCH потвърдиха рейтинга на страната (ВВВ в местна и чуждестранна валута) със стабилна перспектива.

През 2021 г. българската икономика се очаква да нарасне с 4,5% с предположението, че мерките за затваряне ще бъдат отменени в края на март 2021 г., плановете за ваксинация ще напредват бързо през следващите месеци, туризмът ще се възстанови през най-важния летен сезон и потреблението и износет ще се увеличат през втората половина на годината. През 2022 г. и след това се планира икономиката да се върне към предкризисното си равнище и постепенно да се приближи към своя дългосрочен потенциален темп на растеж на БВП. Всяко от горните предположения, които не отговарят на истината, представлява риск за прогнозата и ще повлияе на икономическото възстановяване.

Банкова система

Пандемията оказва влияние върху резултатите на българските банки, но за момента българската банкова система понася добре кризата. Банките запазиха основните си източници на доход, но трябваше да заделят допълнителни провизии за обезценка. Нетната печалба за годината се намали наполовина до 815 млн. лв., а възвращаемостта на капитала спадна от 11,9% през 2019 г. до 5,5% през 2020, но капиталовите и ликвидни буфери се подобриха още повече и системата е добре подготвена за потенциално влошаване на макроикономическата обстановка.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Банкова система (продължение)

Несигурността в първите месеци на пандемията и забавянето на икономическата активност намали търсенето на кредити. Компаниите ограничиха плановете си за експанзия, домакинствата бяха по-малко склонни да взимат нови потребителски кредити и само пазарът на недвижими имоти остана сравнително незасегнат. След първоначалния шок ситуацията се нормализира през второто полугодие, но не се върна напълно на предкризисните нива. Общите кредити се увеличиха с 4,8% до 69,5 млрд. лв. през 2020 г. В номинално изражение нетното увеличение е 3,2 милиарда лева, което е около 60% от нивото през 2019 година. Фирмените кредити нараснаха с 1,5 млрд. лв. (3,6% на годишна база) до 43,6 млрд. лв. – по-малко от половината нови кредити отпуснати година по-рано. Нетната делта на потребителските кредити беше едва 455 млн. лв. (3,7% годишно нарастване) – около една пета от делтата за 2019 г. Единственото изключение беше ипотечният сегмент – там кредитите нараснаха с 1,27 млрд. лв. (10,1% на годишна база) или едва 20% по-ниско, отколкото за предходната година.

Средните лихвени проценти по новоотпуснатите кредити в лева останаха сравнително стабилни във фирмения сегмент – от 2,86% в края на 2019 година на 2,8% година по-късно. Лихвите по новите потребителски кредити намаляваха през първата половина на годината – от 9% на 7,65% през юни, но обърнаха тенденцията през втората и отново достигнаха 9% през декември. В ипотечния сегмент лихвите паднаха с още 20 базисни точки до 2,8% през годината.

Имайки по-малко възможности да харчат и инвестират, домакинствата и фирмите останаха с повече парични средства по своите сметки. Депозитите достигнаха ново рекордно ниво от 100,7 млрд. лв. към края на годината, като се увеличиха с 8,8 млрд. лв. (9,6% на годишна база), прескачайки границата от 100 млрд. лева. В номинално изражение ръстът беше с 20% по-висок спрямо предходната година. Депозитите на фирми и домакинства нараснаха съответно с 3,8 млрд. лв. (11,1% на годишна база) и 5 млрд. лв. (8,7% на годишна база), като и двете суми са най-високите в историята. Съотношението депозити към кредити падна с повече от 3 процентни пункта до 69%, а ликвидния буфер се увеличи с 20% до 36 млрд. лв., като коефициентът на ликвидно покритие почти достигна 280%.

Свърхликвидността оказва натиск върху маржовете на банките, поради ограничените възможности за инвестиране. Банките платиха през годината над 70 млн. лв. на БНБ и на други кредитни институции под формата на отрицателни лихвени проценти, с 16,4 млн. лв. повече отколкото през 2019 година, като в същото време спестиха от лихвени разходи по клиентски депозити 23,5 млн. лв. за годината. Средният лихвен процент по депозитите в края на 2020 година е едва 7 базисни точки – с 2 базисни точки по-ниско, отколкото година по-рано.

Банките успяха до голяма степен да запазят основния си лихвен приход. Лихвите получени по кредити предоставени на клиенти намаляха минимално с 1,2% (31 млн. лв.) до 2,61 млрд. лв. Приходът от пласменти в други банки обаче се сви с почти две-трети (68 млн. лв.) до едва 36 млн. лв. в края на 2020 година поради отрицателните лихвени проценти и регулаторните ограничения върху чуждестранните експозиции на банките. Кризата взе своя дял и от приходите от такси и комисиони, които намаляха с 6% (85 млн. лв.) до 1,04 млрд. лв. Банките също така пострадаха от волатилността на финансовите пазари – техният приход от финансови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност, падна с близо 170 млн. лв. до 164 млн. лв.

Разходите бяха държани под контрол – административните разходи без амортизация и други провизии се увеличиха с по-малко от 1% (13 млн. лв.) до 1,68 млрд. лв. Докато другите административни разходи намаляха, натискът върху трудовия пазар накара банките да увеличат своите разходи за персонал с 2,6% (23 млн. лв.) до 910 млн. лв.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Банкова система (продължение)

Други еднократни фактори обясняват около една пета от спада в нетната печалба на българските банки между 2019 и 2020 година. През 2019 година Юробанк България реализира 78,7 млн. лв. печалба от изгодна покупка вследствие на вливането на Банка Пиреос България, а през 2020 година друга банка начисли 107 млн. лв. извънредни провизии върху гаранции. Най-голямата причина за спада на нетната печалба на банките през 2020 година обаче остава обезценката на финансови активи, която скочи повече от два пъти от 431 млн. лв. до 876 млн. лв. Въпреки че обемът на необслужваните експозиции (НОЕ) намаля през 2020-а, банките действаха в съответствие с изискванията на МСФО 9 и регулаторните предписания, включвайки прогнозна информация в своите модели и трупайки буфери за в бъдеще.

Кредитното качество на портфейла се подобри през 2020-а – необслужваните експозиции намаляха с 1 процентен пункт до 8,2%, поради въвеждането на частните мораториуми за отлагане на плащанията по кредити приети от българските банки през април 2020 и проактивните им стратегии за управление на НОЕ. През годината необслужваните експозиции намаляха с близо 410 млн. лв. до 5,7 млрд. лв. Кредитите с просрочие повече от 180 дни паднаха с 460 млн. лв. до малко над 3 млрд. лв., но все още са над 50% от всички необслужвани експозиции. Коефициентът на покритие достигна 62,6% - най-високото ниво в края на годината за последните 6 години откакто се публикуват данни за това. Към края на годината балансовата стойност на активните кредити, обхванати от частните мораториуми, е близо 8,1 млрд. лв. (11,6% от общите кредити).

Една от мерките, обявени от БНБ през март 2020 година, беше забрана за разпределянето на дивиденди. Цялата нетна печалба за 2019 година (1,67 млрд. лв.) беше задържана и включена в капиталовата база на банките. Това, заедно с приемането на Регламент 2020/873 през юни 2020 в отговор на пандемията от COVID, значително подсили капиталовите буфери. Коефициентът на капиталова адекватност се повиши от 20,2% през декември 2019 година до 22,7% през декември 2020 (към същата дата коефициентът на базов собствен капитал от първи ред беше 21,7%).

Основни промени в регулаторната среда

През март 2020 БНБ прие пакет от мерки във връзка с пандемията от COVID 19. Мерките включват забрана за разпределяне на дивиденди през 2020 г., отменяне на увеличението на антицикличния капиталов буфер, планирани за 2020-а и 2021-а (оставяйки го на ниво от 0,5%), и намаление на чуждестранните експозиции на банките.

През април 2020 г. Управителният съвет на БНБ утвърди проекта на Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества - финансови институции във връзка с извънредното положение, въведено от българския парламент през март 2020 г. След утвърждаването му документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02). Одобреният частен мораториум осигури възможност за промени в графика за изплащане на главницата и/или лихвите по задълженията, без да се променят ключови параметри по кредитния договор, например вече договорените лихви. Крайните срокове за подаване на искане за отсрочване бяха удължавани на два пъти – през юли и декември 2020. Периодът за подаване на искания от клиенти на банките за отсрочване на задължения беше удължен до 23 март 2021, а срокът за разсрочване на задължения на клиенти на банките – до 31 декември 2021 г., но за не повече от 9 месеца.

През юни 2020 г. влезе в сила нов регламент за капиталовата адекватност (Регламент (ЕС) 2020/873) в отговор на пандемията от COVID-19, въвеждайки няколко механизма за облекчаване на банките като временно третиране на държавен дълг, издаден във валутата на друга държава членка, временно третиране на първоначалното прилагане на МСФО 9, освобождаване от приспадане на пруденциално оценените софтуерни активи, по-ниски рисково претеглени експозиции към МСП, които не са в неизпълнение и други.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Основни промени в регулаторната среда (продължение)

През юли 2020 г. България беше официално приета в ЕРМ II, „чакалнята“ за Евроразона. Българското правителство потвърди решението си да запази фиксирания обменен курс до приемането на еврото. Страната ще прекара най-малко две години в ЕРМ II, докато междувременно ще продължи да прилага специфичните мерки, описани в плана за действие от 2018 г. Като част от споразумението за приемане в ЕРМ II на 1 октомври 2020 г. България също се присъедини към Единния надзорен механизъм и Единния механизъм за реструктуриране и установи тясно сътрудничество между Българската Народна Банка и Европейската централна банка (ЕЦБ). Към тази дата ЕЦБ става надзорен орган на пет български банки - УниКредит Булбанк АД, Банка ДСК АД, Обединена българска банка АД, Юробанк България АД и Райфайзенбанк България ЕАД. ЕЦБ ще отговаря също така за надзора върху по-малко значимите институции, които остават обект на пряк надзор от БНБ, както и за общите процедури за всички поднадзорни лица.

Развитие и основни индикатори от дейността на Юробанк България

През 2020-а Юробанк България беше добре позиционирана да реализира положителните ефекти от успешното придобиване и интегриране на Банка Пиреос България през 2019-а и да постигне изключителни финансови резултати за поредна година. Нетно от еднократните ефекти от придобиването на Банка Пиреос България (печалба от изгодна покупка), общият оперативен приход се увеличи с почти 8% до 470 млн. лв., докато печалбата преди провизии нарасна със 17% до 254 млн. лв.

През изминалата година Юробанк България предложи атрактивни кредитни продукти на своите клиенти и увеличи брутните си кредити с 8,6% (642 млн. лв.) до 8,06 млрд. лв., подобрявайки пазарния си дял с 40 базисни точки до 11,6%. Ръстът беше балансиран между корпоративния и ритейл сегмента – корпоративните кредити нараснаха с 8,5% до 3,83 млрд. лв., а ритейл кредитите се увеличиха с 8,8% до 4,23 млрд. лв. Потребителските кредити растяха с най-висок темп – 20% на годишна база до 1,24 млрд. лв., докато в ипотечния сегмент банката успя да спечели от силното пазарно търсене и увеличи обема с 8,7% до 2,28 млрд. лв. Кредитите за малки предприятия се свиха с 5,7% (43 млн. лв.) до 717 млн. лв., но спадът беше изцяло поради отписванията през годината. Малките фирми бяха значително засегнати от пандемията, локдауните и рецесията и имаха най-голяма нужда от подкрепа. В отговор на това, Юробанк България се включи във всички програми за подкрепа на малкия и среден бизнес, подписвайки споразумения с Българската банка за развитие, Фонд мениджъра на финансови инструменти в България и с ЕИФ (програми JEREMIE и COSME), макар че техният пълен потенциал ще се разгърне през 2021 година.

Годината беше рекордна за българския банков сектор по отношение на привличането на депозити и Юробанк България взе своя справедлив дял. Депозитите на клиенти нараснаха с 8,4% до 10,23 млрд. лв., което отговаря на пазарен дял от 10,2%. В номинален размер годишната делта беше близо 800 млн. лв., повече от 100 млн. лв. над номиналния размер на нетните кредити, което позволи на Юробанк България да запази ликвидните си буфери и да поддържа коефициента нетни кредити към депозити на комфортното ниво от 76%. Банката продължава да разчита основно на ритейл депозити, които съставляват 75% от всички, и които нараснаха с 10% през последната година до 7,67 млрд. лв. Депозитите от корпоративни клиенти от своя страна се увеличиха с 4,6% до 2,56 млрд. лв. През годината депозитите от банки и други привлечени средства намаляха от 54 млн. лв. до 37 млн. лв. и бяха по-малко от половин процент от всички привлечени средства.

Нетният лихвен приход на Юробанк България порасна със 7,5% на годишна база до 362 млн. лв. Лихвените приходи се увеличиха със 7,8% на годишна база до 375 млн. лв., а лихвените разходи с 1,8 млн. лв. (16% повече на годишна база) до 12,7 млн. лв. Лихвените разходи нараснаха изцяло поради отрицателните лихви по свръхрезервите в БНБ, както и по-високите разходи за депозити от банки и други привлечени средства, като последните вече съставляват една четвърт от всички лихвени разходи. Въпреки 10-процентното увеличение на обема на депозитите, Банката успя да задържи техните разходи без промяна.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Развитие и основни индикатори от дейността на Юробанк България (продължение)

Нетните приходи от такси и комисиони се увеличиха с 10% на годишна база до 103,4 млн. лв. В почти всички категории приходите от такси и комисиони нараснаха с двуцифрено число на годишна база, в резултат на по-голямата клиентска база вследствие на вливането на Банка Пиреос България, промените в тарифата и увеличения брой трансакции. Единственото изключение са таксите от преводи, които намаляха с 12%. В края на 2019 година таксите за парични трансфери в рамките на Европейското икономическо пространство в чуждестранна валута бяха уеднаквени с тези в местна валута. Това, заедно с ефектите от пандемията като забавянето на оборота на клиентските бизнес трансакции и активното насочване на трансакциите към нефизическите дигитални банкови канали доведе до по-нисък приход от такси за Банката.

Другите оперативни разходи се подобриха с 5% на годишна база до 188,5 млн. лв., но през 2019 година имаше еднократен разход в размер на 20,5 млн. лв. за интеграцията на Банка Пиреос България. Някои от стандартните разходни пера нараснаха в сравнение с предходната година в резултат на по-голямата клонова мрежа, увеличения персонал, продължаващия проект за обновяване на клоновете, както и инвестициите, които банката прави за изпълнението на програмата за дигитализация. Съотношението разходи към приходи беше на завидното равнище от 40.1% в края на 2020 година, едно от най-ниските нива в сравнение с преките конкуренти.

Банката задели 83 млн. лв. през 2020 година за очаквани кредитни загуби адресирайки основни области на риск като несигурността на макроикономическите прогнози, ефекта на сделките обект на мораториум върху качеството на портфейла на банката, потенциалните рискове от експозиции към секторите, които са най-засегнати от пандемията, както и заделянето на буфери за евентуални бъдещи загуби свързани с пандемията. Цената на риска остана на ниво от 1,1%, което е сравнимо със средното за пазара. Междувременно обемът на необслужваните експозиции намаля с 90 милиона лева до 535 млн. лв. в края на 2020 година, а коефициентът на необслужвани експозиции се подобри със 180 базисни точки до 6,7%. Размерът на новите необслужвани експозиции беше сравнително нисък, поради стриктния контрол, мерките за събиране, както и употребата на механизмите за отсрочване по мораториума. Въпреки че през годината бяха отписани кредити с балансова стойност от близо 124 млн. лв., коефициентът на покритие на лоши кредити остана стабилен на ниво от 49%.

Юробанк България приключи годината с нетна печалба в размер на 152,7 млн. лв., третата най-висока в системата. Възвращаемостите на капитала и активите също бяха внушителни като се има предвид предизвикателната година – съответно 9,9% и 1,4%. Нетната печалба за годината ще бъде капитализирана, в съответствие с решението на БНБ от януари 2021 година за неразпределение на дивиденди, което допълнително ще подсили капиталовата адекватност на банката. Коефициентът на капиталова адекватност в края на 2020 година беше 20,91%, с над 4 процентни пункта повече отколкото за предходната година и се очаква да остане над 20% през 2021-а.

Събития след датата на баланса

Няма значими събития след датата на баланса които да имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2020 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Рискът е съставна част от дейността на Банката за постигане на нейните стратегически и бизнес цели. Поемането на риск е присъщо на финансовия бизнес, а оперативните рискове са неизбежна последица от осъществяването на дейността. Затова навременното и ефективно управление на риска е важен приоритет за ръководството на Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (продължение)

Дейността на Банката е изложена на различни финансови рискове и тя включва анализ, оценка, приемане и управление на риска или комбинацията от рискове. Политиките за управление на риска отразяват целите на Банката. Банката не възнамерява да поддържа големи рискови позиции с цел да се увеличи доходността в краткосрочен план. Целта на Банката е да постигне баланс между риск и възвръщаемост и да минимизира потенциалните негативни последици за дейността си.

Последователната и ефективна рамка за идентификация, оценка, мониторинг и контрол на риска е изцяло документирана от звеното за управление на риска в Банката. Тази рамка формира единна основа за дефиниране на стратегиите, политиките и процедурите на всички звена в Банката, които поемат риск. Банковите политики за управление на риска са предназначени да идентифицират и анализират рисковете, да определят лимити и контроли, да следят нивото на различните видове риск и придържането към определените лимити с помощта на надеждна и съвременна информационна система.

Надзорният съвет на Банката (НС) е делегирал на Риск комитета функциите по одобряване на всички стратегически решения за управление на риска. Риск комитетът е отговорен за контрола на количествените и качествени аспекти на всички кредитни, пазарни, ликвидни и оперативни рискове. Отдел „Риск“, който изпълнява „Риск“ функцията, подкрепя и допълва дейностите на Риск Комитета. Към момента това се допълва от функцията по управление на риска. В допълнение Вътрешен одит извършва независим преглед на управлението на риска и контролната среда.

Управлението на риска в Банката обхваща съществените източници на риск във всички портфейли и операции. Ръководството е отговорно за създаването и развитието на процеси и системи за ефективно и ефикасно извършване на банковите операции, адекватен контрол на риска, разумно управление на дейността, коректни оповестявания към външни и вътрешни потребители и спазване на вътрешните и външни правила и регулации.

Звената, чиято отговорност е измерването, отчитането и контролирането на риска имат ясно определени отговорности, които са независими от звената, откриващи позиции и поемащи риск. Създадените в Банката системи за вътрешен контрол осигуряват адекватно разделение на задълженията, с цел да се предотврати конфликт на интереси между дейностите по поемане, одобряване, мониторинг и контрол на риска.

Звеното „Управление на риск“ в Банката участва активно в създаването и ценообразуването на новите продукти, в изготвянето на нови процедури, във вземането на бизнес решения, както и във въвеждането на ефективни механизми за управление и контрол на риска. Вътрешните процедури подсиgurяват за Банката, че рискове, присъщи на новите продукти и инициативи, се идентифицират своевременно и са обект на адекватен анализ и контрол, преди да бъдат въведени или предприети.

Основните четири вида риск, управлявани и контролирани от страна на Банката, са кредитен риск, пазарен риск (включително лихвен риск в банковия портфейл), ликвиден риск и оперативен риск.

Кредитен риск

Банката е изложена на кредитен риск - рискът, свързан с невъзможността или нежеланието на клиенти или контрагенти да изпълнят задълженията си към Банката, свързани с кредитиране, търговия (с финансови инструменти, валута и т.н.), сетълмент, хеджинг или други трансакции в съответствие с договорния период или погасителен план.

Експозиции към кредитен риск възникват основно от дейности, свързани с предоставяне на заеми на клиенти и от инвестиционни дейности, свързани с придобиване на дългови и други ценни книжа в портфейла на Банката. Кредитен риск има и по задбалансовите финансови инструменти като поети кредитни ангажименти и риск на контрагента в извънборсови операции с деривати.

Банката използва рейтингови системи и подходяща методология на йерархията при оценка на кредитоспособността на корпоративните си клиенти. Рейтинговите системи включват както количествена, така и качествена информация за всеки един отделен кредитополучател с цел

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Кредитен риск (продължение)

оценяване на неговата кредитоспособност и определяне на кредитния му рейтинг. Банката определя кредитното качество на кредитите, отпуснати на корпоративни клиенти, на индивидуална основа като използва съответния рейтинг на клиента, както и на база задълбочени анализи на определен брой качествени и количествени критерии. Класификацията на кредитите на малки предприятия и граждани е базирана на анализи на просрочия по групи. Групирането е на база общи характеристики на съответните продукти, на база на сходните рискове, които носят и на база на вида на обезпечението.

Експозициите към кредитен риск се управляват редовно чрез анализ на способността на настоящите и потенциални кредитополучатели да извършват плащанията за главници и лихви съгласно договора за кредит и чрез промяна на кредитните лимити, където е уместно. Експозицията на всеки кредитополучател е ограничена от съответните лимити, покриващи балансовата и задбалансовата част на експозицията. Задбалансовите ангажименти към клиентите включват валутни и лихвени деривати, банкови гаранции, акредитиви и други финансови инструменти.

В съответствие със своята стратегия за управление на риска, Банката поддържа ниско ниво на концентрация на риска по индустрии и клиенти.

Банката оценява на месечна база рисковите експозиции, свързани с кредитния портфейл чрез класифициране и провизиране на кредитите в съответствие с МСФО и Политиката за провизиране. Провизиите за обезценка отразяват вероятността Банката да не съумее да упражни своите права върху предоставените в нейна полза обезпечения по просрочените кредити.

Пазарен риск

Банката е изложена на пазарен риск, представляващ риска от потенциални финансови загуби в резултат на неблагоприятни промени в пазарни променливи като лихвени проценти, валутни курсове или цени на капиталови инструменти. Справедливата стойност или бъдещите парични потоци на даден финансов инструмент може да варира в следствие на изменения в пазарните променливи и по този начин да окаже влияние върху печалбата на Банката.

Корпоративните ръководни принципи по отношение на контрола и наблюдението на пазарните рискове са дефинирани в „Политиката за пазарен и контрагентски риск“ на Банката. “Политиката за пазарен и контрагентски риск” се допълва от процедури за пазарния риск, които излагат в детайли стандартите и изискванията, необходими за прилагането на Политиката. Политиката и процедурите се отнасят до контрола на пазарните рискове, произтичащи от всички активи, пасиви и задбалансови позиции на Банката, като по този начин покриват както дейностите на управление „Капиталови пазари”, така и всички останали, които носят експозиция към пазарен риск.

Установената от Банката рамка за контрол и управление на пазарните рискове цели да защити Банката от непредвидени пазарни загуби и да допринесе за стабилността на доходите посредством независимо идентифициране, оценка и разбиране на пазарните рискове, присъщи на бизнеса, както и да изгради прозрачна, обективна и последователна информация относно пазарните рискове като база за вземането на разумни решения.

Отдел „Пазарен риск“ на Банката цели да спомогне за привеждането на банковата организационна структура и управленски процес в съответствие с най-добрите международни практики, за прилагането на стандарти за контрол на пазарните рискове и за осъществяването на връзката между бизнес стратегията и операциите - от една страна, и целите на контрола и наблюдението на риска - от друга.

Склонността на Банката за поемане на пазарен риск е изразен с помощта на номинални лимити за експозициите към пазарни рискове, както и чрез определени характеристики, като различни типове разрешени пазари, продукти, държави, контрагенти и валути. Измерването на пазарния риск се осъществява текущо чрез използването на данни за номиналните експозиции и лимити върху тях, което се допълва от използването на регулярни стрес тестове. Банката не използва стойност под риск (value at risk -VaR)- базирани лимити.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пазарен риск (продължение)

При решение на ръководството, в бъдеще е възможно да бъде въведен допълнителен стойност под риск (VaR) анализ. Системата за оценка на пазарния риск на Банката измерва рисковете, свързани със следните специфични пазарни фактори:

а) Лихвен риск

Дейността на Банката е свързана с поддържане на експозиции, чувствителни към колебанието на пазарните нива на лихвените проценти, което оказва въздействие върху финансовата позиция и паричните потоци на Банката. Лихвеният риск е вероятността за промяна в нетния лихвен марж, който може да се увеличи, но също така би могъл и да се намали или да доведе до загуби при поява на неочаквани движения на пазарните лихвени проценти. Лихвеният риск може да включва риск от преоценка, риск от промяна в кривите на доходността, базисен риск, спред риск, опционен риск и риск от волатилност. Ръководството наблюдава на месечна база нивата на лихвените дисбаланси и оценява необходимостта от предприемане на промени в лихвената политика на Банката.

б) Валутен риск

Промените във валутните курсове оказват съответното въздействие върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката. Основната част от откритата валутна позиция на Банката е срещу евро, като обменният курс на лева спрямо еврото е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд в България. Ръководството определя лимити за откритите позиции по отделни валути и за нетната обща откритата позиция както за овърнайт, така и за дневни позиции, като тези лимити се следят на ежедневна база.

в) Риск, свързан с цените на капиталовите инструменти

Рискът от промяна на цените на капиталови инструменти е риск от потенциални загуби поради неблагоприятна промяна в стойността на притежаваните капиталови инструменти. Той включва директен риск, риск от волатилност, спред риск и дивидентен риск.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, свързан с това Банката да не може да посрещне плащания, свързани с финансовите си пасиви, когато станат дължими или да набере достатъчно средства, компенсирани за изтеглени такива. Последствията могат да бъдат невъзможност за изпълнение на задължения за изплащане на депозити или поети ангажименти, свързани с усвояване на одобрени кредити.

Банката има ограничен апетит по отношение на ликвидния риск и приема потенциално увеличените разходи, свързани с поддържането на ликвидни буфери с цел подсигуриране на адекватна ликвидна позиция.

Банката поддържа политики за ликвидността, които подсигурират наличието на адекватни практики в областта на управление на ликвидността. Като част от своята рамка за управление на ликвидния риск Банката съблюдава различни ликвидни съотношения и индикатори. Основните аспекти, вземани под внимание при контрола на ликвидността, са ликвидните съотношения, наличието на достатъчно и висококачествени ликвидни активи и буфери, профилът на падежните несъответствия, разнообразието и стабилността на депозитната база, съотношението на кредити към депозити, резултатите от провежданите стрес тестове и др.

Банката анализира ликвидната си позиция и при стресови сценарии, разработени да проверят адекватността на ликвидната позиция за устояване на кризисни ситуации (например значителен отлив на депозити, редуциране на кредитни линии и др.).

Управителният съвет (УС) на Банката възлага на Комитета за управление на активите и пасивите (КУАП) първостепенна отговорност да съветва УС относно стратегическото управление на активите и пасивите на Банката с цел да управлява лихвения и ликвиден риск на Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ликвиден риск (продължение)

На стратегическо ниво КУАП управлява активите и пасивите на Банката с оглед осигуряване на редовно и навременно посрещане на текущите и бъдещи задължения.

В неговите правомощия е да взема всички необходими решения по отношение на лихвената политика, управлението на ликвидността и активите и пасивите на Банката и да определя целевите параметри по потенциалното външно финансиране. Оперативното управление на ликвидността на Банката и изпълнението на решенията на КУАП относно управлението на ликвидността се възлагат на Началника на управление „Капиталови пазари”.

Отдел „Пазарен риск“ е отговорен за регулярното изготвяне и докладване на вътрешния отчет за ликвидните несъответствия и заложените в него ликвидни съотношения. Отделът упражнява независим контрол на ликвидния риск и ескалира нарушенията на лимитите до съответните ръководни органи.

ВАЖНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА

Пощенска банка, с юридическо име „Юробанк България“ АД, е четвъртата по активи банка в България, с широка клонова мрежа в цялата страна и значителна клиентска база от граждани, фирми и институции. Тя е водещ фактор в нововъведенията и формирането на тенденциите в банковия сектор в страната през последните години и е многократно награждавана за своите иновации. Финансовата институция заема стратегическо място в банкирането на дребно и корпоративното банкиране в България. Банката е един от лидерите на пазара на кредитни и дебитни карти, жилищното и потребителско кредитиране, спестовните продукти, както и по отношение на продуктите за корпоративни клиенти – от малки фирми до големи международни компании с присъствие в страната. Финансовата институция е с една от най-добре развитите клонови мрежи и модерни алтернативни канали за банкиране, като специално обръща внимание на качествено обслужване на своите клиенти. А през 2021 г. банката ще отбележи и своето 30-годишно присъствие сред лидерите на банковия пазар у нас.

2020 е годината на цялостния преход към трайно иновативен начин на работа в Пощенска банка. Стратегията на финансовата институция е да залага на добро обслужване, модерни продукти и услуги, внедряване на нови решения във вътрешните процеси на работа и удобни начини за вътрешна комуникация с екипа.

Пощенска банка има дългосрочен кредитен рейтинг ВВВ-, положителна перспектива, потвърден през юни 2020 г. от Българската агенция за кредитен рейтинг (БАКР).

През ноември 2020 г. за проявени лидерски умения и динамичното развитие на банката г-жа Петя Димитрова, главен изпълнителен директор и председател на УС на Пощенска банка, бе отличена за втора поредна година и общо за пети път в кариерата си със специалната награда „Банкер на годината 2020“.

Финансовата институция получи през месец октомври два приза за „Банка на годината“ и за „Динамика на развитие“, с които банката беше отличена в 29-то издание на Годишните банкови награди, които се организират от Асоциация Банка на годината.

Малко по-рано през годината г-н Димитър Шумаров, изпълнителен и главен финансов директор и член на УС на Пощенска банка, бе отличен с престижното отличие „Буров“ за банково управление за 2019 г.

През месец юли 2020 г. Пощенска банка получи и приза „Сделка на годината“ в 6-ите годишни награди „Компания на годината“, организирани от групата на списание Bulgaria Business Review. Те отличават най-добрите компании в различните индустрии, като дават гласност на постиженията им и фокусират общественото внимание върху техните иновативни и успешни модели на управление.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ВАЖНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Отличието идва малко след като Пощенска банка получи приза „Бизнес сделка на годината“ от 6-ото издание на конкурса b2b Media Annual Awards 2020. Банката получи и отличието „Иновативен проект“ за цялостната промяна в дизайна на клоновата си мрежа, в унисон с основния стремеж да създава отлично клиентско изживяване. По този начин Банката смело застава на прага на своята 30-та годишнина като един от лидерите в сектора, готов да търси най-добрите решения за своите клиенти и партньори.

Като водещ работодател, който оценява успеха си през удовлетвореността на своите служители, Пощенска банка винаги се е стремяла да развива уменията на хората в екипа и да осигурява среда за разгръщане на техния потенциал. Благодарение на активната си политика в тази посока, финансовата институция получи в началото на февруари 2020 г. две златни отличия от годишните награди за Employer branding, организирани от b2b Media. Фокус на компанията са широк спектър от дейности за оптимизиране на работната среда, продължаващо професионално развитие и обучения, ангажиране на служителите в проекти за корпоративна социална отговорност с висока добавена стойност за обществото. Пощенска банка бе сред най-търсените работодатели на първите по рода си „Виртуални национални дни на кариерата“.

Банката е първата компания на българския пазар, която добави към портфолиото си от дигитални решения мобилното приложение Digital Office за бърза и лесна вътрешна комуникация със своите служители. По този начин тя затвърди позицията си на предпочитан работодател на българския пазар. Приложението Digital Office спестява време и ресурси като осигурява модерно решение за цялостно управление и дигитализация на вътрешните процеси, посредством онлайн комуникация в екипа.

През месец август 2020 г. Банката внедри и 6 „робота“ в дейността на „Кредитна администрация“, с което успешно финализира пилотен проект за автоматизация на 20 различни работни процеса с помощта на т.нар. RPA (Robotic Process Automation) технологии. С въвеждането на тази иновация банката оптимизира дейността на едно от най-натоварените звена и облекчи всекидневните задължения на своите служители, като прехвърли огромен обем от работата им върху т.нар. работи.

Пощенска банка затвърди позицията си на социално отговорна компания, като се присъедини към институциите, подписали Принципите за отговорно банкиране (Principles for Responsible Banking, PRB) в рамките на Финансовата инициатива към Програмата за опазване на околната среда на ООН (UNEP FI). Тази значима стъпка прави Пощенска банка единствената финансова институция в България, която е избрала да се ръководи във всички аспекти на своята дейност от единната рамка за устойчиво развитие в банковия сектор, разработена посредством иновативното партньорство между водещи банкови институции в световен мащаб и Финансовата инициатива към Програмата.

Като поставя на първо място интересите на клиентите, Пощенска банка предложи отсрочване на задължения на своите клиенти, които имат или очакват затруднения при обслужване на кредитите си във връзка с пандемията от COVID-19 и с ограниченията, въведени със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявен с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., както и с техните последици. Водена

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ВАЖНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

от стремежа си да осигури най-добрите финансови решения на своите клиенти, Пощенска банка предприе редица мерки и предложения, насочени към засегнатите си кредитополучатели – физически и юридически лица.

Финансовата институция се включи като активен партньор в програмите на Българската банка за развитие (ББР), които са в подкрепа на гражданите и на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19. Пощенска банка подписа и гаранционно споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на фондовете), както и с Европейския инвестиционен фонд за участие в гаранционните програми JEREMIE и COSME.

Като ключов партньор на българския бизнес Пощенска банка се присъедини към инициативата „Преоткрий България“. Онлайн платформата предлага атрактивни възможности за настаняване и резервации в заведения по Черноморието и българските планини, които спазват стандартите за безопасност и използват приоритетно български продукти за своите ястия.

Пощенска банка направи поредната крачка към разширяване на иновативните си услуги, като стартира дигитални зони за експресно банкиране, които осигуряват повече бързина и удобство на клиентите. Новата услуга е достъпна в 32 офиса на банката в 15 града в страната, където са разположени специализирани устройства с модерен дизайн, интуитивна навигация и много функционалности. Новите дигитални зони за експресно банкиране предоставят възможност на клиентите да извършат почти всички операции, налични в клона на банката и да банкират удобно в извънработно време.

От месец януари 2021 г. над 120 банкомата и устройства за самообслужване в дигиталните зони за експресно банкиране на Пощенска банка в цялата страна предоставят нова безконтактна функционалност, която позволява извършването на операции с доближаване на картата до безконтактния четец на съответното устройство.

Пощенска банка бе удостоена с две международни награди от престижния конкурс World Finance Digital Banking Awards 2020 на авторитетното издание World Finance Magazine. Отличията са в категориите „Най-добра дигитална банка“ (Best Consumer Digital Banks, Bulgaria) и „Най-добро приложение за мобилно банкиране“ (Best Mobile Banking Apps, Bulgaria) за потребителите в България. Конкурсът отличава най-добрите банки в предоставянето на дигитални услуги на потребителите и въвеждането на иновативни модели за управление.

Чрез партньорството си с Eurobank Private Bank Luxembourg и нейните 100% специализирани и строго персонализирани услуги за частно банкиране, Пощенска банка продължи да развива модерния си център „Частно банкиране“. Клиентите на Банката могат да се възползват от набор от инвестиционни услуги по доверително управление, управление на активите и бизнес консултиране.

През 2020 г. Пощенска банка продължи да развива иновативната мобилна услуга, която спестява време и разходи на потребителите и работодателите. Това е специален кът, който се разполага в бизнес центровете и моловете по предварителна заявка и дава лесна възможност за безплатна експертна консултация за различни финансови продукти и актуални предложения.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ВАЖНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Сред най-силните предимства на услугата, освен спестяването на време и удобството банката да „гостува“ в твоя офис, е възможността клиентът да получи индивидуално гъвкаво решение за своите потребности. След консултацията на място той може и да премине заедно с експерта през попълването на документи за кандидатстване за банков продукт.

През 2020 г. Пощенска банка продължи предлагането на своята модерна и удобна услуга „Банкери Насреща“. Услугата представлява безплатна професионална консултация, като експертите предоставят решения, съобразени с конкретните нужди на клиента, и съдействат за попълването на необходимите документи и входирането им в банков клон. В удобно и предварително заявено време и на място, предпочитано от клиента, мобилните банкери отговорят на всички въпроси, свързани с потребителски и жилищни кредити, овърдрафти и кредитни карти.

Банката продължи своето стратегическо партньорство в интерес на своите клиенти – с ClaimCompass, българска технологична компания, която защитава професионално правата на пътниците при проблем с полета им вместо тях. От него могат да се възползват картодържатели на кредитни карти от банката, която единствена на пазара предлага иновативната услуга.

Пощенска банка продължи партньорството си с Booking.com, световният лидер в осигуряването на места за настаняване, като всички притежатели на кредитните карти Mastercard и Visa от Пощенска банка получават допълнителни 3% отстъпка за всяка резервация през сайта на банката с Booking.com в България или чужбина.

През 2020 г. финансовата институция, която традиционно е водещ партньор на бизнеса у нас, подкрепи за втора поредна година уникалната програма за растеж Dare to Scale - първата от този род в България, насочена към бизнеси с потенциал за по-машабно разрастване на дейността си. В проекта на българския офис на глобалната мрежа Endeavor, поради големи интерес тази година, бяха избрани 12 родни компании. Селектираните предприемачи преминаха през обучения и интерактивни сесии, водени от успешни практики и лидери от мрежата на Endeavor, като сред менторите се включват и експерти на Пощенска банка.

С участието си в програмата за растеж Dare to Scale Пощенска банка допринася активно за развитието както на перспективните scale-up компании, така и за бизнес средата у нас. Това е пореден израз на стремежа ѝ да насърчава смелите идеи, да подкрепя иновациите и конкурентоспособността на фирмите и икономиката. Програмата за растеж Dare to Scale на Endeavor, с основен партньор Пощенска банка, стана победител за втори път в престижната категория „Най-добра акселераторска програма“ на конкурса CESAwards Bulgaria 2020 г. Програмата беше отличена и от Годишните награди за благотворителност и корпоративна социална отговорност „Златно сърце“, организирани от списание Business Lady и списание Bulgaria Business Review.

Финансовата институция беше основен партньор през 2020 г. на поредица от онлайн дискусии, част от проекта „Годишни награди на Imoti.net“, който насърчава добрите практики в сектора. Това е единственият форум, на който се оценяват постиженията, коректността и добрата репутация на компании и експерти в сектор недвижими имоти. На онлайн срещите с представители на бизнеса с имоти, експертите на банката обсъдиха тенденциите в развитието на сектора и като лидер в кредитирането представиха своя анализ на пазара, профила на потребителите и най-актуалните условия за жилищни кредити от Пощенска банка в предизвикателната година.

С подкрепата на банката се състоя и петото издание на конференцията „Предприемачи на бъдещето“. Популярният форум, който бе в онлайн формат през 2020 г., даде отговори на редица ключови въпроси, пред които са изправени предприемачите днес – кои са секторите с потенциал за стартиране на бизнес в момента, какви промени трябва да направят компаниите, за да са готови за новата реалност след коронавируса, и какви са инструментите за достъп до първоначален и допълнителен капитал за финансиране на стартиращ бизнес проект.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ВАЖНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

За шеста поредна година Пощенска банка беше основен партньор на конкурса за успешен малък бизнес на годината – “Големите малки”, организиран от “24 часа”. В него всяка година малките и иновативни български компании представят идеите си, които успешно са развили в продукт или услуга на пазара.

НОВИ ПРОДУКТИ

Пощенска банка въведе през 2020 г. още иновативни продукти и услуги, съсредоточавайки се в предлагането на удобства и допълнителни ползи за клиентите. В резултат на пандемията от Covid-19 компаниите трябваше да са по-бързи във внедряването на решения, които създават удобства за клиентите, за да продължат да бъдат успешни.

Пощенска банка отново затвърди позицията си на иновационен лидер в сектора, като успешно внедри най-модерното и ефективно решение за управление на комуникацията със своите клиенти. Въвеждането на платформата Salesforce е стратегическа стъпка, която ще позволи на Банката да оптимизира взаимоотношенията си с клиентите, като достигне ново ниво на обслужване и гарантира максималната им удовлетвореност. Внедряването на системата прави Пощенска банка първата банкова институция в Югоизточна Европа с високотехнологично решение от този клас. С помощта на изкуствен интелект платформата анализира с изключителна прецизност поведението и очакванията на клиентите и това позволява изграждането на индивидуален подход в контакта с тях.

През месец февруари 2021 г., в навечерието на своята 30-а годишнина, Пощенска банка стартира предлагането на кредитна карта от ново поколение. Кредитната институция е първата банка в България, която пусна на пазара метална кредитна карта Mastercard UNIVERSE. За пореден път банката доказва позицията си на новатор в сектора и успява да предложи на клиентите си продукт от най-висок клас. Новата карта е създадена, за да удовлетвори най-високите изисквания и очаквания на клиентите. Тя е със стилизиран дизайн, като заедно с всички предимства на кредитните карти като продукт носи множество привилегии и допълнителни удобства на своите притежатели. През месец юни 2020 г. Банката въведе напълно дистанционен процес по издаване на кредитни и дебитни карти, който позволява на клиентите не само да заявят своите карти онлайн, но и да ги получат на желан от тях адрес, като цялата процедура се случва без посещение в банков офис. Кредитна програма „Сега“ е едно от най-новите финансови решения на Пощенска банка, с което клиентите могат да заявят експресна услуга за желан от тях кредитен продукт. Тя обединява три продуктови категории и предоставя възможност за бързо получаване на потребителски кредит, предварително одобрение за жилищен кредит, както и издаване на нова дебитна или кредитна карта.

Новата програма на Пощенска банка дава ключово предимство на клиентите на кредитната институция, защото залага на комплексен подход, който осигурява изключително клиентско преживяване. Чрез кредитна програма „Сега“ те не само могат да заявят продукти, съобразени с индивидуалните им потребности, но и могат да се възползват от тях в кратък срок, което е изключително важен фактор в настоящата динамична среда, която изисква бързи и адекватни решения.

Пощенска банка предложи на своите клиенти потребителски кредит с промоционални условия и с възможност да изтеглят овърдрафт без лихва за първите 12 месеца. Кредитът може да бъде използван както с цел покриване на текущи нужди, така и за обединение на задълженията, като клиентите имат възможност да се възползват и от допълнителни преференциални условия по кредита, в случай че отговорят на изискванията на банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

НОВИ ПРОДУКТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пощенска банка продължи да предлага целеви потребителски кредит за бизнес обучения в цял свят, без аналог на пазара у нас. С него могат да се финансират таксите по различни програми като Master of Business Administration, Executive Master of Business Administration, Advanced management и др. Продуктът е създаден, за да удовлетвори нарастващия интерес към финансиране на обучения, които отварят пътя към кариерно израстване и развитие, регистриран от банката през последните години.

В отговор на нарастващия интерес на потребителите към ползване на дигитални банкови услуги, Пощенска банка предоставя нова и удобна възможност за онлайн консултация за жилищен кредит чрез мобилното приложение EVA Postbank. Иновативната услуга улеснява максимално достъпа до информация за жилищно кредитиране, както и процедурата за кандидатстване. Благодарение на EVA Postbank клиентите получават персонална консултация, запознават се с основните стъпки в процеса на покупка и финансиране на нов дом, както и с документите, необходими за кандидатстване за жилищен кредит. Добавянето на нови функционалности в мобилното приложение е част от стратегията на Пощенска банка за цялостна дигитализация на процесите и стремежа ѝ да общува с клиентите си по най-удобния за тях начин.

През месец февруари 2020 г. Пощенска банка пусна на пазара в България нов „Супер жилищен кредит“ – първият жилищен кредит с фиксирана лихва за целия срок на кредита. Продуктът осигурява на клиентите, които планират покупка на имот, дългосрочна сигурност и предвидимост за бъдещето. Той е в размер до 250 000 евро и може да се използва за покупка, ремонт, строителство или довършителни дейности по жилище, както и за рефинансиране на съществуващ жилищен кредит. Създаването на иновативния продукт е продиктувано от потребителското търсене на сигурност и лесно планиране на разходите.

През месец октомври финансовата институция въведе още по-атрактивни условия по своите жилищни кредити и стартира специална инициатива „месец на жилищното кредитиране“. Клиентите имат възможност да се възползват от отлични условия за финансиране, като спестят до 700 лева от първоначалните си разходи, свързани с кредита. Инициативата се проведе за четвърта поредна година, като стартът ѝ е съобразен с нагласите на потребителите и с традиционно повишеното търсене на жилищни кредити именно в последното тримесечие на годината.

В края на 2020 г. Пощенска банка откри и първия си Онлайн център за жилищно кредитиране, с който въвежда нов модел за бързо и удобно клиентско обслужване. Новото дигитално решение в процеса на жилищното финансиране е продължение на услугите, предлагани от банката в нейните специализирани Центрове за жилищно кредитиране. По този начин банката надгради услугата за онлайн кандидатстване за жилищен кредит, за да отговори в максимална степен на потребителските очаквания за отдалечено консултиране и комуникация с банката в процеса по отпускане на кредита, пренасяйки процеса в дигитална среда.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Освен върху основната си бизнес дейност Пощенска банка продължи да се фокусира и върху нуждите на местната общност, като подкрепя програми и инициативи съвместно с утвърдени институции и организации. Банката се стреми да възпитава както своите служители, така и потребителите и обществеността в отговорно отношение към всичко, което ни заобикаля. Тя цели не само създаване на конкурентни предимства чрез включване на все по-голяма добавена стойност в продуктите, които предлага, но и да намали своето негативно въздействие върху околната среда, като използва всяка възможност, с която да допринесе за опазването на природата.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През 2020 г. Банката осъществи редица социално значими проекти в областта на образованието, опазването на околната среда, спорта и корпоративното дарителство. Пощенска банка е активен член и работи в подкрепа на инициативи на КРИБ, AmCham, НВСВ, Асоциация на банките в България, „Борика“ АД, сдружение „Ендевър България“, Българския форум на бизнес лидерите, сдружение „Български дарителски форум“, фондация „Атанас Буров“, Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, Българската асоциация на рекламодателите и Българска Финтек Асоциация.

Като отговорна компания Пощенска банка се включи в борбата с Covid-19 и подкрепи с безвъзмездни дарения на обща стойност над 170,000 лева специализираната болница за активно лечение по акушерство и гинекология „Майчин дом“, УМБАЛ „Света Екатерина“, МБАЛ „Хаджи Димитър“ в Сливен, Университетската многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина „Н. И. Пирогов“ и Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Софиямед“. Банката се включи и в инициативата „Топъл обяд за медици“, а също така дари 30 компютъра за ученици в неравностойно положение от Средно училище „Иван Вазов“ в град Мездра.

Образованието на децата и младите хора на България винаги е било част от разработваните и подкрепяни проекти за корпоративна социална отговорност на Пощенска банка. Затова Банката продължи да развива съвместния си проект със СофтУни (SoftUni) в подкрепа на българското образование, който стартира през 2018 г. Той включва различни активности за подготовка на младите хора за професиите на бъдещето и реализация в България. Със стратегическото партньорство двете организации имат за цел да насърчат студентите да развият потенциала си като IT и дигитални лидери, подготвени за динамично променящата се среда и новите тенденции в банкирането. Пощенска банка осигури 15 стипендии за обучение в СофтУни. Те са за победителите в играта BRAIN GAMES, която се проведе на Facebook страницата на финансовата институция в две направления – програмиране и дизайн. BRAIN GAMES е игра за „разумните“ и „творчески“ личности.

IT специалисти от Пощенска банка за пореден път участваха в кариерния онлайн семинар IT Journey, като представиха пред младите студенти от Софтуерния университет атрактивните възможности за работа и кариерно развитие в компанията. Лидер на българския пазар, Пощенска банка разполага с разнообразна и богата инфраструктура, базирана на динамично развиващи се високотехнологични услуги и решения, и предоставя изключително големи възможности за специализация и развитие в различни технологични направления. По тази причина финансовата институция е предпочитан топ работодател от младите софтуерни специалисти, които са в началото на своя професионален път.

Банката се включи в инициативата „Моята професия – моето бъдеще“, организирана от Портала на българските общини КМЕТА.bg под патронажа на Министерството на труда и социалната политика. Целта на инициативата е да свърже младите специалисти, които завършват своето висше образование, с компании от родния бизнес, които търсят квалифицирани служители. Банката награди един от студентите, създал проект по предварително анонсирана тема „Бъдещето обича смелите: Провокирай го с твоята идея за дигитален банков продукт от ново поколение“.

За пета поредна година Пощенска банка се включи в най-разпознаваемата инициатива на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН „Гордея се с труда на моите родители“, като този път срещата с децата на служителите беше изцяло виртуална. Макар и от дистанция, децата имаха възможност да се запознаят с професиите на своите родители, да разберат какво точно работят хората в банката и защо трудът им е толкова важен. Благодарение на специалистите от банката те разбраха, че в Пощенска банка има място за хора с много различни интереси и умения.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През 2020 г. финансовата институция за поредна година подкрепи Националната търговско-банкова гимназия в София, като се ангажира да стане ментор на една от учебните банки. Младите банкери от 11-ти клас на Учебната търговска банка Postbank Next завоюваха 2-ро място в категория „Мултимедийна презентация“ по време на 21-ия традиционен панаир на Националната търговско-банкова гимназия. В оспорваното състезание участваха 58 учебни фирми, учебни банки и учебни застрахователни компании и около 800 ученици от X, XI и XII клас в гимназията. Развитието и модерните тенденции в сегмента на картовите разплащания бяха само част от темите на онлайн дискусиите, част от образователна програма, в които експерти от Пощенска банка представиха основните бизнес процеси в банковата сфера пред младежите от Националната търговско-банкова гимназия.

В рамките на традиционната си стажантска програма, за поредна година Пощенска банка даде възможност на талантиливи студенти и млади хора с мотивация да докажат своите качества и да започнат професионалната си кариера в една от най-големите и водеща по отношение на иновациите банка на пазара. Стажантската програма е част от политиката за корпоративна социална отговорност на Пощенска банка в подкрепа на младите хора вече повече от 13 години.

За пета поредна година Пощенска банка, като член на Асоциацията на банките в България (АББ), активно участва в европейската кампания, насочена срещу схеми за изпиране на пари и набиране на „финансови мулета“.

През октомври 2020 г. Пощенска банка за поредна година бе основен партньор на благотворителното щафетно бягане Postbank Business Run, организирано ежегодно от клуб „Бегач“. В него се включиха 183 отбора от 70 компании от различни сектори, които се състезаваха в подкрепа на две каузи. Събраните средства от над 8 000 лв. бяха дарени по проекти на фондация „За нашите деца“ за предоставяне на професионални социални услуги за най-уязвимите деца в ранна възраст и на фондация „Воден път“ за подкрепа на деца със специални нужди чрез кинезитерапия, водна рехабилитация и модифицирано плуване, за да могат те да пораснат като самостоятелни възрастни и да получат шанс за пълноценен живот.

Пощенска банка е единствената банка в България, която има свой „Зелен борд“ и звено Environmental Office в организационната си структура, които работят за опазването на околната среда както по отношение на ограничаване на използваните от Банката ресурси, така и по отношение на финансиращата ѝ дейност. Освен това членовете на борда организират различни инициативи на открито, в които увличат и останалите служители.

През септември 2020 г. доброволци от Пощенска банка продължиха с преобразяването на горска пътека в местността Златните мостове в Природен парк „Витоша“. Инициативата „Зелени истории на открито“, стартирала през 2019 г., е част от устойчивата екологична политика на компанията, която показва как с обединени усилия можем да променяме средата около нас към по-добро. В събитието тази година се включи и основателят на първия ресторант с нулев отпадък в България Блажка Димитрова, която вдъхнови служителите на Банката да бъдат по-зелени и отговорни.

По случай Световния ден на околната среда Банката се присъедини към фотоконкурс на тема „Биоразнообразие“, организиран от Българска мрежа на Глобалния договор на ООН, на която е член, като печели четири награди, благодарение на фотографии на служители от финансовата институция.

През 2020 г. Пощенска банка стартира иновативния информационен формат в партньорство с Bloomberg TV – подкастът „Финанси на фокус“. Подкастът се реализира в седем епизода, в които експерти от Банката запознават аудиторията с модерните решения в банкирането, с иновативните банкови продукти и услуги и с разнообразните възможности в сектора, които съвременните технологии ни предоставят. Инициативата продължава с нови епизоди и през 2021 г.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пощенска банка подкрепя талантливите деца на България и продължи своето дългосрочно партньорство с вокална група „Бон-Бон“ и подпомогна премиерното представяне на детския мюзикъл „Пепеляшка“.

Служителите на Пощенска банка са и редовни дарители на Националния център по трансфузионна хематология и участват в акции за кръводаряване, които се организират и провеждат в Централния офис.

През годината Банката продължи и своята дългогодишна подкрепа и работа с групите в неравностойно социално положение и стимулирането на тяхната активна роля в обществото. Подкрепа бе оказана на деца в неравностойно положение в гр. Казанлък, възрастни хора в гр. Русе, националната кампания „Великден за всеки“ – „Дари празник на баба и дядо“, както и много други по-малки инициативи през цялата година.

Пощенска банка традиционно се включи в празничната украса на София. Като следва своите утвърдени ценности финансовата институция вярва, че цялостното благосъстояние и развитие на обществото зависи от усилията за подобряване на средата на всеки от нас, затова наред с останалите си социално насочени проекти от няколко години се грижи и за празничния блясък на столицата по време на коледно-новогодишните празници.

НАГРАДИ:

- Пощенска банка бе удостоена с две международни награди от престижния конкурс World Finance Digital Banking Awards 2020 на авторитетното издание World Finance Magazine
- За трета поредна година Пощенска банка е отличена като най-добра в банкирането на дребно в България. Наградата е от престижния конкурс World Finance Banking Awards 2020, организиран от World Finance Magazine – авторитетно издание, което следи и анализира финансовата индустрия, международния бизнес и икономика. Признанието е за множеството иновации, отлични резултати и устойчив модел на работа в сферата на банкирането на дребно, съчетани с модерни продукти и услуги в полза на потребителите.
- За девета поредна година Пощенска банка е определена за топ попечител в България от сп. Global Custodian – най-престижното световно списание в областта на попечителските услуги, известно със своите годишни проучвания, които се приемат като бенчмарк за сектора. Банката отново е с най-високите числови оценки при всички категории.
- Два приза за „Банка на годината“ и за „Динамика на развитие“ от 29-то издание на Годишните банкови награди на Асоциация Банка на годината
- Петя Димитрова, главен изпълнителен директор и председател на УС на Пощенска банка, бе отличена със специалната награда „Банкер на годината 2020“ за проявени лидерски умения и динамично развитие.
- Димитър Шумаров, изпълнителен и главен финансов директор на Пощенска банка, е носител на приз „Буров“ за банково управление за 2019 г.
- Първо място в категория „Сайт на услуги“ на ежегодния конкурс „Сайт на годината“
- Отличие за „Сделка на годината“ от 6-ите годишни награди „Компания на годината“, организирани от групата на списание Bulgaria Business Review

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

НАГРАДИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- Две награда в категория „Бизнес сделка на годината“ и в категория „Иновативен проект“ от шестото издание на конкурса b2b Media Annual Awards 2020
- Отличие в категорията „Най-добър работодател – Банкиране от Career Show Awards 2020
- Приз за инициативата Зелени заедно в категорията „Зелени практики“ Career Show Awards 2020
- Първа награда в категория „Зелен проект“ от десетия юбилеен Национален конкурс „Най-зелените компании в България“ на b2b Media
- Първа награда в категория „Зелена идея“ от десетия юбилеен Национален конкурс „Най-зелените компании в България“ на b2b Media
- Две първи награди в категория „Иновации в управлението на талантите“ и категория „Employer branding проект“ от авторитетния конкурс за Employer branding, организиран от b2b Media през януари 2020 г.
- Програмата за растеж Dare to Scale на Endeavor, с основен партньор Пощенска банка, е победител за втора поредна година в престижната категория „Най-добра акселераторска програма“ на конкурса CESAwards Bulgaria 2020 г., организиран от Асоциацията на българските лидери и предприемачи (ABLE)
- Награда в категорията „Корпоративна комуникационна кампания“ в PR Приз 2020 за кампанията „Заедно напред“
- Отличие в категория „Проект за вътрешни комуникации“ в PR Приз 2020 за проекта „Заедно напред – един екип, една банка“
- Приз в категория „Комуникационна кампания за работодателска марка/Employer Branding“ в PR Приз 2020 за кампанията „Заедно напред“
- Отличие в категорията „Вътрешен комуникационен отдел на годината“ в PR Приз 2020
- Отличие в категория „Комуникационна кампания за работодателска марка/ Employer Branding“ от PR Приз 2019 за проекта „Дигит@лни и успешни ЗаЕдно“.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

СТРУКТУРА НА ОСНОВНИЯ КАПИТАЛ

Към 31 декември 2020 г. общият брой на акциите на „Юробанк България“ АД е 560,323,302 с номинална стойност 1 лев всяка. Юробанк С.А. притежава пряко 56.14% от „Юробанк България“ АД, 43.85% от капитала са притежание на И Ар Би Ню Юръп Холдинг Б.В. и 0.01% се притежават от миноритарни акционери.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Към 31 декември 2020 година Управителният съвет се състои от следните членове:

- Петя Димитрова – Главен изпълнителен директор, председател и член на Управителния съвет;
- Димитър Шумаров – Изпълнителен директор, Главен финансов директор и член на Управителния съвет;
- Асен Ягодин – Изпълнителен директор и член на Управителния съвет;
- Панайотис Мавридис – Главен оперативен директор и член на Управителния съвет.

На 21.02.2020 г. г-н Йордан Суванджиев беше освободен като член на Управителния съвет на Банката.

1. Акции и облигации на дружеството, които са придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Управителния съвет през годината

Членовете на Управителния съвет не са притежавали или прехвърляли акции и облигации на Банката.

2. Права на членовете на Управителния съвет да придобиват акции и облигации на дружеството.

Членовете на Управителния съвет не притежават специални права за придобиване на акции или облигации на Банката.

3. Участие на членовете на Управителния съвет в други търговски дружества като:

3.1. Съдружници с неограничена отговорност

Членове на Управителния съвет не са били съдружници с неограничена отговорност в други търговски дружества.

3.2. Съдружници /акционери притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество

Членове на Управителния съвет не са били съдружници или акционери притежаващи повече от 25 % от капитала на друго дружество.

3.3. Участващи в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвета на директорите

- Петя Димитрова

Сдружение „Асоциация на банките в България“, България – член на Управителния съвет (до 14.07.2020 г.);

Международен Банков Институт ООД, България – член на Управителния съвет;

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Сдружение „Ендевър България“, България - член на Управителния съвет;

„Борика “АД, България – член на Съвета на директорите;

Фондация „Атанас Буров“, България – член на Управителния съвет;

Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, България – асоцииран член на Управителния съвет;

○ **Димитър Шумаров**

Сдружение „Клуб на финансовите директори“, България – член на Управителния съвет (до 10.02.2020 г.);

„И АР БИ Пропърти Сървисиз София“ ЕАД, България – член на Съвета на директорите (до 08.01.2020 г.);

Сдружение „Асоциация на банките в България“, България – член на Управителния съвет (от 14.07.2020 г.);

○ **Асен Ягодин**

„Българска фондова борса – София“ АД, България – Председател и член на Съвета на директорите;

ЗАД „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, България – независим член на Надзорния съвет;

„И АР БИ Пропърти Сървисиз София“ ЕАД, България – член на Съвета на директорите (до 08.01.2020 г.);

Сдружение Спортен клуб „ДФС-ЛОКОМОТИВ“ София, България – член на Съвета на директорите;

○ **Панайотис Мавридис**

„И АР БИ Пропърти Сървисиз София“ ЕАД, България – член на Съвета на директорите (до 08.01.2020 г.);

„ИМО ПРОПЪРТИ ИНВЕСТМЪНТС СОФИЯ“ ЕАД, България - Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите;

„ИМО 03“ ЕАД, България - Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите;

4. Договори, сключени през годината съгласно чл. 240 б от Търговския закон

През 2020 година Банката не е сключвала договори по смисъла на чл. 240 б ал. 1 от Търговския закон.

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Към 31 декември 2020 година Надзорният съвет се състои от следните членове:

- Георгиос Провопулос – председател и член на Надзорния съвет;
- Теодорос Каракасис – заместник-председател и член на Надзорния съвет;
- Ставрос Йоану – член на Надзорния съвет;

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

НАДЗОРЕН СЪВЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- Михалакис Луис – член на Надзорния съвет;
- Анастасиос Николау – член на Надзорния съвет;
- Джон Дейвид Бътс - член на Надзорния съвет;
- Иви Вига - член на Надзорния съвет;
- Ясми Рали - член на Надзорния съвет;
- Оливър Елинггам - член на Надзорния съвет.

1. Акции и облигации на дружеството, които са придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Надзорния съвет през годината

Членовете на Надзорния съвет не са притежавали или прехвърляли акции и облигации на Банката.

2. Права на членовете на Надзорния съвет да придобиват акции и облигации на дружеството.

Членовете на Надзорния съвет не притежават специални права за придобиване на акции или облигации на Банката.

3. Участие на членовете на Управителния съвет в други търговски дружества като:

3.1. Съдружници с неограничена отговорност

Членове на Надзорния съвет не са били съдружници с неограничена отговорност в други търговски дружества.

3.2 Съдружници /акционери притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество

○ Георгиос Провопулос

„Геонамар“ ПС – съдружник

○ Джон Дейвид Бътс

„Лекс Ар Екс България“ ЕООД, България – Едноличен собственик на капитала;

„ЮБАД – ТОРО“ ООД, България – съдружник;

„Лексарекс Кепитъл“ ООД – съдружник.

○ Оливър Елинггам

Ellingham Limited - съдружник

3.3 Участващи в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвета на директорите

○ Георгиос Провопулос

Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., Люксембург – заместник-председател и член на Съвета на директорите;

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

НАДЗОРЕН СЪВЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ellaktor S.A. – председател на Съвета на директорите.

○ **Теодорос Каракасис**

Eurobank A.D. Белград, Сърбия – заместник-председател и член на Управителния съвет;

Greek-Serbian Chamber of Commerce – заместник-председател и член на Съвета на директорите.

○ **Ставрос Йоану**

Eurobank Ergasias Services and Holdings S.A. [former Eurobank Ergasias S.A¹], Гърция – Заместник-главен изпълнителен директор, Главен директор Групови операции и международни дейности, Изпълнителен директор;

Eurobank S.A., Гърция - Заместник-главен изпълнителен директор, Главен директор Групови операции и международни дейности, Изпълнителен директор (от 20.03.2020 г.);

BE – Business Exchanges S.A, of Business Exchanges Networks and Accounting and Tax Services, Гърция – Председател и член на Съвета на директорите;

Eurobank A.D., Beograd, Сърбия – член на Управителния съвет;

Eurobank Cyprus Ltd, Кипър – член на Съвета на директорите;

Grivalia Management Company S.A., Greece – член на Съвета на директорите.

○ **Михалакис Луис**

Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., Люксембург – член на Съвета на директорите;

Eurobank a.d. Beograd, Сърбия – председател и член на Управителния съвет;

Eurobank Cyprus Ltd, Кипър – Главен изпълнителен директор и член на Съвета на директорите;

NEU Property Holdings Limited, Кипър – председател и член на Съвета на директорите;

NEU 03 Property Holdings Limited, Кипър – председател и член на Съвета на директорите;

ERB New Europe Funding III Limited, Кипър – председател и член на Съвета на директорите;

CS Cyprus Seeds Ltd, Кипър – член на Съвета на директорите;

○ **Анастасиос Николау**

Eurobank A.D. Beograd, Сърбия – член на Управителния съвет.

○ **Джон Дейвид Бътс**

„Лекс Ар Екс Капитал България“ ЕООД, България – управител.

¹ На 20.03.2020 се одобри отделяне на ниво група в банковия сектор на Юробанк Ергасиас С.А.(„Преобразуващо се чрез отделяне дружество“) , като се учреди ново дружество с банкова дейност – Юробанк С.А., правопримник на Юробанк Ергасиас С.А., като последното е едноличен собственик на капитала на новото дружество. На 23.03.2020 наименованието на Юробанк Ергасиас С.А. се промени на Юробанк Ергасиас Сървисиз енд Холдингс С.А.

Предвид горното, настъпиха следните правни последици:

- Юробанк С.А. замества Юробанк Ергасиас С.А. като универсален правопримник по отношение на всички права и задължения;
- Юробанк С.А. придобива всички акции от дъщерните дружества на Юробанк Ергасиас С.А.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

НАДЗОРЕН СЪВЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

○ **Оливър Елингъм**

Ellingham Limited – управител.

Self Storage Number 1 Ltd – управител.

Eurobank Cyprus Ltd, Кипър – Председател и член на Съвета на директорите;

Национална агенция за управление на активи (НАМА), Ирландия – Член на Съвета на директорите;

○ **Ясми Рали**

Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., Люксембург – член на Съвета на директорите;

○ **Иви Вига**

Eurobank A.D. Beograd, Serbia – Член на Управителния Съвет от 01.12.2020

4. Договори, сключени през годината съгласно чл. 240 б от Търговския закон

През 2020 година Банката не е сключвала договори по смисъла на чл. 240 б ал. 1 от Търговския закон.

През 2020 г. членовете на Управителния и Надзорния съвет са получили възнаграждения в размер на 2,839 хил. лева

СТРУКТУРА НА БАНКАТА

Към 31 декември 2020 г. Юробанк България АД няма дъщерни дружества. Банката има 3,267 служители (2019 г.:3,383).

ЦЕЛИ НА БАНКАТА ЗА 2021 Г.

През 2021 година Юробанк България планира да продължи да изпълнява своята стратегия базирана на 3 стълба – органичен растеж, дигитализация и иновация и клиентско обслужване.

Очакваното възстановяване на икономиката ще позволи на Юробанк България да разшири кредитния си портфейл, като ръстът ще бъде балансиран между корпоративния и ритейл сегмента. Банката ще запази разумния си кредитен апетит и няма да търси увеличение на пазарния си дял на всяка цена. Качеството на кредитния портфейл ще бъде внимателно следено, като специално внимание ще бъде обръщано на кредитите с мерки за отсрочване на задълженията по мораториума, както и кредитите на клиенти опериращи в сектори, които са засегнати от пандемията. Всички потенциални проблеми, свързани с бъдещото обслужване на кредитите, ще бъдат незабавно адресирани и на клиентите ще бъдат предлагани подходящи оздравителни мерки.

Привличането на депозити ще продължи, но основният фокус ще бъде върху използването на свръхликвидността и подобряването на финансовите резултати на Банката.

Капиталовите буфери ще бъдат подсилени с печалбата за 2020 година, съобразно решението на БНБ за неразпределение на дивиденди. Рентабилността ще остане главен приоритет, поддържайки отличното съотношение разходи към приходи и целейки постигане на двуцифрена възвращаемост на капитала.

Юробанк България ще продължи да инвестира в дигитални решения и планира да лансира много нови иновативни продукти и услуги през 2021 година, за да може да се отличи от конкурентите и да бъде разпознавана като водещ иноватор. Програмата за обновяване на клоновете, разширяването на зоните за самообслужване и стартирането на новите Премиум центрове също ще играят важна роля за подобряване на клиентското преживяване.

Следващата година е важна за Юробанк България и поради друга причина – Банката ще празнува тридесетата си годишнина през април 2021, което ще даде отлични възможности да бъде изказана благодарност на дългосрочните клиенти, да бъде активизирана клиентската база и да бъдат привлечени нови клиенти.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство Ръководството на Банката следва да изготвя финансови отчети за всяка финансова година, които да дават вярна и честна информация за състоянието на дружеството и неговите финансови резултати към края на годината. Ръководството е изготвило приложените тук финансови отчети в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз.

Ръководството потвърждава, че се прилага адекватна счетоводна политика.

Ръководството също така потвърждава, че се спазва законодателството, приложимо за банките в България и че финансовите отчети са изготвени на базата на принципа „действащо предприятие“.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за опазването на активите и за предприемане на необходимите мерки за предотвратяване и разкриване на потенциални злоупотреби и други нередности.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

22 март 2021 г.
София, България

Димитър Шумаров
Член на УС, Изпълнителен директор
и Главен финансов директор

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ ЗА 2020 г.

1. 1. Кодекс за корпоративно управление и практики

В съответствие с българското законодателство и въз основа на най-добрите международни практики за корпоративно управление, „Юробанк България“ АД („Банката“) спазва Националния кодекс за корпоративно управление („Кодекса“), който описва основните принципи и практики на корпоративно управление.

2. Спазване на Националния кодекс за корпоративно управление

Банката съблюдава и спазва изцяло Кодекса. Учредителният акт на Банката („Устава“) и всички приети вътрешни правила и ръководства са в пълно съответствие с изискванията на Кодекса и приложимото законодателство. До настоящия момент не е имало никакви установени случаи на неспазване на Кодекса.

2.1. Вътрешно ръководство за корпоративно управление

Банката е разработила и приела свое Вътрешно ръководство за корпоративно управление (IGSM) и стриктно прилага указанията му. Ръководството припокрива съдържанието и е в пълно съответствие с установената от Кодекса рамка.

2.2. Етичен кодекс

В областта на етиката Банката е приела и прилага вътрешен акт, наречен Кодекс за професионално поведение, съдържащ правила, които се прилагат в допълнение към изискванията на правната рамка, които имат за цел създаването на минимални общи вътрешни правила и принципи на професионално и етично поведение, които да бъдат следвани от служителите на Банката по време на изпълнение на служебните им задължения.

2.3. Конфликт на интереси

Процедурите за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси в Банката са включени във вътрешни Правила за управление на конфликт на интереси. В съответствие с тези правила, Изпълнителните директори и другите членове на Ръководството имат задължение да информират съответно Надзорния съвет/ Управителния съвет за каквито и да било лични интереси, които биха могли да произтекат от сделки в Банката, които попадат в полето на тяхната отговорност или всякакъв друг конфликт между техните интереси и интересите на Банката, които могат да възникнат при изпълнение на служебните им задължения.

2.4. Възнаграждение

Приетата Политика за възнагражденията на Банката е неразделна част от практиката ѝ на корпоративно управление. Разработена е в съответствие с оперативния модел, бизнес стратегията, краткосрочните и дългосрочни цели на Банката и включва мерки за избягване на конфликт на интереси. Също така, политиката за възнагражденията съответства и насърчава разумното и ефективно управление на риска и не поощрява прекомерното поемане на риск за Банката. Следователно, оперативните стандарти и механизми, които са приети гарантират, че нивата на възнаграждение са пряко свързани с резултатите и необходимото поведение.

Оповестяванията относно възнаграждението на членовете на съветите и на ключовия управленски персонал за 2020 г. са включени в Годишните оповестявания, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 575/2013 (чл. 431-455).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3. Състав и работа на Общото събрание на акционерите, Надзорния съвет, Управителния съвет и техните комитети

3.1. Общо събрание на акционерите

Общото събрание на акционерите („ОСА“) се състои от всички акционери с право на глас, представени лично или чрез пълномощник, овластен чрез писмено пълномощно. Акционерите или техните пълномощници имат в Общото събрание толкова гласа, колкото акции имат в капитала на Банката. Членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет могат да вземат участие в работата на Общото събрание без право на глас, освен ако са акционери. Представители на Управление Вътрешен одит и на специализираното одиторско предприятие, избрано да провери и завери годишния счетоводен отчет, могат да участват в работата на Общото Събрание без право на глас.

3.2. Надзорен съвет и Комитети към Надзорния съвет

Надзорният съвет (НС) е постоянно действащ колективен орган, който извършва цялостен контрол върху бизнеса и финансите на Банката. НС контролира и съответствието на дейността на Банката с приложимото законодателство, Устава и решенията на Общото събрание в най-добър интерес на акционерите на Банката, клиентите и служителите. Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите. Точният брой на членовете на Надзорния съвет се определя от Общото събрание на акционерите; Надзорният съвет, обаче, не може да се състои от по-малко от трима членове.

Съставът на НС към 31.12.2020 г. е от 9 (девет) членове, след като с решение на Общото събрание на акционерите бяха назначени нови трима членове, а именно г-жа Иви Вига, г-жа Ясми Рали и г-н Оливър Елингъм, с мандат равен на мандата на останалите членове на Надзорния съвет, което решение е в сила от вписването му в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 21.08.2020 г.

Членовете на НС са длъжни да изпълняват функциите си с дължимата грижа и в интерес на Банката и нейните акционери и да поставят интереса на Банката и нейните клиенти над собствения интерес при изпълнение на служебните си задължения.

Към 31.12.2020 г. членовете на Надзорния съвет са:

- Георгиос Провопулос - Председател на Надзорния съвет;
- Теодорос Каракасис - Заместник-председател на Надзорния съвет;
- Ставрос Йоану - Член на Надзорния съвет;
- Михалакис Луис - Член на Надзорния съвет;
- Анастасиос Николау - Член на Надзорния съвет;
- Джон Дейвид Бътс - Член на Надзорния съвет;
- Иви Вига - Член на Надзорния съвет;
- Ясми Рали - Член на Надзорния съвет;
- Оливър Елингъм - Член на Надзорния съвет.

Председателят, заместник-председателят и четирима от членовете са независими членове.

Следните комитети са създадени с цел да подпомагат членовете на Надзорния съвет, споделяйки тяхната отговорност:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3.2. Надзорен съвет и Комитети към Надзорния съвет (продължение)

3.2.1. Риск комитет

Надзорният съвет на Банката е делегирал на Риск комитета функциите по одобряване на всички стратегически решения за управление на риска, (в това число одобрение на рисковия апетит, разпределението на капитала, рисковата структура на баланса и управлението ѝ). Риск комитетът е отговорен за контрола на количествените и качествени аспекти по управление на пазарен, кредитен, ликвиден и оперативен риск.

Членовете на Риск комитета се избират от Надзорния съвет. Текущо Риск комитетът се състои от 5 (петима) членове.

Риск комитетът заседава поне веднъж тримесечно. Заседанието може да се проведе, когато присъстват трима членове на Риск комитета, включително мнозинство от независими изпълнителни членове, един от които е Председателят.

През 2020 г. Риск комитетът проведе 4 (четири) редовни заседания и 8 (осем) извънредни заседания.

3.2.2. Одит комитет

Одит комитетът се назначава от Общото събрание на акционерите по предложение на НС и неговата цел е да помогне изпълнението на надзорните отговорности на НС, които са предимно свързани с:

- Преглед на адекватността на вътрешния контрол и системите за управление на риска и съответствието с процеса по мониторинг на правила и регулации;
- Преглед на процеса на финансова отчетност и удовлетворение по отношение на целостта на финансовите отчети на Банката;
- Избор, представяне и независимост на Външните одитори;
- Ефективност и осъществяване на функцията по вътрешен одит;
- Ефективност и изпълнение на функцията за управление на съответствието.

По този начин, отговорността за осигуряване на отворени канали за комуникация между НС, ръководството, вътрешния и външен одит се поема от Одит комитета.

Одит комитетът се състои от най-малко трима членове. Към 31.12.2020 г. Одит комитетът се състои от трима членове, които се назначават за срок от три години с възможност за подновяване на мандата, като при всички положения едно лице не може да бъде член на Одитния комитет за повече от 12 (дванадесет) години. През 2020 г. двама от членовете на Одитния комитет бяха заместени поради изтичане на максималния срок. Мандатът на членовете на Одит комитета беше подновен до юни 2021 г.

Членовете на Одит комитета следва да притежават необходимите умения и опит, за да изпълняват своите задължения.

Одит комитетът заседава поне 4 (четири) пъти годишно или по-често при необходимост и докладва за своята дейност и изпраща протоколи от своите заседания до Надзорния Съвет всяко тримесечие. През 2020 г. Одит комитетът проведе 4 (четири) редовни и 6 (шест) извънредни заседания.

3.2.3. Комитет по възнагражденията

Комитетът по възнагражденията е Комитет, който предоставя специализирани и независими съвети за НС по въпроси, свързани с:

- политиката за възнагражденията и нейното изпълнение и за стимулите, създадени при управлението на рисковете, капитала и ликвидността;
- ефективно привеждане в съответствие на възнагражденията на персонала с оглед рисковете, които Банката поема, и координиране на постигането на посоченото съответствие между Юробанк С.А. и Банката;
- одобрява или предлага за одобрение всички възнаграждения на ключовия ръководен персонал.
-

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3.2. Надзорен съвет и Комитети към Надзорния съвет (продължение)

3.2.3. Комитет по възнагражденията(продължение)

Комитетът се състои от най-малко 3 (трима) членове. Членовете се назначават от НС за срок равен на срока на Надзорния съвет, като мандатът може да бъде подновен, като при всички положения едно лице не може да бъде член на Комитета по възнагражденията за повече от 12 (дванадесет) години. Всички членове на комитета са неизпълнителни директори и мнозинството от членовете са независими.

През 2020 г. Комитетът по възнагражденията се състои от четирима членове. През 2020 г., Комитетът проведе четири срещи

3.2.4. Комитет по назначенията

Комитетът по назначенията („NomCo“) поема отговорността по извършването на преценка и отправянето на препоръки към НС по въпросите, свързани с адекватността, ефикасността и ефективността на Управителния съвет, както и във връзка с назначаването на ключовия ръководен персонал, съгласно разпоредбите на чл. 73в, ал.1 от Закона за кредитните институции и чл. 12 от Наредба № 20 от 28.04.2009 г. за издаване на одобрения за членове на Управителния съвет (Съвета на директорите) и Надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции (издадена от Българска народна банка).

През 2020 г. Комитетът по възнагражденията се състои от четирима членове. През 2020 г. Комитетът проведе три срещи.

3.3. Управителен съвет и комитети на Управителния съвет

Банката се управлява от Управителен съвет („УС“) в съответствие със закона, Устава, Правилата за работа на УС („Правилата“) и всички други вътрешни правила. УС е постоянно действащ колективен орган за управление и представителство на Банката, упражняващ своите правомощия под контрола на НС и Общото събрание на акционерите. УС може да се състои от 3 (три) до 9 (девет) членове, които се избират от НС за срок от три (3) години.

Съставът на УС към 31.12.2020 г. е от 4 (четирима) членове, след като с решение на Надзорния съвет г-н Йордан Суванджиев е освободен като член на УС, считано от 21.02.2020 г. и след като с решение на Надзорен съвет е назначен г-н Панайотис Мавридис, считано от 30.06.2020 г. Трима от членовете на УС са назначени като изпълнителни директори на Банката. УС възлага, с одобрението на НС, отговорността за управлението и представителството на Банката на изпълнителни директори, избрани измежду членовете на съвета. Упълномощаването на изпълнителните директори да представляват Банката може да бъде оттеглено във всеки един момент от УС с одобрението на НС.

Към 31 декември 2020 година Управителният съвет се състои от следните членове:

- Петя Димитрова – Главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет;
- Димитър Шумаров – Изпълнителен директор, Главен финансов директор и член на Управителния съвет;
- Асен Ягодин – Изпълнителен директор и член на Управителния съвет;
- Панайотис Мавридис – Главен оперативен директор и член на Управителния съвет.

Комитетите на УС са създадени да подпомагат органа. Такива комитети са:

3.3.1. Комитет по управление на активите и пасивите

Комитетът по активите и пасивите (КУАП) носи основната отговорност да консултира УС в стратегическото управление на активите и пасивите на Банката с цел ефективно управление на лихвения и ликвидния риск.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3.3. Управителен съвет и комитети на Управителния съвет (продължение)

Комитетът се състои от ключов ръководен персонал както от Юробанк България АД, така и от Юробанк С.А., в т.ч. изпълнителни директори и мениджъри, изпълняващи функции във всички бизнес звена – банкиране на дребно и корпоративно банкиране.

КУАП има следните правомощия:

- Да съветва УС относно стратегическото управление на активите и пасивите;
- Да взема всички необходими решения по отношение на разликата в лихвените проценти и управлението на ликвидността;
- Да поставя целевите параметри за потенциално външно финансиране;
- Да преглежда/наблюдава/установява бизнес инициативи и/или инвестиции, които влияят на пазарния и ликвиден рисков профил на Банката.

3.3.2. Регионален кредитен комитет

УС е делегирал на Регионалния кредитен комитет функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по одобрение на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг под определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Юробанк България АД.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал от Юробанк СА и независим член.

3.3.3. Кредитен комитет за страната

УС е делегирал на Кредитния комитет за страната функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по одобрение на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг под определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Юробанк България АД.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал от Юробанк България АД (в т.ч. Главен изпълнителен директор) и висш мениджмънт от Кредитен Сектор на Юробанк С.А.

3.3.4. Комитет за управление на проблемни експозиции I

УС е делегирал на Комитета за управление на проблемни експозиции I функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по управление на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг над определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Банката.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал от Юробанк СА, включително и независим член.

3.3.5. Комитет за управление на проблемни експозиции II

УС е делегирал на Комитета за управление на проблемни експозиции II функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по управление на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг над определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Банката.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал от Юробанк България АД (в т.ч. Главния изпълнителен директор) и висш мениджмънт от кредитен сектор на Юробанк СА.

3.3.6. Комитет по проблемните активи

УС е делегирал на Комитета по проблемните активи надзора и контрола на управлението на проблемните активи.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3.3. Управителен съвет и комитети на Управителния съвет (продължение)

Комитетът се състои от висш ръководен персонал от Юробанк България АД, в т.ч. Главен финансов директор и Изпълнителен директор, друг ръководен персонал от областта на Управление на проблемни активи, Риск и Стратегическо планиране.

Основните задължения и отговорности на Комитета по проблемите активи са:

- Да осъществява мониторинг на управлението на кредити с просрочие и необслужвани експозиции;
- Да определи и внедри стратегия за управление на проблемни активи и да осъществява мониторинг за ефективното ѝ прилагане.

3.3.7. Комитет по кредитите и продуктите

Комитетът по кредити и продукти отговаря за одобрението на нови кредитни продукти, както в банкирането на дребно, така и в корпоративното банкиране.

Комитетът по кредити и продукти е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главния изпълнителен директор на Банката.

3.3.8. Комитет по оперативен риск

Комитетът по оперативен риск отговаря за контрола на действителната експозиция, изложена на оперативен риск и нейното управление, както и за процеса по оценка, мониторинг и намаляване на оперативния риск.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал в областта на Риск, Операции, ИТ, Финанси, Управление на проблемни активи, Банкиране на дребно и Корпоративно банкиране. В състава е включен и член без право на глас от Управление Вътрешен одит.

3.3.9. Комитет по доставките в страната

Комитетът по доставките в страната е комитет на подчинение на УС. Основните отговорности на комитета са свързани с оценка на разходите, необходимост и бизнес обосновка на поръчки по оперативни и капиталови разходи.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор, Главен финансов директор и Изпълнителен директор и Главен оперативен директор.

3.3.10. Комитет за свързаност на служителите

Комитетът за свързаност на служителите е отговорен за мониторинга и правилното прилагане на Политиката за назначаване на роднини в Банката и за вземане на решение по случаи, които се отклоняват от политиката.

Комитетът за свързаност на служителите е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор и представители на други ключови управленски функции от областта на Човешки ресурси, Правно и други.

3.3.11. Комитет по екологичните и социалните въпроси

Комитетът по екологичните и социалните въпроси е комитет на УС, който осигурява всички стратегически решения в рамките на обхвата на Политиката за околната среда на Банката.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал в областта на Операции, Правно, Риск, Корпоративни комуникации и маркетинг, Банкиране на дребно и Корпоративно банкиране.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3.3. Управителен съвет и комитети на Управителния съвет (продължение)

3.3.12. Комитет по наблюдение на проблемни експозиции

Комитет по наблюдение на проблемни експозиции е комитет на УС, който осигурява стратегически решения във връзка с проблемните експозиции на Банката.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор и представители на други ключови управленски функции от областта на Човешки ресурси, Правно и други.

3.4. Комитети към Главния изпълнителен директор

Главният изпълнителен директор е упълномощен да създава комитети, които да го/я подпомагат, като им възлага отговорности и назначава техните членове, председател и секретар.

3.4.1. Изпълнителен комитет

Изпълнителният комитет (“ExCo”) има отговорността за ежедневното управление на Банката като разглежда всички въпроси, свързани с текущата дейност на Банката и приема решения по тях, като следи за изпълнението на стратегията на Банката; планира, ръководи и контролира дейността на Банката като осигурява високо ниво на производителност и удовлетвореност на клиентите; установява подходящи системи за вътрешен контрол и гарантира, че те се поддържат правилно, преглежда месечните финансови отчети преди представянето им на УС. Комитетът е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор и други изпълнителни директори и всички други ключови ръководни функции, покриващи всички области на дейността на Банката.

3.4.2. Етичен комитет

Етичният комитет се занимава главно със случаи на измама и/или груба небрежност от страна на служителите и заседава, когато има въпроси, които да бъдат разгледани.

Етичният комитет е ставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главния изпълнителен директор и Ръководителя на Човешки ресурси.

3.5. Основни въпроси разгледани от Надзорен съвет през 2020 г.:

В изпълнение задълженията си през 2020 г. НС е разгледал следните основни въпроси:

а) Корпоративно управление:

- одобряване на промени в състава на Управителния съвет и подновяване на мандата му;
- одобряване на промени в организационната структура на Банката;
- одобряване Юробанк България АД да прилага „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и техните дъщерни дружества – финансови институции“ във връзка с противоепидемичните мерки за ограничаване на пандемията от COVID-19”;
- одобряване „Юробанк България“ АД да подпише споразумение с ББР и да прилага програмите, предложени от ББР във връзка с COVID-19;
- одобряване на промени в състава на комитетите;
- подготовка и свикване и провеждане на редовни и извънредни ОСА;
- редовна актуализация относно заседанията на комитетите към УС и НС;
- други решения съгласно Устава на Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3.5. Основни въпроси разгледани от Надзорен съвет през 2020 г. (продължение)

б) Капиталова адекватност:

- информиране относно процеса по Вътрешен анализ на адекватността на капитала и Вътрешен анализ на ликвидността за 2019 г. (ИСААР & ИЛААР) – Доклад за Стълб 2. Отчетът за капиталова адекватност е преглеждан всяко тримесечие.

в) Бизнес мониторинг:

- одобрение на годишния финансов отчет за 2019 г.;
- преглед на развитието на бизнеса и ликвидността.

г) Управление на риска и вътрешен контрол:

- Информирание относно годишните доклади по оценка на системите за вътрешен контрол и политиката на съответствие;
- Преглед и одобрение на Доклада по Стълб 3 за 2019 г.;
- Информирание относно Стратегията за риска и капитала и Рамката за риск апетита;
- Преглед на протоколите от заседанията на Одит Комитет и ключови въпроси на одита

4. Политика за разнообразие в Съветите

Политиката за разнообразие („Политиката“) очертава подхода към многообразието в УС и НС на Банката и е в съответствие с най-добрите международни практики и ЕС и разпоредбите на българското банково право.

Банката приема разнообразието в Съветите като важен елемент за поддържане на конкурентно предимство. Разнообразието в Съветите води до използване на предимствата от разликите в уменията, опита, националността, пола, възрастта и други качества на членовете. Тези разлики се отчитат при определянето на оптималния състав на Съветите и когато е възможно, следва да са балансирани по подходящ начин. Всички назначения в Съветите на Банката са направени според заслугите, уменията и опита на членовете с цел ефективното им функциониране.

Комитетът по назначенията е отговорен за прегледа и оценката на годишна база на структурата, размера, състава и представянето на членовете на Съветите и препоръчва назначаването на нови членове. При прегледа на състава на Съветите комитетът отчита ползите от всички аспекти на многообразието включително, но не само тези, описани по-горе, за да се осигури подходящ обхват и баланс на умения, опит и квалификация.

5. Политика за подбор на членовете на съветите и Политика за въвеждане в работата и продължителното професионално развитие на членовете на съветите

В съответствие с изискванията на новоприетата Наредба №20 на БНБ, която въвежда Насоките на Европейския банков орган (ЕВА/ GL/ 2017/12), на 20-ти август 2019 г. Управителният съвет и Надзорният съвет на „Юробанк България“ АД приеха Политиката за подбор на членовете на съветите и Политика за въвеждане в работата и продължителното професионално развитие на членовете на съветите.

5.1. Политиката за подбор на членовете на съветите на „Юробанк България“ АД определя насоките и официалния процес за идентифициране, подбор, избиране и оценка на кандидатите за членове на Управителния съвет и Надзорния съвет на „Юробанк България“ АД, както и за избор и назначаване на лицата заемащи ключови позиции. Съветите, подпомагани от Комитета по подбор, номинират кандидати, които са пригодни и отговарят на изисквания. Пригодността на номинираните се оценява според следните критерии: репутация и честност, почтеност и доверие, знания, умения, опит и други общи изисквания за пригодност, конфликт на интереси и независимост; ангажираност на времето и колективна пригодност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

5. Политиката за подбор на членовете на съветите и Политика за въвеждане в работата и продължителното професионално развитие на членовете на съветите (продължение)

5.2. Политика за въвеждане в работата и продължителното професионално развитие на членовете на съветите има за цел да въвежда и обучава новоназначените членове, както и настоящите членове на съветите. В зависимост от опита на човека се определя кои действия по програмата трябва да бъдат предприети. Целите на програмата са: да информира за визията и стратегията на „Юробанк България“ АД, да информира практически процедурни задължения, за да намали времето, необходимо на дадено лице да стане продуктивно в своите задължения, да интегрира дадено лице като новодошъл член на съвета, да гарантира задържане на лицата занапред, да се запознаят новоназначените лица с организационната структура на „Юробанк България“ АД, да се запознаят с бизнеса на „Юробанк България“ АД и пазарите, на които оперира, да се създаде връзка със служителите на банката разбиране за нейните основни взаимоотношения с регулаторите Българска народна банка и Комисията за финансов надзор.

6. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска

Банката се стреми да възприеме най-добрите практики във връзка с корпоративното управление вземайки предвид всички приложими указания и регулаторни изисквания на Базелския комитет по банков надзор, Европейския банков орган, Българската народна банка, както и други решения на компетентните надзорни органи.

Банката е създавала няколко специализирани контролни функции, част от цялостната система за вътрешен контрол, които да действат като независими контролни механизми и по този начин да затвърдят контролната структура на Банката.

6.1. Принципи на системата за вътрешен контрол

Банката е създавала система за вътрешен контрол, която е основана на международни добри практики и Интегрираната рамка за контрол COSO и е проектирана да гарантира постигане на целите в следните категории:

- ефикасни и ефективни операции;
- надеждност и пълнота на финансовата и управленска информация;
- съответствие с приложимите закони и регулации.

Основните принципи, върху които е изградена системата за вътрешен контрол, са описани по-долу:

- **Контролна среда:** Контролната среда е основата на всички компоненти от системата за вътрешен контрол, която осигурява дисциплина, създава и влияе на разбирането за контрол на служителите. Почтеността и високите етични ценности произтичат от философията и работния стил на мениджмънта и се подкрепят от подходящите политики за подбор и обучение, които подсиgurяват компетентността на хората. Организационната структура на Банката съответства на размера и сложността на операциите ѝ, с ясно дефинирани отговорности и линии на отчетност и ясно определени делегирани правомощия;
- **Управление на риска:** Банката осъзнава, че поемането на рискове е неделима част от нейния бизнес. Поради това тя определя механизми да идентифицира тези рискове и да оцени тяхното потенциално въздействие върху постигането на нейните цели. Тъй като условията, в които оперира, както и тези от икономически, секторен, регулаторен и оперативен характер ще продължават да се променят, механизмите за управление на риска, които се прилагат, трябва да са определени (и да еволюират) по начин, който дава възможност да се идентифицират и управляват специалните и нови рискове, свързани с промяната;
- **Контролни дейности:** Дейностите по вътрешен контрол са разписани в политики и подробни процедури, които са създадени с цел да подсигурят, че операциите се извършват сигурно и всички трансакции са записани точно и прецизно в съответствие с указанията на мениджмънта и регулациите. Те възникват по време на организационните и бизнес процеси на всички нива и във всички функции. Една от основните организационни мерки за осигуряване на ефективността на контрола в Банката е разделянето на дейностите;

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

6. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

6.1. Принципи на системата за вътрешен контрол (продължение)

Функциите, които трябва да бъдат отделени, включват тези за одобрение (лимита, надвишаване на лимита, специфични транзакции), дилинг, администрация (въвеждане на данни, сетълмент, потвърждаващи проверки, одобрение на транзакции, проверки на документация, поддръжка на досиетата, попечителски услуги) и контролинг (равняване, мониторинг на лимитите, проверка на одобрение при надхвърляне, управление на риска, проверки за правомерност, физическо броене);

- **Информация и комуникации:** Информацията трябва да бъде идентифицирана, запазена и комуникирана във форма и времеви рамки, които дават възможност на хората да продължат да изпълняват отговорностите си. Банката е установила ефективни канали за комуникация, които да осигуряват, че информацията е комуникирана във всички посоки (по вертикала, хоризонтала) в рамките на организацията. Налице са механизми, които да обхвалят подходяща външна информация, както и да комуникират ефективно с външни страни, в т.ч. регулатори, акционери и клиенти.

- **Мониторинг:** Банката е установила механизми за постоянен мониторинг на дейностите като част от нормалния оперативен процес. Тук се включват регулярни мениджмънт и надзорни дейности и други действия, които персоналът предприема при изпълнението на своите задължения, които оценяват представянето на системите за вътрешен контрол. Извършват се и независими оценки на системите за вътрешен контрол от функцията по Вътрешен одит, обхвата и честотата на които зависят основно от оценката на рисковете и ефективността на непрекъснатите мониторинг процедури. Недостатъците на вътрешния контрол се докладват на ръководството, като значимите се докладват на Управителен съвет, Одит комитет и Надзорен съвет.

6.2. Вътрешен одит

Функцията Вътрешен одит в Юробанк България АД е независима и обективна оценъчна дейност, предназначена да добавя стойност и да подобрява операциите на Банката. Управление Вътрешен одит (УВО) подпомага постигането на целите на организацията чрез прилагането на систематичен и последователен подход за оценяване и подобряване ефективността на методите за управление на риска, контрола и процесите на управление в Банката.

Ръководството на Банката носи отговорност за внедряването на система за вътрешен контрол, подходяща за размера и сложността на организацията. УВО отговаря за докладването на адекватността и ефективността на тази система.

За да бъде гарантирана независимостта му, УВО отчита дейността си пред Одит комитета на Банката, а за административни цели - пред Главния изпълнителен директор. УВО е самостоятелно звено, което не зависи от дейността на звената в Банката с оперативни отговорности. Надзорният съвет е делегирал отговорността за мониторинг на дейността на УВО на Одит комитета.

УВО прилага методология, която отчита значимостта и риска за банката на отделните процеси, обекти и системи за контрол, следи за наличието и адекватността на контролите и оценява специфичните контролни цели.

Задълженията на УВО включват, но не се ограничават до следните:

- Да предоставя увереност под формата на независимо мнение относно адекватността и ефективността на системите за вътрешен контрол. За да формира мнение УВО провежда одити, базирани на Одит план, одобрен от Одит комитета. Честотата на одитните проверки зависи от степента на риск във всяко бизнес звено и/или процес;

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

6. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

6.2. Вътрешен одит (продължение)

- Да предоставя активна подкрепа на Ръководството на Банката в установяването на най-добрите практики за вътрешен контрол и управление на риска;
- Да съдейства на Ръководството на Банката в предотвратяването на измами и злоупотреби;
- Да извършва последващи проверки с цел да установи дали са предприети подходящи действия във връзка с докладваните констатации в определените срокове.

6.3. Правомерност

Мисията на управление „Правомерност“ е да съдейства в Банката да съществува организационна култура, която насърчава етичното поведение и ангажимента за спазване на законите и разпоредбите, както и да се спазват глобалните стандарти за управление.

Управление „Правомерност“ е създадено с одобрението на Надзорния съвет и на Одит комитета на Банката. То е постоянно действащо звено, осъществяващо своята функция независимо от бизнес дейността на Банката.

С оглед на опазване на тази независимост, Началникът на управление „Правомерност“ докладва пред Одит комитета, Началника на управление „Правомерност“ на Групата Юробанк, а за административни цели - пред Главния Изпълнителен Директор. Началникът на управление „Правомерност“ присъства на всички срещи на Одит комитета и представя доклад за всяко тримесечие, обобщавайки дейностите през разглеждания период и акцентирайки на основните въпроси в съответната област. Докладът включва всички въпроси, които са в сферата на дейност на управление „Правомерност“ и които Началникът на управлението е преценил, че трябва да бъдат докладвани, както и такива, изрично изискани от Одит комитета.

Задълженията и отговорностите на Управление Правомерност включват:

- да разработи методологията на Банката за оценка на риска, свързан с нормативното съответствие, на който Банката може да бъде изложена, както и нейното правилно прилагане;
- да извършва проверка за съответствието на всички нови продукти и нови процедури със закона и приложимите нормативни актове;
- да разглежда въпросите, свързани с мерките срещу финансовите престъпления в съответствие с действащото законодателство и със съществуващите санкции. Управлението е отговорно за разработване и въвеждане на необходимите политики и процедури относно мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм, както и за мониторинга по тяхното спазване. Освен това, то е отговорно за осигуряване на подходящо обучение на служителите, както и за взаимодействието със съответните компетентните органи;
- да изготвя своевременни и точни отговори на запитвания от регулаторни и други органи и да им съдейства при осъществяване на тяхната дейност;
- да разработва и въвежда вътрешни документи свързани с поведението на служителите като кодекс за поведение, външна заетост, конфликт на интереси и антикорупционна политика, и да осъществява мониторинг на спазването им от служителите;
- да осъществява мониторинг на съответствието със законовите и регулаторните изисквания свързани с финансовите пазари;
- да осъществява мониторинг на съответствието на Банката със законовите и регулаторни изисквания приложими за банката;
- да информира мениджмънта и да изготвя становища относно въздействието на промените в нормативната рамка, попадащи в обхвата на отговорностите на управлението.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

6. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

6.4. Управление на риска

Рамката за управление на риска в Банката се състои от няколко различни съставни части. По-специално, Надзорният съвет е създал Риск комитет, който да наблюдава и следи всички функции за управление на риска. Неговата дейност текущо се допълва с функцията, изпълнявана от Управление на риска.

Надзорният съвет е делегирал на Риск комитета функцията да одобрява всички стратегически решения в сферата на управление на риска (локален риск апетит, разпределение на капитала, структура на баланса, структура на управление на риска). Отговорност на Риск комитета е да съблюдава количествените и качествените измерители свързани с кредитен, пазарен, ликвиден и оперативен риск.

Риск комитетът има следните правомощия:

- Преглед и анализ на рисковия профил на Банката, както и идентифициране и оценка на съществените за Банката рискове;
- Създаване на адекватни политики и процедури с цел идентифициране, оценка, мониторинг и контрол на съществените рискове;
- Информирание на Надзорния съвет за съществени проблеми и събития, които могат да имат значително въздействие върху рисковия профил на Банката;
- Мониторинг на влезлите в сила политики, свързани с управлението на значителните рискове;
- Одобрение на методологии и модели за оценка на риска.

Риск комитетът информира периодично Надзорния съвет за адекватността на структурата на Управление Риск, както и отчита ключови риск индикатори. Ако има съмнение за съществени проблеми, то те се ескалират или до Надзорен съвет на Юробанк България АД или до Груповия Риск комитет.

Предвид факта, че Банката е изложена на различни видове риск във всички свои ежедневни дейности, организационната структура за управление на риска обхваща всички управленски структури – от Надзорен съвет, през Риск комитет, Управителен съвет и висшия мениджмънт. Солидната рамка за управление на риска осигурява основата за въвеждане на Риск стратегията на Банката, както и постигането на бизнес целите ѝ.

Подходът на Банката е да дава следните насоки: разбиране на материалните рискове с цел постигане стратегията на Банката, определяне на рисков апетит, както и комуникиране на рамката за управление на риска. Процесът по идентифициране и управление на риска се разделя на 5 основни стъпки. Всяка от тези стъпки е разбита допълнително, за да се установят цялостни дейности в рамките на процеса на управление на риска и инфраструктурата, необходима за неговото подпомагане.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

6. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

6.4. Управление на риска (продължение)

Стъпка	Дейност
Идентификация	<ul style="list-style-type: none"> Създаване на правила и процедури за идентифициране и разбиране на бизнес рисковете
Оценка	<ul style="list-style-type: none"> Създаване и въвеждане на показатели за измерване на риска, както и методологии и стандарти за отчетност
Контрол	<ul style="list-style-type: none"> Установяване на процеси и практики за контрол, включително структура на лимити, критерии за обезценка и изисквания за отчетност Мониторинг на операциите, свързани с контрола и придържане към насоките за управление на риска и лимитите Ранни предупредителни сигнали относно отклонения от определения рисков апетит на Банката
Отчетност	<ul style="list-style-type: none"> Интерпретиране и отчитане на рисковите експозиции, концентрации и резултатите от поемането на риск Комуникация с външни страни
Управление	<ul style="list-style-type: none"> Преглед на всички аспекти на рисковия профил на Банката Оценка на възвращаемостта на новите рискове Мнение относно оптимизиране на рисковия профил на Банката Преглед на практиките за управление на риска

Горепосочените процеси са неразделна част от управлението на всеки един вид риск, подкрепени от съответната инфраструктура и персонал и са описани детайлно в параграфите по-долу.

Принцип 1: Управителният съвет и Надзорният съвет отговарят за одобрението и периодичния преглед на Риск стратегията на Банката, както и на правилата и процедурите, свързани с управлението на риска.

Принцип 2: Висшият мениджмънт отговаря за въвеждането на риск стратегията, одобрена от Надзорен съвет и за разработването на политики и процедури за идентификацията, измерването, мониторинга и контрола на рисковете, на които е изложена Банката. Тези политики и процедури обхващат рисковете във всички дейности на банката, както на индивидуално, така и на портфейлно ниво.

Принцип 3: Банката разполага с адекватни процеси и процедури за одобрение на нови кредити и трансакции, както и за промяна, подновяване и рефинансиране на съществуващи кредити.

Принцип 4: Всички експозиции подлежат на мониторинг и се предприемат необходимите мерки за контрол и намаляване на риска.

Принцип 5: Банката разполага със системи, процеси и процедури за мониторинг на представянето на отделните експозиции, включително изчислението и адекватността на провизиите и резервите.

Принцип 6: Информационните системи и аналитични техники се използват, за да подпомагат мениджмънта при оценката и мониторинга на съществените за Банката рискове, както и за структурата на портфейла. Банката използва вътрешни модели за оценка на кредитния риск.

За портфейл Банкиране на дребно – апликационни и поведенчески скоркарти служат за оценка на кредитния риск на клиента. За корпоративни клиенти Банката използва рейтингови системи, в зависимост от икономическата дейност на клиента. Моделите за оценка на риска и рейтинговите системи са съвместими с естеството, размера и сложността на дейностите на Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

6. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

6.4. Управление на риска (продължение)

Принцип 7: Банката взема предвид потенциалните бъдещи промени в макроикономическата среда при оценка както на индивидуални експозиции, така и при оценка на портфейли. Банката оценява кредитните си експозиции и портфейли, при утежнени макроикономически условия.

Принцип 8: Банката е разработила процес за постоянен независим преглед на риска и съответно отчита рисковите показатели на висшия мениджмънт, Управителния съвет, Надзорния съвет и Риск комитет.

Принцип 9: Банката подкрепя отворена риск култура, за да изгражда откритост и доверие.

Принцип 10: Мениджмънтът и всички служители на Банката са професионално ангажирани с принципите за управление на риска на Банката и взимат решенията в ежедневната си работа, следвайки стриктно тези принципи.

Принцип 11: Управлението на риска в Банката е организирано по начин, по който се избягват конфликт на интереси сред служителите и организационните структури.

Принцип 12: Банката провежда ежегодно процесите по вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК) и вътрешен анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ).

7. Информация съгласно член 10, параграф 1, букви "в", "г", "д", "е" и "ж" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

7.1. Банката не е участвала в значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО.

7.2. Банката не е регистрирала никакви притежатели на ценни книжа със специални права на контрол.

7.3. Няма въведени или упражнени ограничения по отношение на правата на глас, като ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, срокове за упражняване на правата на глас или системи, чрез сътрудничеството с дружеството. Финансовите права, свързани с ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа. Всички акции от капитала² на Банката са обикновени, с номинална стойност от 1.00 (един) лев всяка, с право на глас, дивидент и на ликвидационен дял, пропорционален на номиналната стойност на акциите.

7.4. Основният учредителен документ, а именно Уставът на Банката регулира назначаването и освобождаването на членовете на Съветите. Той инкорпорира основните разпоредби и принципи на действащото търговско право. Документът е публично достъпен по партидата на Банката в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ. Отговорностите, които се поемат от членовете на УС и НС, са дадени в Устава на Банката и в разписаните правила на съответния съвет. В него се съдържат и разпоредбите, регулиращи основните правомощия и начин на взаимодействие между Съветите в процеса по вземането на решения.

7.5. Правото на обратно изкупуване на акции е уредено с разпоредбата на чл. 11 от Устава на Банката.

7.6. Банката няма информация за предложения за поглъщане към датата на изготвяне на финансовия отчет.

² Информация за структурата на капитала на Банката е оповестена към съответния раздел в Годишния Отчет за Дейността.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА 2020

БИЗНЕС МОДЕЛ

Подробна информация относно бизнес модела, целите, структурата и продуктите на Пощенска банка са представени в Декларацията за корпоративно управление и годишния доклад за дейността.

ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА

За Пощенска банка устойчивото бизнес развитие е много по-голяма ценност от краткосрочната доходност и други търговски ползи. Вярваме, че дългът ни към природата, от която сме част, е ключов елемент от грижата ни за благополучието на всички заинтересовани страни и на цялото ни общество. Затова се стремим да намалим негативното въздействие на нашата дейност върху околната среда и да използваме всяка възможност да допринесем за опазването на природата.

Като една от най-големите български банки и член на силна международна финансова група, ние осъзнаваме, че разполагаме с разнообразни възможности да изостряме общественото внимание към даден въпрос. Същевременно това засилва огромната ни отговорност към обществото и необходимостта да служим за пример за нашите колеги, партньори, клиенти и съграждани.

Нашата група Юробанк може да се похвали със значителни постижения в областта на опазването на околната среда и ние сме твърдо решени да пренесем и да обогатим добрите й практики в България. В тази връзка, ние се ангажираме да си поставяме съответстващи цели и задачи, непрекъснато да следим, оценяваме и подобряваме екологичното си представяне и да спазваме стриктно всички изисквания на местното, национално и международно законодателство в съответната област.

Като социално отговорна институция, ние сме решени да използваме влиянието си, за да работим за опазването на планетата, която ще завещаем на нашите деца. За целта ние не само ще се придържаме към политика на екологична отговорност в ежедневната си работа, посредством нашите отдадени служители, но и постепенно ще я разпростираме към своите доставчици, клиенти и цялото ни общество, за да спомагаме за налагането на природосъобразни бизнес практики и постигането на устойчив икономически растеж.

1. Управление на въпросите, свързани с околната среда в Пощенска банка

Днешният свят е изправен пред феномена на замърсяването на околната среда и изменението на климата. Едва ли има човек или организация, които да се съмняват в значението на управлението на последиците от тези тревожни явления и в необходимостта да се предприемат спешни и конкретни мерки за справянето с тях.

Съществуват два основни типа екологични аспекти на дейността на една организация - преки и косвени, и те водят до проявлението на два съответни типа въздействия върху околната среда. Преките въздействия произтичат от функционирането на организацията, а непреките са следствие на предлагането на нейните продукти и услуги, както и на дейностите, които клиентите й извършват.

Преките въздействия, които банките оказват върху околната среда, не са съществени, тъй като потреблението на енергия и други ресурси, което те реализират, е незначително като количество и вреда за околната среда на фона на други индустрии. Банките обаче могат да допринесат значително към усилията за опазване на околната среда чрез прилагането на селективни практики при отпускане на кредити, както и чрез управление на екологичния риск в своите кредитни портфейли. Не на последно място, банките могат да бъдат добър пример за обществото, като показват активна грижа за ефективното управление и на двата вида въздействия, които оказват върху околната среда с дейността си.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

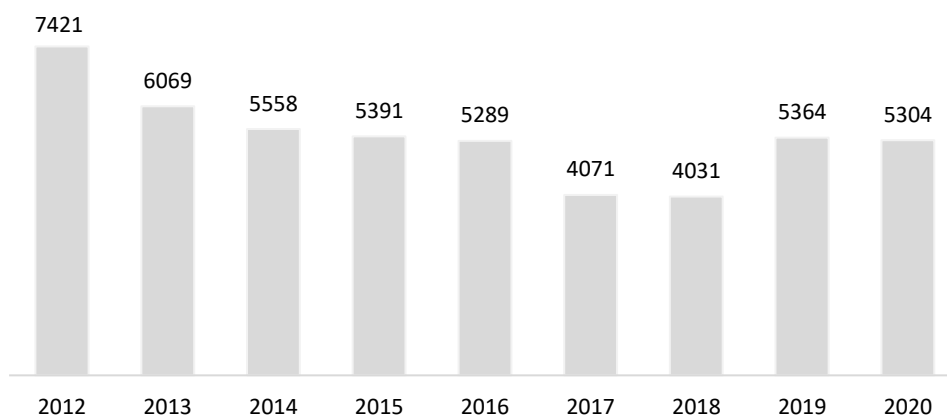
ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пощенска банка проявява висока отговорност към въпросите, свързани с опазването на околната среда, като в продължение на много години последователно прилага принципите на възприетата от нея екологична политика. В рамките на организационната структура на Банката са формирани специални структури, които отговарят пряко за провеждането на тази политика – Екологичният и социален комитет, Зеленият борд и Координаторът по екологичните и социални въпроси.

2. Управление на потреблението на ресурси в Пощенска банка

Пощенска банка анализира съществеността на своите преки въздействия върху изменението на климата и околната среда и идентифицира три области, в които да концентрира систематични усилия за управление на въздействията - емисиите на CO₂ от консумацията на електроенергия и използването на хартия и вода. Резултатът от анализа на данните за 2020 г. е представен на фиг. 1, 2 и 3 по-долу чрез три избрани екологични показателя. Тези показатели са представени в динамика за период, обхващащ 2012-2020 г., и разкриват тенденциите на вътрешно използване на ресурси в резултат на различните инициативи, които Банката предприема, за да ги управлява.

Фиг. 1. Емисии на CO₂ от потреблението на електроенергия, тона, 2012-2020 година

Източник: Изчисления на Екологичния офис въз основа на данни от отдел „Сгради“

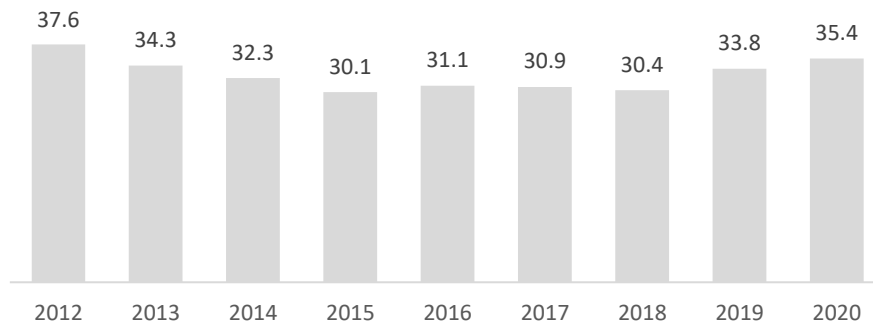
Както е видно от графиката, представена на фиг. 1, емисиите на CO₂ от потреблението на електроенергия в Пощенска банка са намалели с 1% през 2020 г. спрямо 2019 година и с 40% в сравнение с базовата 2012 година.

Данните за потреблението на хартия са представени на фиг. 2. Те показват, че в банките са консумирани 5% повече хартия през 2020 г. спрямо 2019 година, въпреки проектите за дигитализация и целенасочените усилия за намаляване на вътрешното използване на този ресурс. Това би могло да се отдаде на факта, че поради кризата с COVID-19 и последвалите негативни ефекти за икономиката, през 2020 г. се наблюдаваха значителен брой предоговаряния на сделки за заеми, което, в допълнение към новите сделки, които се сключваха, доведе до допълнителна употреба на хартия. Трябва да се отбележи, че увеличението от 5% на годишна база би могло да бъде много по-високо, ако не бяха положени усилия в за дигитализиране на редица процеси и за информиране на служителите за необходимостта от отговорно отношение при използването на хартия. И все пак, в сравнение с данните от базовата 2012 г., употребата на хартия за 2020 г. е с 6% по-малка, което е показателно за успеха на многобройните вътрешни проекти, насочени към намаляване на употребата на хартия през годините.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

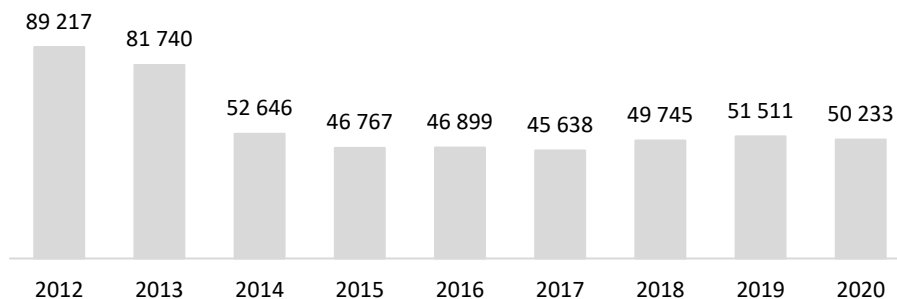
Фиг. 2. Изразходвана хартия, брой листа, 2012-2020 година

Източник: Изчисления на Екологичния офис въз основа на данни от отдел „Административен“

Потреблението на вода за офис нужди показва лек спад от 3% през 2020 г. на годишна база. Данните са представени на фиг. 3 по-долу. Анализът на данните за потреблението на вода за последните 9 години показва, че то е намалено значително (78% от базовата 2012 г.) и през последните няколко години се е стабилизирало, което показва, че сегашното ниво вероятно е оптималното.

Фиг. 3. Използвана вода за битови нужди, м3, 2012-2020 година

Източник: Изчисления на Екологичния офис въз основа на данни от отдел „Сгради“

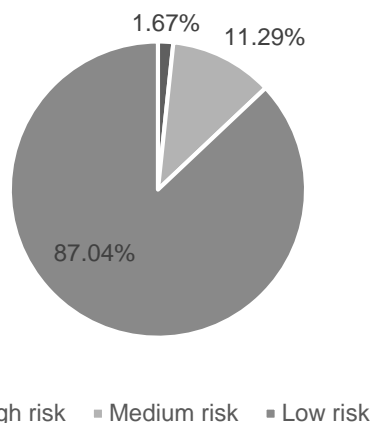
Освен работата в областта на преките аспекти и въздействието им върху обществото, Пощенска банка последователно изследва и последиците от **непреките аспекти** на своята дейност. Те се проявяват предимно в областта при фирменото и корпоративното кредитиране. В тази област се прилага подробно разработена Процедура за управлението на екологичния и социалния риск в кредитирането. Банката поощрява зелените компании индиректно посредством прилагането на тази процедура. В нея е разписана конкретната методология, по която се изготвя оценката на екологичния и социален риск и се извършва последващия мониторинг в кредитния процес, както и ролите и отговорностите на всички страни, които участват в него.

Данните за разпределението на екологичния и социалния риск в портфейла от кредити за корпоративни клиенти и малки и средни предприятия са представени на фиг. 4 по-долу. Те показват, че по-голямата част от сделките в този портфейл, 87%, имат нисък екологичен и социален риск, 11% имат среден риск и само по-малко от 2% се характеризират с високи такива рискове.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Фиг. 4. Разпределение на екологичния и социалния риск по степен в кредитния портфейл на банката, насочен към корпоративни клиенти, малки и средни предприятия, 2020 година

Източник: Изчисления на Екологичния офис въз основа на данни от управленията „Корпоративно банкиране“ и „Банкиране малък бизнес“

През 2020 г. Пощенска банка постигна целите, които си беше поставила за годината в областта на управлението на околната среда: преди въвеждането на извънредното положение заради епидемията с COVID-19 през м. март 2020 г., всички служители от Управление „Банкиране малък бизнес“ преминаха обучение по прилагането на Процедурата за управление на екологичния и социалния риск в кредитирането, след това материалите от обучението бяха качени във вътрешната мрежа на Банката, така че да са достъпни за всички служители и обучението да може да продължи онлайн.

Пощенска банка разглежда информираността на персонала като ключова за прилагането на своята екологична политика. Ето защо тя планира да продължи усилията си в тази посока и през 2021 г. Конкретните цели, които Банката си е поставила за 2021 г. в областта на управлението на околната среда са в съответствие с новия контекст, в който работят банките в Европейския съюз. Този контекст предполага поставянето на управлението на климатичните и екологичните рискове в центъра на бизнес стратегията и моделите, по които те оперират.

Затова Пощенска банка дефинира следните цели за 2021 година в областта на екологичното управление:

1. Изготвяне на GAP анализ спрямо съществуващите препоръки за политики и добри практики в областта на управлението на изменението на климата и ефектите за околната среда;
2. Надграждане и подобряване на вътрешната документация в областта на управлението на околната среда с цел да бъдат отразени най-новите политики в тази сфера в ЕС;
3. Продължаване онлайн и, ако е възможно, на място, обучението на служителите по прилагането на Процедурата за управление на екологичния и социалния риск в кредитирането.

3. Глоби, санкции и съдебни дела

През 2020 г. Пощенска банка не е била санкционирана, нито е участвала в съдебни дела по въпроси, свързани с опазването на околната среда.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ

1. Разпределение на служителите по пол и заемани позиции

Устойчива политика на Пощенска банка е тази, която се отнася еднакво към всички служители, независимо от пол, националност, възраст или други признаци. Банката се стреми да гради и развива взаимоотношения на доверие и уважение.

Разпределението на служителите по пол и възраст е представено в таблицата по-долу:

Фиг.5 Разпределение на служителите по пол и възраст за 2020 г.

под 25 години		25-34 години		35-44 години		45-54 години		над 55 години	
Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже
75.69%	24.31%	76.77%	23.23%	76.28%	23.72%	78.95%	21.05%	78.35%	21.65%

Пощенска банка дава равни възможности на служителите си и цени таланта и иновативните им идеи. Всеки получава възнаграждение в зависимост от приноса и степента на отговорност, които се определят от заеманата позиция и от пазара на труда.

Разпределението на служителите по длъжност и пол е представено в таблицата по-долу:

Фиг.6. Разпределение на служителите по заемани позиции и пол за 2020 г.

	Специалисти	Експертни позиции	Мениджърски позиции
Жени	91.02%	71.46%	58.46%
Мъже	8.98%	28.54%	41.54%

2. Развитие на Човешкия капитал

Човешкият капитал е ключов за успеха на всяка една организация. Ръководството на Пощенска банка споделя разбирането, че грижата за служителите, тяхното развитие и мотивация са от изключително значение за организацията и за постигането както на краткосрочните, така и на стратегическите ѝ цели.

Динамичното развитие и интензивната конкуренция на банковия пазар поставят високи и многопосочни изисквания пред управлението на човешки ресурси, свързани от една страна с подбора на правилните хора на подходящи за тях позиции, осигуряване на ефективно обучение за бързо овладяване на всички необходими професионални умения, а от друга - с развитието и мотивирането на талантите вътре в организацията.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ (продължение)

Управление „Човешки ресурси“ допринася за успехите на Банката чрез създаването и поддържането на среда, насърчаваща постиженията на служителите и насочена към постоянно повишаване на тяхната квалификация.

През ноември 2020 г. за проявени лидерски умения и динамичното развитие на банката г-жа Петя Димитрова, главен изпълнителен директор и председател на УС на Пощенска банка, бе отличена за втора поредна година и общо за пети път в кариерата си със специалната награда „Банкер на годината 2020“. А финансовата институция получи през месец октомври два приза за „Банка на годината“ и за „Динамика на развитие“, с които банката беше отличена в 29-то издание на Годишните банкови награди, които се организират от Асоциация Банка на годината.

Като водещ работодател, който оценява успеха си през удовлетвореността на своите служители, Пощенска банка винаги се е стремяла да развива уменията на хората в екипа и да осигурява среда за разгръщане на техния потенциал. Благодарение на активната си политика в тази посока, финансовата институция получи в началото на февруари 2020 г. две златни отличия от годишните награди за Employer branding, организирани от b2b Media. Фокус на компанията са широк спектър от дейности за оптимизиране на работната среда, продължаващо професионално развитие и обучения, ангажиране на служителите в проекти за корпоративна социална отговорност с висока добавена стойност за обществото. Пощенска банка бе сред най-търсените работодатели на първите по рода си „Виртуални национални дни на кариерата“.

Финансовата институция е първата компания на българския пазар, която добави към портфолиото си от дигитални решения мобилното приложение Digital Office за бърза и лесна вътрешна комуникация със своите служители. По този начин тя затвърди позицията си на предпочитан работодател на българския пазар. Приложението Digital Office спестява време и ресурси като осигурява модерно решение за цялостно управление и дигитализация на вътрешните процеси, посредством онлайн комуникация в екипа.

Чрез вътрешния е-бюлетин, разпространяван ежеседмично по електронна поща, се съобщава важната информация за служителите на Банката. Той включва важни корпоративни новини, информация за предлагането на нови продукти и услуги, специални моменти от вътрешни събития и снимки от различни дейности, в които членовете на екипа на Пощенска банка участват извън офиса.

В допълнение към основната си дейност, Пощенска банка продължава да се фокусира и върху нуждите на местната общност, като подкрепя програми и инициативи съвместно с утвърдени институции и организации. Банката се стреми да възпитава както своите служители, така и потребителите и обществеността в отговорно отношение към всичко, което ни заобикаля. Тя цели не само създаване на конкурентни предимства чрез включване на все по-голяма добавена стойност в продуктите, които предлага, но и да намали своето негативно въздействие върху околната среда, като използва всяка възможност, с която да допринася за опазването на природата.

3. Профсъюзни организации, компенсации, социални придобивки

Пощенска банка съзнава социалната значимост на ролята си на голям работодател и затова предоставя на служителите си най-разнообразни възнаграждения и социални придобивки. В тази връзка Банката се придържа към последователната си политика за предоставяне на

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ (продължение)

3. Профсъюзни организации, компенсации, социални придобивки (продължение)

допълнителни социални придобивки на своите служители и се стреми да ги обогатява. Прилагат се и стриктни стандарти за здравословни и безопасни условия на труд на работното място. Всички служители на Банката имат допълнително здравно осигуряване в частен фонд, чиято цена се покрива изцяло от работодателя. Допълнителното осигуряване покрива стойността на лечението в случай на необходимост. Служителите могат да сключат договор и за допълнително осигуряване на членове на своето семейство при преференциални условия. Банката осигурява служителите си и със застраховка „Живот“ за покриване на разходи при настъпване на застрахователно събитие. Наред с това сериозна придобивка за служителите на Пощенска банка е възможността да се възползват от продуктите и услугите на институцията при преференциални условия. Това включва жилищни и потребителски кредити, кредитни карти, овърдрафт и интернет банкиране.

Пощенска банка продължи активно да поддържа вътрешна дарителска платформа за подпомагане на колеги със здравословни проблеми, наречена „ЗАЕДНО“. Благотворителна програма е планирана като един от основните дългосрочни проекти на Банката, целящи да надграждат непрекъснатите усилия за развитие на лоялност и грижа за служителите. Идеята на платформата е да създаде солидарност между колегите и да бъде работещ механизъм за финансово помагане на служители със сериозни здравословни проблеми.

В Пощенска банка няма синдикална организация.

4. Политика и процедура за оценка на представянето на служителите

Грижата за личностното и професионално развитие на служителите е сред основните ценности на Банката. В тази връзка всеки служител ежегодно е оценяван за професионалното си представяне чрез програмата „Оценка на представянето“, която допринася за по-нататъшното целенасочено развитие на неговите умения. Процедурата за годишна оценка гарантира прозрачност и обективност. Тя позволява оценка на служители на база на тяхната йерархична позиция в организацията и взема под внимание техните отговорности и задачи. Нещо повече, системата не само оценява изпълнението на поставените цели, но също така набляга и на начина, по който тези цели са били постигнати. Тази процедура подобрява комуникацията между оценявания и оценяващия, насърчавайки професионалното и лично развитие на служителите.

Системата помага на служителите да се ориентират към сфери на бизнеса, които са най-удачни за развитието на техния потенциал, като в същото време ги мотивира да постигнат професионалните си цели.

5. Здравословна и безопасна среда

Успехът и производителността на един бизнес зависят от ефективността на служителите. По тази причина гарантирането на здравословно и безопасно работно място за всеки служител е в основата на управлението на здравословните и безопасни условия на труд в Банката. Пощенска банка не само се придържа стриктно към всички стандарти за безопасност на работното място, предвидени в трудовото законодателство, но и предприема допълнителни мерки, за да защити здравето на своите служители. Тези инициативи са резултат от убеждението на ръководството на Банката, че създаването на безопасна и здравословна работна среда е предпоставка за по-добра мотивация и кондиция на служителите, и по-висока конкурентоспособност. Пощенска банка работи в тясно сътрудничество със служба по трудова медицина, за да гарантира безопасността и здравето на своите служители по време

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ (продължение)

5. Здравословна и безопасна среда (продължение)

на работа. Съвместно със Службата по трудова медицина Банката извършва оценка на риска за здравето и безопасността на служителите, включително при промяна на условията на труд и при въвеждане на нови технологии. Всички служители на Пощенска банка са представени

в Комитета по условия на труд – централизиран комитет, обхващащ всичките структурни звена на Банката. Комитетът е базиран в София и отговаря за Централно управление и клоновете на Банката.

6. Въпроси, свързани с човешките права

Пощенска банка се противопоставя на всяка форма на дискриминация, неравенство и нарушаване на човешките права като признаваме и подкрепяме индивидуалните различия. Всички политики, процедури и практики по управление на човешките ресурси на Банката се ръководят от зачитането на човешките права. Това гарантира, че няма място за дискриминация, а различията се признават и подкрепят. Пощенска банка насърчава бизнес етиката и високите постижения, прозрачността, правата на човека и отговорността. Взаимното уважение и достойнство са основни приоритети и съществени елементи в Кодекса за поведение на Банката. При избора си на доставчици Банката цели да гарантира пълно зачитане на правата на човека в тези компании.

През 2020 г. Банката осъществи редица социално значими проекти в областта на образованието, опазването на околната среда, спорта и корпоративното дарителство. Пощенска банка е активен член и работи в подкрепа на инициативи на КРИБ, AmCham, НКСВ, Асоциация на банките в България, „Борика“ АД, сдружение „Ендевър България“, Българския форум на бизнес лидерите, сдружение „Български дарителски форум“, фондация „Атанас Буров“, Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, Българската асоциация на рекламодателите и Българска Финтек Асоциация.

Като отговорна компания Пощенска банка се включи в борбата с Covid-19 и подкрепи с безвъзмездни дарения на обща стойност над 170 000 лева специализираната болница за активно лечение по акушерство и гинекология „Майчин дом“, УМБАЛ „Света Екатерина“, МБАЛ „Хаджи Димитър“ в Сливен, Университетската многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина „Н. И. Пирогов“ и Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Софиямед“. Банката се включи и в инициативата „Топъл обяд за медици“, а също така дари 30 компютъра за ученици в неравностойно положение от Средно училище „Иван Вазов“ в град Мездра.

Образованието на децата и младите хора на България винаги е било част от разработваните и подкрепяни проекти за корпоративна социална отговорност на Пощенска банка. Затова Банката продължи да развива съвместния си проект със СофтУни (SoftUni) в подкрепа на българското образование, който стартира през 2018 г. Той включва различни активности за подготовка на младите хора за професиите на бъдещето и реализация в България. Със стратегическото партньорство двете организации имат за цел да насърчат студентите да развият потенциала си като ИТ и дигитални лидери, подготвени за динамично променящата се среда и новите тенденции в банкирането.

БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЯТА

„Юробанк България“ АД е възприела политика на нулева толерантност спрямо каквито и да е корупционни прояви. Приетите вътрешнобанкови актове целят да създадат стабилна вътрешна система и контролна среда, които да минимизират корупционния риск, и да установят ясен подход за действие в конкретни рискови ситуации.

Действащата в Банката антикорупционна инструкция изрично забранява директното или индиректно участие в каквито и да е корупционни прояви. Забраната се отнася за всички служители и лица, които действат от името и за сметка на Банката. Задължение на всички служители е да бъдат бдителни и да докладват всички случаи или опити за подобни прояви, както и съмнения за такива.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

БЪЛГАРСКА МРЕЖА НА ГЛОБАЛНИЯ ДОГОВОР НА ООН

Пощенска банка е активен член на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, като част от целенасочената си подкрепа на инициативи в полза на обществото и опазването на околната среда.

Участието ѝ в дейността на организацията е поредно доказателство за готовността на Банката да следва устойчива корпоративна политика, която спазва десетте универсални принципа за социална отговорност и опазване на околната среда на Глобалния договор, именно:

Права на човека:

Принцип 1: Зачитане и подкрепа за опазването правата на човека.

Принцип 2: Гаранция за необвързване с действия, нарушаващи правата на човека.

Трудови норми:

Принцип 3: Приемане свободата на сдружаване и ефективно признаване на правото на колективно договаряне.

Принцип 4: Премахване на всякакви форми на насилствен и принудителен труд.

Принцип 5: Ефективно премахване на детския труд.

Принцип 6: Изкореняване на дискриминацията по отношение на правото на труд и на професия.

Околна среда:

Принцип 7: Подкрепа за превантивните подходи в опазването на околната среда.

Принцип 8: Подемане на инициативи, стимулиращи поемането на по-голяма отговорност към околната среда.

Принцип 9: Насърчаване развитието и разпространението на технологии, щадящи околната среда.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за доходите

Приложение	Годината, завършваща на 31 декември	
	2020 г.	2019 г.
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	364,866	334,088
Други приходи от лихви	9,658	13,287
Разходи за лихви и подобен разход	(12,659)	(10,897)
Нетен доход от лихви	361,865	336,478
Приходи от такси и комисиони	122,917	111,947
Разходи за такси и комисиони	(19,518)	(17,935)
Нетен доход от такси и комисиони	103,399	94,012
Печалба от покупка при бизнес комбинация	-	78,690
Други оперативни приходи, нетно	1,318	1,001
Приходи от дивиденди	445	56
Нетна печалба от търгуване	436	289
Печалба/(загуба) от ценни книжа в оборотен портфейл, нетно	(86)	259
Печалба от ценни книжа в инвестиционен портфейл, нетно	3,071	4,970
Обезценка на активи за препродажба	(700)	(475)
Други разходи за дейността	(188,483)	(198,633)
Разходи за Фонд за гарантиране на влоговете	(28,043)	(19,501)
Разходи от обезценка за кредитни загуби	(83,403)	(66,067)
Печалба преди данъци	169,819	231,079
Разходи за данъци	(17,143)	(17,380)
Печалба за годината	152,676	213,699

Финансовият отчет е одобрен от Ръководството на 2 март 2021 г.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Заверили съгласно одиторски доклад:
КПМГ Одит ООД:

Севдалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Иван Андонов
Управител
КПМГ Одит ООД

Димитър Шумаров
Член на УС, Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД:

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Спирidon Груин
Управител
Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за всеобхватния доход

	Приложение	Годината, завършваща на 31 декември	
		2020 г.	2019 г.
Печалба за годината		152,676	213,699
<i>Позиции, които са или могат да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба в следващи периоди:</i>	14	(1,126)	(1,972)
Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход			
- изменение в справедливата стойност, нетно от данък		(256)	1,680
- прекласифициране в печалба или загуба, нетно от данък		(870)	(3,652)
<i>Позиции, които няма да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба в следващи периоди:</i>		1,365	729
Промяна в справедливата стойност на имоти и оборудване, нетно от данък		912	903
Преоценки на задължения по планове с дефинирани доходи, нетно от данък		453	(174)
Друг всеобхватен доход за годината	14	239	(1,243)
Общо всеобхватен доход за годината		152,915	212,456

Финансовият отчет е одобрен от Ръководител на Юробанк България АД на 22 март 2021 г.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Димитър Шумаров
Член на УС, Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад:
КПМГ Одит ООД:

Бейкър Тили Клитю и Партньори ООД:

Севдалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Иван Андонов
Управител
КПМГ Одит ООД

Спиридон Груин
Управител
Бейкър Тили Клитю и Партньори ООД

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

**ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2020г.**

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за финансовото състояние	Приложение	Към 31 декември	
		2020 г.	2019 г.
Активи			
Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка	15	1,935,834	1,454,306
Предоставени средства на банки	16	515,906	1,702,796
Ценни книжа в оборотен портфейл	17	40,672	8,805
Деривативни финансови инструменти	25	1,352	1,502
Предоставени кредити и аванси на клиенти	18	7,798,875	7,111,741
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	19a	1,463,077	579,275
Акции в дъщерни дружества	37	-	6,763
Текущ данък за възстановяване		2,518	1,398
Активи по отсрочени данъци	28	11,191	16,050
Имоти и оборудване, вкл. активи с право на ползване	21	211,255	200,987
Инвестиционни имоти	20	890	1,488
Нематериални активи	22	76,916	61,850
Други активи	23	45,363	36,739
		12,103,849	11,183,700
Общо активи			
Пасиви			
Привлечени средства от банки	24	7,739	15,036
Деривативни финансови инструменти	25	9,442	8,353
Привлечени средства от клиенти	26	10,234,485	9,438,085
Други привлечени средства	27	29,370	38,924
Провизии по други пасиви	29	13,426	26,583
Задължения по планове с дефинирани доходи	30	8,238	8,062
Други пасиви	31	177,602	175,363
		10,480,302	9,710,406
Общо пасиви			
Собствен капитал			
Основен капитал		560,323	560,323
Законови резерви		282,521	282,521
Неразпределена печалба и други резерви		780,703	630,450
Общо собствен капитал	32	1,623,547	1,473,294
Общо пасиви и капитал		12,103,849	11,183,700

Финансовият отчет е одобрен от Ръководството на Юробанк България АД на 23 декември 2021 г.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Заверен съгласно одиторски доклад:
КПМГ Одит ООД

Севдалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Иван Андонов
Управител
КПМГ Одит ООД

Димитър Илимаров
Член на УС, Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД:

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Спиридон Грозев
Управител
Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД

Приложенията на стр. 58 – 191 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за промените в собствения капитал	Основен капитал	Преоц. резерв на имоти	Преоц. резерв	Законови резерви	Неразпределена печалба и други резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2019 г.	560,323	1,023	22,272	282,521	384,521	1,250,660
Печалба за годината	-	-	-	-	213,699	213,699
Друг всеобхватен доход						
Промяна в преоценъчния резерв на финансови активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	-	-	(1,972)	-	-	(1,972)
Преоценка на имоти и оборудване	-	903	-	-	-	903
Преизчисление на задълженията при пенсиониране, нетно от данък	-	-	-	-	(174)	(174)
Общо всеобхватен доход за 2019 г.	-	903	(1,972)	-	213,525	212,456
Промяна в резерва след придобиване на Банка Пиреос България АД	-	-	-	-	10,178	10,178
Трансфер към неразпределена печалба	-	(72)	-	-	72	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	560,323	1,854	20,300	282,521	608,296	1,473,294
Салдо към 1 януари 2020 г.	560,323	1,854	20,300	282,521	608,296	1,473,294
Печалба за годината					152,676	152,676
Друг всеобхватен доход						
Промяна в преоценъчния резерв на финансови активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход			(1,126)			(1,126)
Преоценка на имоти и оборудване		912				912
Преизчисление на задълженията при пенсиониране, нетно от данък					453	453
Общо всеобхватен доход за 2020 г.		912	(1,126)		153,129	152,915
Придобиване на дъщерно дружество (И Ар Би Лизинг България)					(2,662)	(2,662)
Салдо към 31 декември 2020г.	560,323	2,766	19,174	282,521	758,763	1,623,547

Финансовият отчет е одобрен от Ръководството на 17 март 2020 г.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Заверили съгласно одиторски доклад:

КПМГ Одит ООД:

Сердалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за калит

Иван Андонов
Управител
КПМГ Одит ООД

Димитър Шумаров
Член на УС, Изпълнителен директор
и
Главен финансов директор

Бейкър Тили Клиту и Партньори
ООД:

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за
одита

Спирidon Груни
Управител
Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за паричните потоци

	Годината, завършваща на 31 декември	
	2020 г.	2019 г.
Паричен поток от основна дейност		
Получени лихви	368,235	356,819
Платени лихви	(13,937)	(9,116)
Получени дивиденди	445	56
Получени такси и комисиони	123,447	111,683
Платени такси и комисиони	(17,168)	(15,575)
Суми платени на и от името на служители	(98,484)	(91,943)
Нетен приход от търговия с деривативни инструменти и други приходи	161	413
Платени други разходи за дейността	(98,044)	(87,034)
Платени данъци	(13,550)	(18,691)
Паричен поток от основна дейност преди промени в оперативни активи и пасиви	251,105	246,612
Промени в оперативните активи и пасиви:		
Нетно (увеличение) на задължителните резерви в Централната банка	(45,256)	(112,595)
Нетно (увеличение) в предоставени средства на банки	(97,812)	-
Нетно (увеличение) на ценни книжа в оборотен портфейл	(31,867)	(734)
Нетно (увеличение) на предоставени кредити и аванси на клиенти	(714,548)	(615,736)
Нетно (увеличение) на други активи	(3,767)	(1,122)
Нетно увеличение/(намаление) на деривативни инструменти	(425)	2,793
Нетно (намаление) на депозитите от банки	(7,297)	(13,043)
Нетно увеличение на задълженията към клиенти	778,888	625,111
Нетно (намаление) на други пасиви	(12,257)	(4,732)
Нетен паричен поток от основна дейност	116,764	126,554

(Продължава на следващата страница)

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за паричните потоци (продължение)

	Годината, завършваща на 31 декември	
	2020 г.	2019 г.
Паричен поток от инвестиционна дейност		
Плащане за придобиване на Банка Пиреос България, нетно от придобитите парични средства	-	774,446
Нетен паричен поток от покупка/ продажба на акции в дъщерни дружества	-	(1,141)
Покупка на имоти и оборудване и нематериални активи (приложения 21, 22)	(25,727)	(20,830)
Покупка на ценни книжа в инвестиционен портфейл	(1,258,656)	(157,271)
Постъпления от продажба на имоти и оборудване	106	456
Постъпления от продажба на ценни книжа в инвестиционен портфейл	342,454	51,727
Нетен паричен поток от/ (използван в) инвестиционна дейност	(941,823)	647,387
Паричен поток от финансова дейност		
Платени суми по дългосрочни заеми	(9,566)	(6,548)
Платени суми по лизингови задължения	(13,798)	(12,068)
Нетен паричен поток използван във финансова дейност	(23,364)	(18,616)
Ефект от промяната на валутния курс върху паричните средства и паричните еквиваленти	163	(357)
Нетна промяна на паричните средства и еквиваленти	(848,260)	754,968
Парични средства и еквиваленти в началото на годината	2,740,026	1,985,058
Парични средства и еквиваленти в края на годината (Приложение 33)	1,891,766	2,740,026

Финансовият отчет е одобрен от Ръководството на Юробанк България АД

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Димитър Шумаров
Член на УС, Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили са, ласно одиторски доклад:
КПМГ Одит ООД:

Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД:

Сердалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Иван Андонков
Управител
КПМГ Одит ООД

Спиридон Груин
Управител
Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет

1. Обща информация

Юробанк България АД (Банката), ЕИК 000694749, е учредена със седалище в Република България. Банката е акционерно дружество, регистрирано съгласно българското законодателство. Банката притежава пълен лиценз, издаден от Българска народна банка, за извършване на банкови операции.

Юробанк България АД (Банката) извършва банкиране на дребно, корпоративно и инвестиционно банкиране на територията на Република България. Централният офис на Банката се намира в град София. Банката има клонова мрежа от 201 клона и офиси и 13 бизнес центъра (2019 г.: 200 клона и 13 бизнес центъра). Адресът на управление е: гр. София 1766, ул. „Околовръстен път” 260. Банката има 3,267 служители (2019 г.: 3,383).

Юробанк България АД е дъщерно дружество на Групата Юробанк, Гърция (Групата). Компанията-майка е учредена и извършва своята дейност в Гърция.

Позиция на Групата Юробанк, Гърция

През 2020 г. и първото тримесечие на 2021 г., започналата епидемия от коронавирус (Covid-19) и мерките, приети за ограничаване на разпространението на вируса, определят икономическата среда в Гърция и другите страни, в които Групата има значително присъствие.

По-конкретно, пандемията (Covid-19) създаде значителна несигурност и рискове както за макроикономическата среда, така и за способността на много предприятия да работят в рамките на ограничителните мерки, включително и при пълното блокиране (локдаун) на ниво страна или на местно ниво, приети за ограничаване на разпространението на вируса.

В отговор на епидемията от COVID-19 е налице парична, фискална и регулаторна подкрепа на икономиката и банковата система както от гръцкото правителство, така и от европейските власти. Според бюджета за 2021 г. планираните общи мерки от гръцкото правителство за 2020 и 2021 г., насочени към справяне с икономическите ефекти от пандемията Covid-19, възлизат съответно на 23,9 млрд. евро и 7,6 млрд. евро.

Очаква се разходите за мерките, насочени към справяне с икономическите последици от пандемията Covid-19, да нараснат допълнително в сравнение с бюджета за 2021 г. след стриктните мерки за блокиране между 11 февруари и 8 март 2021 г. за региона на Атика.

В допълнение към гореизложеното, на 21 юли 2020 г. Европейският съвет взе решение за временен инструмент за възстановяване в размер на 750 милиарда евро Next GenerationEU, за да подпомогне възстановяването и устойчивостта на икономиките на страните-членки, от които около 32 милиарда евро ще бъдат на разположение за Гърция, условно разпределени на 19,4 милиарда евро безвъзмездни средства и 12,7 милиарда евро заеми.

Съответната сума за многогодишната финансова рамка 2021-2027 (МФР) е в размер на 1,100 милиарда евро, от които около 40 милиарда евро ще бъдат на разположение за Гърция. Освен това Европейската Централна Банка (ЕЦБ), на 24 март 2020 г., създаде Временна Програма за спешно закупуване във връзка с пандемията (PEPP), и от средата на февруари 2021 г., възлиза на 1,850 милиарда евро, от които около 46 милиарда евро ще бъдат на разположение за закупуване на гръцки публични и частни секторни ценни книжа.

По отношение на перспективите за следващите 12 месеца, основните макроикономически несигурности в Гърция са свързани главно с епидемията от Covid-19 като развитието на здравната криза, и нейният отрицателен ефект върху вътрешната, регионалната и глобалната икономика, напредъкът по програмите за ваксинация за ефективно задържане разпространението на вируса както и ефекта на фискалните мерки, насочени към справяне с ефекта на пандемията върху икономиката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

Позиция на Групата Юробанк, Гърция (продължение)

Групата непрекъснато следи развитието на ситуацията с Covid-19 и е повишила готовността си да приспособи решенията, инициативите и политиките си за защита на капитала и ликвидността, както и да изпълни, в максимална възможна степен, нейните стратегически и бизнес цели за следващите тримесечия. Групата ще се фокусира предимно върху подкрепата на своите клиенти за преодоляване на критичната ситуация, смекчаване на нарастването на необслужвани експозиции след изтичането на мораториум мерките, поддържането на активите си и устойчивостта рентабилността си.

Към 31 декември 2020 г. общите коефициенти на капиталова адекватност (CAD) и обикновения собствен капитал от първи ред (СЕТ1) са съответно 16,3% (31 декември 2019 г. : 19,2%) и 13,9% (31 декември 2019 г. : 16,7%).

Сделки със свързани лица

На 20.03.2020 г. Юробанк Ергасиас С.А. („Преобразуващото се чрез отделяне дружество“) съобщи за одобрено преобразуване на групово ниво в банковия сектор – отделяне на неговия банков бизнес на ниво група в новоучредено чрез въпросното отделяне дружество – кредитна институция („Отделянето“) под търговското наименование Юробанк С.А. („Банката“), като съответно на 23.03.2020 г. търговското наименование на Преобразуващото се чрез отделяне дружество беше променено на Юробанк Ергасиас Сървисиз енд Холдингс С.А. („Дружеството“ или „Юробанк Холдингс“) (Приложение 34).

2. База за изготвяне на финансовите отчети и счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на финансовите отчети

Финансовите отчети на Банката са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС) и онези разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приети и действащи или приети и приложени по-рано към датата на изготвяне на тези финансови отчети.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа на историческата цена, изменена от:

- преоценката на финансовите активи оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и на финансови активи и финансови пасиви (включително деривативни инструменти), отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба;
- собствени земя и имоти – отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход;
- инвестиционни имоти - отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба;
- придобити имоти– оценявани по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност;
- задължения по планове с дефинирани доходи – отчитани по настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи.
- придобити активи и поети пасиви при сливане – оценени по справедлива стойност.

Принцип на действащо предприятие

Управителният съвет на Банката, който признава рисковете от избухването на Covid-19 за икономиката и банковата система и отчита факторите, свързани с а) мерките, приети от българските и европейските органи за смекчаване на отрицателното икономическо въздействие, б) капацитетът за генериране на приходи преди обезпечаване на банката и адекватността на нейната капиталова и ликвидна позиция и в) плана за намаляване на нетните парични средства на банката за продължаване на дейността, е удовлетворено, че финансовите отчети на банката могат да бъдат изготвени на база действащо предприятие.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2. База за изготвяне на финансовите отчети и счетоводна политика (продължение)

2.1 База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква използването на оценки и преценки, описани в раздел 3. Критични счетоводни оценки и решения при прилагането на счетоводната политика, които засягат отчетените стойности на активите и пасивите и оповестяването на условните пасиви към датата на финансовите отчети, както и отчетените суми на приходите и разходите през отчетния период. Въпреки че тези оценки се основават на най-доброто познаване на ръководството за текущи събития и действия, действителните резултати в крайна сметка може да се различават от тези оценки.

Значителните оценки, съдебни решения и предположения на Ръководството са същите като тези, които се прилагат във финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г., с изключение на тези, които се отнасят до въздействието на пандемията от Covid-19 за оценката на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) върху кредитите и авансите за клиентите.

2.1.1 Нови и изменени стандарти и нови разяснения, приети от Банката

Следните нови стандарти, изменения на стандартите и концептуалната рамка, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и одобрени от Европейския съюз (ЕС), се прилагат от 1 януари 2020 г.:

Изменения на Концептуалната рамка за финансово отчитане, включително изменения на позоваванията на концептуалната рамка в стандартите на МСФО

През март 2018 г. СМСС публикува своята преработена "Концептуална рамка за финансово отчитане" (Концептуална рамка). Ревизираната концептуална рамка не е стандарт, нито има предимство пред изискванията на отделните стандарти. Това заменя предишната версия на концептуалната рамка, издадена през 2010 г. Извършените от СМСС ревизии въведоха насоки за измерване, представяне и оповестяване, както и относно понятията за отписване. Освен това преразглеждането включва актуализирани дефиниции на даден актив/пасив и на критериите за признаване, както и пояснения относно важни области.

Наред с преразгледаната концептуална рамка, СМСС публикува придружаващ документ "Изменения на позоваванията на концептуалната рамка в стандартите на МСФО", който съдържа последващи изменения на засегнатите стандарти, така че те да се позовават на преразгледаната рамка.

Приемането на изменената рамка не оказва влияние върху финансовите отчети на банката.

Реформа за лихвена референтна оценка: Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 (в сила от 1 януари 2020 г.)

През септември 2019 г. СМСС издаде изменения в МСФО 9 „Финансови инструменти“, МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ и МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестявания“ насочени към последиците от прилагане изискванията за счетоводно отчитане на хеджирането, свързани с несигурността, произтичаща от пазарната реформа на няколко критерия за референтни лихвени проценти (наричана „реформа на IBOR“).

В резултат на реформата на IBOR може да има несигурност относно: а) референтния лихвения процент, определен като хеджиран риск и / или б) срока или размера на референтно определените парични потоци на хеджираната позиция или хеджиращия инструмент, през периода преди замяната на съществуващ лихвен процент с алтернативен, почти безрисков лихвен процент („RFR“).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.1 База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.1.1 Нови и изменени стандарти и нови разяснения, приети от Банката (продължение)

Измененията модифицират някои изисквания за отчитане на хеджирането съгласно МСС 39 или МСФО 9, за да осигурят временни облекчения от потенциалния ефект на несигурността през този период. Тези облекчения са свързани главно с високо вероятното изискване за хеджиране на паричните потоци, съответствието с идентифицирания характер на рисковия компонент и прилагането на перспективни и ретроспективни тестове за ефективност.

Измененията на МСФО 7 изискват допълнително оповестяване във връзка с хеджиращите взаимоотношения, за които се прилагат горните облекчения.

СМСС се занимава с реформата на IBOR и нейните потенциални ефекти върху финансовото отчитане на две фази. Тези изменения завършват първата фаза, която се фокусира върху въпросите, засягащи финансовото отчитане в периода преди реформата на лихвения процент, докато втората фаза се фокусира върху потенциални проблеми, които могат да засегнат финансовото отчитане, след като съществуващият лихвен процент бъде заменен с RFR.

Реформа за лихвена референтна оценка: Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 (в сила от 1 януари 2020 г.)

Приемането на първата фаза, свързана със счетоводното отчитане на хеджирането, няма отражение върху финансовите отчети на банката, тъй като банката няма счетоводно отчитане на хеджирането, които се оценяват по лихвените показатели, които се заменят.

Банката ще продължи да следи развитието на пазара и регулаторните насоки, свързани с реформата IBOR, и ще адаптира съответно плановете за изпълнение, за да постигне смекчаване на рисковете, произтичащи от прехода.

В световен мащаб се извършва фундаментална реформа на основните лихвени проценти, включително замяната на някои междубанкови оферти за лихвени проценти (IBORs) с алтернативни почти безрискови лихвени проценти (наричана "реформа на IBOR"). Банката не е в значителна степен изложена на въздействието на IBORs върху финансовите си инструменти, които ще бъдат реформирани като част от тази инициатива на пазара. Експозициите на банката IBOR върху кредити и аванси с плаващи ставки към клиентите включват Euribor по време на операциите си и тъй като реформата на Euribor е завършена и се състои от промяна в базисната методология за изчисляване. Банката няма да бъде засегната значително от реформата.

Приемането на изменението няма да има значително въздействие върху финансовите отчети на банката.

Изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации

СМСС публикува изменения в дефиницията на бизнес в МСФО 3 „Бизнес комбинации“, за да помогне на предприятията да определят дали придобит набор от дейности и активи е бизнес или не. Те поясняват минималните изисквания за бизнес, премахват оценката дали участниците на пазара са в състояние да заменят липсващи елементи и добавят насоки, за да помогнат на предприятията да преценят дали даден придобит процес е съществен, стеснява дефинициите за бизнес и резултат и въвежда опционен тест за концентрация по справедлива стойност.

Приемането на измененията не се очаква да има ефект върху финансовите отчети на Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.1 База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.1.1 Нови стандарти, изменения на стандарти и тълкувания, които все още не са приети от Банката (продължение)

Изменения на МСС 1 и МСС 8: Дефиниция на същественост

Измененията в МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки“ имат за цел да приведат дефиницията за „същественост“ в стандартите и да изяснят някои аспекти на определението. Според новата дефиниция информацията е съществена, ако пропускането, погрешното или неясно представяне може да се очаква да повлияе на решенията, които основните потребители на финансовите отчети за общо предназначение правят на базата на тези финансови отчети, които предоставят финансова информация за конкретно отчитащо се предприятие. Измененията изясняват, че съществеността зависи от естеството или размера на информацията, а и двете, докато предприятието следва да прецени дали информацията е съществена сама по себе си или когато се комбинира с друга информация.

Определението за материал в концептуалната рамка също беше изменено с цел привеждане в съответствие с преработеното определение в IAS 1 и IAS 8.

Приемането на изменението не оказва влияние върху финансовите отчети на банката.

Изменение на МСФО 16 - Концесии за наем, свързани с Ковид – 19

През май 2020 г. СМСС издава "Отстъпки по наем в контекста на COVID-19, (изменение на МСФО 16 – Лизинг)", което предоставя практически облекчения на лизингополучателите при отчитането на наеми, които се появяват като пряка последица от Covid-19, чрез въвеждане на практически улеснения при отчитане на МСФО 16 "Лизинг".

Като практически целесъобразна мярка лизингополучателят може да избере да не преценява дали дадена отстъпка по наем, която е свързана с Covid-19, е изменение на лизинговия договор и изисква Лизингополучателят, който прави този избор да отчита всяка промяна в плащанията по лизинга, произтичаща от отстъпката по наем, по същия начин, по който тази промяна е щяла да бъде отчетена, ако не е представлявала промяна на лизинговия договор.

Практическото облекчение се отнася само до отстъпките по наем, породени като пряко следствие от пандемията от Covid-19, и само ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) Промяната в лизинговите плащания води до преразглеждане на възнаграждението за лизинга, което е по същество същото като или по-малко от насрещното възнаграждение за лизинга, непосредствено преди промяната;
- б) Всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащания, които са изискуеми първоначално на 30 юни 2021 г. или преди това; и
- в) Няма съществена промяна в други условия на лизинговия договор.

Изменението на МСФО 16, одобрено от ЕС през октомври 2020 г., е в сила за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 юни 2020 г., с по-ранно прилагане.

Банката е приложила практическото облекчение към всички наемни отстъпки, които отговарят на описаните по-горе условия.

Предоставените на Банката отстъпки за наем до 31 декември 2020 г. като пряка последица от пандемията Covid-19 са в размер на 1,852 х.лв., като са признати в "Други оперативни приходи" (Приложение No 8).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.1 База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.1.1 Нови стандарти, изменения на стандарти и разяснения, които все още не са приети от банката

Редица нови стандарти и изменения на съществуващите стандарти са в сила след 2020 г., тъй като все още не са одобрени от Европейския съюз или не са били приложени още на ранен етап от банката. Тези, които могат да бъдат от значение за банката, са посочени по-долу:

МСС 1, Изменения, Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (в сила от 1 януари 2023 г., все още непотвърдена от ЕС)

Измененията засягат само представянето на задълженията в отчета за финансовото състояние и дават разяснения относно определянето на правото да се отложи уреждането на задължение, като същевременно ясно се посочва, че класификацията на задълженията като текущи или нетекущи следва да се основава на права, които съществуват към края на отчетния период. Освен това се пояснява, че оценката за класифицирането на задълженията, направена в края на отчетния период, не се влияе от очакванията за това дали предприятието ще упражни правото си да отложи уреждането на задължение. Освен това Съветът по реструктуриране поясни, че когато класифицира задълженията като текущи или нетекущи, предприятието може да игнорира само онези опции за преобразуване, които се признават като собствен капитал. Приемането на измененията не се очаква да окаже въздействие върху финансовите отчети на банката.

МСФО 17, Застрахователни договори (в сила от 1 януари 2023 г., все още неприет от ЕС)

МСФО 17, който заменя МСФО 4 "Застрахователни договори" предоставя всеобхватен и последователен модел на отчитане на застрахователните договори. Той се прилага за издадените застрахователни договори, всички презастрахователни договори и за инвестиционните договори с дискреционни характеристики, при условие че предприятието също издава застрахователни договори. Договорите за финансови гаранции могат да бъдат в обхвата на МСФО 17, ако преди това предприятието е твърдяло, че ги е разглеждало като застрахователни договори.

Съгласно МСФО 17 общ модел групи застрахователни договори, които се управляват заедно и са подложени на сходни рискове, се измерват въз основа на градивните елементи на дисконтираните, с вероятност претеглени оценки на бъдещите парични потоци, корекция на риска и договорен марж на обслужване (ОМБ), представляващи неизгодната печалба на договорите. Съгласно модела прогнозите се правят повторно за всеки отчетен период. Може да се използва опростен подход на измерване, ако се очаква, че това е разумно приближение на общия модел или ако договорите са с кратка продължителност.

Приходите се разпределят за периоди, пропорционално на стойността на очакваното покритие и другите услуги, които застрахователят предоставя през периода, вземанията се представят при възникване и всички инвестиционни компоненти, т.е. изплатени на притежателите на полици, дори ако не настъпи застрахователното събитие, не са включени в приходите и исковете. Резултатите от застрахователните услуги се представят отделно от приходите или разходите за финансиране на застрахователните дружества.

През юни 2020 г. СМСС е издал изменения на МСФО 17, за да подпомогне предприятията при прилагането му. Измененията включват отлагането на датата на влизане в сила, така че предприятията да бъдат задължени да прилагат МСФО 17 за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

МСФО 17 не е от значение за дейността на банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.1 База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 реформа за референтни лихвени проценти – етап 2 (в сила от 1 януари 2021 г.)

През август 2020 г. СМСС публикува "Реформа на лихвения процент: изменения във фаза 2 на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16", който разглежда въпроси, които засягат финансовото отчитане, след като съществуващ процент бъде заменен с алтернативен лихвен процент (RFR) и предвижда специфични изисквания за оповестяване. Измененията от фаза 2 предвиждат основни облекчения, свързани с промени в договорите, дължащи се на реформата и на хеджиращите взаимоотношения, засегнати от реформата.

По-конкретно, измененията въвеждат практически целесъобразна мярка, ако договорна промяна или промяна на паричните потоци се "пряко" от реформата IBOR и се извършват на "икономически еквивалентна" основа. В тези случаи промените ще се отчитат чрез актуализиране на ефективния лихвен процент, подобно на промените в плаващ лихвен процент. Подобна практическа цел ще се прилага по МСФО 16 Лизинг за лизинговите услуги при отчитане на измененията на лизинга, изисквани от реформата IBOR.

Освен това измененията от фаза 2 позволяват промените, изисквани от реформата IBOR, да се правят за хеджирането и документацията за хеджиране, без да се прекрати хеджирането. Разрешените промени включват предефиниране на хеджирания риск с референтен ЕРФ, както и предефиниране на описанието на хеджиращите инструменти и/или хеджираните позиции, за да се отрази RFR.

Въз основа на измененията във фаза 2, когато извършва оценка на ефективността на хеджиране със задна дата съгласно МСС 39, дадено предприятие може да избере да възстанови кумулативните промени в справедливата стойност на хеджираната позиция и хеджиращия инструмент до нула веднага след прекратяването, за да приложи облекчението фаза 1 на база хеджиране. Въпреки това, действителната неефективност на хеджирането ще продължи да бъде измервана и призната изцяло в печалбата или загубата.

В измененията от Фаза 2 се изяснява също, че промените в метода за оценка на неефективността на хеджирането поради промените, изисквани от реформата IBOR, няма да доведат до прекратяване на счетоводното отчитане на хеджирането.

Измененията на МСФО 4 имат за цел да дадат възможност на застрахователите, които все още прилагат МСС 39, да получат същите облекчения като тези, предвидени в измененията на МСФО 9. Последващи изменения бяха направени с измененията във фаза 2 на МСФО 7, за да се даде възможност на ползвателите на финансовите отчети да разберат ефекта от реформата на референтния лихвен процент върху финансовите инструменти на предприятието и стратегията за управление на риска.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.1 База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.1.1 Нови стандарти, изменения на стандарти и тълкувания, които все още не са приети от Банката (продължение)

Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 реформа за референтни лихвени проценти – етап 2 (в сила от 1 януари 2021 г.) (продължение)

По отношение на фаза 2 банката разполага с план за действие, в който се определят действията, които трябва да бъдат предприети в случай, че даден бенчмарк се промени съществено или престане да бъде представен. Планът е в сила от 2018 г., когато престанат да съществуват референтните курсове на SOFIBOR/SOFIBID, приложими за сделки в лева.

Банката има ограничени експозиции към инструменти, които се оценяват на щатски долари, швейцарски франкове или GBP Libor и не се очаква съществено въздействие върху финансовите отчети на банката.

Годишно подобрене на МСФО за периода 2018—2020 г.: МСФО1, МСФО9 и МСФО 16 (в сила от 1 януари 2022 г., все още не е одобрен от ЕС)

Подобренията въвеждат промени в няколко стандарта. Измененията, които са от значение за дейността на банката, са изложени по-долу:

Измененията на МСФО 1 *"Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане"* предвижда допълнително освобождаване на дъщерно предприятие, което става прилагащо за първи път предприятие по-късно от предприятието майка по отношение на отчитането на кумулативните разлики от преизкупите. В резултат на изменението на изменението се дава възможност на предприятията, които са оценили активите и пасивите си по балансови стойности, записани в счетоводните книги на техните родители, също да оценяват всички кумулативни разлики от прелитане, като използват сумите, отчетени от предприятието майка. Това изменение ще се прилага също така за асоциирани и съвместни предприятия, които са взели същото освобождаване по МСФО 1.

Изменението на МСФО 9 *"Финансови инструменти"* изяснява таксите, които следва да бъдат включени в теста за отписване на финансови пасиви от 10 %, таксите, които трябва да бъдат включени в оценката, са само тези, които се плащат или получават между заемателя (предприятието) и заемодателя, включително таксите, платени или получени от кредитополучателя или от негово име. Изменението се прилага за бъдещи промени и обмен, които настъпват на или след датата, на която предприятието първо прилага изменението.

Изменението на МСФО 16 *"Лизинг"* премахва илюстрацията на възстановяването на подобренията на договор за лизинг, за да се избегне евентуално объркване относно третирането на стимулите за лизинг.

Приемането на измененията не се очаква да окаже въздействие върху финансовите отчети на банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.1 База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.1.1 Нови стандарти, изменения на стандарти и тълкувания, които все още не са приети от Банката (продължение)

МСФО 4, Изменение, отлагане на МСФО 9 (в сила от 1 януари 2023 г.)

През юни 2020 г. СМСС е издала удължаване на срока на временно освобождаване от прилагане на МСФО 9 (Изменения към МСФО 4), което удължава срока на временния срок на освобождаване от прилагането на МСФО 9 в МСФО 4, за да включи годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., с цел да се приведат в действие датите на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 17 Застрахователни договори.

Изменението не е от значение за дейността на банката.

МСС 37, Изменение, Обременителни договори – Разходи за изпълнение на договор (в сила от 1 януари 2022 г., все още не е одобрен от ЕС)

Изменението на МСС 37 "Провизии, условни пасиви и условни активи" уточнява, че преките разходи за изпълнение на договор включват както допълнителните разходи, така и разпределението на други разходи, пряко свързани с изпълнението на договорите" дейности. Общите и административните разходи не са пряко свързани с договор и са изключени, освен ако не са изрично за сметка на контрагента по договора.

Приемането на изменението не се очаква да се отрази на финансовите отчети на банката.

Измененията на МСФО 3 "Бизнес комбинации" актуализираха позоваването на настоящата версия на концептуалната рамка, като същевременно добавиха изискване за задълженията в обхвата на МСС 37 "Провизии, условни задължения и условни активи" придобиващият прилага IAS 37, за да определи дали към датата на придобиване има съществуващо задължение в резултат на минали събития. За такса, която попада в обхвата на IFRIC 21 Налози, придобиващият прилага КРМСФО 21, за да определи дали задължилото събитие, което поражда задължение за плащане на таксата, е настъпило към датата на придобиване.

Освен това издадените изменения са добавили нов параграф към МСФО 3, за да се поясни, че условните активи не отговарят на условията за признаване в бизнес комбинация към датата на придобиване.

Приемането на измененията не се очаква да окаже въздействие върху финансовите отчети на банката.

МСС 8, Изменения, Определение на счетоводните приблизителни оценки (в сила от 1 януари 2023 г., все още неприети от ЕС)

Измененията в МСС 8 "Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки" са въвели определението за счетоводни разчети и включват други изменения на МСС 8, които са предназначени да подслужват предприятията да разграничат промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводната политика.

Измененията изясняват а) как се отнасят счетоводните политики и счетоводните приблизителни оценки, като i) обясняват, че при прилагането на счетоводната политика се използват счетоводните политики, и ii) прави определението на счетоводните политики по-ясно и по-кратко, б) че изборът на метод за оценка или метод за остойностяване, използван, когато дадена позиция във финансовите отчети не може да бъде оценена с точност, представлява приблизителна оценка на счетоводната политика и в) че при прилагането на IAS 2 Материални запаси изборът на първоначалната, първата формула на разходите (FIFO) или формулата на претеглената средна себестойност за взаимозаменяемите запаси представлява подбор на счетоводна политика.

Приемането на измененията не се очаква да окаже въздействие върху финансовите отчети на банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.1 База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.1.1 Нови стандарти, изменения на стандарти и тълкувания, които все още не са приети от Банката (продължение)

Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСФО изявление за практическо приложение 2: Оповестяване на счетоводната политика (в сила от 1 януари 2023 г., все още непубликувано от ЕС)

Съвета по МСС издаде изменения на МСС 1 "Представяне на финансови отчети" с цел да се изисква предприятията да оповестяват своите съществени счетоводни политики, а не значимите счетоводни политики.

Според IASB информацията за счетоводната политика е съществена, ако когато се разглежда заедно с друга информация, включена във финансовите отчети на предприятието, може разумно да се очаква да повлияе на решенията, които основните потребители на финансови отчети с общо предназначение правят на базата на тези финансови отчети.

Освен това с измененията се уточнява как предприятието може да определи съществена счетоводна информация, като същевременно дават примери за това кога е вероятно информацията за счетоводната политика да бъде съществена. Изменението на IAS 1 също така изяснява, че несъществената счетоводна политика не е необходимо да се оповестява. Ако обаче бъде оповестена, тя не трябва да закрива съществената счетоводна политика. В подкрепа на това изменение Съветът за реструктуриране разработи също така насоки и примери за обяснение и демонстриране на прилагането на "четириетапния процес на същественост", описан в МСФО Практиката 2, правейки съществените оценки в оповестяванията на счетоводната политика, с цел да се подкрепят измененията на МСС 1.

Приемането на измененията не се очаква да окаже въздействие върху финансовите отчети на банката. Политиките, описани по-долу, са надлежно приложени за 2020 година и 2019 година.

2.2 Основни елементи на счетоводните политики

2.2.1 Акции в дъщерни предприятия

Инвестициите в дъщерни предприятия, включително инвестициите, направени чрез сделки с дружества под общ контрол, се отчитат по цена на придобиване, намалена със загубите от обезценка. Цената представлява справедливата стойност на платената сума или емитираните акции, или ако това не може да бъде надлежно определено, заплатеното възнаграждение заедно с всички пряко свързани разходи.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.1. Акции в дъщерни предприятия (продължение)

Бизнес комбинации

Банката отчита бизнес комбинации по метода на придобиване, когато контролът се прехвърля на Банката. Прехвърленото възнаграждение при придобиването, обикновено се оценява по справедлива стойност, както и придобитите идентифицируеми нетни активи. Всяка възникнала репутация се тества ежегодно за обезценка. Всяка печалба от покупка при бизнес комбинация се признава незабавно в печалбата или загубата. Транзакционните разходи се приспадат при възникването им, с изключение на случаите, когато са свързани с емитирането на дългови ценни книжа или капиталови инструменти.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми, свързани с уреждането на съществуващи отношения. Такива суми обикновено се признават в печалбата или загубата.

Всяка условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност към датата на придобиване. Ако задължението за плащане на условно възнаграждение, което отговаря на определението за финансов инструмент, се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и сетълментът се отчита собствения капитал. Съществува и противоположен подход, при който условно възнаграждение се преизчислява по справедлива стойност на всяка отчетна дата и последващите промени в справедливата му стойност се признават в печалбата или загубата.

Сливане

Сливания между Банката с едно или повече свързани с нея дружества, се отчитат в съответствие с МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки” и позовавайки се на последните решения на други органи, определящи стандартите, които използват сходна концептуална рамка, следвайки общите принципи на МСФО.

При такива сделки Банката отчита придобитите активи и пасиви на влятото дъщерно дружество по техните балансови стойности към датата на юридическото сливане без корекции на справедливата стойност. Разлика между стойността на инвестицията в дружество преди юридическото сливане и балансовата стойност на придобитите нетни активи, се признава в собствения капитал на Банката.

Сделките елиминирани при сливане

Вътрешногруповите салда и трансакции и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови трансакции, се елиминират. Нереализираните печалби, произтичащи от сделки с инвестиции в собствения капитал, се елиминират спрямо инвестицията до степента на участие на Банката, в която е инвестирано. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин като нереализираните печалби, но само доколкото няма доказателства за обезценка.

2.2.2 Функционална и отчетна валута

Данните във финансовите отчети са представени във валутата на основната икономическа среда, в която Банката извършва своята дейност (функционална валута). Финансовите отчети са представени в български лева (BGN) в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

Операции и салда

Операции с чуждестранна валута се осчетоводяват по официалния курс на Централната банка в деня на операцията. Печалбите и загубите в резултат на валутни операции и от преценка на активи и пасиви в чуждестранна валута се признават в отчета за доходите. Салдата на тези активи и пасиви се преоценяват по официалния курс на Централната банка в края на отчетната година.

Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се преоценяват във функционалната валута по валутни курсове за всяка отделна валута в деня на операцията и курсовите разлики се признават в отчета за доходите.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.2 Функционална и отчетна валута(продължение)

Непаричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се отчитат по официалния валутен курс в деня на операцията, с изключение на непарични позиции, деноминирани в чуждестранна валута, които са оценени по справедлива стойност, които се преоценяват по валутния курс за деня, в който е определена справедливата му стойност. Курсовите разлики, свързани с тези непарични позиции, се третираат като част от промяната на справедливата им стойност и се признават в отчета за доходите или директно в собствения капитал в зависимост от класификацията на непаричната позиция.

Към 31 декември 2020 г. паричните активи и пасиви са преоценени по фиксинга на Централната банка: 1 лев = 0.5113 евро (2019 г.: 1 лев = 0.5113 евро) и 1 лев = 0.627408 щ.д. (2019 г.: 1 лев = 0.574386 щ.д.).

2.2.3 Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджиране

Дериватите са финансови инструменти:

- (а) чиято стойност се променя в отговор на промени в специфичен лихвен процент, цена на финансов инструмент, валутен курс, индекс на цени или лихвени проценти, кредитен рейтинг или кредитен индекс, или друга променлива;
- (б) които не изискват първоначална нетна инвестиция или изискват малка първоначална нетна инвестиция в сравнение с други видове сделки, при които се очаква да реагират по подобен начин на промени в пазарните условия;
- (в) които са платими на бъдеща дата.

Деривативните финансови инструменти, включващи валутни и лихвени суапи, валутни и лихвени форуърдни договори, опции и фючърси, се признават първоначално в баланса по справедлива стойност на датата, на която е сключен договорът за деривативен инструмент и последващо се преоценяват по справедлива стойност. Всички деривати се отчитат като актив, когато справедливата им стойност е положителна величина и като задължение – когато справедливата им стойност е отрицателна величина. Обичайно нетната инвестиция е равна на нула (т.е. първоначалната нетна справедлива стойност на вземането и задължението е нула). Справедливата стойност на дериватите се определя на база на котираните пазарни цени, включващи най-скорошни пазарни транзакции, или чрез използване на други оценителски техники, ако са приложими. Промените в справедливата стойност на дериватите се включва в отчета за доходите. Принципите за оценка на справедливата стойност на финансови инструменти, включително деривативни финансови инструменти, са описани в Приложение 2.2.14 Справедлива стойност на финансовите активи.

По отношение на третирането на валутните суапи, те впоследствие не се преоценяват - договорните задължения за размяна при падежа се отчитат съответно като задбалансови активи и пасиви, а имплицитният лихвен диференциал се начислява (амортизира) в отчета за доходите като лихвен приход/ разход.

Финансовите активи, които включват в себе си деривативен инструмент, се признават в баланса като едно цяло, в съответната категория, на база направената оценката на инструмента по отношение на неговите договорни парични потоци и бизнес модела, описани в Приложение 2.2.10. Някои деривати, съдържащи се във финансови пасиви, се третираат като отделни деривати, когато техните рискове и характеристики не са тясно свързани с тези на основния договор, а основният договор не се отчита по справедлива стойност в печалбата или загубата. Тези деривати се оценяват по справедлива стойност, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.3 Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджиране (продължение)

Счетоводно отчитане на хеджирането

Банката е избрала, като политика, разрешена съгласно МСФО 9, да продължи да прилага отчитане на хеджирането в съответствие с МСС 39, докато СМСС приключи проекта за отчитане на макро-хеджиращи дейности.

За целите на счетоводното отчитане на хеджирането, Банката образува хеджираща връзка между хеджиращия инструмент и хеджираната позиция или групата от инструменти, които се хеджират. Хеджиращият инструмент е дериват или недеривативен финансов актив или финансов пасив, чиято справедлива стойност или парични потоци се очаква да компенсират промените в справедливата стойност или паричните потоци на съответната хеджирана позиция. По-конкретно, Банката определя дериватите като: хеджиращи експозицията към промени в справедливата стойност на признати активи или пасиви или непризнати ангажименти (хеджиране на справедливата стойност). За да се прилага счетоводното отчитане на хеджирането, трябва да бъдат изпълнени определени критерии. При възникване на сделката Банката документира връзката между хеджираните позиции и хеджиращите инструменти, както и целите си по отношение управлението на риска и хеджиращата си стратегия, както и метода, който ще се използва за оценка на ефективността на хеджиращата връзка. Банката документира своите оценки както при първоначалното извършване на сделката, така и текущо, дали и доколко дериватите, използвани в хеджингови операции, са високоефективни при компенсиране на промените в справедливите стойности или паричните потоци на хеджираните позиции и дали действителните резултати от всеки хедж са в диапазона от 80-125%. Ако дадено взаимоотношение не отговаря на гореспоменатите критерии за ефективност на хеджирането, Банката преустановява счетоводно отчитане на хеджирането за бъдещите периоди. По същия начин, ако хеджиращият дериват приключва или бъде продаден, прекратен или упражнен, или хеджирането е отменено, тогава отчитането на хеджирането се преустановява проспективно. В допълнение, Банката използва и други деривати, които не са в квалифицирани хеджиращи отношения, за да управлява експозицията си главно към лихвени и валутни рискове. Необозначените хеджове са деривати, които се сключват като икономически хеджове на активи и пасиви, за които не се прилагат правилата на счетоводен хедж. Тези деривативни инструменти биват класифицирани заедно с онези, които се използват с цел търгуване.

Методиката за признаване на печалба или загуба в резултат на промяна на справедливата стойност зависи от това дали дериватите са предназначени и квалифицирани като хеджиращи инструменти, и ако те са такива, се взема предвид и същността на позицията, която се хеджира с тях.

Освен това, Банката може да определи групи от позиции като хеджирани позиции, чрез агрегиране на признати активи или пасиви или непризнати, но много вероятни сделки с подобни рискови характеристики, които определят експозицията, за която са хеджирани. Въпреки че общите рискови експозиции могат да бъдат различни за отделните позиции в групата, специфичният риск, който се хеджира, ще бъде присъщ на всеки от елементите в групата.

(i) Хеджиране на справедлива стойност

Банката прилага хеджиране на справедливата стойност за хеджиране на експозициите по отношение предимно на промени в справедливата стойност, дължаща се на лихвения риск и валутния риск.

Лихвеният и валутен риск по отношение на приложимата референтна ставка могат да бъдат хеджирани чрез лихвени суапове и кръстосани валутни суапове.

Банката използва метода долар-офсет, за да оцени ефективността на хеджирането по справедлива стойност. Това е количествен метод, който включва сравнение на промяната в справедливата стойност на хеджиращия инструмент с промяната в справедливата стойност на хеджираната позиция, свързана с хеджирания риск. Дори ако не се очаква хеджирането да бъде високоефективно в даден период, отчитането на хеджирането не се изключва, ако се очаква ефективността да остане достатъчно висока през целия живот на хеджирането.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.3 Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджиране (продължение)

Промените в справедливата стойност на дериватите, които са определени и отговарят на изискванията за хеджиране на справедлива стойност, се отчитат в отчета за доходите, заедно с промените в справедливата стойност на хеджираните активи или пасиви, които се дължат на хеджирания риск. Банката прекратява отчитането на хеджиране в случай, че хеджиращият инструмент изтече или бъде продаден, прекратен или упражнен, хеджирането вече не отговаря на критериите за отчитане на хеджиране или е прието за отменено. В такива случаи всяка корекция на балансовата сума на хеджираната позиция, за която се прилага методът на ефективната лихва, се амортизира като печалба или загуба през периода до падежа. Неэффективно хеджирането може да възникне в случай на потенциални разлики в критичните условия между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент, като падеж, честота на нулиране на лихвения процент и криви на дисконтиране.

(ii) Деривати, които не са предназначени за хеджиращи инструменти

Промените в справедливата стойност на деривативни финансови инструменти, които не са предназначени за хеджиращи инструменти или не са определени за счетоводно отчитане на хеджиране, се признават в отчета за доходите.

Справедливата стойност на деривативните инструменти, държани за търгуване и хеджиране, са оповестени в Приложение 25.

2.2.4 Отчет за доходите

(i) Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за доходите за всички лихвоносни финансови инструменти на база текущо начисляване, като се използва методът на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Ефективният лихвен процент е процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления през очакваната продължителност на живота на финансовия инструмент или, когато е подходящо, по-кратък период, до брутната балансова стойност на финансовия актив или нетната отчетна стойност на финансовия пасив. При изчисляване на ЕЛП за финансови инструменти, различни от закупени или първоначално възникнали активи с кредитна обезценка (РОСИ), Банката оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовия инструмент, но не взема предвид очакваните кредитни загуби. За финансовите активи, които са закупени или първоначално възникнали активи с кредитна обезценка се използва се кредитно-коригиран ЕЛП, представляващ лихвеният процент, който при първоначалното признаване на финансовия актив дисконтира очакваните бъдещи парични потоци (включително очакваните кредитни загуби) до справедливата стойност на РОСИ актива.

Амортизираната стойност на финансовия актив или пасив е сумата, по която се оценява при първоначално признаване минус погашенията на главницата, плюс или минус кумулативната амортизация, използвайки ЕЛП (както е описано по-горе), а за финансовите активи, коригирана само за очакваната компенсация за кредитна загуба, а брутната балансова стойност на финансовия актив е неговата амортизирана стойност преди коригиране за очаквани кредитни загуби.

Изчислението на ЕЛП включва всички транзакционни разходи и такси, платени или получени, които са неразделна част от ефективния лихвен процент и всички други премии или отстъпки.

Банката изчислява приходите и разходите от лихви, като прилага ЕЛП към брутната балансова стойност на необезценените финансови активи (експозиции класифицирани във Фаза 1 и 2) или към амортизираната стойност на финансовите пасиви.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансов отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.4 Отчет за доходите (продължение)

За финансови активи, които са станали обезценени след първоначално признаване (експозиции във Фаза 3), Банката изчислява приходите от лихви, като прилага ефективния лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив (брутна балансова стойност намалена с очаквани кредитни загуби). Ако активът стане необезценен, тогава ЕЛП се прилага отново към брутната балансова стойност.

За финансови активи, които са били кредитно обезценени при първоначално признаване (РОСИ), лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на кредитно-коригиран ЕЛП (изчислен както е описано по-горе) към амортизираната стойност на РОСИ финансовия актив. За такива активи, дори ако кредитният риск се подобри, приходите от лихви не се изчисляват върху брутната стойност на актива.

Приходите от лихви по всички дългови инструменти се признават в отчета за доходите и се представят в нетния лихвен доход.

(ii) Приходи и разходи от такси и комисиони

Получените и платени таксите и комисионите, които формират част от ефективния лихвен процент на финансова актив или пасив, са включени в ефективния лихвен процент.

Други приходи от такси и комисиони, като приходи от обслужване на сметки и такси за управление на активи (включително такси, базирани на представянето), се признават, когато свързаните с тях услуги се предоставят на клиента, доколкото е много вероятно да не се налага възстановяване на значителна сума на клиентите, призната вече като приход.

Комисионите и таксите, отнасящи се до валутни операции, внос и износ, преводи, банкови разноски и посредническа дейност, се признават при извършване на съответните трансакции. Разходи за такси и комисиони се отнасят главно до такси за трансакции и услуги, които се признават като разход при получаване на услугите.

В случай на договор с клиент, който води до признаването на финансов инструмент във финансовите отчети на Банката, който може да бъде частично в обхвата на МСФО 9 и частично в обхвата на МСФО 15, Банката първо прилага МСФО 9 като определи и измери частта от договора, която е в обхвата на МСФО 9 и впоследствие прилага МСФО 15 към остатъчната част.

2.2.5 Нетна печалба от търгуване

Нетният доход от търгуване включва печалби и загуби, свързани с деривативни финансови инструменти (хеджирани и нехеджирани). Всички промени в справедливата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават като част от нетния доход от търговия в отчета за доходите.

2.2.6 Печалба/(загуба) от ценни книжа в инвестиционен портфейл

Печалбите/(загубите) от инвестиционни ценни книжа се отнасят до резултати, получени от реализирани печалби и загуби от ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалби и загуби, резултатите от ранната ликвидация на деривативни финансови инструменти с хеджиране на справедлива стойност (такси за прекратяване и отменяне на начисления от последната купонна дата) свързани с облигации, реализирани печалби и загуби от продажба на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.7 Имоти и оборудване

Банката признава първоначално дълготрайните активи по цена на придобиване. Стойността включва покупната цена, включително мита и други невъзстановими данъци, както и разходите, които директно са свързани с доставката и привеждането на актива в действие, съгласно изискванията на Ръководството на Банката. Цената на придобиване на актива представлява паричния еквивалент, платен за придобиване на актива. Минималният праг за признаване на актив, възприет от Банката е 300 лв.

Банката включва последващите разходи към балансовата стойност на актива или ги признава като отделен актив, само когато е сигурно, че бъдещите парични потоци от ползването на актива ще бъдат получени и стойността на актива може да бъде измерена надеждно. Всички ремонти, поддръжката и обновяването на дълготрайния актив се отчитат в отчета за доходите през периода, през който възникват.

След първоначално признаване Банката прилага метода на справедлива стойност по отношение на земя и сгради. Всички останали класове дълготрайни активи се признават по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Справедливата стойност на земя и сгради се определя на база на оценки на професионални оценители и доказателства, основаващи се пазара на недвижими имоти. Основните методи за оценка включват:

- цени на пазарните аналози (оценяваните активи са сравнени с подобни, предлагани на пазара)
- настоящата стойност на бъдещите парични потоци от активи, генериращи наем (ДПП)
- метод на намаляване на разхода (взема се предвид цената, по която актива би могъл да бъде придобит или построен в момента и се намалява със стойността на икономическата и физическата амортизация на актива).

Преоценка на недвижимите имоти се извършва всяка година.

На датата на преоценка, балансовата стойност на актива се променя до неговата преоценена стойност като се коригира натрупаната амортизация, като в случаите, в които сумата на натрупаната амортизация е по-малка от ефектът на преоценката нагоре, стойността на придобиване на актива се коригира с разликата между натрупаната амортизация и сумата на преоценката.

Ако в резултат на преоценката стойността на актива е увеличена, увеличението се признава в друг всеобхватен доход и се натрупва като Преоценъчен резерв. Увеличението от преоценка се признава в отчета за доходите до степента, до която тя възстановява намалението на преоценката на същия актив, което преди това е признато в отчета за доходите.

Когато балансовата стойност на един актив се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава първо в друг всеобхватен доход до степента, до която преди това е признат положителен преоценъчен резерв от преоценката на същия дълготраен актив и остатъка в отчета за доходите, ако кредитното салдо на преоценъчния резерв не е достатъчно.

С изключение на земята, Банката начислява амортизация на всички имоти, машини и оборудване. Разходите за амортизация се изчисляват чрез прилагане на линейния метод при разпределяне на стойността им до неговата остатъчна стойност за срока на практическото му използване както следва:

- Сгради - до 50 години;
- Подобрения на наети активи - полезния живот на наети актив;
- Хардуер - 4-10 години;
- Оборудване и мебелировка - 3-20 години;
- Превозни средства - 5 години.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.7 Имоти и оборудване (продължение)

Банката отписва балансовата стойност на дълготраен актив:

(а) при продажба;

(б) когато не се очаква да бъдат получени повече икономически ползи от актива.

Печалбата или загубата от отписването на дълготрайния актив се включва в отчета за доходите, когато активът е бил продаден. Печалбата или загубата от отписването на имоти и оборудване се определя като разлика между приходите от продажба и нетната балансова стойност на актива.

Остатъчната стойност на активите и техният полезен живот се преразглеждат и при необходимост се променят към всяка отчетна дата. Дълготрайните активи, които са обект на амортизация, се преразглеждат периодично за обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата показват, че балансовата им стойност би могла да не бъде възстановена. Балансовата стойност на актива се отписва до неговата възстановима стойност, ако балансовата стойност на актива е по-висока от оценената възстановима сума. Възстановимата стойност на дълготрайните активи е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и стойността им в употреба.

2.2.8 Нематериални дълготрайни активи

Придобитите от Банката нематериални активи се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

Разходи, които са директно свързани с непарични активи без физическа субстанция, които се контролират от Банката и се очаква да генерират икономически изгоди, надхвърлящи разходите за тях в период по-дълъг от една година, се отчитат като нематериални дълготрайни активи. Разходи, които подобряват или разширяват възможностите на нематериалните активи в допълнение на техните първоначални спецификации и параметри, се капитализират. Разходите, свързани с поддръжката на нематериални активи, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

Направените разходи при вътрешното разработване/ подобряване функционалността на нематериални дълготрайни активи се признават като нематериални дълготрайни активи, когато отговарят на критериите за признаване. Разходите за разработването се капитализират, когато е вероятно Банката да получи икономически ползи от използването на актива и разходите могат да бъдат надеждно измерени.

Отчетените разходи (Приложение 22) включват разходи за персонал на служителите, участвали пряко в развитието на актива и могат да включват и други разходи (за материали и услуги, използвани за създаването на актива, правни такси, регистрационни такси и т.н.).

Нематериалните активи се амортизират по линейния метод в рамките на полезния им живот, както следва:

- Софтуер – 5-15 години;
- Лицензи – 5-15 години;
- Други нематериални дълготрайни активи - 5-15 години.

Нематериалните дълготрайни активи включват софтуер, лицензи, вътрешно разработени и други нематериални активи, които могат да се разделят или произтичат от договорни или други законови права.

Нематериалните дълготрайни активи се преразглеждат периодично за обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата показват, че балансовата стойност е възможно да не бъде възстановена. Балансовата стойност на актива се отписва до неговата възстановима стойност, ако е по-висока от оценената възстановима сума.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.9 Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот се определя като имущество (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), държано (от собственика или от наемателя при условията на финансов лизинг) повече с цел печалба от наем или покачване на неговата пазарна цена, или и двете; отколкото за (а) използване в производството на стоки или услуги или за административни цели; или за (б) продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включително свързаните с него транзакционни разходи. Съгласно модела на справедлива стойност на МСС 40 „Инвестиционни имоти“ след първоначално признаване, инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност, определена от независими сертифицирани оценители, като всяка промяна в тях се признава в отчета за доходите като част от други приходи / разходи.

Последващите разходи се начисляват към балансовата стойност на актива само когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с позицията, да се вляят в Банката и цената на актива може да бъде надеждно определена. Разходите за ремонт и поддръжка се признават в отчета за доходите в периода, през който са направени.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаването от тях или окончателно изваждане от употреба и не се очаква бъдеща икономическа изгода от тяхното разпореждане. Всяка възникваща печалба или загуба (изчислена като разлика между нетните постъпления от продажба и балансовата стойност на актива) се признава в отчета за доходите.

2.2.10 Финансови активи

Финансови активи – Класификация и оценка

Банката класифицира финансовите активи въз основа на бизнес модела за управление на тези активи и техните договорни характеристики на паричните потоци. Съответно, финансовите активи се класифицират в едно от следните категории на оценяване: амортизирана стойност, справедлива стойност в друг всеобхватен доход или справедлива стойност в печалбата или загубата.

Покупките и продажбите на финансови активи се признават на датата на уреждане, която е датата, на която Банката се ангажира да закупи или продаде активите. Кредитите, отпуснати от Банката, се признават, когато паричните средства се отпускат на кредитополучателите. Вземанията от клиенти първоначално се оценяват по цена на сделката.

Финансови активи по амортизирана стойност (AC)

Банката класифицира и оценява финансов актив по амортизирана стойност, ако следните два критерия са изпълнени:

- (а) Неговият бизнес модел е “държан за събиране”;
- (б) Неговите парични потоци представляват единствено плащане на главница и лихви (SPPI).

При първоначално признаване, тези активи се оценяват по справедлива стойност, която обикновено е равна на платеното възнаграждение плюс транзакционните разходи и разходите директно съотносими към инструмента. След първоначалното признаване, активите се оценяват по амортизирана стойност, което изисква признаването на лихви чрез използване на метода на ефективния лихвен процент. Приходите от лихви, реализираните печалби и загуби от отписване и промените в загубите от обезценка на кредити, отчитани по амортизирана стойност, се признават в отчета за доходите.

Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (FVOCI)

Банката класифицира финансов актив по FVOCI, ако са изпълнени едновременно следните две условия:

- (а) Неговият бизнес модел е държан, както за събиране, така и за продажба и

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.10 Финансови активи (продължение)

(б) Неговите парични потоци представляват единствено плащане на главница и лихви (SPPI)

Финансовите активи, които отговарят на тези два критерия са дългови инструменти първоначално признавани по справедлива стойност, която обикновено е равна на платеното възнаграждение плюс трансакционните разходи и разходите директно съотнесими към инструмента.

След първоначално признаване, тези инструменти се отчитат по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, освен лихвения приход от тях, печалбите и загубите от валутни преоценки,

както и загубите от обезценка, които се отчитат в отчета за доходите. В случай на продажба, натрупаните печалби или загуби, които са признати в друг всеобхватен доход се отчитат в отчета за доходите.

Капиталови инструменти с опция за признаване по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (FVOCI)

Банката може да избере да приложи опцията, допусната от стандарта за оценяване на капиталовите инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Ако бъде избрана тази опция, тя се прилага при първоначалното признаване на всеки инструмент по отделно. Печалбите и загубите от тези инструменти, включително когато са отписани, се отчитат през друг всеобхватен доход и не се прекласифицират в отчета за доходите. Получените дивиденди се отчитат в отчета за доходите. Банката няма такива капиталови инструменти.

Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Банката класифицира и оценява всички други финансови активи, които не са класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, по справедлива стойност в печалбата или загубата. Тази категория включва дългови инструменти, като заеми и дългови ценни книжа, чиито бизнес модел е държан, както за събиране, така и за продажба, но не успяват да покрият условието техните парични потоци да са единствено плащане на главница и лихви, акции, които не се отчитат в друг всеобхватен доход, финансови активи, държани за търгуване и деривативни финансови инструменти.

Финансов актив, който отговаря на горните условия, за да бъде класифициран в АС или FVOCI, може да бъде определен от Банката по FVTPL при първоначално признаване, ако това елиминира или значително намалява счетоводно несъответствие, което иначе би възникнало.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалби и загуби, първоначално се отчитат по справедлива стойност, а всички нереализирани печалби или загуби, възникващи от промени в справедливата стойност, се включват в отчета за доходите.

Оценка на бизнес модела и характеристиките на договорените парични потоци

Оценката на бизнес модела определя как Банката управлява група активи за генериране на парични потоци. Тоест дали целта на Банката е единствено да събира договорни парични потоци от актива, да реализира парични потоци от продажбата на активи, или и двете. В допълнение, бизнес моделът се определя след агрегиране на финансовите активи в групи (бизнес линии), които се управляват по подобен начин, а не на ниво отделен инструмент.

Бизнес моделът се определя от ключовия управленски персонал на Банката в съответствие с оперативния модел, като се разглежда как се управляват финансовите активи с цел генериране на парични потоци, целите и начина на отчитане на всеки портфейл, както и всяка налична информация за минали продажби и стратегия за бъдещи продажби, където е приложимо.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.10 Финансови активи (продължение)

При извършване на горепосочената оценка, Банката разглежда редица фактори, включително рисковете, свързани с изпълнението на бизнес модела и как тези рискове се оценяват и управляват, свързаната с тях компенсация на персонала, както и честотата, обема и причините за предходни продажби, както и очаквания за бъдещи продажби.

Видове бизнес модели

Бизнес моделите на Банката се разделят на три категории, които са показателни за ключовите стратегии, използвани за генериране на възвръщаемост.

Бизнес моделът „държани за събиране“ (НТС) има за цел да държи финансовите активи с цел събиране на договорните парични потоци. Продажбите в този модел се наблюдават и могат да се извършват по причини, които не са в противоречие с този бизнес модел. По-конкретно, продажбите на финансови активи, дължащи се на влошаване на кредита, както и продажбите, близки до падежа на инструмента, се считат за съвместими с целта да се събират договорни парични потоци, независимо от тяхната стойност и честота. Продажбите по други причини може да са в съответствие с модела на НТС, като например нуждите от ликвидност при определен сценарий или продажбите, направени за управление на висока концентрация на кредитен риск. Тези продажби се наблюдават и оценяват в зависимост от честотата и стойността, за да се заключи дали те съответстват на модела НТС.

Финансовите активи, класифицирани в този бизнес модел, включват пари и парични еквиваленти, облигации, предоставени средства на банки и кредити и аванси на клиенти, които се оценяват по амортизирана стойност, при спазване на критериите за оценка на SPPI.

Бизнес моделът държани за събиране и продажба (НТС&S) има за цел да събере договорни парични потоци и продажба на активите. Дейности като управление на ликвидността, лихвен доход и продължителност на събирането са в съответствие с този бизнес модел, докато продажбите на активи са неразделна част от постигането на целите на този бизнес модел. Дълговите инструменти, класифицирани в този бизнес модел, включват инвестиционни ценни книжа, които се оценяват по FVOCI, при спазване на критериите за оценка на SPPI.

Другите бизнес модели включват финансови активи, които се управляват и оценяват на база справедлива стойност, както и портфейли, държани за търгуване. Това е категория за финансови активи, които не отговарят на критериите на бизнес моделите на НТС или НТС&S, докато събирането на договорните парични потоци може да е случайно за постигане на целите на бизнес моделите.

Бизнес моделите на Банката се преглеждат поне веднъж годишно или по-често, ако има промяна в оценката на продажбите или ако има някакви промени в стратегията и основните дейности на Банката, което може да се види от бизнес плана, бюджета и стратегията за управление на необслужвани експозиции на Банката (NPE strategy).

Оценка на характеристиките на паричните потоци

За да бъде класифициран един финансов инструмент по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, неговите договорни условия трябва да пораздат парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви (SPPI) върху непогасената главница.

При оценката на това дали договорните парични потоци са SPPI, Банката ще прецени дали договорните условия на инструмента отговарят на това условие, т.е. лихвата да включва само компенсация за стойността на парите във времето, кредитния риск, други основни рискове по кредитиране и марж на печалбата. При първоначалното признаване на финансов актив се извършва оценка на това дали активът съдържа договорна клауза, която би могла да промени размера или

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.10 Финансови активи (продължение)

времето на договорните парични потоци, така че да не съответства на горното условие. Когато договорните условия въвеждат експозиция на риск или променливост, които са несъвместими с основно кредитно споразумение, свързаният финансов актив се счита за неуспешно преминал оценката на SPPI и ще се оценява на база FVTPL.

За целите на оценката на SPPI, Банката разглежда съществуването на различни характеристики, включително, наред с другото, договорно свързани условия, срокове за предсрочно плащане, отсрочени безлихвени плащания, опции за удължаване и конвертиране на акции и условия, които въвеждат ливъридж, включително индексирани плащания.

В случай на специални споразумения за отпускане на заеми, като например безвъзмездни заеми, Банката в своята оценка на критерия за SPPI взема предвид различни фактори, като например естеството на кредитополучателя и неговата дейност, ценообразуването на заемите, дали участва в икономическите резултати на базовия актив и степента, в която обезпечението представлява цялата или значителна част от активите на кредитополучателя.

В някои случаи, когато стойността на парите във времето се променя с това, че лихвеният процент на финансов актив периодично се променя, но честотата на промяна не съответства на стойността на лихвения процент или когато лихвеният процент на финансов актив периодично се връща на средна стойност от краткосрочни и дългосрочни лихвени проценти, се извършва количествена оценка („Benchmark Test“), за да се определи дали договорните парични потоци са SPPI.

По-специално, Банката оценява договорните парични потоци на “Реалния инструмент” (РИ), чийто лихвен процент се променя с честота, която не съответства на срока на лихвения процент, и този на “Бенчмарк Инструмент” (БИ), които са идентични във всички отношения, с изключение на това, че срокът на лихвения процент съответства точно на лихвения период. Ако недисконтираните парични потоци на първите се различават значително от референтните парични потоци, дължащи се на модифицираната времева стойност на паричния елемент, финансовият актив не отговаря на критерия SPPI и следователно не може да бъде оценен по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. В своята оценка Банката разглежда както ефекта на модифицираната стойност на паричния елемент във времето за всеки отчетен период, така и кумулативно за срока на действие на инструмента. Това се прави за живота на инструмента, чрез сравняване на кумулативните прогнозираны недисконтирани парични потоци на РИ и БИ.

За целите на оценката на SPPI, ако договорна характеристика може да има ефект, минимален или незначителен, това не засяга класификацията на финансовия актив. Договорна характеристика не засяга класификацията на финансовите активи, ако тя може да има само незначителен ефект върху договорните парични потоци на финансовия актив. Освен това, договорната характеристика се счита за незначителна за Банката, ако тя засяга договорните парични потоци на инструмента само при възникване на събитие, което е изключително рядко, силно аномално и много малко вероятно.

Банката извършва SPPI оценка за своите кредитни експозиции на продуктова база за кредитите на дребно и част от корпоративния портфейл, където договорите са стандартизирани, докато за останалия корпоративен портфейл оценката се извършва индивидуално.

Оценката на SPPI за дългови ценни книжа се извършва централно от Групата, като се използва автоматизирано решение, съответно по дати на възникване и придобиване, като се вземат под променливост в договорните парични потоци на финансов инструмент, които могат да доведат не само до плащания единствено на главница и лихва.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.10 Финансови активи (продължение)

Отписване на финансови активи

Банката отписва финансов актив, когато изтичат неговите договорни парични потоци, или правата за получаване на тези парични потоци се прехвърлят при окончателна продажба, при която са прехвърлени по същество всички рискове и ползи от собствеността. В допълнение, финансов актив се отписва, дори ако се запазят права за получаване на парични потоци, но в същото време Банката поема задължението да изплати получените парични потоци без съществено забавяне (преминаване през споразумение) или когато по същество всички рискове и изгоди нито се прехвърлят или нито се задържат, но Банката е прехвърлила контрол върху актива. Контролът се счита за прехвърлен, ако и само ако приобретателят има практическата възможност да продаде актива в неговата цялост на несвързано трето лице.

При отписване на финансов актив разликата между балансовата стойност на актива и сумата на i) полученото възнаграждение (включително новопридобит актив с приспаднал новопридобит пасив) и ii) натрупаната печалба или загуба, призната в друг всеобхватен доход за финансови активи отчитани по FVOCI, се признава в отчета за дохода.

Банката може да променя договорните условия на финансов актив или като отстъпка, предоставена на клиент, който е изправен пред финансови затруднения или поради други търговски причини, като промени в пазарните условия, конкуренцията или запазването на клиентите.

В случаите, когато договорните парични потоци на даден финансов актив са били променени и промяната се счита за достатъчно съществена, първоначалният финансов актив се отписва. Банката отчита модифицирания актив като „нов“ финансов актив по справедлива стойност, а разликата с нетната балансова стойност на съществуващия се записва в отчета за доходите като печалба или загуба от отписване.

Модификации, които могат да доведат до отписване, включват:

- промяна на кредитополучателя;
- промяна във валутата, в която е отпусната кредитната експозиция;
- консолидация на дълга, при която два или повече необезпечени потребителски кредити са консолидирани в един нов обезпечен кредит;
- премахване или добавяне на клауза за преобразуване и / или механизми за разпределяне на печалбата и;
- всякакви други промени, които водят до съществено различаване на условията по променения договор от тези по първоначалния договор (например нова клауза, поради която заемът не може да се счита, че е съгласно основното кредитно споразумение).

2.2.11 Рекласификация на финансови активи

Банката рекласифицира финансов актив само когато променя своя бизнес модел за управление на финансови активи. Обикновено промяната в бизнес модела се очаква да бъде рядка и се случва, когато Банката започне или престане да извършва дейност, която е съществена за нея; например, когато се придобива, продава или прекратява бизнес линия. В редките случаи, когато има промяна в съществуващите бизнес модели, актуализираната оценка се одобрява от компетентните комитети на Банката и изменението се отразява по подходящ начин в бюджета и бизнес плана на Банката.

Промени в намеренията, свързани с конкретни финансови активи (дори и при значителни промени в пазарните условия), временно изчезване на определен пазар за финансови активи или прехвърляне на финансови активи между части на Банката с различни бизнес модели, не се разглеждат като промени в бизнес модела. Рекласификацията се прилага проспективно от датата на която е извършена, следователно признатите преди това печалби, загуби (включително загуби от обезценка) или лихви не се преизчисляват.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.12 Финансови пасиви

Класификация и измерване

Банката може да класифицира финансовите си пасиви в следните категории: финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност, и финансови пасиви по справедлива стойност през печалба или загуба.

Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалба или загуба, се състоят от две подкатегории: финансови пасиви, държани за търгуване, и финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалба или загуба при първоначално признаване.

Финансовите пасиви, държани за търгуване, са тези, които Банката поема основно с цел обратно изкупуване в краткосрочен план за краткосрочна печалба.

При първоначално признаване Банката може да определи неотменимо финансовите пасиви по справедлива стойност през печалба или загуба, когато е изпълнен един от следните критерии:

- това елиминира или значително намалява счетоводното несъответствие, което иначе би възникнало от оценяването на активи или пасиви или признаването на печалбите и загубите по тях на различни основи; или
- група от финансови пасиви или финансови активи и финансови пасиви се оценява на база справедлива стойност; или
- финансовият пасив съдържа един или повече внедрени деривати, които значително променят паричните потоци, които в противен случай биха се изисквали от договора.

Финансовите пасиви, оценявани по FVTPL, първоначално се признават по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите, с изключение на промените в справедливата стойност, дължащи се на промени в собствения кредитен риск на Банката, които са признати в друг всеобхватен доход и не се прекласифицират в отчета за доходите при отписване на пасивите. Въпреки това, ако такова третиране създава или увеличава счетоводно несъответствие в отчета за доходите, всички печалби или загуби от този финансов пасив, включително ефектите от промените в кредитния риск, се признават в отчета за доходите.

Към края на 2020 г. Банката класифицира всички свои финансови пасиви по амортизирана стойност.

Отписване на финансови пасиви

Финансов пасив се отписва, когато задължението по пасива бъде погасено, анулирано или изтече. Когато съществуващ финансов пасив на Банката се замени с друг от същия контрагент при съществено различни условия, или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава промяна се третира като погасяване на първоначалния пасив и признаване на ново задължение и всяка възникнала разлика се признават в отчета за доходите.

Банката счита, че условията са съществено различни, ако дисконтираната настояща стойност на паричните потоци съгласно новите условия, включително всички такси, платени след приспадане на получените такси и дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент, е най-малко 10% различна от дисконтирана сегашна стойност на останалите парични потоци от първоначалния финансов пасив.

Ако размяната на дългови инструменти или промяната на условия се осчетоводяват като погасяване, всички направени разходи или такси се признават като част от печалбата или загубата от погасяването. Ако промяната не се отчита като погасяване, всички направени разходи или такси коригират балансовата стойност на пасива и се амортизират през оставащия срок на модифицирания пасив.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.13 Прихващане на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се прихващат и в баланса се представят по тяхната нетна стойност, единствено и само, когато е налице законно основание за такова нетиране на признатите стойности и е налице намерение същите да бъдат уредени при настъпване на падежа им на нетна основа, или реализирането на активите и покриването на пасивите да бъде извършено едновременно.

2.2.14 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Справедливата стойност е цената, която може да бъде получена за продажбата на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката при текущите пазарни условия или ако няма такива най-изгодният пазар, до който Банката има достъп на тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение.

Банката измерва справедливата стойност на един инструмент, използвайки котираната цена на активен пазар за този инструмент, ако такава е налична. Пазарът се счита за активен, ако сделките за актива или пасива се извършват с достатъчна честота и обем, за да предоставят постоянно ценова информация. Когато няма котирана цена за идентичен актив или пасив, справедливата стойност се измерва посредством техники за оценка, които са уместни според обстоятелствата и максимизират използването на подходящи наблюдавани входящи данни и свеждат до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни. Избраната техника на оценяване включва всички фактори, които участниците на пазара биха взели предвид при ценообразуването на една сделка.

Банката е избрала да използва ценообразуването на среден пазар като практическо средство за измерване на справедливата стойност в рамките на спред купува-продава.

Най-доброто доказателство за справедливата стойност на финансов инструмент при първоначално признаване обикновено е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на предоставеното или полученото възнаграждение, освен ако Банката не определи, че справедливата стойност при първоначалното признаване се различава от цената на сделката. В този случай, ако справедливата стойност се доказва от котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив (т.е. вход от ниво 1) или въз основа на техника за оценка, която използва само данни от наблюдавани пазари, в този ден печалбата или загубата се признава в отчета за доходите. От друга страна, ако справедливата стойност се докаже чрез техника на оценяване, която използва ненаблюдаеми входящи данни, финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана с цел отлагане на разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката (печалба или загубата в ден първи). Впоследствие отсрочената печалба или загуба се амортизира на подходяща база през целия срок на действие на инструмента или се освобождава по-рано, ако дадена цена на активен пазар или налична пазарна информация стане налична или финансовият инструмент е закрит.

Всички активи и пасиви, за които справедливата стойност се оценява или оповестява във финансовите отчети, се категоризират в йерархията на справедливата стойност на базата на най-ниското ниво на въвеждане, което е важно за оценката на справедливата стойност като цяло (Приложение 5.3).

За активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност на повтаряща се база, Банката признава прехвърляния в и от нивата на йерархията на справедливата стойност годишно за годината, през която е извършен трансферът на финансов инструмент.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.15 Обезценка на финансови активи

Обезценка на финансови активи

Банката признава очакваните кредитни загуби (ОКЗ), които отразяват промените в кредитното качество след първоначалното им признаване за финансовите активи, които се оценяват по АС и FVOCI, включително кредити, вземания по лизинг, дългови ценни книжа, договори за финансови гаранции и кредитни ангажименти. Не се признават ОКЗ за капиталови инвестиции.

ОКЗ са среднопретеглена оценка на вероятните кредитни загуби, която отразява стойността на парите във времето. При първоначално признаване на финансовите инструменти в обхвата на политиката за обезценка, Банката отчита загуба, равна на 12-месечен ОКЗ, което е ОКЗ в резултат на събития, които са възможни през следващите дванадесет месеца. Впоследствие, за онези финансови инструменти, които са претърпели значително увеличение в кредитния риск (SICR) от първоначалното признаване се признава провизия за загуба, равна на жизнения цикъл на ОКЗ, произтичаща от събития, които са възможни през очаквания живот на инструмента. Ако при първоначалното признаване финансовият актив отговаря на дефиницията за закупен или възникнал обезценен кредит (РОСИ), провизията за загуба се основава на промяната в ОКЗ за срока на актива.

Обезценките за загуби на търговски вземания винаги се измерват в ОКЗ, за жизнения цикъл на вземането. За всички останали финансови активи, подлежащи на обезценка, се прилага общият тристепенен подход.

Съответно ОКЗ се признават, като се използва тристепенен подход, основан на степента на влошаване на кредита след възникването му:

- Фаза 1 - съгласно МСФО 9, ако кредитният риск по кредитна експозиция не се е увеличил значително към датата на отчитане в сравнение с датата на възникване, Банката следва да оцени загубата за тази кредитна експозиция в размер равен на 12 месеца очакваните кредитни загуби. 12-месечната ОКЗ представлява част от жизнения цикъл на ОКЗ, който произтича от събития, които са възможни в рамките на следващите 12 месеца след отчетната дата и е равен на очакваните парични пропуски през срока на кредитиране или група от кредитни експозиции, дължащи се на загуби, които биха могли да възникнат през следващите 12 месеца от отчетната дата. Недостигът на средства за целия живот, който ще настъпи, ако неизпълнението се случи през следващите 12 месеца след отчетната дата (или по-кратък период, ако очакваният живот на кредитната експозиция е по-малък от 12 месеца), се претегля с вероятността за възникване на неизпълнение (PD) през следващите 12 месеца след отчетната дата (или по-рано, при по-кратък срок).

За кредитни експозиции с остатъчен срок по-малък от една година се прилага 12-месечно PD. За дългови ценни книжа с остатъчен матуритет по-малък от 12 месеца се използва вероятност от неизпълнение, съответстваща на оставащия срок до падежа. Финансови активи, които не са кредитно обезценени или които са новосъздадени или закупени, както и активи, признати като нововъзникнали след съществена промяна, първоначално се класифицират във Фаза 1.

- Фаза 2 - Банката трябва да признава промените в 12-месечна ОКЗ чрез компенсации и да премества кредитни експозиции към измерване на ОКЗ за целия живот, при условие че има значително увеличение на кредитния риск на експозицията. ОКЗ за целия живот са очакваните кредитни загуби, които произтичат от всички възможни събития през очаквания живот на кредитната експозиция (т.е. Фаза 2, Фаза 3) и РОСИ. Загубите от обезценка се оценяват като ОКЗ за целия живот, ако кредитният риск на даден инструмент към датата на възникване се е увеличил значително след неговото признаване. Ако кредитният риск от кредитна експозиция не се е увеличил значително в последващ период, Банката отменя оценката на провизиите за обезценка ОКЗ за живота на кредита до 12-месечна ОКЗ.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.15 Обезценка на финансови активи (продължение)

- Фаза 3 - Финансовите инструменти, които се считат за обезценени, са включени във Фаза 3. Подобно на Фаза 2, провизиите за кредитни загуби отразяват очакваните кредитни загуби за целия живот на инструмента.
- Закупени или възникнали кредитни обезценени активи (РОСИ) са финансови активи, които са обезценени при първоначално признаване. ОКЗ се признават или освобождават само до степента, до която е налице последваща промяна в очакваните кредитни загуби за живота на активите. РОСИ експозициите не подлежат на разпределение в някоя друга от фазите, тъй като тези експозиции са обезценени към датата на първоначално признаване от Банката и винаги се оценяват въз основа на очакваните кредитни загуби за целия живот. Освен закупените активи, РОСИ активите могат да включват и финансови инструменти, които се считат за нови активи, след съществена промяна по съществуващ актив, който е бил отписан. Всяка последваща положителна промяна на техните очаквани парични потоци се признава като печалба от обезценка в отчета за доходите, дори ако очакваните парични потоци надвишават очакваните парични потоци при първоначалното им признаване.

Дефиниция за неизпълнение

За да се определи рискът от неизпълнение, Банката прилага дефиниция за неизпълнение, която е в съответствие с определението на Европейския банков орган (ЕБО) за необслужваната експозиция (Приложение 5.2.1.2). Счетоводната дефиниция за неизпълнение е в съответствие с тази, използвана за целите на докладването на управлението на вътрешния кредитен риск.

Финансов актив се обезценява, когато са настъпили едно или повече събития, които имат пагубно влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от тази експозиция:

- Кредитополучателят е изправен пред значителни трудности при изпълнението на финансовите си задължения.
- Налице е нарушение на договора, като например неизпълнение или просрочено събитие.
- Банката, по икономически или договорни причини, свързани с финансовите затруднения на кредитополучателя, е предоставила на кредитополучателя отстъпка, която Банката не би обмислила в противен случай.
- Има вероятност кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация.
- За РОСИ активите покупката с голяма отстъпка, която отразява възникналите кредитни загуби, се счита за пагубно събитие. Банката оценява критерия за голяма отстъпка, следвайки принципен подход, с цел да включи цялата разумна и подкрепяща информация, която отразява пазарните условия, съществуващи по време на оценката.

Държавни дългови ценни книжа

За държавните дългови ценни книжа Банката определя риска от неизпълнение, като използва вътрешна скала на кредитния рейтинг и ги счита за обезценени, ако вътрешният кредитен рейтинг на емитента/ контрагента към отчетната дата е еквивалентен на „С” (рейтинговата скала на Moody's). Дълговите инструменти с външен рейтинг, еквивалентен на „С”, винаги се считат за обезценени и носят еквивалентен вътрешен рейтинг, който представлява неизпълнение.

Значително увеличение на кредитния риск (SICR) и разпределение по фази

Определянето на това дали провизията за загуба следва да се основава на 12-месечни очаквани кредитни загуби или очаквани кредитни загуби за целия живот, зависи от това дали е налице значително увеличение на кредитния риск (SICR) на финансовите активи, издадените кредитни ангажименти и договорите за финансова гаранция, след първоначалното им признаване.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.15 Обезценка на финансови активи (продължение)

Значително увеличение на кредитния риск (SICR) и разпределение по фази (продължение)

Към всяка отчетна дата Банката прави оценка дали рискът от неизпълнение през оставащия очакван жизнен цикъл на експозицията е нараснал значително от очаквания риск от неизпълнение, изчислено при възникване.

Оценката за SICR се извършва, като се използват както качествени, така и количествени критерии, основани на разумна и подкрепяща се информация, която е достъпна без неоправдани разходи или усилия, включително информация за бъдещето и макроикономически сценарии, както и исторически опит. Освен това, независимо от резултата от оценката на SICR на базата на горните показатели, кредитният риск на даден финансов актив се счита за значително увеличен, когато договорните плащания са с над 30 дни просрочие.

Като основен критерий за оценката на SICR, Банката сравнява остатъчната вероятност за неизпълнение (PD) на всяка отчетна дата с PD за остатъчната продължителност на живота за същата точка във времето.

Също така Банката може да приеме за SICR индикатор, когато остатъчният PD за целия живот на всяка отчетна дата надвишава определени предварително дефинирани стойности. Критерият може да бъде приложен за определяне на случаи, при които свързаното сравнение на PD не води до идентифициране на SICR, въпреки че абсолютната стойност на PD е на нива, които се считат за високи въз основа на рамката за поемане на риск на Банката.

За риск от финансов актив може да бъде приложен праг, който обикновено се отразява чрез прогнозирания PD на актива, под който се счита, че не е настъпило значително увеличение на кредитния риск в сравнение с очакваното PD на актива към датата на създаване. В такъв случай активът се класифицира във фаза 1, независимо дали други критерии биха предизвикали класирането му във фаза 2. Този критерий се прилага предимно за дълговите ценни книжа.

Вътрешният кредитен риск (на база кредитополучател) също се използва като основа за идентифициране на SICR по отношение на кредитните експозиции по корпоративни кредити. По-конкретно, Банката взема предвид промените на вътрешните рейтинги в определени разрези. В допълнение, състоянието на списъка за наблюдение също се счита от Банката за задействане на идентификацията на SICR. Моделите за вътрешен кредитен риск включват специфична информация за кредитополучателя, както и прогнозна информация, включително макроикономически променливи.

Оценката на SICR за дълговите ценни книжа се извършва на индивидуална основа въз основа на броя на понижаванията във вътрешната скала за кредитен рейтинг от датата на възникване.

Мерките за реструктуриране и задържане, наблюдавани от Банката, се считат за индикатор за SICR и по този начин експозициите се разпределят във фаза 2 при отказ, освен ако не се считат за обезценени по кредити, в който случай те са класифицирани във фаза 3. Освен това, независимо от резултата от оценката на SICR въз основа на горните показатели се счита, че кредитният риск на финансов актив се е увеличил значително, когато договорните плащания са дължими над 30 дни.

Освен това, ръководството може да прилага временно колективни корекции, когато определя дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване за експозициите, които споделят едни и същи характеристики на кредитен риск, за да отразят макроикономическите или други фактори, които не са адресирани адекватно от настоящите модели за кредитен риск. Тези фактори могат да зависят от информацията като вида на експозицията, специфичната информация на контрагента и характеристиките на финансовия инструмент, докато тяхното прилагане изисква прилагането на значителна преценка.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.15 Обезценка на финансови активи (продължение)

Значително увеличение на кредитния риск (SICR) и разпределение по фази (продължение)

Банката използва посочените по-долу критерии в комбинация, когато е уместно, с цел идентифициране на значително увеличение на кредитния риск:

(i) Сравнение на PD за остатъчния живот на кредита

Банката счита за значително увеличение на кредитния риск (SICR) по отношение на кредитна експозиция, когато „Текущата остатъчна вероятност за неизпълнение“ към всяка отчетна дата (текуща остатъчна продължителност на живота) е по-висока от остатъчната вероятност за неизпълнение при същата точка на очакваната крива на PD при възникване на определен праг (остатъчен праг на остатъчната продължителност на живота).

В случаите, когато договорните парични потоци по кредитна експозиция са били изменени и първоначалната кредитна експозиция е била отписана, Банката използва датата на същественото изменение като дата на възникване на новата модифицирана експозиция на заема за целите на сравнението на PD за остатъчната продължителност на живота. От друга страна, в случаите, когато изменението не е достатъчно съществено, се прави сравнение между риска от неизпълнение при първоначално признаване (на базата на първоначалните непроменени договорни условия) и риска от неизпълнение към датата на отчета (относно променените договорни условия).

(ii) Мерки по реструктуриране

Отстъпките, предоставени през последните 24 месеца на кредитни експозиции в резултат на финансови затруднения на кредитополучателя, които в противен случай не биха били взети предвид от Банката, се идентифицират като свързани със значително увеличение на кредитния риск SICR и по този начин експозицията се разпределя във Фаза 2.

(iii) Индикатори за спиране

Банката прилага критерий за спиране 30 дни след изтичане на срока за идентифициране на SICR. По-специално, кредитите, които са просрочени повече от 30 дни и под 90 дни, се считат за свързани със значително увеличение на кредитния риск и се класифицират във Фаза 2.

Преминаване от Фаза 2 във Фаза 1

Кредитна експозиция, която е класифицирана във Фаза 2 поради значително увеличение на кредитния риск, се прекласифицира към Фаза 1, когато вече не отговаря на нито един от гореспоменатите критерии за Фаза 2.

Когато мерките за реструктуриране са били приложени в миналото и експозицията е категоризирана като реструктурирана редовна експозиция (поради прилагане на мерки за реструктуриране или вследствие на оздравяване на необслужвана реструктурирана експозиция), следните условия трябва да бъдат изпълнени, за да се класифицира обратно към Фаза 1:

- Счита се за редовна, включително когато е била прекласифицирана от необслужвана експозиция, след като е направен анализ на финансовото състояние на кредитополучателя и той показва, че вече не отговаря на условията, за да се счита за необслужвана експозиция;
- Изминали са най-малко две години изпитателен период от датата, на която се счита, че мерките по реструктуриране са били извършени за експозицията;
- Редовни плащания в значителен размер на главницата или лихвата са направени през най-малко половината от изпитателния период (т.е. една година).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.15 Обезценка на финансови активи (продължение)

Преминаване от Фаза 3 във Фаза 2

Финансов актив се прехвърля от Фаза 3 към Фаза 2, когато критериите, въз основа на които финансовият актив е характеризирани като обезценен, вече не са валидни. По-специално следва да бъдат изпълнени следните критерии:

- Експозицията отговаря на критериите за излизане от категорията за неизпълнение, прилагана от Банката;
- Положението на длъжника се е подобрило до степен, при която е възможно да се извърши пълно погасяване, в съответствие с първоначалните или променените условия;
- Длъжникът няма материални суми с просрочие над 90 дни.

Когато мерките за реструктуриране са били приложени за необслужвани експозиции, тези експозиции се считат, че спират да бъдат необслужвани и се прехвърлят обратно на Фаза 2, когато са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- Прилагането на мерките за реструктуриране не води до признаване на обезценка;
- Изминала е една година от прилагането на мерките за реструктуриране;
- След приложените мерки за реструктуриране на задълженията, няма големи материални просрочени суми или опасения по отношение на пълното погасяване на експозицията в съответствие с условията за реструктуриране. Липсата на опасения се определя след анализ на финансовото състояние на длъжника от страна на Банката (обикновено в контекста на тест за обезценка). Проблемите се определят като несъществуващи, когато кредитополучателят е платил, чрез своите редовни плащания сумата, която преди това е била просрочена (ако има такава) или която е била отписана (когато няма просрочени суми) съгласно мерките за реструктуриране или в противен случай кредитополучателят е показал способността си да спазва условията за реструктуриране на задълженията.

Критерии за групиране на експозициите въз основа на характеристики на споделения кредитен риск

Банката сегментира кредитните си експозиции въз основа на характеристиките на споделения кредитен риск за целите на едновременно оценяване на значително увеличение на кредитния риск и измерване на обезценка на загуби по кредити на колективна основа. Различните сегменти имат за цел да групират кредитните експозиции в хомогенни групи по отношение на очакваните PD и темпове на възстановяване в случай на неизпълнение.

Споделените характеристики на кредитния риск, използвани за сегментирането на кредитните експозиции, включват следното:

- Вид инструмент (например кредитни експозиции, дългови инструменти и т.н.)
- Тип портфейл (например Кредитиране на дребно, Корпоративно банкиране и т.н.)
- Наблюдавана кредитна история (т.е. характеристики, базирани на поведението на кредитополучателите по обслужване на дълга, записано в регистрите на Банката);
- Клас на активи (например ипотечи, потребителски кредити, малък бизнес, големи корпоративни компании, средни предприятия и др.)
- Вид продукт (например револвиращи кредити, лични заеми, консолидация на дълга и др.)
- Оценка на кредитния риск (т.е. сегментиране по групи рейтинги)
- Дата на първоначално признаване
- Оставащ срок до падежа (т.е. сегментиране въз основа на оставащия срок)

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.15 Обезценка на финансови активи (продължение)

Критерии за групиране на експозициите въз основа на характеристики на споделения кредитен риск (продължение)

Кредитните експозиции се разпределят в групи въз основа на характеристиките на споделения кредитен риск при първоначално признаване. На последващи периоди Банката преоценява групирането на своите експозиции поне веднъж годишно, за да се гарантира, че групите остават хомогенни по отношение на идентифицираните характеристики на споделения кредитен риск, а експозициите се пресегментират в случаите, когато съответната нова информация стане налична по отношение на кредитния риск, свързан с конкретните експозиции, или когато има промяна в възприятието на ръководството в сравнение с първоначалното признаване.

Измерване на очакваните кредитни загуби

Измерването на ОКЗ е безпристрастна среднопретеглена оценка на кредитните загуби, която отразява стойността на парите във времето, определена чрез оценяване на диапазон от възможни резултати.

Кредитна загуба е разликата между паричните потоци, дължими на Банката, в съответствие с договорните условия на инструмента и паричните потоци, които Банката очаква да получи (т.е. дефицит на парични средства), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (ЕЛП) на същия инструмент, или коригиран кредитен ЕЛП в случай на закупени или възникнали кредитни обезценени активи (РОСИ). При измерването на ОКЗ се разглежда информация за минали събития, текущи условия и разумни и подкрепящи прогнози за бъдещи условия.

Банката оценява очакваните парични дефицити, които отразяват очакваните парични потоци от всички възможни източници, включително обезпечения и други кредитни подобрения, които са част от договорните условия и не се признават отделно. В случай на обезпечен финансов инструмент, очакваните парични потоци, свързани с обезпечението, отразяват стойността на паричните потоци във времето, които се очакват от ликвидацията, намалени с дисконтираните разходи за продажба на обезпечението, независимо дали е възможна ликвидация.

ОКЗ се изчисляват за максималния договорен период, през който Банката е изложена на кредитен риск, който се определя на базата на съществените условия на инструмента, или в случай на револвиращи кредити, като се вземат предвид фактори като очакваните от Банката управленски действия за смекчаване на кредитния риск и предишната практика.

Вземанията от клиенти, произтичащи от дейностите на Банката, различни от кредитиране, са представени в Други активи и обикновено са краткосрочни. Като се има предвид, че обикновено няма значителен финансов компонент, провизията за загуба на такива финансови активи се оценява на сума, равна на очакваните кредитни загуби за целия жизнен цикъл при опростения подход.

Входящи данни ключови за оценка на очаквани кредитни загуби

Изчисленията на ОКЗ се основават на срочната структура на вероятността от неизпълнение (PD), загубата от неизпълнение (LGD), експозицията в неизпълнение (EAD) и други входни параметри като коефициент на кредитно преобразуване (CCF) и процент на предплащане. Като цяло Банката извлича тези параметри от вътрешно разработени статистически модели и наблюдава данните и исторически данни, използвайки съществуващото развитие на инфраструктурата за регулаторната рамка и практиките за управление на риска.

PD представя вероятността от неизпълнение, оценена върху преобладаващите икономически условия към датата на отчета, коригирана, за да се вземат предвид прогнозите за бъдещи икономически условия, които е вероятно да повлияят на риска от неизпълнение през даден времеви хоризонт. Банката използва точки във времето (PiT) PD, за да премахне всякакви пристрастия към исторически данни, като по този начин има за цел да отрази гледната точка на ръководството за бъдещето към датата на отчета, като включва съответната информация за бъдещето, включително макроикономически сценарии.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.15 Обезценка на финансови активи (продължение)

Входящи данни ключови за оценка на очаквани кредитни загуби (продължение)

За изчисляване на ОКЗ се използват два вида PD:

- 12-месечен PD, който е очакваната вероятност за неизпълнение през следващите 12 месеца (или през остатъка от живота на финансовия актив, ако тя е по-малка от 12 месеца). Използва се за изчисляване на 12-месечен ОКЗ за експозиции във Фаза 1.

- PD за целия живот, която е очакваната вероятност за неизпълнение през остатъчния живот на финансовия актив. Той се използва за изчисляване на ОКЗ за жизнения цикъл за експозиции от Фаза 2, Фаза 3 и POCI.

За държавни дългови ценни книжа кредитни рейтинги се получават от международна рейтингова агенция (Moody's Analytics CreditEdge), като се използват методологии на риска, които максимизират използването на обективни променливи, които не съдържат преценка, а пазарни данни. Банката изчислява единична среднопретеглена 5-годишна PD за всички придобивания на една и съща дългова ценна книга, след което PD се картографира в таблицата с рейтинги, предоставена от Moody's Analytics CreditEdge на месечна база. Въз основа на PD диапазоните, определени в таблицата, се присвоява подразбиращ се кредитен рейтинг. В случай на контрагенти, за които няма налична информация, групата определя вътрешни кредитни рейтинги, получени от вътрешни модели. За корпоративни дългови ценни книжа, които са част от кредитния портфейл на Банката, важат политиките и правилата за обезценка на кредитите.

Експозицията в неизпълнение (EAD) е приблизителна оценка на експозицията към бъдеща дата на неизпълнение, като се вземат предвид очакваните промени в експозицията след отчетната дата, включително погасяване на главница и лихви съгласно погасителен план и очаквани усвоени средства. EAD включва както балансови, така и задбалансови експозиции. Балансовата експозиция съответства на общата сума, която е изтеглена и се дължи за плащане, която включва непогасената главница, начислени лихви и всякакви просрочени суми. Задбалансовата експозиция представлява кредитът, който е на разположение за изтегляне, надвишаващ балансовата експозиция.

Освен това, коефициентът Credit conversion factor CCF се използва за преобразуване на сумата на задължението и други задбалансови суми до сума в EAD. Това е моделирано предположение, което представлява част от всяка неизползвана експозиция, която се очаква да бъде изтеглена преди възникване на събитие за неизпълнение. В допълнение, процентът на предсрочно погасяване е прогноза за предсрочни авансови плащания по експозицията на заема, надвишаваща договорното погасяване съгласно графика за погасяване, и се изразява като процент, прилаган към EAD за всеки период, като съответно намалява последната сума. LGD представлява очакването на Банката за размера на загубата от експозиция в неизпълнение и разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които Банката очаква да получи, включително всякакви суми от ликвидация на обезпечения. LGD варира според вида на контрагента, вида и поредност на претенцията, наличието на обезпечение или друга кредитна подкрепа и обикновено се изразява като процент от EAD. Банката разделя кредитния портфейл в две широки категории - обезпечени и необезпечени. За обезпечени експозиции, Банката оценява LGD компонента, използвайки лихвени проценти, които отразяват паричните постъпления, оценените постъпления от ликвидация на обезпечения, оценки за реализацията във времето, разходите за реализация и т.н. и време за възстановяване. Когато стойностите на компонентите на LGD зависят от макроикономически данни, такива видове зависимости се отразяват чрез включване на информация за бъдещето, като прогнозни индекси на цените в съответните модели. Оценката на горепосочените стойности на компонентите в LGD отразява наличните исторически данни, които обхващат разумен период, т.е. пълен икономически цикъл. По отношение на дълговите ценни книжа, LGD обикновено се основава на исторически данни, получени главно от проучванията на агенциите за кредитен рейтинг, но може също така да се определи, като се вземе предвид съществуващата и очаквана структура на задълженията на длъжника и макроикономическата среда.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.15 Обезценка на финансови активи (продължение)

Входящи данни ключови за оценка на очаквани кредитни загуби (продължение)

При изчисляването се взема предвид поредността на дълговата ценна книга, всяко потенциално обезпечение от длъжника или друг вид покритие.

Прогнозна информация

Измерването на очакваните кредитни загуби за всяка фаза и оценката на значителните увеличения на кредитния риск разглеждат информация за разумни и подкрепящи прогнози за бъдещи събития и макроикономически условия. Оценката и прилагането на прогнозна информация изисква значителна преценка.

Банката използва най-малко три макроикономически сценария (т.е. базов, неблагоприятен и оптимистичен) за постигане на целта за измерване на ОКЗ по начин, който отразява безпристрастен и вероятно претеглен резултат.

Сценариите се отразяват в рисковите параметри, а именно 12-месечни PD, PD за живота и LGD, следователно се използват три набора от всеки от тези параметри, в съответствие с разработените сценарии.

Всеки сценарий има тегло, което представя вероятността за възникване за всеки от тези сценарии. Тези тегла се прилагат за трите групи изчисления на параметрите, за да се получи една единствена стойност на рисковия параметър, която впоследствие се използва както при оценката на SICR, така и при измерването на ОКЗ.

Модифицирани финансови активи

Банката може, в хода на обичайната си дейност, да променя договорните условия на дадено кредитно споразумение или като отстъпка, предоставена на клиент, изправен пред финансови затруднения или поради други търговски причини като промени в пазарните условия, конкуренция в банковата индустрия, задържане на клиенти и др.

При изменение на договорните условия на дадено кредитно споразумение следва да се направи оценка на това дали изменението на договорните условия е съществено, за да се направи заключение дали промяната отговаря на изискванията за отписване на първоначалния инструмент и признаването на нов въз основа на променените договорни условия. Като цяло, кредитната експозиция се отписва само тогава, когато договорните парични потоци по експозицията изтичат или експозицията се прехвърли и прехвърлянето се определя като отписване.

Решението дали изменението на договорните условия на дадено кредитно споразумение се счита за достатъчно съществено, за да предизвика счетоводно отписване, изисква упражняването на преценка. В този контекст Банката оценява промените въз основа на тяхната значимост както на изменението на паричните потоци, така и на рисковия профил на кредитната експозиция, като използва качествени критерии, които показват дали е настъпило изтичане на договорните права върху тези парични потоци. Също така се вземат предвид и други фактори, засягащи промяната на очакваните парични потоци и рисковия профил на кредитната експозиция, подлежащи на промяна.

В случаите, когато изменението на договорните парични потоци не се счита за съществено (след оценката за отписване, извършена с помощта на посочените по-горе критерии за отписване), изменението не води до отписване. Банката преизчислява брутната балансова стойност на финансовия актив и признава разликата като печалба или загуба от изменение, която се отразява в отчета за доходите. Когато модификацията включва опрощаване на дълга, частта от актива, подлежащ на опрощаване, се отписва първо и след това се извършва изчисляването на печалбата / загубата от модификацията.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.15 Обезценка на финансови активи (продължение)

Модифицирани финансови активи (продължение)

Банката е изградила структурирана рамка както за SPP1 оценка, така и за оценка на финансови активи за отписване, които се извършват, за да се осигури подходяща класификация и измерване. Банката индикативно счита качествените критерии, посочени в счетоводната си политика за индикатори защото те представляват съществена промяна на договорните условия и те могат да доведат до отписване на кредитна експозиция, като тези индикатори включват промяна на вида на валутата, в която е деноминирана кредитната експозиция, промяна в кредитополучателя, промени в лихвените проценти, които се считат за значими, консолидация на дълг и др. По-конкретно, Банката е въвела няколко нива на защита чрез извършване на прегледи както на оценките, така и на резултатите от тях от висшето ръководство с подходящи познания както за кредитни експозиции, така и за дългови ценни книжа.

Представяне на кредитната загуба

За дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност, загубите от обезценка се признават като провизия за загуба в отчета за доходите, като се намалява брутната балансова стойност на дълговите инструменти в баланса. За дългови инструменти, оценени по FVOCI, загубите от обезценка се признават в друг всеобхватен доход и натрупаната сума не намалява балансовата стойност на дълговите инструменти в баланса. За задбалансови финансови инструменти, произтичащи от кредитни дейности, обезценката за кредитни загуби е представена в Други пасиви, докато съответната ОКЗ се признава като загуба от обезценка.

Отписване на финансови активи

Когато Банката няма очаквания за възстановяване на дългов инструмент в неговата цялост или част от него, брутната балансова стойност на този инструмент се намалява директно, частично или изцяло, срещу обезценката. Сумата, се счита за отписана. Последващите плащания на отписани суми намаляват размера на загубите от обезценка и се отчитат в отчета за доходите. Отписаните финансови активи все още могат да бъдат обект на действия по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Банката за възстановяване на дължимите суми.

2.2.16 Споразумения за обратно изкупуване и ценни книжа наети/отдадени под наем

(i) Споразумения за обратно изкупуване

Ценните книжа, които служат като обезпечение по “репо” сделки, се отчитат във финансовите отчети като ценни книжа, държани за търгуване, докато задължението към отсрещната страна се отчита съответно като депозити, дължими на други банки или на клиенти. Предоставеният ресурс по “обратни репо” сделки се отчита като предоставени кредити на други банки или клиенти. Разликата между продажната и покупната цена се отчита като лихва и се признава равномерно за срока на сделката по метода на ефективния лихвен процент.

(ii) Ценни книжа наети/отдадени под наем

Ценните книжа, отдадени под наем от Банката, продължават да се отчитат във финансовите й отчети. Ценните книжа, наети от Банката, не се признават във финансовите отчети, освен когато те са продадени на трети страни, в който случай задължението за връщането им се записва по справедлива стойност като търговско задължение.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.17 Лизинг

(i) Банката като лизингополучател

Когато Банката стане лизингополучател в договор за лизинг, признава в началото на срока на лизинга, задължение за лизинг и съответно актив с право на ползване (RoU), когато придобие контрол върху физическото използване на актива.

Задълженията за лизинг са представени в Други пасиви и активи с право на ползване (RoU) в Имоти и оборудване. Задълженията за лизинг се оценяват въз основа на настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания през срока на лизинга, дисконтирани с помощта на вътрешно дефиниран лихвен процент. За Банката допълнителният лихвен процент по заеми е равен на цената по депозитите на Банката за съответната валута. Разходите за лихви по лизингови задължения се представят в рамките на нетния лихвен доход.

Първоначално активът с право на ползване (RoU) се отчита в размер, равен на задължението за лизинг и се коригира за получени предплащания за наем, първоначални преки разходи или получени стимули по лизинговия договор. Впоследствие активът с право на ползване (RoU) се амортизира за по-краткия срок на лизинга или полезния живот на базовия актив, като амортизацията е се включва в Оперативните разходи. Когато лизингът съдържа опции за удължаване или прекратяване, които Банката счита за разумно сигурни за изпълнение, очакваните бъдещи лизингови плащания или разходи за предсрочно прекратяване се включват в лизинговите плащания, използвани за изчисляване на лизинговото задължение.

Задължението за лизинг се преоценява, когато има промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичаща от промяна в индекса или лихвения процент, промяна в оценката на Банката за сумата, която се очаква да бъде платима по гаранция с остатъчна стойност или ако Банката промени своята оценка на дали ще упражни опция за покупка, удължаване или прекратяване. Когато лизинговият пасив се преоцени по този начин, се прави съответна корекция на балансовата стойност на актива с право на ползване или се записва в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула.

По отношение на концесиите за наем, които са пряка последица от пандемията на COVID-19, Банката е приложила концесии за наем, свързани с COVID-19 - изменение на МСФО 16, което предоставя практически целесъобразен начин, позволяващ на Банката да не оценява дали допустимите концесии за наем са лизингови модификации.

(ii) Банката като лизингодател

Към началната дата на лизинга Банката, действаща като лизингодател, класифицира всеки договор за лизинг като оперативен или финансов лизинг въз основа на определени критерии.

Финансов лизинг

Към началната дата на договора за лизинг Банката отписва балансовата стойност на базовите активи, държани по финансов лизинг, признава вземане в размер, равен на нетната инвестиция в лизинга и признава в в отчета за доходите всяка печалба или загуба от отписването на актив и признаването на нетната инвестиция.

Нетната инвестиция в лизинга се изчислява като настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания по същия начин, както за лизингополучател.

След началната дата, Банката признава последващо финансовите приходи за срока на лизинга въз основа на модел, отразяващ постоянна периодична норма на възвръщаемост на нетната инвестиция на лизингодателя в лизинговия договор. Банката също така признава приходи от променливи плащания, които не са включени в нетната инвестиция в лизинга. След започване на лизинга нетната

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.17 Лизинг (продължение)

инвестиция в лизинг не се преизчислява, освен ако лизинговият договор не бъде променен или срокът на лизинга не бъде преразгледан. Финансовият лизинг се отчита като част от кредити и аванси към клиенти.

Оперативен лизинг

Банката продължава да признава основния актив и не признава нетна инвестиция в лизинга в баланса или първоначалната печалба (ако има такава) в отчета за доходите.

Банката признава лизинговите плащания от лизингополучателите като доход линейно. Също така признава разходите, включително амортизацията, възникнали при използването на актива за генериране на доход от актива даден на оперативен лизинг. Банката добавя първоначалните преки разходи, направени при получаване на оперативен лизинг, към балансовата стойност на базовия актив и признава тези разходи като разход за срока на лизинга на същата основа като дохода от лизинг.

Сублизинг

Банката, действаща като лизингополучател, може да сключи договори за отдаване под наем на лизингов актив на трето лице, докато е в сила основния договор за лизинг. Банката действа като лизингополучател и лизингодател на един и същ базов актив. Сублизингът е отделен договор за лизинг, в който междинният лизингодател класифицира договора за сублизинг като финансов лизинг или оперативен лизинг, както следва:

- ако основният/базовият лизинг е краткосрочен, сублизингът се класифицира като оперативен лизинг; или
- обратното сублизингът се класифицира като актив с право на ползване, произтичащ от основния лизинг, а не по отношение на базисния актив.

2.2.18 Данъчно облагане

Данъчното облагане, отразено във финансовия отчет, е в съответствие с действащото българско законодателство.

Разходът за данък върху печалбата включва сумата на текущ и отсрочен данък. Той се признава в отчета за доходите, освен в случаите, когато се отнася до бизнес комбинация, или позиции, признати директно в собствения капитал или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък за отчетния период се изчислява на база облагаемата печалба за годината въз основа на данъчните ставки, валидни към датата на отчета. Дължимият данък върху печалбата, изчислен на база на прилагания данъчен закон, се признава като разход в периода, в който печалбата е възникнала. Банката компенсира текущите данъчни активи и текущи данъчни задължения само ако има законно право да прихваща признатите суми или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Като цяло отсроченият данък се изчислява по балансовия метод на база временните разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност в годишния финансов отчет. Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. По принцип временни разлики могат да възникнат от данъчна и счетоводна амортизация на дълготрайни активи, провизии по съдебни дела и провизии за неползвани отпуски както и тези, възникнали в резултат на разликата между справедливата стойност на придобитите активи на преобразуващото се дружество към датата на сливането и стойността, по която същите финансови активи са били признати от приемащото

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.18 Данъчно облагане (продължение)

(дружеството- майка) дружество. Банката признава отсрочени данъчни активи, ако е вероятно, че ще има бъдеща облагаема печалба, срещу която временните разлики могат да бъдат използвани.

Банката компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви за отсрочени данъци само ако има законно право да приспада текущите данъчни активи срещу текущи данъчни задължения; и отсрочените данъчни активи и пасивите по отсрочени данъци се отнасят до данъци върху дохода, събирани от един и същ данъчен орган.

Банката определя и оценява всички съществени данъчни позиции, включително ако има такива, със значителна степен на несигурност през всички данъчни години, които все още подлежат на проверка (или когато процесът е в ход) от съответните данъчни органи. При оценката на данъчните позиции Банката проучва всички подкрепящи доказателства (циркулярни писма на Министерството на финансите, минали административни практики, специфични данъчни / правни становища и др.), Доколкото те са приложими към фактите и обстоятелствата по конкретния случай / транзакция на Банката.

2.2.19 Доходи на персонала

(i) Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала се признават като разход в момента на предоставянето им. Задължението се признава за сумата, която се очаква да бъде платена, ако Банката има правно задължение да плати тази сума в резултат на предоставена от служителите в минал период услуга и задължението може да бъде надеждно оценено.

(ii) Социални, пенсионни и здравни фондове

Банката е задължена да прави определени вноски в държавен осигурителен фонд от името и за сметка на нейните служители съгласно действащото законодателство в България. Всички тези плащания/задължения се признават за разход в периода, за който се отнасят.

(iii) Обезщетения при пенсиониране

Съгласно чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда в България в случай на прекратяване на трудовия договор, след като служителят е достигнал законоустановената възраст за пенсиониране и независимо от причината за това прекратяване, на служителите се изплащат следните обезщетения: 2 брутни месечни заплати при всички случаи и 6 брутни месечни заплати, ако е работил в Банката или в дружество от Групата най-малко 10 години.

Заделени са провизии за актюерската стойност на задължението към персонала в размер на общата сума, дължима при пенсиониране, като се използва метода на прогнозните кредитни единици. При този метод разходът за задълженията по планове с дефинирани доходи се отразява в отчета за доходите като се разпределя съгласно периода на служба на служителите в съответствие с актюерските изчисления, които се извършват всяка година.

Задължението е изчислено като настояща стойност на прогнозните бъдещи изходящи парични потоци, дисконтирани с доходността на ДЦК, емитирани от българското правителство към края на отчетния период. Валутата и падежът на референтните емисии съответстват на валутата и изчисления срок на задълженията по планове с дефинирани доходи. Актюерските печалби и загуби, които възникват при изчисляването на задълженията на Банката, се признават директно в друг всеобхватен доход за периода, в който са възникнали и не се рекласифицират в отчета за доходите през следващи периоди. Разходите за минал стаж и лихвените разходи се признават незабавно в отчета за доходите.

2.2.20 Придобити активи от обезпечения

Земя и сгради, придобити от обезпечения по кредити по време на търг, за да възстановят необслужвани кредити, освен ако не е оповестено друго, се включват в „Други активи“ в баланса. Активите, придобити на търг, се държат временно до продажба и се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност, която представлява приблизителната продажна

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.20 Придобити активи от обезпечения(продължение)

цена в условията на обичайната дейност, намалена с разходите необходими за продажбата. В случаите, в които Банката използва придобитите активи от обезпечения по кредити като част от своята дейност, те могат да бъдат рекласифицирани в групата на собствени имоти или инвестиционни имоти, където е подходящо. Всяка печалба или загуба при ликвидация се включва в отчета за доходите.

2.2.21 Получени дългосрочни заеми

Заемите, получени от Банката, се признават първоначално по тяхната справедлива стойност, представляваща постъпленията от емитирането, нетирани/намалени с възникналите разходи по сделката. Впоследствие получените заеми се отчитат по амортизирана стойност и всички разлики между нетните постъпленията и стойността им на падеж се отчитат в отчета за доходите за съответния период като се използва метода на ефективен лихвен процент.

Получените дългосрочни заеми включват привлечени средства от банки, привлечени средства от клиенти и други привлечени средства.

2.2.22 Провизии

Провизии се признават, когато Банката има настоящо законово или конструктивно задължение, в резултат на минали събития и е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ паричен поток от средства, включително икономически ползи за уреждането му и сумата на това задължение може надеждно да се измери.

Сумата, призната като провизия, е най-добрата оценка на необходимите разходи за уреждане на настоящето задължение на всяка дата на отчитане, при която се вземат под внимание всички рискове и несигурности, свързани с тези разходи.

Провизиите се преглеждат на всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо, за да отразяват най-добрата текуща преценка за задължението. В последствие, ако вече не е вероятно да има изходящ паричен поток, включващ икономически ползи за уреждане на задължението, провизията се освобождава.

2.2.23 Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричния поток, паричните средства и паричните еквиваленти представляват балансови позиции с матуритет по-малък от 90 дни от датата на придобиване, включващи: паричните средства в брой, наличностите в БНБ, предоставените средства на други банки и краткосрочни ценни книжа. Инвестициите се квалифицират като парични еквиваленти само в случай, че срочността им е до 90 дни, считано от датата на придобиване. Парични средства и парични еквиваленти се отчитат по амортизирана стойност.

2.2.24 Договори за финансови гаранции и други свързани ангажменти

Финансови гаранции

Финансовите гаранции са договори, при които издателят се задължава да извърши определени плащания, с които да обезщети държателя на гаранцията за възникнали загуби вследствие невъзможността конкретният длъжник да извърши плащането, когато е дължимо в съответствие с условията по дълговия инструмент. Такива финансови гаранции се предоставят на банки, финансови и други институции от името на клиенти като обезпечение по кредити, овърдрафти и други банкови продукти.

Финансовите гаранции първоначално се признават във финансовите отчети по справедлива стойност към датата на даване на гаранцията. След първоначалното признаване такива гаранции се измерват

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

2.2 Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

2.2.24 Договори за финансови гаранции и други свързани ангажименти (продължение)

на по-високата от сумата на обезщетението за загуба от обезценка и първоначално признатата сума, намалена с кумулативна амортизация на спечелената такса, където е уместно.

Ангажименти при отпускане на кредити

Ангажиментите представляват задбалансови позиции, при които Банката се задължава през срока на договора да предостави на клиента заем с предварително определени условия. Такива договорни задължения представляват ангажименти за разширяване на кредитните и резервните писма и те са част от обичайните дейности по кредитиране на Банката, за които се признава обезценка съгласно МСФО 9.

Обезценката за задбалансови експозиции (финансови гаранции и ангажименти) е включена в Други пасиви.

Освен това, ангажиментите за отпускане на кредит представляват задбалансови позиции, при които Банката се задължава през целия период на споразумението да предостави заем с предварително определени условия на клиента. Банката признава провизия в съответствие с МСС 37 само когато договорът за ангажимент може да се счита за обременителен.

2.2.25 Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Банката включват:

(а) субект, който има контрол над Банката и субекти, контролирани, съвместно контролирани или които имат значително влияние от това предприятие, както и членове на неговия ключов управленски персонал и членове на техните близки семейства;

(б) предприятие, което има значително влияние върху Банката и лица, контролирани от това лице,

(в) членове на ключов управленски персонал на Банката, членове на техните близки семейства и субекти, контролирани или съвместно контролирани от гореспоменатите лица;

(г) асоциирани и съвместни предприятия на Банката; и

(д) дъщерни дружества.

Сделките от подобен характер се оповестяват съвкупно. Всички банкови трансакции, сключени със свързани лица, са извършени в нормалния ход на дейността и се извършват на принципа на необвързаността.

2.2.26. Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба

Нетекущите активи се класифицират като държани за продажба, ако балансовата им стойност ще бъде възстановена чрез сделка за продажба, а не чрез продължаваща употреба. За да бъде класифициран нетекущият актив като държан за продажба, той е на разположение за незабавна продажба в сегашното му състояние, при спазване на условия, които са обичайни и обичайни за продажбите на такива активи, а продажбата се счита за много вероятна. В такива случаи ръководството се ангажира с продажбата и активно предлага на пазара имота за продажба на цена, която е разумна спрямо текущата справедлива стойност. Очаква се продажбата да се класира за завършена продажба в рамките на една година от датата на класификация. Преди класифицирането им като държани за продажба, активите се преоценяват в съответствие със съответния счетоводен стандарт.

Активите, държани за продажба, впоследствие се преоценяват по-ниската от тяхната балансова стойност и справедлива стойност, намалена с разходите за продажба. Всяка загуба, произтичаща от горното измерване, се записва в печалбата или загубата и може да бъде възстановена в бъдеще. Когато загубата е свързана с група за освобождаване, тя се разпределя към активите в тази група за освобождаване.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3.Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика

В процеса на прилагане на счетоводните политики, Ръководството на Банката прави различни преценки, оценки и допускания, които могат да окажат влияние върху стойностите на активите и пасивите, приходите и разходите, признати във финансовите отчети в рамките на следващата финансова година и придружаващите ги оповестявания. Преценките и решенията се оценяват текущо и се базират на исторически опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които са приемливи при съответните обстоятелства. Най-значимите области, в които Банката прави преценки, оценки и допускания при прилагането на счетоводните си политики, са изложени по-долу:

3.1 Обезценка на кредити и вземания

Очаквани кредитни загуби (ОКЗ)

Оценяването на ОКЗ изисква от ръководството да приложи значителна преценка, по-специално оценка за сумата и бъдещите парични потоци и стойностите на обезпечението при определяне на загубите от обезценка, както и оценката на значително увеличение на кредитния риск. Тези оценки се обуславят от редица фактори, промени в които могат да доведат до значителни промени във времето и размера очакваните кредитни загуби от обезценка, която да бъде призната.

Изчисленията на ОКЗ за Банката са резултат от сложни модели с редица основни предположения относно избора на променливи входящи данни и техните взаимозависимости. Освен това могат да се изискват временни корекции, за да се обхванат нови разработки и налична информация, които все още не са отразени в изчислението на ОКЗ чрез моделите на риска.

Поради извънредните обстоятелства на пандемията Covid-19 и въпреки че методологията за изчисляване на ОКЗ остава непроменена в сравнение с 31 декември 2019 г., Банката преразгледа приложените предположения и оценки, за да отрази по подходящ начин, доколкото е възможно, отрицателното въздействие на пандемията. Съответно, Ръководството приложи подходящото ниво на преценка по отношение на своите очаквания за тежестта и продължителността на негативните перспективи на икономиката, в съответствие с изявленията на СМСС, Европейската централна банка (ЕЦБ) и местните банкови регулатори, които подчертават необходимостта от допълнителни корекции, в ситуацията, в които рисковите модели не отразяват конкретните обстоятелства.

Елементите на моделите ОКЗ, които се считат за счетоводни приблизителни преценки и оценки, включват:

Определяне на значително увеличение на кредитния риск

МСФО 9 не включва определение за това какво представлява значително увеличение на кредитния риск (SICR). Оценка дали кредитният риск е нараснал значително се извършва към всеки отчетен период, като се взема предвид предимно промяната в риска от неизпълнение през оставащия живот на финансовия инструмент. Банката оценява дали е възникнало значително увеличение на кредитния риск SICR след първоначалното признаване на базата на качествена и количествена разумна прогнозна информация, базирана на настоящ и исторически опит .

За всички кредитни експозиции основният критерий за промяна от една фаза в друга е процентната промяна в текущата остатъчна кумулативна стойност на PD за живота на инструмента сравнено с остатъчната кумулативна продължителност на експлоатационния период над определените прагове. Тези прагове се определят и варират за всеки портфейл, тип продукт, както и за ниво на PD при възникване. Като цяло, праговете за по-ниски PD стойности са по-високи от тези, оценявани за по-високи PD при възникване.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.1 Обезценка на кредити и вземания (продължение)

Към 31 декември 2020 г. и към 31 декември 2019г. диапазонът на праговете на PD през целия живот на инструмента въз основа на горепосочената сегментация, която определя разпределението към Фаза 2 за кредитните експозиции, са изложени по-долу:

Портфейл	Диапазон на праговете на SICR
Потребителски кредити	10% - 70%
Ипотечни кредити	20% - 30%
Малък бизнес	0,01% - 80%
Корпоративни кредити	100% - 2000%

В контекста на избухването на пандемия Covid-19 и предвид факта, че целият портфейл от кредити не е еднакво засегнат от пандемията, както и че съществуващите модели на банките не могат напълно да уловят въздействието на свързаните с Covid-19 мерки за подкрепа и мораториуми, чиито въздействие ще бъде по-добре оценено по-късно през 2021 г. и предположенията, присъщи на моделите по МСФО9, Банката извърши допълнителен анализ на портфейлите от Етап 1, които тя възприема като потенциално най-негативно засегнати - портфолиото на Мораториум в кредитирането на дребно и портфолиото, работещо във високорисковите индустрии при корпоративното кредитиране.

Навременният и точен мониторинг на кредитополучателите при мораториуми за плащане е предпоставка за успешното прилагане на инициативи, предприети за справяне с пандемията COVID-19, целящи смекчаване на очаквания ефект на увеличение на необслужваните кредитни експозиции след изтичането на облекчителните периоди по мораториумине през 2021 г. В съответствие с насоките на ЕБО относно прилагането на Общ мораториум върху плащанията, Банката продължи да оценява увеличението на кредитния риск, финансовите затруднения и вероятността за неплащане на кредитополучателите си. За тази цел Банката активно сегментира кредитните портфейли по индустриални сектори в зависимост от нивото на оперативните трудности, причинени от пандемията в различните сектори и общата промяна в поведението на потребителите във време на криза, и даде приоритет на всички сектори, свързани с развлеченията хотелиерство и транспортни услуги, както и за сектори, свързани с производство или продажба на стоки, различни от храни, напитки, фармацевтични продукти, по отношение на мониторинга и активното управление, както и при оценка на въздействието на Covid-19 върху изчисляването на ОКЗ.

В отговор на пандемията COVID-19 относно оценката на SICR и на вероятността за неплащане в портфейла от кредитите, за да се отговори на ограниченията на съществуващите модели при оценката дали са настъпили SICR или вероятностите за неплащане, Банката приложи допълнителен анализ, за да отграничи кредитополучателите, засегнати от Covid -19 пандемия и които имат значително увеличение в кредитния си риск или е малко вероятно да плащат, и тези, които нямат. По време на процеса на оценка се използват данни от различни източници (публични регистри, финансова информация на длъжника, базата данни на Банката, информация, събрана от мениджъри Връзки с клиенти).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.1 Обезценка на кредити и вземания (продължение)

След това тези данни се обработват и анализират, като се използват експертни знания за риска, за да се изведат критерии и прагове за SICR или задействане на вероятността за неплащане. Експозициите на клиенти от Фаза 1, които отговарят на допълнителните критерии за SICR, са прехвърлени към Фаза 2, а тези, които е малко вероятно да плащат към Фаза 3. В резултат на анализа беше направена управленска преценка за допълнителна корекция в ОКЗ в размер на 10,614 хил. лева, която е под формата на допълнителна ОКЗ поради прекласификация на клиентите към Фаза 2 и Фаза 3.

Въз основа на неотдавнашните банкови регулаторни и счетоводни насоки (Европейски банков орган (ЕБО), ЕЦБ, IASB) Мерките за облекчаване на Covid-19 не трябва нито да се третират като реструктуриране, нито автоматично да предизвикват значително увеличение на кредитния риск. Такива мерки се отчитат като модификации, предоставени по причини, различни от реструктуриране. Допълнителна информация относно кредитните експозиции на Банката, предмет на мораториуми и мерки за държавна подкрепа, е предоставена в бележка 5.2.1.2 (д).

Ръководството наблюдава непрекъснато последиците от пандемията за всички сектори на икономиката, както и очаквания коригиращ ефект от действията на правителството, за да прецени дали има значително увеличение на кредитния риск.

Определяне на сценарии, тежести на сценариите и макроикономически фактори

За постигане на целта за измерване на ОКЗ Банката оценява редица възможни резултати в съответствие с изискванията на МСФО 9 чрез прилагане на минимум три макроикономически сценария - базов, неблагоприятен и оптимистичен, по начин, който отразява непредубеден и представлява вероятно претеглен резултат.

Всеки от сценариите се основава на предположенията на ръководството за бъдещите икономически условия под формата на макроикономически, пазарни и други фактори. Допълнително към 31 декември 2020 г. теглата на вероятностите за гореспоменатите сценарии, прилагани от Банката при изчисленията на ОКЗ, бяха променени на 30% за базовия сценарий, 20 % за оптимистичния и 50% за неблагоприятния сценарий, спрямо 40% за базовия сценарий и по 30% за неблагоприятния и оптимистичния сценарий към 31 декември 2019 г.. Банката подsigурява пълно съответствие между оценките за обезценка и макроикономическите прогнози, приложими за финансово отчитане, бизнес и регулаторни цели.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.1 Обезценка на кредити и вземания (продължение)

Най-новата макропрогноза, отразяваща COVID-19, се основава на ключовите предположения за базовите прогнози, както следва:

- Очаква се икономическото възстановяване да бъде ограничено до средата на 2021 г., като икономиката ще достигне предпандемични нива през 2022 г.;
- Потреблението на домакинствата отбеляза умерен скок през 3-то тримесечие на 2020г., но загуби скорост в края на 2020 г. и началото на 2021 г., тъй като допълнителните ограничения на COVID-19 влязоха в сила;
- Ограничени бизнес инвестиции, които предполагат по-бавно възстановяване на пазара на труда и допълнителни ограничения;
- Международната търговия ще се възобнови по-активно през 2021 г., което ще стимулира вноса и износа;
- Общото ниво на цените се очаква да се задържи през 2021 г., подчертано от слабото общо търсене и ниските цени на петрола;
- Очаква се безработицата леко да се увеличи през третото 2020 и да достигне максимума си през четвъртото, след което постепенно ще се намали в резултат на раздвижване в наемането през 2021 г.

Взети са под внимание следните рискове:

i. Негативни рискове:

- U-образно възстановяване - затегнати условия на кредитиране, водещи до по-дълбоко въздействие върху инвестициите, потребителските разходи и пазара на жилища. По-малко успешни държавни намеси, водещи до по-голям ръст на безработицата и несъстоятелност на бизнеса;
- L-образно възстановяване - основната разлика с U-образния случай е мащабът на условията за кредит. В този случай, когато икономиката излезе от фазата на ограничаване, тя навлиза в продължителен период на стагнация, което води до по-голям мащаб на бизнес фалити и загуби на работни места по време на стриктните ограничителни мерки.

ii. Позитивни очаквания

- По-бързо V-образно възстановяване – ограничителните мерки дават по-добри резултати, сроковете за ваксиниране също са оптимистични. Правителството не затяга допълнително ограничителните мерки като по този начин се избягва поредно блокиране. Степента на заразяване се ограничава и се избягват по-мащабни стратегии.

По отношение на макроикономическите предположения Банката оценява редица показатели при проектирането на рисковите параметри.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.1 Обезценка на кредити и вземания (продължение)

По отношение на макроикономическите показатели, използвани в оценката на ОКЗ на кредитните портфейли за годината, приключила на 31 декември 2020 г., средните аритметични стойности на прогнозните годишни стойности за сценариите от 2021 до 2025 г. са посочени в таблицата по-долу:

	Мерна единица	Аритметична средна стойност (2021 - 2025 г.) Претеглена вероятна годишна прогноза
Брутен вътрешен продукт	YOY % 2010 цени	3.12%
Вътрешно търсене	YOY % 2010 цени	2.98%
Брой заети лица	YOY %	(0.86%)
Коефициент на безработица	%	5.79%
Дългосрочен лихвен процент	%	1.64%
Продажби на дребно	YOY %	3.59%
Средна месечна заплата	YOY %	3.59%
Общ разполагаем доход на едно лице	YOY %	3.82%
Индекс на цените на жилищата	YOY %	3.45%
Лихвен процент - спред (компани)	2015=100 %	4.40%
Процент съгласно политика на Централната банка	%	0.46%
Внос (стоки и услуги)	YOY %	3.95%

Промените в сценариите и теглата, съответният набор от макроикономически променливи и предположенията, направени около тези променливи за прогнозния хоризонт, биха имали значителен ефект върху размера на ОКЗ.

Разработване на модели за калкулиране на ОКЗ, включващи различни формули, избор на входящи данни и взаимозависимости

За целите на изчислението на ОКЗ Банката извършва необходимата параметризация на модела въз основа на наблюдаваните данни към определен момент с голяма детайлност на месечните интервали.

Изчисленията на ОКЗ се основават на входни параметри, т.е. EAD, PD, LGD, CCF и т.н., включващи и гледната точка на ръководството за бъдещето. Банката също така определя връзките между макроикономическите сценарии и икономическите фактори, като нива на безработица и стойностите на обезпеченията, както и въздействието върху PD, EAD и LGD. PD са по-скоро безпристрастни, отколкото консервативни и включват подходяща информация за бъдещето, включително макроикономически сценарии. Моделите на прогнозните рискови параметри включват редица обяснителни променливи, като БВП, безработица и т.н., които се използват като независими променливи за оптимална прогнозна оценка. Моделите се основават на линейни и логистични регресии и се изпълняват при различните макроикономически сценарии и отразени съответните промени и сътресения в макросредата.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.1 Обезценка на кредити и вземания (продължение)

Сегментиране на финансови активи, когато техните ОКЗ се оценяват колективно

Банката сегментира експозициите си въз основа на характеристиките на кредитния риск при първоначалното им признаване за целите на едновременно оценяване на значителното увеличение на кредитния риск и измерване на обезценките за кредитни загуби на колективна основа. Различните сегменти имат за цел да обхванат разликите в PD и в степента на възстановяване в случай на неизпълнение. През следващите периоди Банката преразглежда групирането на своите експозиции поне веднъж годишно, за да гарантира, че групите остават хомогенни по отношение съответствието им към идентифицираните характеристики на споделения кредитен риск. Повторното сегментиране отразява възприятието на ръководството по отношение на промяната на кредитния риск, свързан с конкретните експозиции в сравнение с първоначалното признаване.

Моделиране и корекции след Управленски решения

Разработени са редица сложни модели за изчисляване на ОКЗ, като временно могат да се използват корекции в следствие управленско решение, за да обхванат нови разработки и налична информация, които все още не са отразени в изчислението на ОКЗ чрез моделите на риска. Промените в рейтинга на вътрешните контрагенти, новите или ревизирани модели и данни могат значително да повлияят на ОКЗ.

В отговор на пандемията от Covid-19 Банката приложи анализа, описан по-горе в раздел „*Определяне на значително увеличение на кредитния риск*“, за да допълни своята оценка на SICR, в съответствие със СМСС, Европейската централна банка (ЕЦБ) и други изявления на банковите регулатори, което доведе до директно управленско решение за допълнителна корекция в ОКЗ в размер на 10,614 хил. лева, която е под формата на допълнителна ОКЗ поради прекласификация на клиентите към Фаза 2 и Фаза 3.

В допълнение, развитието на епидемията поражда високо ниво на несигурност по отношение на въздействието ѝ върху качеството на активите, като се има предвид, че облекчението на клиентите може да не елиминира напълно потенциалното влошаване на кредита и съответно временно да забави проявата му. С оглед на този очакван неблагоприятен ефект, Банката приложи допълнителна корекция върху ОКЗ резултатите от рисковите модели в размер на 6,905 хил. лева. Той е част от общата обезценка и служи като буфер за покриване на потенциалния ефект от влошаване на кредитния риск и увеличаване на необслужваните експозиции след изтичане на мораториума. При оразмеряването на тази корекция ръководството упражнява преценка въз основа на познанията за кредитните портфейли на Банката, техните специфични характеристики и поведенчески аспекти.

Анализ на чувствителността на кредитните портфейли

Таблиците по-долу представят ефекта от изчислението на ОКЗ в банката при потенциални, разумно комбинирани промени на прогнозите във всички макроикономически показатели, използвани за оценка на ОКЗ през следващите 5 години (2021-2025), в сравнение с действителните претеглени вероятностни макроикономически сценарии:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.1 Обезценка на кредити и вземания (продължение)

Анализ на чувствителността на кредитните портфейли (продължение)

Сценарий на чувствителност

Индикатор	Мерна единица	Сценарий	2021	2022	2023	2024	2025
Брутен вътрешен продукт	YOY % 2010 цени	Оптимален	10.54%	6.29%	6.31%	6.32%	6.03%
		Базов	5.28%	2.49%	2.56%	2.65%	2.62%
		Неблагоприятен	2.99%	0.82%	0.83%	0.87%	0.90%
Вътрешно търсене	YOY % 2010 цени	Оптимален	7.52%	4.21%	4.19%	4.05%	3.88%
		Базов	5.35%	2.54%	2.46%	2.33%	2.24%
		Неблагоприятен	4.37%	1.81%	1.68%	1.53%	1.47%
Брой заетите лица	YOY %	Оптимален	1.23%	-0.27%	-0.26%	-0.26%	-0.31%
		Базов	-0.23%	-0.98%	-1%	-1.02%	-1.10%
		Неблагоприятен	-0.85%	-1.29%	-1.32%	-1.35%	-1.45%
Коефициент на безработица	%	Оптимален	4.22%	4.23%	4.42%	4.60%	4.84%
		Базов	5.65%	5.64%	5.78%	5.90%	5.98%
		Неблагоприятен	6.24%	6.24%	6.36%	6.46%	6.47%
Дългосрочен лихвен процент	%	Оптимален	0.72%	1.08%	1.93%	2.78%	3.57%
		Базов	0.33%	0.72%	1.56%	2.40%	3.20%
		Неблагоприятен	0.17%	0.56%	1.40%	2.24%	3.05%
Продажби на дребно	YOY %	Оптимален	8.16%	5.34%	5.17%	5.03%	4.76%
		Базов	4.06%	3.45%	3.40%	3.50%	3.54%
		Неблагоприятен	3.70%	2.65%	2.43%	2.29%	2.16%
Средна месечна заплата	YOY %	Оптимален	6.07%	5.17%	5.17%	5.27%	5.23%
		Базов	4.06%	3.45%	3.40%	3.50%	3.54%
		Неблагоприятен	3.17%	2.70%	2.59%	2.69%	2.75%
Общ разполагаем доход на едно лице	YOY %	Оптимален	9.51%	8.82%	8.67%	8.79%	8.68%
		Базов	3.97%	3.71%	3.63%	3.85%	3.95%
		Неблагоприятен	1.59%	1.40%	1.20%	1.30%	1.36%
Индекс на цените на жилищата	YOY % 2015=100	Оптимален	9.24%	8.45%	8.17%	7.99%	7.98%
		Базов	3.91%	3.37%	3.23%	3.28%	3.44%
		Неблагоприятен	1.65%	1.10%	0.88%	0.90%	1.00%
Лихвен процент - спред (компания)	%	Оптимален	3.27%	3.74%	4.03%	4.23%	4.29%
		Базов	3.75%	4.23%	4.53%	4.73%	4.76%
		Неблагоприятен	3.95%	4.44%	4.75%	4.94%	4.96%
Процент съгласно политика на Централната банка	%	Оптимален	0.13%	0.32%	0.59%	0.97%	1.64%
		Базов	-0.12%	0.06%	0.30%	0.67%	1.37%
		Неблагоприятен	-0.24%	-0.06%	0.16%	0.54%	1.25%
Внос (стоки и услуги)	YOY %	Оптимален	14.13%	6.40%	6.26%	5.77%	6.03%
		Базов	8.55%	2.89%	2.83%	2.64%	2.83%
		Неблагоприятен	6.00%	1.29%	1.22%	1.13%	1.20%

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)****3.1 Обезценка на кредити и вземания (продължение)**

Към 31 декември 2020				
Ефект				
Кредитен портфейл	в милион евро		% ОКЗ	
	Оптимален сценарий	Неблагоприятен сценарий	Оптимален сценарий	Неблагоприятен сценарий
Корпоративен	(0.67)	4.71	(0.82%)	5.75%
Кредитиране на дребно	(0.31)	0.49	(0.30%)	0.48%
Общо	(0.99)	5.2	(0.53%)	2.8%

Анализът на чувствителността, когато се извършва по някои ключови параметри, може да предостави значима информация само за портфейли, където параметрите на риска имат значително влияние върху общия кредитен риск на кредитния портфейл, особено когато такива чувствителности се използват и за целите на управление на вътрешния кредитен риск. В противен случай чувствителността към някои комбинации от някои от рисковите параметри може да не доведе до значими резултати, тъй като в действителност съществуват взаимозависимости между различните икономически фактори, които правят каквито и да е промени свързани с промени в други фактори. Банката актуализира и прави преглед доколко са разумни данните като извършва бек-тестване на основните допускания, използвани в оценката на методологията за измерване на SICR и ОКЗ, поне веднъж годишно или по-често, въз основа на факти и обстоятелства. В този контекст, по-опитният персонал в отделите за управление на риска на Банката следи рисковите параметри, прилагани за оценка на ОКЗ. Освен това, като част от добре дефинираната управленска рамка, всички ревизии на използваната методология се одобряват от компетентните комитети на Банката и като последно одобряващ е Риск комитетът.

3.2 Справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливата стойност на финансовите инструменти е цената, която би била получена за продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката при текущи пазарни условия (т.е. изходяща цена), независимо дали тази цена е директно наблюдавана или оценена чрез друга техника за оценка.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се котират на активен пазар, се определят с помощта на други техники за оценка, които включват използването на модели за оценка. За финансовите инструменти, които се търгуват рядко и имат малка прозрачност на цените, справедливата стойност е по-малко обективна и изисква различна степен на преценка в зависимост от ликвидността, концентрацията, несигурността на пазарните фактори, предположенията за ценообразуване и други рискове, засягащи конкретния инструмент. В тези случаи справедливите стойности се оценяват от наблюдавани данни по отношение на подобни финансови инструменти или чрез други техники за оценка.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.2 Справедлива стойност на финансови инструменти (продължение)

Използваните модели за оценка включват методи на настоящата стойност и други модели, базирани основно на наблюдавани входящи данни и в по-малка степен на ненаблюдаеми входящи данни, за да се поддържа надеждността на оценката на справедливата стойност.

Моделите за оценка се използват главно за оценяване на деривати и ценни книжа, оценени по справедлива стойност.

Когато за определяне на справедливите стойности на финансови инструменти, които не се котираат на активен пазар, се използват техники за оценка, те се валидират и периодично преглеждат от квалифициран персонал, независим от персонала, който ги е създал. Всички модели са сертифицирани преди да бъдат използвани и са калибрирани, за да се гарантира, че резултатите отразяват действителните данни и сравнителните пазарни цени.

Основните допускания и оценки, разгледани от ръководството при прилагането на модел за оценка, включват:

- вероятността и очакваното време на бъдещите парични потоци;
- избора на подходящ дисконтов процент, който се основава на оценка на това, което пазарният участник би приел за подходящо разпределение на процента над безрисковия процент; и
- преценка за определяне на модела, който да се използва за изчисляване на справедливата стойност.

Моделите използват доколкото е възможно само наблюдаеми данни, но области като кредитния риск (както собствения, така и този на контрагента), волатилността и корелациите изискват от ръководството да прави оценки, за да отразява несигурността в справедливите стойности в резултат на липсата на пазарни данни. Входящите данни за оценките, базирани на ненаблюдаеми данни, са несигурни, защото съществуват малко или липсват текущи пазарни данни. Въпреки това, в повечето случаи ще има някои исторически данни, на които да се базира оценката на справедливата стойност и следователно, дори когато се използват ненаблюдаеми входящи данни, справедливите стойности ще използват някои пазарно наблюдавани входящи данни. Информацията относно справедливата оценка на финансовите активи и пасиви на Банката е представена в Приложение 5.3.

3.3 Класификация на финансовите инструменти

Банката прилага критична преценка при класифицирането на своите финансови инструменти и по-специално в следните области:

Оценка на бизнес модела

Извършва се преценка, за да се определи подходящото ниво, на което да се оцени бизнес моделът. Бизнес моделите на Банката се определят на ниво ключов управленски персонал за кредитния портфейл и централно от Групата за дългови ценни книжа. При оценката на бизнес модела на финансовите инструменти те се агрегират в групи (бизнес линии) въз основа на техните характеристики и начина, по който се управляват с цел постигане на бизнес целите на Банката. Като цяло оценката се извършва на ниво бизнес единица както за кредити, така и за дългови ценни книжа.

При оценката на бизнес модела на финансовите инструменти, Банката извършва оценка на минали продажби на финансовите инструменти и оценява очакваната им тенденция в бъдеще. Извършва се преценка при определяне на ефекта от продажбите на бизнес модел „държани за събиране“ в зависимост от тяхната цел, приемливо ниво и честота.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.3 Класификация на финансовите инструменти (продължение)

Тест на характеристиките на паричните потоци по договора (SPPI тест)

Банката извършва SPPI оценка на кредити и дългови ценни книжа, като отчита всички характеристики, които биха могли да доведат до неуспешно преминаване на SPPI. Преценката се прилага от отговорните бизнес звена, когато се преценява дали определени договорни особености оказват съществено влияние върху бъдещите парични потоци. За кредити, които не са регресни, Банката оценява съвместно критериите като съотношенията за адекватност на собствения капитал, LTV (съотношението кредит към стойността на обезпечението) и DSCR (съотношението дълг-обслужване-покрите), както и наличието на корпоративни и лични гаранции. За да се прецени дали променливостта на паричните потоци се получава измението на стойността на парите във времето, Банката извършва количествена оценка (както е описано в Приложение 2.2.10). Освен това, Банката оценява за определени случаи дали съществуването на условия, свързани със сроковете на изпълнението, излага Банката на риск, а не на кредитния риск на кредитополучателя.

Банката е изградила рамка за извършване на необходимите оценки в съответствие с приложимите политики, за да осигури подходяща класификация на финансовите инструменти, включително прегледи от опитен персонал както за кредитни експозиции, така и за дългови ценни книжа.

3.4 Задължения по планове с дефинирани доходи

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи зависи от редица фактори, които се определят на актюерска основа като се използват някои допускания. Основните допускания, използвани за определянето на нетния разход за задължения по планове с дефинирани доходи, включват дисконтовия фактор и бъдещите увеличения на заплатите. Всяка промяна в тези допускания ще окаже влияние върху балансовата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи.

Към края на всяка година Банката определя дисконтовия фактор, който трябва да се използва при изчисляването на настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи. За определянето на дисконтовия фактор се използват лихвените проценти към края на отчетния период по ДЦК, емитирани от българското правителство. Валутата и падежът на референтните емисии съответстват на валутата и изчисления срок до падежа на задълженията по планове с дефинирани доходи. Приетата норма на увеличение на заплатите се определя като ежегодно се преглеждат увеличенията на заплатите в Банката. Други допускания за задълженията по планове с дефинирани доходи като например инфлация са базирани на текущите пазарни условия.

Анализ на чувствителността на задълженията по планове с дефинирани доходи, базиран на възможни разумни промени в споменатите по-горе основни актюерски допускания към датата на изготвянето на тези финансови отчети, е представен в Приложение 30.

3.5 Провизии и условни задължения

Банката признава провизии, когато има настоящо правно или конструктивно задължение, има вероятност за изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, за уреждане на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на нейния размер.

Провизия не се признава и условно задължение се оповестява, когато не е вероятно изтичане на ресурси да бъде необходимо за уреждане на задължението, когато сумата на задължението не може да бъде надеждно оценена или в случай, че задължението се счита за възможно и при възникване или ненастъпване на едно или повече несигурни бъдещи събития.

Като се има предвид субективността и несигурността, присъщи на определянето на вероятността и размера на горепосочените изходящи потоци, Банката взема предвид редица фактори, като правни съвети, етап на въпроса и исторически доказателства от подобни случаи. Допълнителна информация във връзка с провизиите и условните задължения на Банката е представена в Приложение 35.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.6 Справедлива стойност на земя и сгради, активи за препродажба и инвестиционни имоти

Справедлива стойност на земя и сгради

Банката определя справедливата стойност на земята и сградите, използвайки пазарни индикатори, като оценката е направена от професионални лицензирани оценители.

Основните методи на оценка, които определят справедливата стойност са:

- аналогови пазарни цени (активите се сравняват с подобни на тях, които се предлагат на пазара);
- настояща стойност на бъдещ доход от активи, генериращи наем;
- метод на редуцираната стойност (цената, която активът ще има към момента на придобиване или изграждане, редуцирана на база на икономически и физически амортизационни фактори).

Справедлива стойност на активи за препродажба

Дълготрайните активи се класифицират в баланса като активи за препродажба, когато тяхната балансова стойност ще бъде възстановена основно чрез продажба. Те се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата стойност, намалена с разходите по продажбата. Справедливата стойност се определя всяка година от външни оценителски фирми.

Справедливата стойност е основана на активни пазарни цени, коригирани, ако е необходимо, за различия във вида, местоположението и състоянието на специфичния актив. При липсата на такава информация, оценката на справедливата стойност, извършена от външните оценителски фирми, е основана на разходите за придобиване на актива, коригирани с промените в икономическите условия и най-добрата преценка на ръководството относно бъдещите тенденции в пазара на недвижими имоти.

Справедлива стойност на инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност, определена от външни, независими, сертифицирани оценители на годишна база.

Основните фактори, които се вземат предвид при определяне на справедливата стойност са свързани с доходите от текущи наеми по договори и предположенията за доходите от наеми в бъдеще, в светлината на настоящите пазарни условия, коефициенти на бъдеща заетост на имотите, дисконтни фактори или коефициенти на възвръщаемост, стойностите при прекратяване, както и нивото на бъдеща поддръжка и други оперативни разходи свързани с имота.

Освен това, когато справедливата стойност се определя въз основа на пазарните цени на съпоставими сделки за наем, тези цени подлежат на подходящи корекции, за да отразят текущите икономически условия и най-добрата преценка на ръководството по отношение на бъдещата тенденция на пазара на недвижими имоти, направена въз основа на съвети, получени от независимите външни оценители. Допълнителна информация по отношение на оценката на инвестиционните имоти на банката по справедлива стойност е представена в приложение 20.

3.7 Справедлива стойност на придобитите кредити и аванси на клиенти

Съгласно изискването за МСФО 3 Бизнес комбинации, кредити и аванси на клиенти, придобити чрез придобиването на Банка Пиреос България (Бележка 38), трябва да се оценят по справедлива стойност към датата на придобиване и впоследствие да се оценяват по амортизирана стойност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

3. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика (продължение)

3.7 Справедлива стойност на придобитите кредити и аванси на клиенти (продължение)

Придобитите кредити и аванси на клиенти се оценяват по справедлива стойност, като се използва модел за оценка на база приходите. Моделът, базиран на приходите показва стойността на актива въз основа на потенциала му да генерира пари като максималната сума, която потенциален инвеститор би бил готов да плати за актива не надвишава нетната настояща стойност на бъдещите ползи, генерирани от актива. Справедливите стойности се оценяват чрез дисконтиране на бъдещи очаквани парични потоци през периода, в който се очаква да бъдат възстановени, като се използват подходящи дисконтови проценти коригирани с кредитния риск. Кредитите се групират на база техните ЕБО категории и фази към датата на придобиване в хомогенни групи активи със сходни характеристики, като валута, продукт, вид на кредитополучателя и т.н., за да се подобри точността на прогнозните резултати от оценката. Предположенията за очакваните предплащания и сроковете за реализация на обезпечението бяха включени при оценката на бъдещите парични потоци, докато дисконтовите проценти включват наблюдаеми входящи данни, като БНБ лихвена статистика при новоотпуснати кредити и ненаблюдаеми входящи данни за съответните рискови премии, за да отрази ликвидността, матуритета, клиентския тип, изискваната норма на възвращаемост от средния инвеститор в необслужвани експозиции и други.

3.8. Лизинг

Банката, като лизингополучател, определя срока на лизинга като неотменяем, заедно с всички периоди, обхванати от опция за удължаване на лизинга, ако прецени с разумна степен на сигурност, че опцията ще бъде упражнена, или всякакви периоди, обхванати от опция за прекратяване на договора за наем, ако прецени с разумна степен на сигурност, че опцията няма да бъде упражнена. Банката прилага допускания, когато преценява дали има разумна степен на сигурност да използва опция за подновяване или прекратяване на лизинговия договор, като отчита всички определящи фактори и икономически аспекти, които създават икономически стимул.

При измерване на лизинговите задължения Банката използва дисконтов процент, равен на цената на депозитите на Банката за съответната валута към датата на преминаване по новия стандарт. Този процент се ревизира редовно и ревизирият дисконтов процент се използва за новите договори.

4. Управление на капитала

Банката изготвя тримесечни законови отчети и месечни отчети за вътрешни цели, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 575/2013 и Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери на банките. Банката прилага стандартизирания подход за кредитни и пазарни рискове и подхода за основен индикатор за операционен риск от 1 януари 2007 година.

Според надзорните изявления на Банката за целите на Българската народна банка в съответствие с Регламент (ЕС) 575 на Европейския парламент и Съвета към 31 декември 2020 г. Банката е спазила изискванията за капиталова адекватност, поддържайки съотношението СЕТ 1 значително над нормативно изискваното ниво. Както е оповестено в регулаторните отчети към Централната банка, коефициентът на капиталова адекватност на Банката е 20.91%.

Целите на Банката при управление на капитала, който е по-широко понятие в сравнение с капитала в баланса, са следните:

- Да се придържа към изискванията, наложени от регулаторните органи на банковия пазар, където Банката извършва дейност;
- Да гарантира способността на Банката да продължи да работи като действащо предприятие, така че да осигурява възвръщаемост за акционерите и печалба на вложителите; и
- Да поддържа добра капиталова база с цел подпомагане развитието на бизнеса.

В съответствие със Закона за кредитните институции всяка банка или банкова група следва да поддържа минимално ниво на капитал от 10,000 хиляди лева.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

4. Управление на капитала (продължение)

Капиталовата адекватност и използването на регулаторния капитал се контролират от Ръководството на Банката чрез техники и указания, разработени от Базел Комитета, Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2013/36 на Европейския съюз. Изискваната информация се подава в Българска Народна Банка на тримесечие.

Регулаторният капитал се състои от базов собствен капитал от първи ред, допълнителен капитал от първи ред и капитал от втори ред. Капиталът от първи ред включва внесения и регистриран капитал, фонд „Резервен“, неразпределената печалба от минали години, нереализираната печалба/загуба от финансовите инструменти на разположение за продажба и се намалява със стойността на нематериалните активи и отсрочените данъчни активи. Капиталът от втори ред включва сумите, привлечени като подчинен срочен дълг и и хибридни инструменти.

Изискванията по отношение на собствения капитал съгласно Базел III са следните (като процент от рисковопретеглените активи):

- Базов собствен капитал от първи ред е в размер на 4.5%;
- Капитал от първи ред е в размер на 6%;
- Общият капитал е в размер на 8%.

В допълнение са въведени предпазен капиталов буфер, буфер за системен риск, капиталов буфер за други системно важни институции (O-SIIs) и антицикличен капиталов буфер. Предпазният капиталов буфер е в размер на 2.5% от рисковопретеглените активи, а буферът за системен риск е в размер на 3% от рисковопретеглените активи; буферът за други системно важни институции (O-SIIs) е 0.75% от рисковопретеглените активи и антицикличният капиталов буфер – 0.50% от рисковопретеглените активи.

На 19 март 2020 г., във връзка с пандемията COVID-19, БНБ отмени прогнозираното увеличение на антицикличния капиталов буфер, планирано за 2020 и 2021 г.

Рисково претеглените активи се измерват чрез йерархия от пет рискови тегла, класифицирани според естеството на - и отразяваща оценка на кредитни, пазарни и други рискове, свързани с - всеки актив и контрагент, като се вземат предвид всички допустими обезпечения или гаранции. Подобно третиране е прието за извънбалансовата експозиция, с някои корекции, за да се отрази по-условният характер на потенциалните загуби.

От 1 януари 2020 г. Eurobank Bulgaria A.D. отговаря индивидуално на допълнителен капитал от втория стълб от 1,25%, който е изцяло съставен от Базов собствен капитал от първи ред.

На 24 юни 2020 г. Регламент 2020/873 (бърза поправка на Регламент за Кредитните изисквания (РКИ) беше приет от Съвета на Европейския съюз и Европейския парламент. Настоящият регламент въведе някои промени в РКИ, за да се увеличи максимално способността на банките да продължат да отпускат заеми по време на пандемията Covid-19. Тези промени включват, наред с други:

-Удължаване с две години на преходните разпоредби за МСФО 9 и допълнителни мерки за облекчение, позволяващи на банките да добавят към своя регулаторен капитал всяко увеличение на нови провизии за очаквани загуби, които те признават през 2020 и 2021 г. за своите финансови активи, които не са по подразбиране.

-По-ранно прилагане на ревизираните подкрепящи фактори за заеми за МСП и компании от някои инфраструктурни проекти, което позволява по-благоприятно пруденциално третиране на тези експозиции.

-Преференциално третиране на експозициите към публичен дълг, емитирани във валутата на друга държава-членка и гъвкавост по отношение на лимита за големи експозиции.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност

5.1 Използване на финансови инструменти

По своята същност дейностите на Банката принципно са свързани с използването на финансови инструменти, включително деривати. Банката приема депозити от клиенти с различна срочност и се старее да постигне по-високи от средните лихвени маржове посредством инвестиция на тези средства в активи с високо качество. Банката се стреми да увеличи тези маржове чрез обединяване на краткосрочни средства и кредитиране за по-дълги периоди при по-високи лихвени проценти, като същевременно поддържа достатъчна ликвидност за посрещане на всички задължения, които могат да настъпят.

Банката също така се стреми да повиши лихвените си маржове, като получи над средните маржове, нетно от провизии, посредством кредитиране на търговци и кредитополучатели на дребно в рамките на определен кредитен рейтинг. Такива експозиции включват както балансови кредити и аванси, така и задбалансови гаранции и други ангажименти, като например акредитиви.

Банката също така търгува с финансови инструменти като заема позиции в търгувани и извънборсови финансови инструменти, включително деривати, за да се възползва от краткосрочните пазарни движения на пазарите на акции и облигации, както и тези на валутни котировки и лихвени проценти.

5.2 Фактори за финансов риск

Поради същността на своята дейност Банката е изложена на редица финансови рискове като кредитен риск, пазарен риск (включително валутен и лихвен риск), ликвиден и оперативен риск. Цялостната стратегия за управление на риска на Банката има за цел да сведе до минимум всички потенциални неблагоприятни ефекти върху дейността ѝ, финансовото ѝ състояние и паричните ѝ потоци.

Цели и политики за управление на риска

Рискът е неделима част от дейността на Банката по пътя към постигане на нейните бизнес цели. Поради това ръководството на Банката е установило адекватни механизми за идентифициране на тези рискове на ранен етап и оценява потенциалното им въздействие върху постигането на тези цели.

Тъй като условията, в които оперира Банката, от икономически, секторен и регулаторен характер ще продължават да се променят, механизмите за управление на риска се определят (и коригират), по начин, който позволява да се идентифицират и управляват рискове, свързани с промяната.

Структурата на Банката, вътрешните процеси и съществуващите механизми за контрол гарантират както принципа на независимост, така и упражняването на достатъчен надзор.

Ръководството на Банката счита ефективното управление на риска за основен приоритет, както и за голямо конкурентно предимство за организацията. В тази връзка Банката е отделила значителни ресурси за усъвършенстване на своите политики, методи и инфраструктура, за да осигури съответствие с изискванията на Европейската централна банка (ЕЦБ), с насоките на Европейския банков орган (ЕБО) и на Базелския комитет за банков надзор, с Българската народна банка и с най-добрите международни банкови практики. Банката е изградила добре структуриран процес за одобрение на кредити, независими прегледи на исканията за кредит и ефективни политики за управление на кредитния, пазарния, ликвидния и операционния риск. Политиките за управление на риска, прилагани от Банката, се преразглеждат ежегодно.

Стратегията за управление на риска в Банката, която е официално документирана, очертава цялостната насока на Банката по отношение на управлението на риска и капитала, включително мисията и целите за управление на риска, дефинициите за риск, принципите за управление на риска, рамката за рисковия апетит, рамката за управление на риска, стратегическите цели и инициативите на топ мениджмънта за подобряване на рамката за управление на риска, която се прилага.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

Максималният риск, който Банката желае да поеме при осъществяването на своите стратегически цели, се формулира чрез набор от количествени и качествени отчети за специфични видове риск, включително специфични нива на толерантност. Целта е да се подпомогне бизнес развитието на Банката, да се постигне силна капиталова позиция с по-висока възвращаемост на собствения капитал и да се гарантира спазването от страна на Банката на регулаторните изисквания.

Риск комитет

Рамката за управление на риска в Банката се състои от няколко различни подразделения. По-специално, Надзорният съвет е създал Риск комитет, който упражнява всички функции по управление на риска. Неговата дейност понастоящем се допълва с функцията на Управление „Риск“.

Надзорният съвет е делегирал на Риск комитета ролята да одобрява всички решения за стратегическо управление на риска (например местния рисков апетит, разпределение на капитала, профил на баланса и структурата за управление на риска). Риск комитетът отговаря за мониторинга на количествените и качествените аспекти на всички кредитни, пазарни, ликвидни и оперативни рискове. Риск комитетът има следните правомощия:

- ✓ Преглед и анализ на рисковия профил на Банката, както и идентифициране и оценка на съществените за Банката рискове;
- ✓ Създаване на адекватни политики и процедури за идентифициране, оценка, мониторинг и контрол на съществените рискове;
- ✓ Информирание на Надзорния съвет за съществени проблеми и събития, които могат да имат значително въздействие върху рисковия профил на Банката;
- ✓ Мониторинг на влезлите в сила политики, свързани с управлението на значителните рискове;
- ✓ Одобрение на подходящи методологии и модели за оценка на риска и лимит на експозиция.

Риск комитетът информира периодично Надзорния съвет за адекватността на структурата на Управление „Риск“, както и отчита ключови риск индикатори. Ако има съмнение за съществени проблеми, то те се ескалират или до Надзорен съвет на Юробанк България АД или до Груповия Риск комитет на Юробанк С.А..

Управление на необслужваните експозиции

Банката е изградила организационен и йерархичен модел, за да подsigури управление на проблемните активи и да бъде адекватна на макросредата, като същевременно прилага регулаторните изисквания.

В тази връзка бяха предприети инициативни мерки, като Банката трансформира операционния си модел за проблемни активи, създавайки специално управление „Управление на проблемните активи“ (TAG) и съответните органи за управление на проблемните активи, а именно „Комитет по проблемните активи“ (TAC) и „Комитет за управление и наблюдение на проблемни експозиции“ (SHMC).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

Комитет по проблемните активи (ТАС)

Комитетът по проблемните активи е създаден като комитет към Управление „Управление на проблемни активи“ под Управителния съвет на Банката. Комитетът по проблемните активи следи и контролира управлението на проблемните активи на Банката. По-специално основните компетенции, които са делегирани на Комитета по проблемни активи, се отнасят до мониторинга на просрочените кредити и управлението на необслужваните кредити, определянето и внедряването на стратегията за управление на проблемните активи, както и одобрението и оценката на устойчивостта на мерките по реструктуриране и по приключвателните процедури.

Комитет за управление и наблюдение на проблемни експозиции (SHMC)

Комитетът за управление и наблюдение на проблемни експозиции е създаден като специален комитет, който осъществява мониторинг на списък от корпоративни клиенти, които са проблемни и не обслужват своите експозиции. Основните компетенции на комитета за управление и наблюдение на проблемни експозиции са свързани с мониторинга на дейността на клиентите и финансовите им показатели, както и с вземането на решения относно стратегията за управление на проблемни отношения с корпоративни клиенти.

Управление „Управление на проблемни активи“ (ТАГ)

Управление „Управление на проблемни активи“ е създадено като независим орган, който се отчита пряко пред Главния изпълнителен директор на Банката и е основното отговорно звено за управлението на портфейла от проблемните активи на Банката, за целия процес от момента преди изпадане в просрочие в случай на високо-рискови експозиции до правните действия. Управлението подсигурира непосредствено наблюдение, строг контрол и коригиране на курса спрямо непрекъснатите промени в макросредата, регулаторните и законови изисквания, добрите международни практики и новите или съществуващи вътрешни изисквания.

Управление „Управление на проблемни активи“ се състои от отдел „Управление на проблемни активи на дребно“, отдел „Управление на проблемни корпоративни активи“, отдел „Риск и политика“ и отдел „Централизирана обработка на кредитни сделки“. Структурата на управлението е напълно отделена от бизнес звената на Банката, както по отношение на управлението на портфейла, така и по отношение на процеса по одобрение на кредити, като по този начин се осигурява прозрачност, гъвкавост, по-добро приоритизиране и отговорност на мениджмънта като се прехвърля управлението от минимизиране на лошите дългове към управление на стойността на лошия дълг, в съответствие с рисковия апетит на Банката.

Управление „Управление на проблемни активи“ си сътрудничи с управление „Риск“, което от своя страна е отговорно за цялостната рамка за управление на риска и за разработването и утвърждаването на методологии и инструменти за кредитна оценка (т.е. модели и таблици за оценка). Налице е взаимодействие с Управление „Риск“, свързано с разработването, потвърждаването и актуализирането на Кредитната политика на „Управление на проблемни активи“, оценката и становището по бизнес предложенията на „Управление на проблемни активи“, одобрението на мерките по реструктуриране и програми за предоговаряния (представители на управление „Риск“ участват в процеса на одобрение).

Резултатите от управлението на проблемните активи се представят на редовните Риск комитети.

Основните ръководни принципи на Управление „Управление на проблемни активи“ са:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

Управление „Управление на проблемни активи“ (TAG) (продължение)

- Осигуряване на пряко участие на висшия мениджмънт в управлението на проблемни активи и внимателно наблюдение на съответния портфейл;
- Внедряване на стабилна стратегия за кредитна тренировка чрез иновативни предложения, които ще доведат до жизнеспособни краткосрочни и дългосрочни решения, осигурявайки последователен подход за управление на проблемните активи в портфейлите;
- Осигуряване на последователен подход за управление на проблемни активи в портфейли, включително чрез прилаганата в момента рамка „COVID-19 случаи“ и специални продукти ;
- Предотвратяване на формирането на необслужвани експозиции чрез ранна намеса и ясно определяне на основните финансови цели на проблемните активи;
- Мониторинг на статистиката за неплатежоспособността на кредитите, както и определяне на целенасочени действия за намаляване на риска, за да се гарантира намаляване на риска от портфейла;
- Целенасочено максимизиране на кредитополучателите, които се връщат към състоянието на изпълнение чрез модификации или събиране;
- Дефиниране на критерии за оценка на устойчивостта на предложеното реструктуриране.

Оперативни цели за управление на необслужвани експозиции (НОЕ)

В съответствие с изискванията на надзорния орган на Европейската централна банка (ЕЦБ) и насоките на Групата, Банката е разработила рамка за оперативни цели за управление на НОЕ, подкрепена от няколко ключови показателя за изпълнение. В съответствие с посочената рамка Банката разработи набор от оперативни цели на НОЕ, заедно с подробна стратегия за управление на НОЕ с 3-годишен времеви хоризонт, която оттук нататък се преразглежда ежегодно, за да се приведе в съответствие с промените в оперативната среда и стратегическите приоритети на Банката . Ръководството на Банката одобри стратегия за управление на НОЕ за годините 2020-2023, която предвижда прогнозираният запас на НОЕ да достигне 536 млн. Лв. До края на 2021 г. и 446 млн. Лв. (Съотношение на НОЕ под 5.0%) до края на 2023 г.

Кредитите по НОЕ, МСФО 9 ОКЗ, отразяват очакваните загуби, свързани с ускорената перспективна стратегия за управление на необслужвани експозиции. МСФО 9 не ограничава паричните потоци, които Банката може да очаква да получи, само до договорни парични потоци, които се събират от кредитополучателите. Освен това в него се посочва, че дейностите по управление на кредитния риск, които са насочени към минимизиране на потенциалните загуби от кредит, като продажби, са неразделна част от бизнес модела за задържане за събиране. Съответно паричните потоци, които се очаква да бъдат възстановени от продажбата на активи по подразбиране, следва да бъдат включени в измерването на ОКЗ.

Възстановимостта на необслужваните експозиции за еднократна употреба е количествено определена, като се вземат предвид предишната практика на Банката и бъдещите очаквания и съответната пазарна информация, свързана с продажните цени на лоши дългови заеми и подобни сделки.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск

Кредитният риск е рискът насрещната страна по сделката да не е в състояние да изплати в срок дължимите суми в пълен размер.

Сетълмент рискът е този, който възниква при уреждане на плащанията, например за сделки с финансови инструменти, включително деривати и валутни сделки. Рискът възниква, когато Банката извършва плащания, преди да може да се увери, че плащанията на насрещната страна са получени.

Кредитният риск възниква основно от дейности, свързани с предоставяне на кредити на корпоративни клиенти и на клиенти на дребно от страна на Банката, включително предоставянето на кредитни улеснения, като финансови гаранции и акредитиви. Банката е изложена и на кредитен риск, произтичащ от други дейности като инвестиции в дългови ценни книжа, търговски дейности, капиталови пазари и сетълмент дейности. Като се има предвид, че кредитният риск е основният риск, на който Банката е изложена, той се управлява стриктно и се наблюдава от централизирани специализирани звена в управление „Риск“, които от своя страна се отчетат пред Главния директор на „Управление на риска“ в Банката и пред Главния директор на „Управление на риска“ в Групата.

(а) Процес по одобрение на кредити

Понастоящем са обособени две отделни групи от кредитни комитети – комитети за клиенти с редовни експозиции и комитети за управление на проблемни експозиции.

Комитетите за клиенти с редовни експозиции са отговорни за прилагането на функциите по кредитна оценка, одобрение и периодичен преглед на редовните клиенти. Техните задължения са свързани едновременно с целите за поддържане за стабилен портфейл от кредити, осигуряване на постоянни приходи за Банката и устойчив растеж.

Дейността на комитетите за управление на проблемни експозиции включва работа с кредитополучатели със средна и висока степен на класификация на риска. Тяхната основна насока е прецизното оценяване на финансова жизнеспособност на клиентите, за да се определи стратегията за управление на портфейла.

Разделянето на задълженията гарантира независимост между ръководителите, които отговарят за взаимоотношенията с клиентите, процеса на одобрение и усвояване на кредита, както и наблюдение на кредита през целия му жизнен цикъл.

Кредитни комитети

Процесът на одобрение на кредити в сектор корпоративно банкиране е централизиран чрез създаване на кредитни комитети с нарастващи нива на одобрение на кредити, с цел управление на корпоративния кредитен риск. Основните комитети на Банката са следните:

- Кредитни комитети (централни и местни), упълномощени да одобряват ново финансиране, подновяване или промяна на съществуващите кредитни лимити, в съответствие с тяхното ниво на одобрение, в зависимост от общия размер на лимита и рисковия профил на клиента (т.е. висок, среден или нисък), както и стойността и вида на обезпечението;
- Комитет за управление на проблемни кредитни експозиции, упълномощен да одобрява кредитни искания и да предприема действия към клиенти с влошена експозиция;
- Международни кредитни комитети (регионални и национални), създадени за кредитиране на големи кредитополучатели на дъщерните дружества от Групата, са упълномощени да одобряват нови лимити, подновявания или промяна по съществуващи лимити, в съответствие с тяхното ниво на одобрение в зависимост от общата експозиция на клиента и рисковия профил на клиента (т.е. висок, среден или нисък), както и стойността и вида на обезпечението; и
- Международни комитети за управление на проблемни експозиции, създадени за работа с големи клиенти с влошена експозиция на дружества от Групата.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

Кредитни комитети (продължение)

Кредитните комитети провеждат заседания веднъж седмично или по-често, ако се налага.

Отдел „Кредитен риск“

Основните задължения на отдел „Кредитен риск“ са:

- Преглед и оценка на кредитните искания на:
 - ✓ Местни големи и средни корпоративни клиенти от всяка рискова категория;
 - ✓ Специализирани звена, като проектно финансиране, факторинг;
 - ✓ Чуждестранни клиенти; и
 - ✓ Клиенти от сектор „на дребно“ (банкиране на малък бизнес и индивидуално банкиране) над предварително определен праг и за предварително определени типове изключения;
- Даване на независимо становище за риска за всяко искане за кредит, което включва:
 - ✓ Оценка на кредитния профил на клиента въз основа на идентифицираните качествени и количествени рискови фактори (пазарни, операционни, структурни и финансови);
 - ✓ Задълбочен секторен анализ; и
 - ✓ Препоръки за изготвяне на сигурна, добре обезпечена и добре контролирана сделка.
- Преглед и потвърждение на рейтингите на всеки отделен кредитополучател, които да отразяват установените рискове;
- Участие във всички кредитни комитети и с право на глас в местните такива (както за клиенти с обслужвани експозиции, така и за такива с необслужвани), съгласно процедурата за одобрение на кредити;
- Активно участие във всички външни/регулаторни проверки на Банката;
- Подготовка на специализирани доклади към Международния Кредитен Сектор (ICS) на регулярна основа, по отношение на изтеклите прегледи на кредити, сделки по финансиране със заемни средства, както и изготвяне различни статистики за съществуващите и ново одобрените финансираня при поискване;
- Осигуряване на съответствие на звената за кредитиране с одобрените политики в Банката; и
- Предоставяне на специализирани знания, опит и подкрепа на други управления в Банката във връзка с оперативни процедури и процедури по кредитиране, политики за сигурност, нови кредитни продукти и схеми за реструктуриране.

Процес на одобрение в сектор „Банкиране на дребно“

Процесът по одобряване на кредити за малки предприятия (с оборот до 3 милиона евро) е централизиран следвайки специфични насоки за признати обезпечения, както и принципа „четири очи“. Оценката се основава на анализ на финансовото състояние на кредитополучателя и на статистическите „скор карти“.

Процесът по одобрение на кредити в сектор „Индивидуално банкиране“ (потребителски и жилищни кредити) също е централизиран. Той се основава на специализирани модели за оценка на кредитните искания и критерии за кредитиране, които отчитат поведението на изплащане, личното богатство и финансовото състояние на кредитополучателите, включително наличието на недвижим имот, вида и качеството на обезпеченията и други фактори. Непрекъснатото наблюдение на качеството на портфейла и всички други отклонения, които могат да възникнат, води до незабавно коригиране, в случай, че се счете за необходимо, на кредитната политика и процедури.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

(б) Наблюдение на кредитния риск

Отдел „Кредитен контрол“

Отдел „Кредитен контрол“ следи и оценява качеството на всички кредитни портфейли на Банката и оперира независимо от бизнес звената. Отделът докладва пряко на Главния директор на „Управление на риска“.

Основните задължения на отдела са:

- Наблюдение и преглед на състоянието на всички кредитни портфейли на Банката;
- Провеждане прегледи на място и изготвяне на писмени доклади до ръководството относно качеството на всички кредитни портфейли на Банката и спазването на действащите разпоредби на Европейския банков орган;
- Надзор и поддръжка на системите за кредитен рейтинг и за обезценка, които се използват за оценка на корпоративните клиенти;
- Редовно наблюдение и докладване на тримесечна база на Комитета по риска на ниво страна на рисковите експозиции, заедно с придружаващите ги анализи;
- Участие в процеса по одобрение на нови политики за кредитиране и нови кредитни продукти;
- Участие в Комитета по проблемни активи;
- Участие в заседанията на Кредитните комитети и Комитетите за управление на проблеми експозиции, без право на глас;
- Наблюдение и оценка на ефективността на приетите стратегии и предложените решения по отношение на справянето с необслужваните експозиции и постигане на целите за намаляване на необслужваните експозиции;
- Участие при формулиране на политиката за провизиране и редовно следене на степента на адекватност на провизиите на всички кредитни портфейли на Банката.

Отдел „Методология на кредитния риск и контрол на капиталовата адекватност“

Отдел „Методология на кредитния риск и контрол на капиталовата адекватност“ се отчита пряко пред главния директор на „Управление на риска“.

По-специално, основните отговорности на отдела са:

- Управление на развитието на модели, внедряване, поддръжка и валидация на вътрешнорейтинговите модели за вероятност от неизпълнение (PD), загуба от неизпълнение (LGD) и експозиция в неизпълнение (EAD), които се използват за оценка на кредитния риск;
- Да управлява разработването, внедряването, поддържането и валидирането на моделите за оценка на риска;
- Да управлява разработването, внедряването, поддържането и валидирането на МСФО 9 моделите за изчисляване на 12-месечна очаквана кредитна загуба и очаквана кредитна загуба за целия срок на инструмента;
- Внедряване, мониторинг и поддържане на калкулационния модул за обезценка по МСФО 9;
- Внедряване, мониторинг и поддържане на системите за кредитен рейтинг;

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

(б) Наблюдение на кредитния риск (продължение)

Отдел „Методология на кредитния риск и контрол на капиталовата адекватност“ (продължение)

- Провеждане на стрес тестове, както вътрешни, така и външни (ЕБО/Българска народна банка (БНБ)) и поддържане на модела за стрес тестове на кредитния риск;
- Изготвяне на анализ на кредитния риск за целите на Вътрешния анализ на адекватността на капитала (ВААК)/ Стълб 2;
- Изготвяне на оповестяванията за кредитен риск по базелския Стълб 3;
- Да участват в изготвянето на бизнес плана, плана за необслужваните експозиции и плана за възстановяване на Банката по отношение на качеството на активите и капиталовите изисквания за кредитния портфейл (прогнозни обезценки и рисковно-претеглени активи), както и участие в съответните комисии;
- Подпомагане на бизнес звената при използването на модели за кредитен риск при вземане на бизнес решения, за целите на кредитирането, в оценката на въздействието на стратегическите инициативи върху капитала и разработването и използването на показатели, свързани с риска.
- Да съблюдава регулаторната рамка във връзка с горепосоченото, да извършва оценка на въздействието, да инициира и управлява съответните проекти;
- До докладва редовно на Главния директор на „Управление на риска“ и на Главния директор на „Управление на риска“ на Групата, на Риск комитета на управителния съвет по отношение на: ефективността на риск моделите, рисковите параметри (PD, LGD, EAD), концентрационен риск, регулаторните промени и оценката на въздействието им и прегледи на качеството на активите.

Отдел „Пазарен риск“

Отдел „Пазарен риск“ е отговорен за измерването, наблюдението и отчитането на експозицията на Банката към риск от контрагента, който представлява риска от загуба поради неизпълнение от страна на клиента на договорните задължения в контекста на сделките на капиталовите пазари, като например ценни книжа, деривати, репо-сделки, обратни репо сделки, междубанкови пласменти и други.

Банката определя лимити за нивото на риск от контрагента (вж. също 5.2.1 (е) редуциране на кредитния риск), които се основават главно на кредитния рейтинг на контрагента, предоставен от международните рейтингови агенции и на типа на продукта (например лимити за контрол на нетни открити позиции в деривати, както по отношение на размер, така и на срок, експозиции в държавни ценни книжа, междубанкови сделки и салда по оперативните сметки). Усвояването на горепосочените лимити и всякакви надвишения по тях, както и съвкупната експозиция по контрагент и тип на продукта се следи ежедневно от отдела. При изчисляването на окончателната експозиция се вземат предвид договорите за редуциране на риска.

В случай на необезпечени деривативни сделки, Банката оценява текущата експозиция заедно с потенциалната бъдеща експозиция, посредством използването на финансови модели. За наблюдение на неуспорения лимит се използва общата експозиция.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

(в) Кредитни ангажименти

Основната цел на кредитните ангажименти е да се гарантира, че средствата са на разположение на клиента, както е договорено. Договорите за финансова гаранция носят същия кредитен риск като кредитите, тъй като представляват неотменими гаранции, че Банката ще извършва плащания в случай, че клиентът не може да изпълни задълженията си към трети страни. Документарните и търговските акредитиви, които са писмена гаранция от Банката от името на клиент, позволяващи на трета страна да усвоява средства от Банката до определена сума и при определени правила и условия, са обезпечени от извършената доставка на стоки, за която те се отнасят и следователно носят по-малък риск от кредитите. Ангажиментите за предоставяне на кредит представляват договорни задължения за предоставяне на кредит при предварително определени условия (Приложение 35) под формата на кредити, гаранции или акредитиви, за които Банката обикновено получава такса ангажимент. Такива ангажименти са неотменими за срока на договора или могат да бъдат отменени само в случай на съществен неблагоприятен ефект.

(г) Концентрационен риск

Банката определя нивата на кредитния риск, който поема, чрез поставяне на лимити за експозиция от кредитополучател или група от кредитополучатели и по индустриални сектори.

Концентрационният риск се наблюдава регулярно и се отчита на Риск комитета.

(д) Рейтингови системи

Рейтинг на кредитни експозиции на корпоративни клиенти

Банката използва редица рейтингови модели и инструменти, за да отрази по подходящ начин риска, произтичащ от корпоративни клиенти с кредитни експозиции с различни характеристики. Съответно Банката използва следните рейтингови модели за корпоративния портфейл:

- Moody's Risk Advisor ("MRA" или "Фундаментален анализ"- "FA") се използва за оценка на риска на кредитополучателите в сектора на корпоративното кредитиране.
- Слот модели: за оценка на риска, произтичащ от ограничени експозиции, които са част от специалния корпоративен кредитен портфейл, се използват слот модели за рейтинг.
- Вътрешни модели за кредитен рейтинг ("ICR") се използват за тези клиенти, които не могат да бъдат рейтинговани нито от "MRA", нито от слот методологията.

Системата за кредитен рейтинг „Moody's Risk Advisor“ дава възможност за оценка на кредитоспособността на корпоративните кредитополучатели чрез анализ на (а) количествени критерии (минимум два годишни финансови отчета), които се сравняват с финансовите отчети на сходна група (т.е. компании с подобна бизнес дейност) и б) качествени параметри като фирмена репутация и състояние, управленски характеристики и умения и др. MRA взема предвид балансите на предприятието, отчетите за приходите и разходите и отчетите за паричните потоци за изчисляване на ключовите коефициенти. Анализът на коефициентите включва оценки на тренда на всяко съотношение в множество периоди, както по отношение на кривата, така и на волатилността на тренда. Той също така сравнява стойността на коефициента за последния период със стойностите, които са една четвърт под или над медианата за сравнима група. Освен това MRA е снабден с широко използван набор от качествени фактори, свързани с качеството на управление

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

(д) Рейтингови системи (продължение)

на компанията, позицията на компанията в нейния индустриален сектор и присъщите рискове за съответната индустрия. MRA използва финансови данни за компании, опериращи на българския пазар.

По отношение специализирания кредитен портфейл (за който Банката използва слот рейтингови модели) и в съответствие с дефинициите на Европейския банков орган (ЕБО), той се състои от типове експозиции към предприятия, специално създадени за финансиране или управление на физически активи, когато основният източник на приходи и погасяването на задължението са пряко свързани с финансираните активи. Рейтинговата система New Credit Rating (NCR) се прилага за проекти за недвижими имоти, т.е. за финансиране на проекти за недвижими имоти (например офис сгради, които могат да бъдат отдавани под наем, търговски площи, жилищни сгради, индустриални или складови площи), където очакваните парични потоци за погасяването на кредита ще бъдат генерирани от съответния актив (лизингови плащания, плащания за наем или продажба на актива). Рейтинговата система за проекти за недвижими имоти се използва за инвестиционни недвижими имоти (инвеститори) и недвижими имоти в процес на изграждане (строители). Според слот методологията се оценяват четири ключови аспекта на проекта: финансова стабилност, характеристики на актива, стабилност на инвеститора/строителя, обезпечения.

MRA не се използва за определени типове предприятия, които се отличават със специални характеристики на различните счетоводни методи, които използват за изготвяне на своите финансови отчети, като застрахователни компании и брокерски фирми. Освен това предприятия (като стартиращи предприятия), които не са представили финансова информация за най-малко два годишни счетоводни периода, не се оценяват с MRA.

В случай, че за клиента не е приложим нито MRA, нито рейтинг въз основа на слот методологията, се използва вътрешният кредитен рейтинг ("ICR"). Той се основава на задълбочен анализ на набор от качествени фактори (управление на компанията, промишленост, условия на работа, пазарен сектор, обезпечение по кредита и др.) и количествени фактори (финансови показатели като рентабилност, ливъридж, ликвидност и други, които са вземат от финансовите отчети на клиента). Всеки клиент трябва да получи индивидуален рейтинг, но клиентите, които принадлежат към обща група, трябва да бъдат разглеждани заедно. В случай, че свързаното дружество предостави корпоративна гаранция, тогава дружеството, което е кредитополучател, трябва да получи кредитния рейтинг на компанията, предоставяща гаранцията.

В контекста на прилагането на МСФО 9, Банката допълнително подобри своите модели за оценка на корпоративния кредитен риск, свързвайки оценката на рисковите параметри с макроикономически фактори, което позволи прогнозиране на промяната на рейтинга при различни макроикономически сценарии (базисен, неблагоприятен и оптимистичен).

Описаните по-горе рейтингови системи са неразделна част от процеса на вземане на решения и управление на риска при корпоративното банкиране:

- Одобрение или отхвърляне на кредита, както в процеса на създаване, така и в последващия процес на преразглеждане;
- Разпределяне на нивата на компетенция в процеса на одобрение на кредита;
- Изчисляване на обезценката (критериите за определяне на фаза и последващото изчисление на очакваните кредитни загуби на база прогнозните рискови параметри).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

(д) Рейтингови системи (продължение)

Рейтинг на кредитни експозиции на дребно

Банката прилага кредитни оценки на своите клиенти на дребно, като използва редица статистически базирани модели както при създаването на кредита, така и последващо чрез поведенчески скоркарти. Тези модели са разработени въз основа на наличната информация, за да се предвиди вероятността от неизпълнение, загубата от неизпълнение и експозицията в неизпълнение. Те обхващат целия спектър от продукти на дребно (кредитни карти, потребителско кредитиране, жилищни кредити и кредити за малки предприятия).

Моделите са разработени въз основа на историческите данни на Банката и на данните от кредитните отдели. Поведенческите скоркарти се изчисляват автоматично на месечна база, като по този начин се гарантира, че оценката на кредитния риск е актуална.

Моделите се прилагат в процеса на одобрение на кредити, управлението на кредитните лимити, както и в процеса на събиране на вземанията за приоритизиране на сметките в процеса на обработката.

В контекста на МСФО 9, Банката допълнително е усъвършенствала своите модели за оценка на кредитния риск на дребно, свързвайки калулацията на рисковите параметри с макроикономически фактори, което позволява тяхното прогнозиране за една година и за целия срок при различни макроикономически сценарии (базисен, неблагоприятен и оптимистичен) и по този начин подпомага анализа на процеса по определяне на фазите и разпределение на база рискови класове в хомогенни пулове.

Отдел „Методология на кредитния риск и контрол на капиталовата адекватност“ съблюдава капацитета на рейтинговите модели и системите за оценка, за да класифицират клиентите според риска, както и да прогнозират текущо вероятността от неизпълнение, загубата от неизпълнение и експозицията в неизпълнение. Банката проверява актуалността на рейтинговите модели и системите за оценяване на годишна база като проверката включва както количествени, така и качествени аспекти.

(е) Редуциране на кредитния риск

Ключов елемент от бизнес стратегията на Банката е намаляване на риска чрез използване на различни техники за неговото редуциране. Най-важните средства за намаляване на риска са залогът на обезпечението, гаранциите и рамковите споразумения за нетиране.

Типове обезпечения, които най-често се приемат от Банката

Банката има вътрешни политики, в които са посочени следните видове обезпечения, които обикновено се приемат в процеса на кредитиране:

- Недвижим имот;
- Залог на движимо имущество;
- Залог на търговски предприятия;
- Залог на вземанията;
- Ценни книжа;

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

(е) Редуциране на кредитния риск (продължение)

- Парични средства;
- Гаранции;
- Поръчителство;
- Други приемливи обезпечения.

Съгласно кредитната политика на Банката определен коефициент на покритие е предварително условие, както при одобрението на кредитната сделка, така и текущо, за всеки вид обезпечение.

При междубанкови експозиции (например обратни репо сделки, деривати), Банката приема като обезпечение само парични средства или ликвидни облигации.

Принципи на оценяване на обезпеченията

При определянето на минималното съотношение на обезпеченията за кредити, Банката отчита цялата налична информация, включително специфичните характеристики на обезпеченията, ако участниците на пазара вземат това предвид при ценообразуването на съответните активи. Оценката и следователно допустимостта се основават на следните фактори:

- справедливата стойност на обезпечението, т.е. цената на излизане, която би била получена за продажба на актива в обичайна сделка при текущи пазарни условия;
- справедливата стойност отразява способността на участниците на пазара да генерират икономически ползи чрез използването на актива в най-високата и най-добрата му употреба или чрез продажбата му;
- отчита се намаляване на стойността на обезпечението, ако видът, местоположението или състоянието (като влошаване и остаряване) на актива дават основание за това;
- не се дава стойност на обезпечението, ако залогът не е правно приложим.

Политики и документация за обезпеченията

По отношение на обезпеченията политиката на Банката подчертава необходимостта от своевременност и разумно изпълнение на обезпеченията и съответните процеси, с цел да се гарантира, че обезпеченията и съответната документация са правно приложими по всяко време. Банката има право да ликвидира обезпечение в случай на финансово затруднение на длъжника и може да претендира и контролира паричните постъпления от процеса на ликвидация.

Гаранции

Гаранциите използвани като средство за редуциране на кредитния риск от Банката, са основно издадени от централни и регионални правителства в страните, в които Банката оперира. Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) е също значителен гарант за кредитен риск.

Риск от контрагента

Банката намалява риска от контрагенти, произтичащ от дейности на капиталовите пазари, като сключва рамкови договори за нетиране и други подобни споразумения, както и споразумения за обезпечение с контрагенти, с които извършва значителен обем сделки. Рамковите споразумения за нетиране обикновено не водят до компенсиране на балансните активи и пасиви, тъй като транзакциите обикновено се уреждат на брутна основа.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

(е) Редуциране на кредитния риск (продължение)

Въпреки това, съответният кредитен риск се намалява чрез рамково споразумение за нетиране, доколкото при възникване на случай на неизпълнение всички суми с насрещната страна се прекратяват и се уреждат на нетна база.

В случай на деривати, Банката използва договорите на Международната асоциация за суапове и деривати (ISDA), които ограничават експозицията чрез прилагане на нетиране, и приложения за кредитна подкрепа (CSAs), които допълнително намаляват общата експозиция към съответния контрагент. В рамките на тези споразумения, общата експозиция към контрагента се изчислява ежедневно, като се вземат предвид всички нетиращи споразумения и обезпечения.

Същият процес се прилага и в случая на репо сделки, при които се използват стандартни Глобални рамкови споразумения за репо сделки (GMRA). Експозицията (нетната разлика между сумата на репото и пазарната стойност на ценните книжа) се изчислява ежедневно и обезпечението се прехвърля между контрагентите като по този начин експозицията се минимизира.

5.2.1.1 Максимална експозиция към кредитен риск преди обезпечение

Суми съгласно МСФО 9

	Към 31 декември	
	2020	2019
Кредити и аванси на банки	516,068	1,702,886
Намалени с: Обезценка	(162)	(90)
Кредити и аванси на клиенти:		
- Ипотечни	2,276,319	2,094,864
- Потребителски кредити (включително кредитни карти)	1,235,628	1,033,018
- Малки бизнес кредити	717,287	760,360
- Корпоративни кредити	3,834,609	3,534,285
Намалени с: Обезценка	(264,968)	(310,786)
Активи за търгуване - дългови ценни книжа	39,643	7,903
Деривативни финансови инструменти	1,352	1,502
Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	987,891	519,643
Дългови ценни книжа по амортизирана стойност	453,882	40,421
Намалени с: Обезценка	(820)	(444)
Други финансови активи*	22,872	20,136
Намалени с: Обезценка	(3,468)	(2,378)
Експозициите на кредитен риск, свързани с задбалансови позиции, са както следва (прил. 35):		
Гаранции и акредитиви	238,059	296,053
Кредитни ангажименти	1,584,961	1,349,801
Намалени с: Обезценка	(521)	(515)
Общо	11,638,632	11,046,659

(*) отнася се до финансови активи обект на изисквания по МСФО 9, които са признати като други активи

Горната таблица представя максималната кредитна експозиция на Банката към 31 декември 2020 г и 31 декември 2019 г., без да се вземат предвид притежаваните обезпечения или други кредитни подобрения. Относно балансните активи, изложените по-горе експозиции се основават на нетните балансни стойности, отчетени в баланса.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти

Разделът по-долу дава подробен преглед на експозицията на Банката към кредитен риск, произтичащ от кредитни портфейли на клиенти.

Предоставените кредити и аванси на клиенти, отчитани по амортизирана стойност, се класифицират в зависимост от това как се измерва очакваната кредитна загуба.

Съответно кредитите, докладвани като необезценени, включват кредити, за които се признава „12-месечна очаквана загуба“, тъй като те не показват значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване и кредитите, за които се признава „очакваната кредитна загуба за живота на кредита“, тъй като за тях има значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, но не се считат за такива в неизпълнение.

Категорията „обезценени кредити“ включва кредити, за които се счита, че са в неизпълнение, за които е призната обезценка, равна на „очаквана кредитна загуба за живота на кредита“, и кредити, класифицирани като „закупени или възникнали финансови активи с кредитна обезценка“ (РОСІ), които винаги се измерват на базата на очакваната кредитна загуба.

Счетоводната политика на Банката по отношение на обезценката на финансови активи е посочена в Приложение 2.2.15.

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите

Регулаторни дефиниции

„Експозиции в неизпълнение“ в съответствие с регулаторната дефиниция за неизпълнение, приета от Банката, включват съществени експозиции с просрочие над 90 дни, експозиции, които Банката оценява като малко вероятно да бъдат изплатени, както и тези, които са индивидуално оценени за обезценка и носят индивидуална обезценка. Към 31 декември 2020 г. експозициите в неизпълнение на Банката възлизат на 233,195 хил. лв. (2019: 474,157 хил.лв.).

„Новата дефиниция за неизпълнение“ (DoD) за регулаторни цели въведе нов набор от стандарти, които ще имат значително въздействие върху управлението, данните, процесите, системите и кредитните модели. Новата DoD е приложима от 1 януари 2021 г. и е определен в член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013, Делегиран регламент на Комисията (ЕУ) 2018/171 и Насоки на Европейския банков орган (ЕВА) (ЕВА / GL / 2016/07). Целта и е хармонизиране на определението за неизпълнение между институциите и юрисдикциите в Европейския съюз. По-специално, новите насоки на DoD уточняват, че просрочените дни се отчитат от датата, когато и двата прага на същественост са нарушени (абсолютен размер на общата експозиция и относителен като процент от експозицията), включват условия за връщане към не-статут на неизпълнение (въвеждане на пробационен период) и изрични критерии за класифициране на реструктурираните заеми като неизпълнени, когато е изпълнен критерият за намалено финансово задължение (разлика между нетната настояща стойност на паричните потоци преди и след реструктурирането надвишава прага от 1%).

Банката ще прилага горните нови разпоредби на DoD, за да идентифицира неизпълнени експозиции, считано от 1 януари 2021 г., последователно във всички свои кредитни портфейли, в съответствие с местните разпоредби и специфичните характеристики на кредитния риск за всяка юрисдикция. Съответно определението за неизпълнение за счетоводни цели ще бъде приведено в съответствие с новата DoD, която също ще бъде тази, използвана за целите на управлението на вътрешния кредитен риск. Ефектът върху очакваните кредитни загуби на Банката от прилагането на новата дефиниция за неизпълнение ще бъде незначителен.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите (продължение)

‘НОЕ ‘, както в момента се наблюдава и отчита от Банката, в съответствие с насоките, установени от Европейския банков орган (Технически стандарти за изпълнение на ЕБО), включват съществени експозиции, които имат просрочие за повече от 90 дни или са оценени като малко вероятни заплащане, обезценени експозиции, експозиции, категоризирани като неизпълнени за регулаторни цели, както и за неработещи експозиции. Банката е привела в съответствие счетоводната дефиниция за неизпълнение с определението за неизпълнение от ЕБО, както е описано по-горе.

Към 31 декември 2020 г. брутният размер на необслужваните експозиции на Банката възлиза на 535 468 хил. лв. (2019 г.: 620 869 хил. лв.). Кредитите РОСИ, включени в необслужвани експозиции, са 84 235 хил. лв. (2019 г.: 104 867 хил. лв.). Съответно, „Обслужваните експозиции“ включват експозиции без просрочие, такива, които са с по-малко от 90 дни просрочие или не са оценени като малко вероятно да бъдат платени, обезценени и неизпълнени за регулаторни цели експозиции. Към 31 декември 2020 г. брутният размер на обслужваните експозиции на Банката възлиза на 7 528 375 хил. лв. (2019 г.: 6 801 658 хил. лв.).

Категорията „Unlikely to pay“ се отнася до експозиции, при които способността на кредитополучателя да изплати изцяло своите кредитни задължения без реализиране на обезпечение се оценява като малко вероятна, независимо от наличието на просрочени суми или броя на дните в просрочие.

Количествена информация

Следващите таблици представят общата брутна сума, представляваща максималната експозиция на кредитен риск преди обезценката, на кредити и аванси, които са класифицирани като обезценени (Фаза 1 и Фаза 2) и тези, класифицирани като обезценени (Фаза 3 и РОСИ). Те също така представят общата сума на обезценка, призната по отношение на всички кредити и аванси и ангажименти, свързани с кредити, анализирани поотделно или колективно оценени, въз основа на това как е изчислена съответната стойност на обезценка, балансовата стойност на кредити и аванси, както и стойност на обезпечението, държано за смекчаване на кредитния риск.

За целите на управлението на кредитния риск публичният сектор, който включва експозиции към централното правителство, местните или регионалните власти, свързаните с държавата компании и образувания, контролирани и изцяло или частично притежавани от държавата, е включен в корпоративно кредитиране.

Освен това стойността на обезпечението, представена в таблиците по-долу, се ограничава до съответната брутна сума на кредитите.

Общата провизия за обезценка за кредити и аванси е 264,968 хил. лв., от които 106,745 хил. лв. представляват провизиите за индивидуално обезценени кредити, а останалата сума от 158,223 хил. лв. представлява провизии на портфейлна основа. През 2020 г. общите кредити и аванси на Банката се увеличиха с 10%. За да сведе до минимум потенциалното нарастване на експозицията на кредитен риск, Банката се е фокусирала повече върху бизнеса с големи корпоративни предприятия с добър кредитен рейтинг или клиенти на дребно, предоставящи достатъчно обезпечение.

Следващата таблица представя информация за кредитното качество на брутната балансова стойност на кредити и аванси на клиенти, отчетени по амортизирана стойност, номиналните експозиции на поети ангажименти и съответните обезценки към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. :

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите (продължение)

Към 31 декември 2020

	Необезценени		Обезценени				Общо брутна балансова стойност/ номинална експозиция	Необезценени		Обезценени				Нетна балансова стойност	Стойност на обезпе- чението
	12-месеца ОКЗ	ОКЗ за целия срок на кредита необезце- нени	ОКЗ за целия период на кредита обезценени		POCI			12- месеца ОКЗ	ОКЗ за целия срок на кредита необезце- нени	ОКЗ за целия период на кредита обезценени		POCI			
			Индиви- дуално оценени	Колек- тивно оценени	Индиви- дуално оценени	Колек- тивно оценени				Индиви- дуално оценени	Колек- тивно оценени				
Кредитиране на дребно	3,533,933	386,366	113,899	177,439	8,173	9,424	4,229,234	(23,444)	(22,054)	(52,585)	(85,958)	-849	-623	4,043,721	2,938,512
- Ипотечни кредити	1,948,887	157,626	58,749	96,135	6,489	8,433	2,276,319	(3,881)	(3,752)	(23,764)	(35,114)	-347	-489	2,208,972	
Стойност на обезпечението	1,923,729	150,749	40,887	85,309	6,360	7,763	-	-	-	-	-	-	-		2,214,797
- Потребителско кредитиране	1,046,429	137,122		51,677		400	1,235,628	(12,071)	(10,292)	-	(34,353)	-	-15	1,178,897	
Стойност на обезпечението	32,443	4,428		309			-	-	-	-	-	-	-		37,180
- Малък бизнес	538,617	91,618	55,150	29,627	1,684	591	717,287	(7,492)	(8,010)	(28,821)	(16,491)	-502	-119	655,852	
Стойност на обезпечението	546,566	81,877	41,807	14,074	1,668	543									686,535
Корпоративно кредитиране	2,752,715	854,145	156,621	4,490	64,722	1,916	3,834,609	(13,750)	(8,557)	(48,368)	(3,509)	(4,945)	-326	3,755,154	3,246,704
Стойност на обезпечението	2,208,421	841,101	127,034	3,029	65,263	1,856									3,246,704
Total	6,286,648	1,240,511	270,520	181,929	72,895	11,340	8,063,843	(37,194)	(30,611)	(100,953)	(89,467)	(5,794)	-949	7,798,875	6,185,216
Обща стойност на обезпечението	4,711,159	1,078,155	209,728	102,721	73,291	10,162									6,185,216
Задължения, свързани с кредитиране	1,701,186	115,819	5,143	186	543	143	1,823,020	-391	-7	-121	-2	-	-		
Кредитни ангажменти	1,468,315	112,092	3,688	180	543	143	1,584,961								
Финансови гаранции и други ангажменти	232,871	3,727	1,455	6			238,059	-391	-7	-121	-2				
Сума на обезпечението	139,895	3,232	397	-											

Към 31 декември 2019

	Необезценени		Обезценени				Общо брутна балансова стойност/ номинална експозиция	Необезценени		Обезценени				Нетна балансова стойност	Стойност на обезпечението
	12-месеца ОКЗ	ОКЗ за целия срок на кредита необезценени	ОКЗ за целия период на кредита обезценени		POCI			12-месеца ОКЗ	ОКЗ за целия срок на кредита необезценени	ОКЗ за целия период на кредита обезценени		POCI			
			Индивидуално оценени	Колективно оценени	Индивидуално оценени	Колективно оценени				Индивидуално оценени	Колективно оценени				
Кредитиране на дребно	3,194,766	286,619	175,142	208,414	11,546	11,755	3,888,242	(21,500)	(12,492)	(82,070)	(123,897)	(6)	(155)	3,648,122	2,720,878
- Ипотечни кредити	1,742,756	129,101	84,014	119,807	9,534	9,652	2,094,864	(2,813)	(2,352)	(36,461)	(62,792)	(6)	(150)	1,990,290	
Стойност на обезпечението	1,710,501	120,327	56,436	100,196	8,201	8,382									2,004,043
- Потребителско кредитиране	904,328	87,681		40,554		455	1,033,018	(10,541)	(5,416)		(25,267)			991,794	
Стойност на обезпечението	23,016	8,776		304											32,096
- Малък бизнес	547,682	69,837	91,128	48,053	2,012	1,648	760,360	(8,146)	(4,724)	(45,609)	(35,838)		(5)	666,038	
Стойност на обезпечението	542,748	62,206	58,820	18,769	1,800	396									684,739
Корпоративно кредитиране	2,847,965	470,898	125,595	6,851	80,111	2,865	3,534,285	(7,414)	(7,740)	(46,698)	(1,737)	(6,710)	(367)	3,463,619	2,949,285
Стойност на обезпечението	2,316,182	453,170	92,390	4,089	80,688	2,766									2,949,285
Total	6,042,731	757,517	300,737	215,265	91,657	14,620	7,422,527	(28,914)	(20,232)	(128,768)	(125,634)	(6,716)	(522)	7,111,741	5,670,163
Обща стойност на обезпечението	4,592,447	644,479	207,646	123,358	90,689	11,544	-	-	(11)	(135)	(2)	-	-		5,670,163
Задължения, свързани с кредитиране	1,594,573	46,860	3,448	237	666	70	1,645,854	(367)	(11)	(135)	(2)	-	-		
Кредитни ангажменти	1,305,856	42,878	106	225	666	70	1,349,801								
Финансови гаранции и други ангажменти	288,717	3,982	3,342	12			296,053	(367)	(11)	(135)	(2)				

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите (продължение)

Банката оценява кредитното качество на своите кредити и аванси на клиенти и кредитни ангажименти, които са предмет на кредитен риск. Вътрешните системи за кредитен рейтинг на Банката в корпоративен портфейл се основават на различни количествени и качествени фактори, а кредитното качество в портфейла на дребно се основава на вероятността от неизпълнение (PD).

Таблицата по-долу представя разпределението на брутната балансова стойност на предоставените кредити и номиналната експозиция на кредитните ангажименти на базата на категориите за кредитното качество и разпределението по фази:

		31 December 2020				
		Необезценени		Обезценени		
Вътрешен кредитен рейтинг		12-месечна ОКЗ	ОКЗ за целия живот на кредита за необезценени	ОКЗ за целия живот на кредита за обезценени	РОСИ	Общо брутна балансова стойност
Кредитиране на дребно						
- Ипотечно	PD<2.5%	1,942,391	756	-	-	1,943,147
	2.5%<=PD<4%	671	1,653	-	-	2,324
	4%<=PD<10%		31,585	-	-	31,585
	10%<=PD<16%		55,069	-	-	55,069
	16%<=PD<99.99%	5,825	68,563	-	-	74,388
	100%			154,884	14,922	169,806
- Потребителски	PD<2.5%	274	6,719	-	-	6,993
	2.5%<=PD<4%	985,753	931	-	-	986,684
	4%<=PD<10%	54,999	6,721	-	-	61,720
	10%<=PD<16%	2,144	23,784	-	-	25,928
	16%<=PD<99.99%	3,259	98,967	-	-	102,226
	100%	-	-	51,677	400	52,077
- Кредити за малък бизнес	PD<2.5%	1,532	928	-	-	2,460
	2.5%<=PD<4%	484,095	735	-	-	484,830
	4%<=PD<10%	49,849	12,556	-	-	62,405
	10%<=PD<16%	2,747	24,796	-	-	27,543
	16%<=PD<99.99%	394	52,603	-	-	52,997
	100%	-	-	84,777	2,275	87,052
Корпоративно кредитиране						
	Силно	1,422,102	302,791	-	-	1,724,893
	Задоволително	1,120,788	482,196	-	-	1,602,984
	Под наблюдение	209,825	69,158	-	-	278,983
	Обезценени	-	-	161,111	66,638	227,749
Общо		6,286,648	1,240,511	452,449	84,235	8,063,843

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите (продължение)

		31 December 2019					
		Необезценени		Обезценени		РОСІ	Общо брутна балансова стойност
Вътрешен кредитен рейтинг	12- месечна ОКЗ	ОКЗ за целия живот на кредита за необезценени	ОКЗ за целия живот на кредита за обезценени				
Кредитиране на дребно							
- Ипотечно	PD<2.5%	1,742,516	851	-	-	-	1,743,367
	2.5%<=PD<4%	183	1,252	-	-	-	1,435
	4%<=PD<10%	-	20,697	-	129	-	20,826
	10%<=PD<16%	-	39,039	-	910	-	39,949
	16%<=PD<99.99%	57	67,262	-	350	-	67,669
	100%	-	-	203,821	17,797	-	221,618
- Потребителски	PD<2.5%	93	8,244	-	-	-	8,337
	2.5%<=PD<4%	829,879	2,107	-	-	-	831,986
	4%<=PD<10%	73,643	6,397	-	7	-	80,047
	10%<=PD<16%	494	10,579	-	15	-	11,088
	16%<=PD<99.99%	219	60,354	-	-	-	60,573
	100%	-	-	40,554	433	-	40,987
- Кредити за малък бизнес	PD<2.5%	3	193	-	-	-	196
	2.5%<=PD<4%	474,270	65	-	-	-	474,335
	4%<=PD<10%	73,400	2,443	-	-	-	75,843
	10%<=PD<16%	9	7,368	-	-	-	7,377
	16%<=PD<99.99%	-	59,768	-	-	-	59,768
	100%	-	-	139,181	3,660	-	142,841
Корпоративно кредитиране							
	Силно	1,745,614	243,413	-	-	-	1,989,027
	Задоволително	923,831	66,363	-	-	-	990,194
	Под наблюдение	178,520	161,122	-	-	-	339,642
	Обезценени	-	-	132,446	82,976	-	215,422
Общо		6,042,731	757,517	516,002	106,277	-	7,422,527

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите (продължение)

31 декември 2020

	Вътрешен кредитен рейтинг	Необезценени		Обезценени		Общо номинална стойност
		12- месечна ОКЗ	ОКЗ за целия живот на кредита за необезценени	ОКЗ за целия живот на кредита за обезценени		
Кредитни ангажименти						
<i>Кредитиране на дребно</i>						
Кредитни ангажименти						
	PD<2.5%	140,802	8,543	-		149,345
	2.5%<=PD<4%	283,399	705	-		284,104
	4%<=PD<10%	128,828	3,225	-		132,053
	10%<=PD<16%	1,992	8,662	-		10,654
	16%<=PD<99.99%	1,905	6,681	-		8,586
	100%	-	-	206		206
Договори за финансови гаранции и други ангажименти						
	PD<2.5%	20	-	-		20
	2.5%<=PD<4%	12,702	-	-		12,702
	4%<=PD<10%	14				14
	10%<=PD<16%					-
	16%<=PD<99.99%					-
	100%	-	-	6		6
<i>Корпоративно кредитиране</i>						
Кредитни ангажименти						
	Силно	656,917	71,427	-		728,344
	Задоволително	237,756	12,131	-		249,887
	Под наблюдение	16,716	718	-		17,434
	Обезценени	-	-	4,348		4,348
Договори за финансови гаранции и други ангажименти						
	Силно	150,483	921	-		151,404
	Задоволително	66,104	2,705	-		68,809
	Под наблюдение	3,548	100	-		3,648
	Обезценени			1,456		1,456
Общо		1,701,186	115,818	6,016		1,823,020

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите (продължение)

31 декември 2019

	Вътрешен кредитен рейтинг	Необезценени		Обезценени	
		12- месечна ОКЗ	ОКЗ за целия живот на кредита за необезценени	ОКЗ за целия живот на кредита за обезценени	Общо номинална стойност
<u>Кредитни ангажименти</u>					
<i>Кредитиране на дребно</i>					
Кредитни ангажименти					
	PD<2.5%	150,681	10,048	-	160,729
	2.5%<=PD<4%	227,495	1,837	-	229,332
	4%<=PD<10%	138,722	5,238	-	143,960
	10%<=PD<16%	306	5,683	-	5,989
	16%<=PD<99.99%	161	6,352	-	6,513
	100%	-	-	114	114
Договори за финансови гаранции и други ангажименти					
	PD<2.5%	11,065	-	-	11,065
	2.5%<=PD<4%	4,939	-	-	4,939
	100%	-	-	6	6
<i>Корпоративно кредитиране</i>					
Кредитни ангажименти					
	Силно	503,235	11,760	-	514,995
	Задоволително	271,376	1,916	-	273,292
	Под наблюдение	13,880	45	-	13,925
	Обезценени	-	-	952	952
Договори за финансови гаранции и други ангажименти					
	Силно	230,271	3,027	-	233,298
	Задоволително	30,286	-	-	30,286
	Под наблюдение	12,157	954	-	13,111
	Обезценени	-	-	3,348	3,348
Общо		1,594,574	46,860	4,420	1,645,854

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите (продължение)

Следващата таблица представя групирането на корпоративния портфейл съгласно вътрешния кредитен рейтинг (MRA/ NCR/ ICR рейтингова скала), което съответства на категориите за класификация на кредитното качество, представени в горните таблици, като първият и единствен критерий за категоризираното е фазата, в която е разпределен кредитополучателят.

Категория на кредитното качество	Фаза	Рейтинг (MRA/ ICR/ NCR)
Силно	Фаза 1	1-4
Задоволително	Фаза 1	4,1-8,6
Под наблюдение	Фаза 2	1.2-9.7
Обезценени	Фаза 3	3.2-11

Таблиците по-долу представят движението на брутните балансови суми за кредити и аванси на клиенти по продуктова линия по отношение на началните и крайните баланси за отчетния период от 01.01.2020 до 31.12.2020 г. и 01.01.2019 до 31.12.2019 г.:

	31 Декември 2020															Общо	
	Корпоративни				Ипотечни				Потребителски				Малък бизнес				
	12 месечен ОКЗ – Фаза1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	12 месечен ОКЗ – Фаза1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	12 месечен ОКЗ – Фаза1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	12 месечен ОКЗ – Фаза1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	
Брутна балансова стойност към 1 януари	2,847,965	470,898	132,446	82,976	1,742,756	129,101	203,821	19,186	904,328	87,681	40,554	455	547,682	69,837	139,181	3,660	7,422,527
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	672,663				445,282				362,725				127,323				1,607,994
Възникнали от сливане	15,932	32	1,193										5,003	290	266		22,716
<i>Трансфер между фази:</i>																	
-към 12-месечен ОКЗ	51,454	(50,770)	(684)		37,530	(36,727)	(803)		24,864	(24,639)	(225)		21,853	(21,773)	(80)		(0)
-към ОКЗ за целия срок на кредита	(443,328)	443,328	-		(84,242)	84,242	-		(78,417)	78,417	-		(61,698)	61,698	-		-
-към ОКЗ за целия период на кредита обезценени	(39,517)	(21,825)	61,342		(5,552)	(19,094)	24,645		(8,892)	(19,208)	28,101		(4,920)	(11,127)	16,047		-
Финансови активи отписани през периода			(9,022)				(6,607)				(56)				(10,833)		(26,518)
Отписани суми			(28,138)				(39,015)				(12,126)				(44,642)		(123,921)
Погашения	(459,498)	(26,154)	(9,302)		(186,291)	(13,884)	(15,893)		(136,038)	(12,792)	(1,836)		(95,056)	(11,591)	(19,243)		(987,578)
Валутна разлика и други движения	107,044	38,636	13,276	(16,338)	(596)	13,988	(11,264)	(4,264)	(22,141)	27,663	(2,735)	(55)	(1,570)	4,284	4,081	(1,385)	148,623
Брутна балансова стойност към 31 декември	2,752,715	854,145	161,111	66,638	1,948,887	157,626	154,884	14,922	1,046,429	137,122	51,677	400	538,617	91,618	84,777	2,275	8,063,843
Кумулативни загуби от обезценка	(13,750)	(8,557)	(51,877)	(5,271)	(3,881)	(3,752)	(58,878)	(836)	(12,071)	(10,292)	(34,353)	(15)	(7,492)	(8,010)	(45 312)	(621)	(264,968)
Нетна балансова стойност към 31 декември	2,738,965	845,588	109,234	61,367	1,945,006	153,874	96,006	14,086	1,034,358	126,830	17,324	385	531,125	83,608	39,465	1 654	7,798,875

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите (продължение)

	31 December 2019															Общо	
	Корпоративни				Ипотечни				Потребителски				Малък бизнес				
	12-месечен	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	12-месечен	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	12-месечен	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	12-месечен	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	
	Фаза 1	необезценени – Фаза 2	обезценени – Фаза 3		Фаза 1	необезценени – Фаза 2	обезценени – Фаза 3		Фаза 1	необезценени – Фаза 2	обезценени – Фаза 3		Фаза 1	необезценени – Фаза 2	обезценени – Фаза 3		
Брутна балансова стойност към 1 януари	1,893,769	335,201	135,345	536	1,369,416	121,637	253,048	6,929	679,571	68,220	44,429	54	437,211	55,780	205,168	1,870	5,608,184
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	475,782	-	-	-	358,029	-	-	582	254,286	-	-	-	145,203	-	-	-	1,233,882
Възникнали от сливане	741,643	-	-	117,223	218,396	-	-	12,169	137,249	-	-	1,758	69,527	-	-	2,416	1,300,381
-към 12-месечен ОКЗ	18,966	(17,870)	(1,096)	-	41,231	(38,956)	(2,275)	-	20,737	(20,527)	(210)	-	16,504	(16,404)	(100)	-	-
-към ОКЗ за целия срок на кредита	(168,695)	169,284	(589)	-	(56,877)	74,349	(17,472)	-	(42,157)	47,606	(5,449)	-	(34,114)	38,245	(4,131)	-	-
-към ОКЗ за целия период на кредита	(8,779)	(23,165)	31,944	-	(4,615)	(17,929)	22,544	-	(7,222)	(9,308)	16,530	-	(5,324)	(5,853)	11,177	-	-
обезценени	-	-	(1,119)	-	-	-	(1,373)	-	-	-	-	-	-	-	(620)	-	(3,112)
Финансови активи отписани през периода	-	-	(22,784)	(2)	-	-	(41,737)	(1,085)	-	-	(13,317)	(5)	-	-	(53,173)	(12)	(132,115)
Погашения	(90,656)	(3,609)	(3,591)	-	(88,409)	(5,476)	(13,607)	-	(93,116)	(6,986)	(2,087)	-	(54,907)	(4,739)	(6,428)	-	(373,611)
Валутна разлика и други движения	(14,065)	11,057	(5,664)	(34,781)	(94,415)	(4,524)	4,693	591	(45,020)	8,676	658	(1,352)	(26,418)	2,808	(12,712)	(614)	(211,082)
Брутна балансова стойност към 31 декември	2,847,965	470,898	132,446	82,976	1,742,756	129,101	203,821	19,186	904,328	87,681	40,554	455	547,682	69,837	139,181	3,660	7,422,527
Кумулативни загуби от обезценка	(7,414)	(7,740)	(48,435)	(7,077)	(2,813)	(2,352)	(99,253)	(156)	(10,541)	(5,416)	(25,267)	-	(8,146)	(4,724)	(81,447)	(5)	(310,786)
Нетна балансова стойност към 31 декември	2,840,551	463,158	84,011	75,899	1,739,943	126,749	104,568	19,030	893,787	82,265	15,287	455	539,536	65,113	57,734	3,655	7,111,741

Финансови активи, отписвани през периода представляват продадените кредити, както и тези, които са модифицирани (когато модификацията е довела до отписване) през периода.

Обезценени кредити и аванси на клиенти

В таблицата по-долу е представен анализът на просрочията на кредити и аванси, които са обезценени (Фаза 3) по продуктова линия по брутната им балансова стойност, както и съответните кумулативни загуби от обезценка:

	Към 31 декември 2020								
	Кредитиране на дребно				Кредити за малък бизнес	Корпоративни	Кредити за малък бизнес	Корпоративни	Кредити за малък бизнес
	Ипотечни	POCI	Потребителски	POCI					
под 90 дни	62,249	6,476	18,920	15	25,358	452	96,196	53,399	263,065
90 до 179 дни	10,613	391	8,651	-	4,346	44	6,245	1,384	31,674
180 до 360 дни	4,398	639	9,235	2	2,020	12	2,946	-	19,252
над 360 дни	77,624	7,416	14,870	384	53,053	1,766	55,723	11,855	222,693
Обща брутна балансова стойност	154,884	14,922	51,677	400	84,777	2,275	161,111	66,638	536,683
Обезценка	(58,878)	(836)	(34,353)	(15)	(45,312)	(621)	(51,877)	(5,271)	(197,163)
Нетна балансова стойност	96,006	14,086	17,324	385	39,465	1,654	109,234	61,367	339,521
Стойност на обезпечението	126,196	14,122	309	-	55,880	2,211	130,063	67,120	395,901

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(а) Качество на кредитите и авансите на клиентите (продължение)

	Към 31 декември 2019								
	Кредитиране на дребно						Корпоративни	РОСІ	(ОКЗ за живота на кредита - обезценени)
Ипотечни	РОСІ	Потребителски	РОСІ	Кредити за малък бизнес	РОСІ				
под 90 дни	56,581	6,107	12,583	25	20,618	130	59,092	59,683	214,819
90 до 179 дни	11,459	450	6,340	4	5,170	81	17,879	252	41,635
180 до 360 дни	5,385	1,356	7,677	73	3,906	211	7,927	350	26,885
над 360 дни	130,396	9,884	13,954	332	109,487	3,238	47,548	22,691	337,530
Обща брутна балансова стойност	203,821	17,797	40,554	434	139,181	3,660	132,446	82,976	620,869
Обезценка	(99,253)	(156)	(25,267)	-	(81,447)	(5)	(48,435)	(7,077)	(261,640)
Нетна балансова стойност	104,568	17,641	15,287	434	57,734	3,655	84,011	75,899	359,229
Стойност на обезпечението	156,632		304		77,589		96,479		331,004

(б) Обезпечения и придобити обезпечения

Обезпечения

Съотношението на кредита към стойността на обезпечението (LTV) за ипотечното кредитиране отразява брутната кредитна експозиция на датата на баланса към пазарната стойност на имота, държан като обезпечение.

Коефициентът LTV на ипотечния портфейл е представен по-долу:

	31 декември 2020	2019
Ипотеки		
Под 50%	436,734	394,092
50%-70%	617,077	534,966
71%-80%	533,918	440,167
81%-90%	387,465	333,476
91%-100%	54,844	65,573
101%-120%	105,680	121,382
121%-150%	64,148	80,851
Повече от 150%	76,453	124,357
Обща експозиция	2,276,319	2,094,864
Средно LTV	59.20%	60.35%

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)****5.2 Фактори за финансов риск (продължение)****5.2.1 Кредитен риск (продължение)****5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)****(б) Обезпечения и придобити обезпечения (продължение)**

Видът обезпечения за различните видове активи е представен в таблицата по-долу:

Експозиция	Процент от експозицията, която е предмет на изисквания за обезпечение		Основен вид обезпечение
	31.12.2020	31.12.2019	
Деривативни инструменти за търгуване	100	100	Парични средства
Деривативни финансови инструменти	100	100	Парични средства
Предоставени кредити и аванси на клиенти на дребно			
Кредити за малък бизнес – обезпечени	100	100	Имоти (жилищни, търговски, административни), парични обезпечения, гаранции, оборудване
Кредити за малък бизнес – необезпечени	под 100, без фиксиран процент на покритие	под 100, без фиксиран процент на покритие	Имоти (жилищни, търговски, административни), парични обезпечения, гаранции, оборудване
Кредити за малък бизнес – Факторинг	100	100	Фактури за факторинг
Ипотечни кредити	100	100	Жилищен имот
Потребителски кредити, включително кредитни карти	-	-	няма
Предоставени кредити и аванси на корпоративни клиенти			
Корпоративно банкиране - Факторинг	100	100	Фактури за факторинг
Корпоративно банкиране	не е фиксиран задължителен процент на покритие	не е фиксиран задължителен процент на покритие	Имоти (жилищни, търговски, административни), парични обезпечения, оборудване

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(б) Обезпечения и придобити обезпечения (продължение)

Разпределението на обезпеченията и гаранциите е както следва:

	Към 31 декември 2020				Получени гаранции
	Стойност на полученото обезпечение				
	Недвижими имоти	Финансови	Други обезпечения	Общо	
Кредити на дребно	2,592,524	56,884	289,104	2,938,512	8,287
Корпоративно кредитиране	1,700,517	193,654	1,352,533	3,246,704	135,237
Общо	4,293,041	250,538	1,641,637	6,185,216	143,524

	Към 31 декември 2019			
	Стойност на полученото обезпечение			
	Недвижими имоти	Финансови	Други обезпечения	Общо
Кредити на дребно	2,534,131	117,799	68,948	2,720,878
Корпоративно кредитиране	2,298,721	331,093	319,471	2,949,285
Общо	4,832,852	448,892	388,419	5,670,163

Справедливата стойност на обезпеченията, представени в таблиците по-горе е показана до размера на остатъчния баланс по съответния кредит.

Придобити обезпечения

Банката признава обезпеченията в баланса, когато получи собствеността върху обезпечението, обикновено чрез съдебни процеси или като упражнява права върху други кредитни застраховки. Основният вид обезпечение, което Банката придобива срещу погасяване или намаляване на непогасени кредити, е недвижимо имущество, което се признава в придобитите активи. Те са включени в Други активи (Приложение 23). Дълготрайните активи придобити на търг са държани временно за продажба и се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата стойност, намалена с разходите по продажбата.

В случаите, когато Банката използва придобити имоти като част от своята дейност, те се класифицират като собствени или инвестиционни имоти.

Следващите таблици представят обобщение на обезпеченията, които Банката е придобила и са били признати като придобити обезпечения, както и движението през 2020 г. и 2019 г.:

Тип на актива	2020	2019
Търговски имот и други движими активи	11,513	7,478
Жилищен имот	3,106	3,294
Земи	1,028	1,227
Общо	15,647	11,999
Равнение на движението на ниво 3:	2020	2019
Баланс към 1 януари	11,999	8,488
Допълнителни	4,994	5,401
Продажби	(570)	(1,415)
Отписани	(76)	-
Обезценка	(700)	(475)
Баланс към 31 декември	15,647	11,999

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)****5.2 Фактори за финансов риск (продължение)****5.2.1 Кредитен риск (продължение)****5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)****(б) Обезпечения и придобити обезпечения (продължение)****Количествена информация за оценките на справедливата стойност с използване на значителни ненаблюдаеми данни (ниво 3)**

Вид имот	Справедлива стойност 31/12/2020 (в хил.лв.)	Техника на оценяване	Вид цена	Обхват (лева) (средно претеглена) 2020	Обхват (лева) (средно претеглена) 2019	Връзка между ненаблюдаеми данни и справедливата стойност
Земя	1,028	Подход на пазарни сравнения	цена за м ²	0.51 – 853.17 (18.81)	0.51 - 90.63 (12.64)	Значително увеличение на цената на м ² би довело до висока справедлива стойност
Жилище	3,104	Подход на пазарни сравнения	цена за м ²	1.51 - 1,282.77 (155.23)	1.51 - 1,502.08 (335.12)	Значително увеличение на цената на м ² би довело до висока справедлива стойност
		Разходи за придобиване	цена за м ²	-	41.97	Значително увеличение на цената на м ² би довело до висока справедлива стойност
Комбинирано	11,459	Подход на пазарни сравнения	цена за м ²	35.11 - 1,549.02 (245.08)	37.47 - 1,451.23 (264.71)	Значително увеличение на цената на м ² би довело до висока справедлива стойност
		Метод на дохода	наем за м ²	2.72 – 10.50 (7.03)	1.93 - 7.10 (3.06)	Значително увеличение на наема на м ² би довело до висока справедлива стойност
		Разходи за придобиване	цена за м ²	6.59 - 180.40 (93.97)	6.59 - 100.00 (49.03)	Значително увеличение на цената на м ² би довело до висока справедлива стойност

(в) Географски и отраслови концентрации на кредитите и аванси на клиенти

Банката държи диверсифицирани портфейли на пазарите и прилага лимити за концентрации, произтичащи от географското местоположение или дейността на групи кредитополучатели, които биха могли да бъдат засегнати по подобен начин от промени в икономическите или други условия, с цел намаляване на кредитния риск.

Таблицата по-долу представя експозициите на Банката по кредити и аванси на клиенти и кредитни ангажименти по тяхната брутна балансова стойност и номинална стойност съответно по фаза, продуктова линия, индустрия и географски регион, както и обезценка.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(в) Географски и отраслови концентрации на кредитите и аванси на клиенти (продължение)

	31 December 2020																			
	България					Гърция					Други в Европа					Други страни				
	Брутна балансова стойност/номинална стойност					Брутна балансова стойност/номинална стойност					Брутна балансова стойност/номинална стойност					Брутна балансова стойност/номинална стойност				
	12-месечна	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	Обезценка	12-месечна	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	Impairment allowance	12-месечна	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	Обезценка	12-месечна	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	Обезценка
Кредитиране на дребно	3,501,733	382,468	288,137	17,281	(183,907)	4,990	676	277	113	(210)	20,854	2,996	1,535	20	(744)	6,356	226	1,389	183	(652)
-Ипотечни	1,929,115	154,921	152,344	14,637	(66,364)	2,661	516	130	82	(84)	12,325	2,110	1,169	20	(364)	4,786	79	1,241	183	(534)
-Потребителски	1,034,001	135,935	51,016	369	(56,108)	2,329	160	147	31	(126)	8,529	886	366	0	(380)	1,570	141	148		(118)
-Малък бизнес	538,617	91,612	84,777	2,275	(61,435)						0	0	0	0	-	0	6			(0)
Корпоративно кредитиране	2,693,053	850,213	161,111	66,638	(79,086)	-	-	-	(0)	54,948	0	0	0	(341)	4,714	3,932	-	-		(28)
-Търговски услуги	80,250	4,709	16,092	74	(12,714)						0	0	0	0	0					-
-Производство	764,998	127,930	41,863	2,772	(16,080)						0	0	0	0	0					-
-Строителство	126,396	971	9,646	3	(3,470)						0	0	0	0	0					-
-Туризм	33,126	49	575	(98)							0	0	0	0	0					-
-Енергиен сектор	320,362	23,397	9,241	26,200	(4,017)						0	0	0	0	0					-
-Други	1,367,921	693,206	84,220	37,014	(42,707)						(0)	54,948	0	0	(341)	4,714	3,932			(28)
Общо	6,194,786	1,232,681	449,248	83,919	(262,993)	4,990	676	277	113	(210)	75,802	2,996	1,535	20	(1,085)	11,070	4,158	1,389	183	(680)
Ангажменти свързани с кредити	1,636,103	115,369	5,330	682	(521)	3,943	249	-	4	(0)	60,556	185	-	-	-	584	15	-	-	-
Кредитни ангажменти	1,403,397	111,643	3,868	682	-	3,778	249	-	4		60,556	185	-	-	-	584	15	-	-	-
Финансови гаранции и други ангажменти	232,706	3,726	1,462		(521)	165				(0)										
	31 декември 2019																			
	България					Гърция					Други в Европа					Други страни				
	Брутна балансова стойност/номинална стойност					Брутна балансова стойност/номинална стойност					Брутна балансова стойност/номинална стойност					Брутна балансова стойност/номинална стойност				
	12-месечна	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	Обезценка	12-месечна	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	Обезценка	12-месечна	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	Обезценка	12-месечна	ОКЗ за целия срок на кредита	ОКЗ за целия период на кредита	POCI	Обезценка
	Фаза 1	необезценени - Фаза 2	необезценени - Фаза 3			Фаза 1	необезценени - Фаза 2	необезценени - Фаза 3			Фаза 1	необезценени - Фаза 2	необезценени - Фаза 3			Фаза 1	необезценени - Фаза 2	необезценени - Фаза 3		
Кредитиране на дребно	3,167,602	282,997	379,530	23,168	(238,670)	4,553	714	628	119	(300)	17,094	2,345	1,910	14	(477)	5,517	563	1,488		(673)
-Ипотечни	1,726,415	126,291	200,069	19,083	(103,482)	2,589	516	574	89	(223)	9,616	1,887	1,769	14	(275)	4,136	407	1,409		(594)
-Потребителски	893,519	86,869	40,280	425	(40,866)	1,964	198	54	30	(77)	7,470	458	141	-	(202)	1,375	156	79		(79)
-Малък бизнес	547,668	69,837	139,181	3,660	(94,322)	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	6	-	-		-
Корпоративно кредитиране	2,798,078	470,898	132,446	82,976	(70,619)	-	-	-	-	-	40,108	-	-	-	(35)	9,779	-	-		(12)
-Търговски услуги	940,519	12,725	32,329	40,046	(25,381)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,973	-	-		(6)
-Производство	750,100	100,296	14,829	7,735	(9,238)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
-Строителство	312,407	2,183	16,421	31,327	(6,565)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
-Туризм	227,604	132,821	19,633	2,324	(3,139)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
-Енергиен сектор	85,445	-	25,022	209	(8,371)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
-Други	482,003	222,873	24,212	1,335	(17,925)	-	-	-	-	-	40,108	-	-	-	(35)	3,806	-	-		(7)
Общо	5,965,680	753,895	511,976	106,144	(309,289)	4,553	714	628	119	(300)	57,202	2,345	1,910	14	(512)	15,296	563	1,488		(686)
Ангажменти свързани с кредити	1,529,822	46,532	3,685	732	(515)	3,906	172	-	4	-	60,279	137	-	-	-	567	18	-	-	-
Кредитни ангажменти	1,241,299	42,550	331	732	-	3,741	172	-	4	-	60,279	137	-	-	-	538	18	-	-	-
Финансови гаранции и други ангажменти	288,523	3,982	3,354		(515)	165										29				-

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(г) Практики за реструктуриране при кредитиране

Модификации на договорните условия на кредитите могат да възникнат поради различни фактори като промени в пазарните условия, задържане на клиенти и други фактори, както и поради потенциалното влошаване на финансовото състояние на кредитополучателите. Банката използва редица опции за реструктуриране, за да подобри управлението на взаимоотношенията с клиентите и ефективността на усилията за събиране на вземания, както и да подобри нивото на възстановяване на паричните потоци и да намали кредитните загуби при кредитирането на дребно и корпоративното кредитиране.

Класификация на програмите за реструктуриране

Практиките за реструктуриране, наблюдавани и докладвани от Банката въз основа на насоките за прилагане на техническите стандарти на Европейския банков орган (EBA ITS), се извършват само в случаите, когато договорните условия за плащане по кредит са променени, тъй като се счита, че кредитополучателят не е в състояние да изпълни съществуващите условия на кредита поради известни финансови затруднения и Банката предоставя отстъпки като по-благоприятни условия, които не би разглеждала, ако кредитополучателят не е бил във финансови затруднения.

Всички останали видове модификации, предоставени от Банката, когато няма известни финансови затруднения на кредитополучателя и могат да бъдат обусловени от фактори от бизнес характер, не се класифицират като мерки за реструктуриране.

Програми за реструктуриране

Програмите за реструктуриране се предоставят след оценка на способността и желанието на кредитополучателя да изплати задълженията си и могат да бъдат от краткосрочен или дългосрочен характер. Целта е да се подпомогнат кредитополучателите с финансови проблеми, като се предоговорят техните изходящи парични потоци за погасяване с устойчива модификация и в същото време се предпази Банката от понасяне на кредитни загуби. Банката използва целеви стратегии за сегментиране с цел да адаптира различни краткосрочни или дългосрочни устойчиви управленски решения към избрани групи кредитополучатели за посрещане на техните специфични финансови нужди.

Естеството и вида на опциите за реструктуриране могат да включват, но не са ограничени до едно или повече от следните:

- консолидация на дълга, при която съществуващите задължения на кредитополучателя се комбинират в един кредит;
- плащания само на лихва;
- гратисен период;
- намалени погасителни вноски;
- план за изплащане на просрочията;
- удължаване срока на договора/частично опрощаване на кредита/отписване;
- намаляване на лихвения процент;
- разделен баланс (комбинация от опции за реструктуриране, които основно включват капитализация на просрочените задължения, удължаване на срока на кредита и намаляване на лихвения процент);
- оперативно реструктуриране.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(г) Практики за реструктуриране при кредитиране (продължение)

По-специално за необезпечени потребителски кредити (включително кредитни карти), програми за реструктуриране (напр. удължаване на срока) се прилагат в комбинация с консолидация на дълга, при която всички съществуващи потребителски баланси се обединяват. Решенията за реструктуриране се прилагат, за да се осигури достатъчно намаление на вноската и надеждно решение за кредитополучателя. В определени случаи консолидацията на дълга може да се комбинира с учредяване на ипотека, за да се превърнат необезпечените кредитни експозиции в обезпечени.

В случай на ипотечни кредити намаляването на вноската може да се постигне чрез мерки за реструктуриране, като например удължени срокове за плащане, капитализация на просрочените задължения, разделен баланс и намалени погасителни планове.

Корпоративните експозиции подлежат на реструктуриране, когато има индикации за финансови затруднения на кредитополучателя, доказани от комбинация от фактори, включително влошаване на финансовите показатели, понижаване на кредитния рейтинг, забавяне на плащанията и други.

Звената за банкиране на дребно са отговорни за всички първоначални модификации на кредити, просрочени от 1 до 89 дни.

Управление „Управление на проблемни активи” (TAG) е независим орган, който носи цялостната отговорност за управлението на портфейла на проблемните кредити на Банката, включително реструктурираните кредити, в съответствие с действащите регулации. TAG осигурява строг контрол и стриктно наблюдение на ефективността на схемите за реструктуриране и представянето на управляваните портфейли. TAG също така гарантира непрекъснатото подобряване и приспособяване на политиките и процедурите чрез извършване на прегледи за гарантиране на качеството и чрез оценка и отчитане на макроикономическото развитие, регулаторните и законови изисквания и промени, най-добрите международни практики и всички съществуващи или нови вътрешни изисквания.

TAG си сътрудничи с Управление на риска, за да постигне взаимно разбиране и да разработи подходяща методология за оценка на рисковете, присъщи на всеки вид модификация и просрочие в портфейла.

i. Класификация на кредитите с мерки по реструктуриране

Кредитите с мерки по реструктуриране се класифицират като необезценени (Фаза 2) или обезценени (Фаза 3) чрез оценка на техния статус на просрочие и кредитно качество.

Обезценените кредити с мерки по реструктуриране влизат първоначално в изпитателен срок от една година като изпълнението на плащанията на кредитополучателите се наблюдава отблизо. Ако в края на гореспоменатия период кредитополучателите са спазили условията на програмата и няма просрочени дължими суми и опасения по отношение на пълното погасяване на кредитите, кредитите се отчитат като необезценени реструктурирани кредити (Фаза 2). Освен това, необезценени реструктурирани кредити, включително тези, които са били класифицирани по-рано като обезценени и отговарят на условията на програмата, се наблюдават за период от две години. Ако в края на този период кредитополучателите са направили плащания на значителна сума, нямат дължими суми, просрочени повече от 30 дни и кредитите не са нито обезценени, нито са изпълнени други критерии за значително увеличение на кредитния риск, те излизат от статуса „реструктурирани” и се класифицират като Фаза 1.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(г) Практики за реструктуриране при кредитиране (продължение)

i Класификация на кредитите с мерки по реструктуриране (продължение)

По-специално, категорията на обезценени кредити включва тези, които (а) към датата, на която са били предоставени мерки за реструктуриране, са били просрочени повече от 90 дни или са оценени като малко вероятно да бъдат изплатени, (б) в края на едногодишния изпитателен срок отговарят на критериите за влизане в статус за необезценени и през двегодишния период на мониторинг са били предоставени нови мерки за реструктуриране или са станали просрочени повече от 30 дни и (в) първоначално са класифицирани като необезценени и през двегодишния период на наблюдение са изпълнили критериите за влизане в статус „обезценени“.

Освен това кредити с мерки по реструктуриране, които не се обслужват съгласно новите модифицирани условия и впоследствие стават съдебни, престават да бъдат наблюдавани като част от дейностите по реструктуриране на Банката и се докладват като съдебни обезценени кредити (Фаза 3) в съответствие с управлението и наблюдението на всички предсрочно изискуеми кредити на Банката.

ii. Реструктуриране на кредити

В случаите, когато договорните парични потоци на реструктуриран кредит са били съществено променени, първоначалният реструктуриран кредит се приключва и се признава нов кредит. Банката записва модифицирания кредит като „нов“ финансов актив по справедлива стойност и разликата с нетната балансова стойност на съществуващия кредит се признава в отчета за доходите като печалба или загуба от отписване.

Въпреки това, в някои случаи може да има доказателства, че новият кредит е с кредитна обезценка при първоначалното признаване и следователно се признава като възникнал с кредитна обезценка (РОСІ).

В случаите, когато модификацията е в резултат на мерките за реструктуриране и не се счита за съществена, Банката преизчислява брутната балансова стойност на кредита и признава разликата като печалба или загуба от модификация в отчета за доходите. Банката продължава да наблюдава модифицирания реструктуриран кредит, за да определи дали финансовият актив показва значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване по време на периода на реструктуриране.

Следващите таблици представят анализ на практиките на Банката за реструктуриране на кредити, оценени по амортизируема стойност. Съответните таблици по-долу са представени на база на брутната балансова стойност, докато кумулативната обезценка е показана отделно, в съответствие с вътрешния процес на Банката за наблюдение на кредитния риск, съгласно принципите на МСФО 9.

Следващата таблица представя обобщение на видовете реструктуриращи дейности на Банката:

Мерки за реструктуриране:	2020	2019
Удължаване срока на договора	180,934	186,316
Намалени плащания под дължимите лихви	22,240	20,860
Намаляване на лихвения процент	142,440	219,756
Намалени плащания над дължимите лихви	17,644	24,169
План за погасяване на просрочията	215	53,063
Само лихвата	18,230	9,509
Гратисен период	55,149	-
Други	198	-
Общо брутна балансова стойност	437,050	513,673
Намалени с: кумулативни обезценки	(61,221)	(51,225)
Общо нетна балансова стойност	375,829	462,448

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(г) Практики за реструктуриране при кредитиране (продължение)

Следващите таблици представят обобщение на кредитното качество на реструктурираните кредити и аванси на клиенти:

	Към 31 декември 2020		
	Общо кредити и аванси	Реструктурирани кредити и аванси	% от реструктурирани кредити и аванси
Брутна балансова стойност:			
12-месечна ОКЗ	6,286,648	-	-
ОКЗ за живота на кредита - необезценени	1,240,511	266,160	21%
ОКЗ за живота на кредита - обезценени	536,684	170,890	32%
Обща брутна балансова стойност	8,063,843	437,050	5%
Кумулативна ОКЗ за обезценка :			
12-месечна ОКЗ	(37,194)	-	-
ОКЗ за живота на кредита (необезценени)	(30,611)	(6,967)	-
ОКЗ за живота на кредита (обезценени), от които:	(197,163)	(54,254)	-
- индивидуално оценени	(106,747)	(27,949)	-
- колективно оценени	(90,416)	(26,305)	-
Общо нетна балансова стойност	7,798,875	375,829	5%
Получено обезпечение	6,185,216	376,970	
Към 31 декември 2019			
	Общо кредити и аванси	Реструктурирани кредити и аванси	% от реструктурирани кредити и аванси
Брутна балансова стойност:			
12-месечна ОКЗ	6,042,731	-	-
ОКЗ за живота на кредита - необезценени	758,927	361,279	48%
ОКЗ за живота на кредита - обезценени	620,869	152,394	25%
Обща брутна балансова стойност	7,422,527	513,673	7%
Кумулативна ОКЗ за обезценка :			
12-месечна ОКЗ	(28,914)	-	-
ОКЗ за живота на кредита (необезценени)	(20,232)	(4,909)	-
ОКЗ за живота на кредита (обезценени), от които:	(261,640)	(46,316)	-
- индивидуално оценени	(135,484)	(21,278)	-
- колективно оценени	(126,155)	(25,038)	-
Общо нетна балансова стойност	7,111,741	462,448	7%
Получено обезпечение	5,670,163	449,798	

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)****5.2 Фактори за финансов риск (продължение)****5.2.1 Кредитен риск (продължение)****5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)****(г) Практики за реструктуриране при кредитиране (продължение)**

Следващата таблица представя движението на реструктурираните кредити и аванси :

Брутна балансова стойност към 1 януари 2019	548,680
Мерки за реструктуриране през годината	40,411
Погасяване по кредити	(16,165)
Отписване на реструктурирани кредити	(7,004)
Кредити и аванси, излизащи от статус „реструктурирани“	(41,162)
Други	(11,087)
Намалени с: кумулативни обезценки	(51,225)
Нетна балансова стойност към 31 декември 2019	462,448
Брутна балансова стойност към 1 януари 2020	513,673
Мерки за реструктуриране през годината	115,706
Погасяване по кредити	(16,830)
Отписване на реструктурирани кредити	(12,604)
Кредити и аванси, излизащи от статус реструктурирани	(139,848)
Други	(23,047)
Намалени с: кумулативни обезценки	(61,221)
Нетна балансова стойност към 31 декември 2020	375,829

Следващата таблица представя експозицията на Банката към реструктурирани кредити и аванси по продуктова линия:

	Към 31 декември	
	2020	2019
Кредити на дребно	175,039	165,128
- Ипотечни	96,174	104,905
- Потребителски	36,300	27,884
- Малък бизнес	42,565	32,339
Корпоративни кредити	262,011	348,545
Обща брутна балансова стойност	437,050	513,673
Намалена с: кумулативни обезценки	(61,221)	(51,225)
Обща нетна балансова стойност	375,829	462,448

Следващата таблица представя експозицията на Банката към реструктурирани кредити и аванси по географски региони:

	Към 31 декември	
	2020	2019
България	436,700	513,462
Гърция	170	67
Други в Европа	174	143
Други държави	6	1
Обща брутна балансова стойност	437,050	513,673
Намалена с: кумулативни обезценки	(61,221)	(51,225)
Обща нетна балансова стойност	375,829	462,448

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(г) Практики за реструктуриране при кредитиране (продължение)

Следващата таблица предоставя информация за измененията, дължащи се на мерките за реструктуриране върху кредитните експозиции, които не са довели до отписване. Тези финансови активи са модифицирани, докато са имали обезценка за загуба, измерена в размер, равен на очакваната кредитна загуба за целия живот на кредита:

	31 декември	
	2020	2019
<i>Модифицирани кредити през годината</i>		
Брутна балансова стойност към 31 декември	281,937	115,777
(Загуба) от модификация	(2,722)	(3,337)
<i>Модифицирани кредити от първоначалното признаване</i>		
Брутна балансова стойност към 31 декември, за която обезценката е променена на 12-месечна ОКЗ	127,691	16,138

(д) Мерки за облекчаване във връзка с Covid-19

Банката прилага условията на рамката за отсрочване и уреждане на задължения към банки („мораториуми“), и предлага отлагане на задължения към своите клиенти по съществуващите договори за заем - физически лица и компании, които се сблъскват или очакват да срещнат трудности при изплащането на техните заеми във връзка с пандемията COVID-19.

Мерките за облекчаване на Covid-19, предоставяни от Банката на допустимите кредитополучатели, отговарящи на условията, са главно под формата на отсрочване на плащания на лихви и главница по кредитни инструменти до шест месеца и удължаване на падежа на съответните заеми със съответния период.

Въз основа на последните банкови регулаторни и счетоводни насоки (ЕБО, ЕЦБ, СМСС), мерките за облекчаване на Covid-19 не следва да се третират като реструктуриране, нито автоматично да предизвикват значително увеличение на кредитния риск. Такива мерки се отчитат като модификации, предоставени по причини, различни от реструктуриране.

Следващата таблица предоставя информация относно експозициите по кредити, предмет на мораториум и мерки за държавна подкрепа:

	Кредитни експозиции към 31 декември, предмет на:	
	Мораториум	Правителствени мерки за подкрепа
Потребителско кредитиране (включително кредитни карти)	102,322	4,025
Кредитиране на малък бизнес	119,057	11,357
Ипотечни кредити	171,058	-
Корпоративно кредитиране	801,706	10,771
Брутна балансова стойност	1,194,143	26,153
Намалена с: кумулативни обезценки	(34,344)	(562)
Нетна балансова стойност	1,159,799	25,591

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.2 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

(д) Мерки за облекчаване във връзка с Covid-19 (продължение)

Мерки за подкрепа от правителството

В началото на пандемията България запази стабилна фискална позиция и въведе пакет от мерки за подкрепа на икономиката през периода на кризата. Като част от пакета, правителството инициира няколко мерки за справяне с негативното въздействие на кризата Covid-19 върху българското икономическо развитие.

Основните фискални мерки, приложени през 2020 г., включват данъчни облекчения и намалена ставка на ДДС от 20% на 9% за някои храни и услуги, която ще остане в сила до края на 2021 г. Бяха приложени разходи за подкрепа на домакинствата като: бонуси за пенсии, увеличение на пенсиите, обезщетения за безработица и други социални и държавни помощи.

Бяха направени разходи в подкрепа на бизнеса като схема за субсидия за заплати 60/40 (най-голямата мярка в размер на 1 милиард лева; схемата позволява на правителството да субсидира 60% от разходите за заплати (включително осигурителните вноски на работодателите) от бизнеса, регистрирал спад от над 20% от продажбите), директна подкрепа и няколко мерки за подкрепа на хотелиерството, ресторантьорството и туристическия сектор, транспортната индустрия, земеделския сектор, сектора на туроператорите, както и сектора на общественото здравеопазване и публичната администрация и др.

Повечето от мерките ще останат активни през 2021 г., други вероятно ще бъдат удължени и допълнително финансирани. Общият размер на пакета от мерки е приблизително 5,6 милиарда лева, което представлява 4,6% от БВП през 2019 година.

Във връзка с пандемията Covid-19, БНБ изпълни следните мерки: увеличаване на ликвидността на банковата система със 7 млрд. лв. чрез намаляване на чуждестранните експозиции на търговските банки; отмяна на увеличението на антицикличния капиталов буфер, планирано за 2020 и 2021 г.; мораториум върху плащанията по заеми за период до 6 месеца, първоначално и след това периодът беше удължен до 9 месеца, но не по-късно от декември 2021 г. (краен срок за кандидатстване - до март 2021 г.); създаване на суап линия с ЕЦБ за 2 милиарда евро, за да остане в сила до края на 2020 г. или толкова дълго, колкото е необходимо.

В страната са обявени и стартирани антикризисни програми за ликвидна подкрепа на засегнатите от кризата компании и лица, както следва:

1) Българска банка за развитие (правителството увеличи капитала на ББР със 700 млн.лв. през 2020 г.);

- Програма за безлихвени заеми в подкрепа на хора, лишени от възможността да работят поради пандемията на COVID-19. Гарантиран от ББР безлихвени заеми за физически лица до 6 900 лв., срокът за кандидатстване е удължен до 30 юни 2021 г. или до изтичане на гаранционните лимити на партньорските търговски банки по Програмата;
- Програма за гарантиране на портфейл в подкрепа на ликвидността на микро, малки и средни предприятия (МСП), засегнати от извънредната ситуация и епидемията COVID-19. Гарантирани заеми от ББР в размер до 2 милиона лева; крайният срок за кандидатстване - 23 юни 2021 г.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.3 Дългови ценни книжа, кредити и аванси на банки и деривати

- 2) Фонд Мениджър на Финансови инструменти в България (Фонд на фондовете в България)
- Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на ефектите от пандемията COVID-19;
 - Гарантирани заеми на МСП до 2,93 млн. лв., краен срок за включване - юни 2023 г.

Юробанк България е банка-партньор по очертаните програми и предлага активно преференциални заеми в подкрепа на физическите лица и компаниите в страната.

5.2.1.3 Дългови ценни книжа, предоставени средства на банки и деривати

В таблицата по-долу е представен анализ на дълговите ценни книжа, дериватите и пласментите при банки, нетирани от обезценка за очаквана кредитна загуба по рейтинг, присъден от кредитна агенция на базата на кредитна оценка от номинирани външни институции за кредитна оценка. Дълговите ценни книжа, пласментите при банки и финансовите активи са класифицирани във Фаза 1, съгласно изискванията на МСФО 9.

Рейтинг	31 декември 2020 г.					
	Необезценени					
	Ценни книжа за търгуване	Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	Дългови ценни книжа по цена на придобиване	Предоставени средства на банки	Деривати	Общо
AA- to AA+	-	59,674	360,096	21,523	-	441,293
A- to A+	-	262,250	39,891	36,122	-	338,263
BBB- to BBB+	39,643	519,278	-	41,034	-	599,955
BB- to BB+	-	146,689	41,475	-	-	188,164
По-ниски от BB-	-	-	-	319,272	1,352	320,624
Без рейтинг	-	-	11,600	97,955	-	109,555
Общо	39,643	987,891	453,062	515,906	1,352	1,997,854

Рейтинг	31 декември 2019 г.					
	Необезценени					
	Ценни книжа за търгуване	Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	Дългови ценни книжа по цена на придобиване	Предоставени средства на банки	Деривати	Общо
AA- до AA+	-	27,944	-	104,914	-	132,858
BBB- до BBB+	7,903	-	-	18,019	-	18,019
BB- до BB+	-	491,699	-	65,793	-	565,395
По-ниски от BB-	-	-	39,977	1,513,354	1,494	1,554,825
Без рейтинг	-	-	-	716	8	724
Общо	7,903	519,643	39,977	1,702,796	1,502	2,271,821

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)****5.2 Фактори за финансов риск (продължение)****5.2.1 Кредитен риск (продължение)****5.2.1.3 Дългови ценни книжа, кредити и аванси на банки и деривати (продължение)****Концентрация на рисковете от финансови активи с кредитен риск**

Следващата таблица представя разбивка на финансовите инструменти на Банката (с изключение на кредити и аванси на клиенти) по тяхната балансова стойност, категоризирани по географски региони към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. За тази таблица Банката е разпределила експозициите по региони въз основа на страната на местоживее на нейните контрагенти.

(а) Географски сектори

	България	Гърция	Други в Европа	Други държави	Общо
Предоставени средства на банки	-	319,272	146,331	50,303	515,906
Ценни книжа за търгуване - дългови ценни книжа	39,643	-	-	-	39,643
Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	396,317	146,689	385,211	59,674	987,891
Дериватни финансови инструменти	-	1,352	-	-	1,352
Дългови ценни книжа по амортизируема стойност	-	41,475	411,587	0	453,062
31 декември 2020 г.	435,960	508,788	943,129	109,977	1,997,854

	България	Гърция	Други в Европа	Други държави	Общо
Предоставени средства на банки	26,116	1,513,354	117,850	45,476	1,702,796
Ценни книжа за търгуване - дългови ценни книжа	7,903	-	-	-	7,903
Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	389,790	-	101,909	27,944	519,643
Дериватни финансови инструменти	8	1,494	-	-	1,502
Дългови ценни книжа по амортизируема стойност	-	20,958	19,019	-	39,977
31 декември 2019 г.	423,817	1,535,806	238,778	73,420	2,271,821

5.2.1.4 Нетирание на финансови активи и финансови пасиви

Банката няма нетирани активи/пасиви, които да попадат под обхвата на МСС 32, т.е. нетната балансова стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато дружеството има правно основание да се прихванат признатите суми и е налице намерение за уреждане на нетна база, или за реализиране на актива и уреждане на пасива едновременно.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.1 Кредитен риск (продължение)

5.2.1.4 Нетирание на финансови активи и финансови пасиви (продължение)

Банката има сключени рамкови споразумения за нетиране с банки-контрагенти, които са неотменими, в случай че даден контрагент не е в състояние да изпълни задълженията си. В допълнение приложимото законодателство позволява на Банката едностранно да урежда търговски вземания и задължения, които са станали дължими, при положение, че са деноминирани в същата валута и към същата насрещна страна.

Те попадат в обхвата на оповестяването, ако са намерили отражение в отчета за финансовото състояние. Банката също така прави маржин депозити като обезпечение по своите деривативни позиции. Насрещната страна може да погаси задължението на Банката с маржин депозита в случай на неизпълнение.

	Сума преди негиране в баланса, брутто	Сума негирана в баланса, брутто	Сума след негиране в баланса, нетно	Получени или предоставени финансови или парични обезпечения, признати или непризнати в баланса, които не са нетирани в баланса	Нетна сума на експозицията
	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)	(d)	(c) - (d)
Активи към 31 декември 2020 г.					
Деривативни финансови инструменти	1,352		1,352	(1,352)	
Пасиви към 31 декември 2020 г.					
Деривативни финансови инструменти	(8,008)		(8,008)	11,972	3,964
	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)	(d)	(c) - (d)
Активи към 31 декември 2019 г.					
Деривативни финансови инструменти	1,495	-	1,495	(1,495)	-
Пасиви към 31 декември 2019 г.					
Деривативни финансови инструменти	(6,554)	-	(6,554)	5,269	(1,285)

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.2 Пазарен риск

Пазарният риск представлява текущият или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от неблагоприятни движения в пазарни променливи като лихвени проценти, валутни курсове, цени на капиталови инструменти и имплицитна волатилност. Пазарният риск принципно може да окаже влияние както върху позициите в търговския портфейл, така и върху тези извън него, обхващайки и активната, и пасивната страна на баланса на Банката. Пазарният риск обхваща:

- Лихвен риск;
- Валутен риск;
- Риск, свързан с цените на капиталовите инструменти.

Лихвеният риск е текущият или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от промяна в посоката или волатилността на лихвените проценти/лихвените деривати, формата на лихвената крива и спреда между различните лихвени проценти.

Валутният риск е текущият или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от неблагоприятни движения на спот и форуърдните обменни курсове на чуждестранните валути спрямо базисната валута в търговския и банковия портфейли.

Рискът от промяна на цените на капиталови инструменти е текущият или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от промяна в посоката или волатилността на цените на капиталовите инструменти или стойността на капиталовите индекси или промени във връзките между различните капиталови цени/индекси.

Корпоративните ръководни принципи по отношение на контрола и наблюдението на пазарните рискове са дефинирани в „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента” на Банката, разработена в съответствие с „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента“ на Групата. Целите на „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента” са:

- да създаде основната рамка и да постави минималните стандарти за контрол и управление на пазарния риск в Банката;
- да осигури съответствие с изискванията на местни и чуждестранни регулатори;
- да осигури надлежно спазването на указанията на Групата;
- да установи рамка, която да позволи на Банката да придобие конкурентно преимущество чрез рисков-базирано вземане на решения.

“Политиката за пазарен риск и риск от контрагента” се допълва от процедури за пазарния риск, които излагат в детайли стандартите и изискванията, необходими за прилагането на Политиката. Политиката и процедурите се отнасят до контрола на пазарните рискове, произтичащи от всички активи, пасиви и задбалансови позиции на Банката, като по този начин покриват както дейностите на управление „Капиталови пазари”, така и всички останали, които носят експозиция към пазарен риск. „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента” се одобрява и приема от Риск комитета на Юробанк България АД и се поддържа и обновява от отдел „Пазарен риск”. Отдел „Пазарен риск” преразглежда политиката поне веднъж годишно и предлага евентуални промени в нея за одобрение от Риск комитета.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.2 Пазарен риск (продължение)

Установената от Банката рамка за контрол и управление на пазарните рискове има за цел:

- да защити Банката от непредвидени пазарни загуби и да допринесе за стабилността на доходите посредством независимо идентифициране, оценка и разбиране на пазарните рискове, присъщи на бизнеса;
- да допринесе за привеждането на банковата организационна структура и управленски процес в съответствие с най-добрите международни практики и да постави минималните стандарти за контрол на пазарните рискове;
- да изгради прозрачна, обективна и последователна информация относно пазарните рискове като база за вземането на разумни решения;
- да бъде създадена структура, с помощта на която Банката да може да осъществи връзката между бизнес стратегията и операциите - от една страна, и целите на контрола и наблюдението на риска - от друга;

Рисковият апетит на Банката по отношение поемането на пазарни рискове представлява размера на неочакваните загуби, които тя е склонна да поеме вследствие на неблагоприятни изменения в пазарните променливи. Той е свързан със способността ѝ да абсорбира тези загуби, която на свой ред зависи от капитала и резервите на Банката, потенциалните загуби, породени от други непазарни рискове и регулаторния капитал, изискван за поддържане на бизнеса. Банковият апетит за пазарен риск е изразен под формата на номинални лимити за експозициите към пазарни рискове. Апетитът за поемане на пазарен риск се определя от Риск комитета на Банката, който одобрява всички лимити за поемане на риск от страна на Банката. Тези лимити също така са част от глобалната структура от лимити на Групата и са ратифицирани на ниво група. Рисковият апетит за пазарен риск на Банката също така се определя чрез характеристики като различни типове разрешени пазари, продукти, държави, контрагенти и валути.

Въздействие на COVID-19 върху пазарния риск

Въздействието на COVID-19 върху пазарния риск за Банката е свързано главно с временното намаляване на пазарната стойност (MTM) на портфейлите от ценни книжа на Банката след неблагоприятното развитие на финансовите пазари.

Пазарната стойност на портфейлите от облигации на банката, които се водят по справедлива стойност в печалба или загуба (FVTPL) и по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (FVTOCI) рязко намалява през първото тримесечие на 2020 г. и след това започва да се възстановява постепенно през останалите тримесечия и до края на 2020 г. е напълно възстановена (за повече подробности вижте бележка 19).

Стойността на акциите в оборотен портфейл на Банката също намаля през март 2020 г. поради спада в цените на акциите на Българската фондова борса. В края на годината намаляването на стойността на акциите в оборотния портфейл бе възстановено напълно.

Техники на оценка на пазарния риск

Банката се грижи за това всички съществени позиции, изложени на пазарен риск, да бъдат включени в системата за измерване на пазарните рискове. Като минимум, системата за измерване на пазарните рискове следва да обхваща рискове, породени от експозиции към следните специфични фактори, пораждащи пазарен риск, т.е. специфичните пазарни цени или курсове, които влияят върху стойността на позициите:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.2 Пазарен риск (продължение)

- Валутни курсове;
- Лихвен проценти;
- Цени на акции.

Измерването на пазарния риск се осъществява текущо чрез използването на данни за номиналните експозиции и лимити върху тях, допълнени от извършването на регулярни стрес тестове. Банката не използва VaR-базирани лимити. Единствено за портфейла от търгувани капиталови инструменти се изчислява ежедневно VaR. При решение на Ръководството на Банката в бъдеще е възможно да бъде въведен допълнителен value-at-risk анализ.

Валутен риск

Промените във валутните курсове оказват съответното въздействие върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката. Основната част от откритата валутна позиция на Банката е срещу евро, като обменният курс на лева спрямо еврото е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд в България. Ръководството определя лимити за откритите позиции по отделни валути и за нетната обща открита овърнайт позиция, като тези лимити се следят на ежедневна база.

Лихвен риск

Лихвен риск на паричните потоци е рискът от промяна в бъдещите парични потоци от даден финансов инструмент вследствие на промени в пазарните лихвени проценти. Лихвен риск на справедливата стойност е рискът от промяна на стойността на финансовите инструменти вследствие на промени в пазарните лихвени проценти.

Колебанието на пазарните нива на лихвените проценти оказва въздействие върху финансовата позиция и паричните потоци на Банката. В резултат на подобни промени лихвеният марж може да се увеличи, но също така би могъл и да се намали или да доведе до загуби при поява на неочаквани движения. Ръководството наблюдава нивата на лихвените дисбаланси на месечна база и оценява необходимостта от предприемане на промени в лихвената политика на Банката.

Чувствителност на активите и пасивите

Банката е изложена на въздействието на различни видове пазарен риск. Представеният анализ на чувствителността на активите и пасивите показва потенциалното влияние на възможни промени върху отчета за доходите и капитала, определени на база на наблюденията върху пазарната динамика и икономическата среда през отчетния период.

	31 декември 2020 г.			
	Общ ефект върху иконом. стойност	Пряк ефект в отчета за доходите	Пряк ефект върху капитала	Ефект на банковия портфейл
<u>Лихвени проценти</u>				
+100 б.т. паралелно изместване за всички валути	(38,216)	(1,868)	(23,660)	(12,688)
<u>Акции/Индекси върху акции/Взаимни фондове</u>	(103)	(103)	-	-
-10% намаление на цените				
<u>Валутни курсове</u>	530	530	-	-
-10% обезценка на местната валута				

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.2 Пазарен риск (продължение)

Чувствителност на активите и пасивите (продължение)

	31 декември 2019 г.			
	Общ ефект върху иконом. стойност	Пряк ефект в отчета за доходите	Пряк ефект върху капитала	Ефект на банковия портфейл
<u>Лихвени проценти</u>				
+100 б.т. паралелно изместване за всички валути	(14,080)	(444)	(12,937)	(699)
<u>Акции/Индекси върху акции/Взаимни фондове</u>	(90)	(90)	-	-
-10% намаление на цените				
<u>Валутни курсове</u>	810	810	-	-
-10% обезценка на местната валута				

Таблицата по-долу представя разпределението на активите и пасивите обект на пазарен риск между търговски и нетърговски портфейли:

Към 31 декември 2020	Нетна балансова стойност	Измерване на пазарен риск	
		Търговски портфейл	Нетърговски портфейл
Активи, обект на пазарен риск			
Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка	1,935,834	-	1,935,834
Активи за търгуване	40,672	40,672	-
Деривативни финансови инструменти	1,352	1,352	-
Предоставени средства на банки	515,906	-	515,906
Предоставени кредити и аванси на клиенти	7,798,875	-	7,798,875
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	1,463,077	-	1,463,077
Други финансови активи	19,404	-	19,404
Общо активи, обект на пазарен риск	11,775,120	42,024	11,733,096
Пасиви, обект на пазарен риск			
Деривативни финансови инструменти	9,442	4,258	5,184
Привлечени средства от други банки	7,739	-	7,739
Привлечени средства от клиенти	10,234,485	-	10,234,485
Други привлечени средства	29,370	-	29,370
Други финансови пасиви	134,367	-	134,367
Общо пасиви, обект на пазарен риск	10,415,403	4,258	10,411,145

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)****5.2 Фактори за финансов риск (продължение)****5.2.2 Пазарен риск (продължение)****Чувствителност на активите и пасивите (продължение)****Таблицата, която представя разпределението на активите и пасивите обект на пазарен риск между търговски и нетърговски портфейли (продължение):**

Към 31 декември 2019	Нетна балансова стойност	Измерване на пазарен риск	
		Търговски портфейл	Нетърговски портфейл
Активи, обект на пазарен риск			
Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка	1,454,306	-	1,454,306
Активи за търгуване	8,805	8,805	-
Деривативни финансови инструменти	1,502	1,502	-
Предоставени средства на банки	1,702,796	-	1,702,796
Предоставени кредити и аванси на клиенти	7,111,741	-	7,111,741
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	579,275	-	579,275
Други финансови активи	17,758	-	17,758
Общо активи, обект на пазарен риск	10,876,183	10,307	10,865,876
Пасиви, обект на пазарен риск			
Деривативни финансови инструменти	8,353	3,981	4,372
Привлечени средства от други банки	15,036	-	15,036
Привлечени средства от клиенти	9,438,085	-	9,438,085
Други привлечени средства	38,924	-	38,924
Други финансови пасиви	74,880	-	74,880
Общо пасиви, обект на пазарен риск	9,575,278	3,981	9,571,297

Чувствителността по отношение на промените в трите основни пазарни рискови фактора – валутни курсове, лихвени проценти и цени на акциите, е пресметната и представена в горната таблица. Използваните параметри за изчисление са определени въз основа на текущата пазарна среда и динамиката, наблюдавана през последните няколко години и представят по достоверен начин възможните изменения в пазарните променливи.

- Чувствителността към промени във валутните курсове е изчислена директно на база на общата нетна открита позиция на Банката във всички валути (с изключение на евро) като 10% обезценяване в стойността на местната валута спрямо всички чуждестранни валути (без евро), основните сред които са щатски долар, швейцарски франк и британски паунд. Валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд.
- Чувствителността спрямо лихвените равнища е определена като се използва паралелно изместване на кривата на доходността по отношение на релевантните балансови и задбалансови позиции на Банката и се пресметнат промените в тяхната настояща стойност.

Резултатите са разпределени в три колони в зависимост от счетоводното третиране на всяка позиция:

- Пряк ефект в отчета за доходите – за позиции, чиято преоценка се отразява в печалбата или загубата (ценни книжа в оборотен портфейл и деривати);
- Пряк ефект върху капитала – за позиции, чиято преоценка се отразява в друг всеобхватен доход (ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход);
- Други – за позиции без счетоводна преоценка (активи и пасиви, неоченьвани по справедлива стойност), при които ефектът се отразява като промяна в икономическата стойност на капитала.

Сумата на трите колони показва общия ефект върху икономическата стойност на Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)****5.2 Фактори за финансов риск (продължение)****5.2.2 Пазарен риск (продължение)****Чувствителност на активите и пасивите (продължение)**

3. Чувствителността по отношение на промяната в цените на акциите се изчислява като се използва 10% спад на цените на притежаваните регистрирани за търговия акции.

Концентрация на валутен риск

Таблицата по-долу представя експозицията на Банката към валутен риск към 31 декември 2020 г. и 2019 г.:

Активи	Към 31 декември 2020					Общо
	BGN	EUR	USD	CHF	Други валути	
Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка	973,130	951,105	6,223	1,746	3,630	1,935,834
Предоставени средства на банки	-	410,406	67,960	9,049	28,491	515,906
Финансови активи държани за търгуване	40,672	-	-	-	-	40,672
Деривативни финансови инструменти	209	1,075	65	-	3	1,352
Кредити и аванси на клиенти	5,586,400	2,104,230	77,604	30,641	-	7,798,875
Инвестиционни ценни книжа	9,603	1,262,970	190,504	-	-	1,463,077
Други финансови активи	14,215	3,815	1,366	2	6	19,404
Общо финансови активи	6,624,229	4,733,601	343,722	41,438	32,130	11,775,120
Пасиви	BGN	EUR	USD	CHF	Други валути	Общо
Привлечени средства от банки	7,253	130	-	-	356	7,739
Деривативни финансови инструменти	-	9,328	-	114	-	9,442
Привлечени средства от клиенти	6,340,758	3,228,051	594,490	15,920	55,266	10,234,485
Други привлечени средства	25,474	3,895	-	-	-	29,370
Други финансови пасиви	65,764	61,575	586	6,127	315	134,367
Общо финансови пасиви	6,439,224	3,302,979	595,076	22,161	55,937	10,415,403
Задбалансови позиции кредитни ангажименти	1,518,903	283,586	20,531	-	-	1,823,020

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)****5.2 Фактори за финансов риск (продължение)****5.2.2 Пазарен риск (продължение)****Концентрация на валутен риск (продължение)**

Активи	Към 31 декември 2019					Общо
	BGN	EUR	USD	CHF	Други валути	
Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка	1,037,421	405,175	6,445	2,246	3,018	1,454,305
Предоставени средства на банки	196	1,591,113	76,452	10,726	24,308	1,702,795
Финансови активи държани за търгуване	8,805	-	-	-	-	8,805
Деривативни финансови инструменти	259	1,202	-	-	41	1,502
Кредити и аванси на клиенти	5,032,656	1,962,461	63,827	52,797	-	7,111,741
Инвестиционни ценни книжа	38,161	503,224	37,890	-	-	579,275
Други финансови активи	8,599	6,243	2,906	2	8	17,758
Общо финансови активи	6,126,097	4,469,418	187,520	65,771	27,375	10,876,181
Пасиви						
Привлечени средства от банки	5,886	7,824	957	-	369	15,036
Деривативни финансови инструменти	-	8,282	-	71	-	8,353
Привлечени средства от клиенти	5,828,024	2,992,404	561,862	11,658	44,138	9,438,086
Други привлечени средства	31,139	7,785	-	-	-	38,924
Други финансови пасиви	71,567	64,830	4,706	307	35	141,445
Общо финансови пасиви	5,936,616	3,081,125	567,525	12,036	44,542	9,641,844
Задбалансови позиции кредитни ангажменти	1,332,029	295,092	18,323	-	410	1,645,854

5.2.3. Ликвиден риск

Съгласно дефиниция на Базелския комитет ликвидност е “способността на Банката да финансира увеличение на активите си или да посрещне задълженията си, когато те станат изискуеми, без да претърпи неприемливи загуби”.

Ликвидният риск е рискът, при който Банката не може да посрещне плащания, свързани с нейните финансови пасиви, когато станат дължими, както и да възстанови средства след тяхното изтегляне. Последствията могат да бъдат невъзможност за изпълнение на задължения за изплащане на депозити и кредитиране. Банката има ограничен апетит по отношение на ликвидния риск и приема потенциално увеличени разходи по поддържане на ликвидни буфери с оглед подсигуряване на адекватна ликвидна позиция.

Банката поддържа политики за ликвидността, които подсигурират наличието на адекватни практики в областта на управление на ликвидността.

Като част от своята рамка за управление на ликвидния риск, Банката съблюдава различни ликвидни съотношения и индикатори. Основните аспекти, които следва да бъдат взети под внимание при контрола на ликвидността, са ликвидните съотношения, наличието на достатъчно и качествени ликвидни активи и буфери, профилът на падежните несъответствия, разнообразието и стабилността на депозитната база, съотношението на кредити към депозити, резултатите от провежданите стрес тестове и др.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.3 Ликвиден риск (продължение)

Управление на ликвидния риск

Отдел „Пазарен риск“ има съществена роля при наблюдението на ликвидните рискове, които Банката поема и в подаването на отчети за състоянието на рисковете към висшия мениджмънт.

Отдел „Пазарен риск“ е отговорен за регулярното изготвяне и докладване на вътрешния отчет за ликвидните несъответствия и заложените в него ликвидни съотношения. Отделът независимо упражнява контрол на ликвидния риск и ескалира всякакви отклонения към съответните ръководни органи.

Освен вътрешно приетите ликвидни съотношения и отчети, във връзка с Регламент (ЕС) 575/2013, Регламент (ЕС) 2015/61 и Регламент (ЕС) 2016/313 Банката изготвя отчети за отношение за ликвидно покритие (Liquidity Coverage Ratio - LCR), допълнителни показатели за наблюдение на ликвидността (Additional Liquidity Monitoring Metrics - ALMM) на месечна база и отношение на нетно стабилно финансиране (Net Stable Funding Ratio - NSFR) на тримесечна база. През 2018 г., отчетът за ликвидност съгласно Наредба 11 на БНБ беше заменен от новия отчет „Падежна стълбица“ за целите на мониторинга на падежната структура на входящите и изходящи потоци. Отчетът „Падежна стълбица“ се изготвя по методологията на ЕБО съгласно Приложение 23 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2114 на Комисията.

Банката анализира ликвидната си позиция също така и при стресови сценарии, разработени да проверят способността на Банката да устои на кризисни ситуации (например значителен отлив на депозити, редуциране на кредитните линии и др.).

Управителният съвет (УС) на Банката възлага на Комитета за управление на активите и пасивите (КУАП) първостепенна отговорност да съветва УС относно стратегическото управление на активите и пасивите на Банката с цел да управлява лихвения и ликвиден риск на Банката.

КУАП е съставен от представители на висшия мениджмънт на Банката, заседава най-малко веднъж месечно и надлежно докладва за всички значими въпроси на Управителния съвет.

В неговите правомощия е да взема всички необходими решения по отношение на лихвената политика, управлението на ликвидността и активите и пасивите на Банката и да определя целевите параметри по потенциалното външно финансиране.

Относно управлението на активите и пасивите КУАП регулярно разглежда:

- Структурата, текущото състояние и тенденциите в развитието на активите и пасивите;
- Лихвения марж, генериран от активите и лихвения разход на привлечените средства (депозитна база, външни финансираня);
- Лихвени проценти, предлагани от основните конкуренти и пазарни дялове;
- Капиталова адекватност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.3 Ликвиден риск (продължение)

Управление на ликвидния риск (продължение)

Относно управлението на ликвидността КУАП регулярно разглежда:

- Ликвидни съотношения и ликвидните буфери, дефинирани от БНБ;
- Вътрешни ликвидни съотношения;
- Ликвидни буфери;
- Източници и употреба на ликвидност и ликвидни разчети;
- Ликвидни стрес тестове, отразяващи промените по падежната таблица на активите и пасивите при стрес сценарии и ефектите върху ликвидните буфери.

На стратегическо ниво КУАП управлява активите и пасивите на Банката с оглед осигуряване на редовно и навременно посрещане на текущите и бъдещи задължения.

Оперативното управление на ликвидността на Банката и изпълнението на решенията на КУАП относно управлението на ликвидността се възлагат на Началника на управление „Капиталови пазари”. При необходимост в управлението на ликвидността директно може да бъде ангажиран и КУАП, който мобилизира всички ресурси на Банката с цел посрещане на ангажиментите по разплащания.

Парични потоци

Приложената таблица показва паричните потоци във връзка с вземания и задължения на Банката по финансови активи/пасиви, разпределени по остатъчен матуритет към датата на баланса. Посочените в таблицата стойности са договорните недисконтирани парични потоци към края на 2020 и 2019 година. Задълженията без договорен матуритет (спестовни депозити и депозити на виждане) са представени в колона „по-малко от 1 месец”.

31 декември 2020 г.	Балансова стойност	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Финансови активи							
<i>Недеривативни активи</i>	11,773,768	12,853,185	4,417,662	285,122	1,024,946	4,331,393	2,794,062
Пари и депозити при ЦБ	1,935,834	1,935,834	1,935,834	-	-	-	-
Предоставени средства на банки	515,906	516,576	418,296	-	98,280	-	-
Кредити и аванси на клиенти	7,798,875	8,876,235	1,902,109	223,039	857,798	3,205,148	2,688,141
Финансови активи държани за търгуване	40,672	40,681	1,044	1,023	39	37,129	1,446
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	1,463,077	1,464,455	140,975	61,060	68,829	1,089,116	104,475
Други финансови активи	19,404	19,404	19,404	-	-	-	-
<i>Деривативни финансови инструменти</i>	1,352	1,315,031	1,065,154	242,442	693	4,554	2,188
Входящи парични потоци на нетна база		8,149	-	714	693	4,554	2,188
Входящи парични потоци на брутна база		1,306,882	1,065,154	241,728	-	-	-
Общо активи (по договорен матуритет)	11,775,120	14,168,216	5,482,816	527,564	1,025,639	4,335,947	2,796,250

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.3 Ликвиден риск (продължение)

Управление на ликвидния риск (продължение)

31 декември 2020 г.	Балансова стойност	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Финансови пасиви							
Недеривативни пасиви							
Привлечени средства от банки	10,472,772	(10,476,835)	(7,875,834)	(904,217)	(1,334,193)	(346,652)	(15,939)
Привлечени средства от клиенти	7,739	(7,739)	(7,739)	-	-	-	-
Други привлечени средства	10,234,485	(10,236,580)	(7,732,469)	(901,624)	(1,313,760)	(288,727)	-
Наети пасиви	29,370	(30,257)	-	(89)	(9,837)	(20,331)	-
Други финансови пасиви	66,811	(67,892)	(1,259)	(2,504)	(10,596)	(37,594)	(15,939)
Деривативни финансови инструменти	134,367	(134,367)	(134,367)	-	-	-	-
(Изходящи) парични потоци изплатени на нетна база	9,442	(1,317,938)	(1,062,707)	(243,019)	(1,654)	(7,542)	(3,016)
(Изходящи) парични потоци изплатени на брутна база		(13,385)	-	(1,173)	(1,654)	(7,542)	(3,016)
Общо пасиви (договорен падеж)	10,482,214	(11,794,773)	(8,938,541)	(1,147,236)	(1,335,847)	(354,194)	(18,955)
31 декември 2020 г.	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години	
Задбалансови позиции							
Кредитни ангажименти	(1,584,961)	(196,108)	(187,767)	(669,287)	(512,730)	(19,069)	
Финансови гаранции и други ангажименти	(238,059)	(22,839)	(32,344)	(112,301)	(55,277)	(15,298)	
Общо	(1,823,020)	(218,947)	(220,111)	(781,588)	(568,007)	(34,367)	
31 декември 2019 г.	Балансова стойност	Брутен номинален входящ/изходящ поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Финансови активи							
Недеривативни активи							
Пари и депозити при ЦБ	10,874,681	11,691,412	4,728,441	234,200	793,187	3,360,774	2,574,810
Предоставени средства на банки	1,454,306	1,454,306	1,454,306	-	-	-	-
Кредити и аванси на клиенти	1,702,796	1,703,016	1,703,016	-	-	-	-
Финансови активи държани за търгуване	7,111,741	7,921,015	1,536,955	209,562	770,818	2,954,862	2,448,818
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	8,805	8,819	903	23	32	1,305	6,556
Други финансови активи	579,275	586,498	15,503	24,615	22,337	404,607	119,436
Деривативни финансови инструменти	17,758	17,758	17,758	-	-	-	-
Входящи парични потоци на нетна база	1,502	1,467,085	1,075,606	382,031	773	5,661	3,014
Входящи парични потоци на брутна база		9,975	-	527	773	5,661	3,014
Общо активи (по договорен матуритет)	10,876,183	13,158,497	5,804,047	616,231	793,960	3,366,435	2,577,824

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.2 Фактори за финансов риск (продължение)

5.2.3 Ликвиден риск (продължение)

Управление на ликвидния риск (продължение)

31 декември 2019 г.	Балансова стойност	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Финансови пасиви							
Недеривативни пасиви	9,633,488	(9,639,358)	(7,096,092)	(788,104)	(1,409,221)	(327,445)	(18,496)
Привлечени средства от банки	15,036	(15,036)	(15,036)	-	-	-	-
Привлечени средства от клиенти	9,438,085	(9,441,927)	(7,004,908)	(785,482)	(1,388,689)	(262,848)	-
Други привлечени средства	38,924	(40,376)	-	(119)	(9,963)	(27,446)	(2,848)
Наети пасиви	66,563	(67,139)	(1,268)	(2,503)	(10,569)	(37,151)	(15,648)
Други финансови пасиви	74,880	(74,880)	(74,880)	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	8,353	(1,472,255)	(1,074,789)	(382,318)	(1,751)	(9,490)	(3,907)
(Изходящи) парични потоци изплатени на нетна база		(16,321)	-	(1,173)	(1,751)	(9,490)	(3,907)
(Изходящи) парични потоци изплатени на брутна база		(1,455,934)	(1,074,789)	(381,145)	-	-	-
Общо пасиви (договорен падеж)	9,641,841	(11,111,613)	(8,170,881)	(1,170,422)	(1,410,972)	(336,935)	(22,403)

31 декември 2019 г.	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Задбалансови позиции						
Кредитни ангажименти	(1,349,801)	-	(45,891)	(847,525)	(436,974)	(19,411)
Финансови гаранции и други ангажименти	(296,053)	(21,703)	(54,955)	(130,478)	(75,266)	(13,651)
Общо	(1,645,854)	(21,703)	(100,846)	(978,003)	(512,240)	(33,062)

Въз основа на опита на Банката, договорните матуритети не са очакваните матуритети. Банковите влогове и депозити на виждане се очаква да останат стабилни и не се очакват значителни отклонения от нормалния ход на бизнеса.

Задбалансови позиции

(а) Кредитни ангажименти

Датите на договорните суми по задбалансовите ангажименти на Банката, които я задължават да предостави кредити на клиенти и други улеснения са представени на виждане – най-ранния период, в който може да бъде поискано Банката да плати.

(б) Финансови гаранции и други ангажименти

Финансовите гаранции, показани в приложената таблица, са на база най-ранната падежна дата, на която гаранцията може да влезе в сила.

Въз основа на опита на банката паричните потоци от финансови гаранции и поети задължения са представени по падеж.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.3 Справедливи стойности на финансови активи и пасиви

Справедливата стойност е цената, която може да бъде получена за продажбата на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката при текущите пазарни условия (изходна цена). Когато няма котирана цена за идентичен актив или пасив, справедливата стойност се измерва посредством техники за оценка, които са уместни според обстоятелствата и максимизират използването на подходящи наблюдавани входящи данни и свеждат до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни. Наблюдаваните входящи данни се синтезират от пазарна информация, като публична информация за действителни събития или сделки и отразяват допускания, които пазарните участници биха използвали, когато оценяват финансови инструменти, например котираните цени на активни пазари за подобни инструменти, лихвени проценти и криви на доходност, имплицитна волатилност или кредитни спредове.

Справедливи стойности на финансови активи и пасиви, които не са оценени по справедлива стойност

Следната таблица представя балансовите стойности и справедливите стойности на финансовите активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в баланса, анализирани по нивото в йерархията на справедливата стойност, в която е включена всяка оценка на справедливата стойност:

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	На 31 декември 2020	
				Обща справедлива стойност	Обща балансова стойност
Финансови активи					
Предоставени кредити и аванси на клиенти					
- Корпоративни кредити	-	-	3,442,926	3,442,926	3,756,259
- Малък бизнес	-	-	639,254	639,254	654,749
- Потребителски кредити	-	-	1,267,341	1,267,341	1,178,896
- Ипотечни	-	-	2,228,600	2,228,600	2,208,971
Общо	-	-	7,578,121	7,578,121	7,798,875
Финансови задължения					
Други привлечени средства		29,370		29,370	29,370
На 31 декември 2019					
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност	Обща балансова стойност
Финансови активи					
Предоставени кредити и аванси на клиенти					
- Корпоративни кредити	-	-	3,191,194	3,191,194	3,463,619
- Малък бизнес	-	-	650,087	650,087	666,038
- Потребителски кредити	-	-	1,071,427	1,071,427	991,794
- Ипотечни	-	-	1,986,443	1,986,443	1,990,290
Общо	-	-	6,899,151	6,899,151	7,111,741
Финансови задължения					
Други привлечени средства	-	38,924	-	38,924	38,924

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.3 Справедливи стойности на финансови активи и пасиви (продължение)

Допусканията и методологиите, които лежат в основата на определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност към отчетната дата, са в съответствие с тези, използвани за определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти, признати по справедлива стойност. Те са:

а) Кредити и аванси на клиенти

При кредитите и аванси на клиенти няма котираны пазарни цени, тъй като няма активни пазари, на които се търгуват тези инструменти. Справедливата стойност се определя като се дисконтират очакваните бъдещи парични потоци за времето, за което се очаква те да бъдат получени, като се използва подходящ дисконтов фактор, коригиран спрямо риска. Кредитите се обединяват в хомогенни групи активи със сходни характеристики, така както се наблюдават от ръководството (например: по продукт, вид на заемополучателя, статут на просрочие) с цел да се подобри прецизността на получените изходящи данни. При оценката на бъдещите парични потоци Банката отчита информацията за договорните условия, остатъчния матуритет и параметрите на кредитния риск на експозициите.

За други финансови инструменти, които са краткосрочни (пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка, предоставени кредити на клиенти, привлечени средства от Централни банки и други банки) или които се преоценяват на чести интервали (привлечени средства от клиенти) и други привлечени средства, балансовите стойности представляват достоверни приближения на справедливите стойности.

б) Дългове и други привлечени средства

За привлечените средства, които са или краткосрочни, или преоценявани на чести интервали, балансовата стойност представлява разумно приближение на справедливите стойности.

Справедливите стойности на привлечените средства с фиксиран лихвен процент се определят чрез дисконтиране на очакваните парични потоци с коригиран към риска курс, при който собственият кредитен риск на Банката се определя чрез входни индиректно наблюдаеми, т.е. котираны цени на подобни ценни книжа, емитирани от Банката или други емитенти.

Финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност

Активите за търгуване, деривативните финансови инструменти и други сделки, които се извършват с цел търгуване, както и ценни книжа отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за доходите, се оценяват по справедлива стойност, определена на база на котираны цени, ако има такива. Ако няма котираны цени, справедливата стойност се определя като се използват методи за оценка.

Финансовите инструменти, които се отчитат по справедлива стойност, са групирани в зависимост от това дали входящите данни за справедливата цена са наблюдавани или ненаблюдавани по следния начин в трите нива на йерархията на справедливата стойност към 31 декември 2020 г.:

Ниво 1 – Финансови инструменти, оценявани на базата на котираны цени на активни пазари за идентични финансови инструменти, до които Банката има достъп към датата на оценката. Пазарът се счита за активен, ако котираните цени са лесно и редовно предоставяни от борси, дилъри, брокери, индустриални групи, оценителски компании или регулаторни агенции и тези цени представляват действителни и редовно осъществявани пазарни трансакции. Те включват котираны дългови инструменти, както и акции и деривативни инструменти, търгувани на борси, както и взаимни фондове и други продукти свързани с дялове, които имат редовни и често публикувани котировки.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)****5.3 Справедливи стойности на финансови активи и пасиви (продължение)****Финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност (продължение)**

Ниво 2 – Финансови инструменти, оценявани посредством оценителски методи със следните входящи данни: i) котирани цени на подобни финансови инструменти на активни пазари, ii) котирани цени за идентични или подобни финансови инструменти на пазари, които не са активни; iii) входящи данни, различни от котирани цени, които са наблюдавани пряко или косвено – основно наблюдавани лихвени проценти и криви на доходност за стандартни интервали, форуърдни валутни курсове, цени на акции, кредитни спредове и имплицитна волатилност, получени от международно признати доставчици на пазарни данни и iv) може да включват и други ненаблюдавани входящи данни, които обаче имат незначителен дял за цялостната оценка на справедливата стойност. Финансовите инструменти от Ниво 2 включват основно извънборсови деривати и по-малко ликвидни дългови инструменти.

Ниво 3 – Финансови инструменти, оценявани посредством оценителски методи със значителни ненаблюдавани входящи данни. Когато се определят ненаблюдаваните входящи данни, се използва най-добрата налична информация, включително собствена информация, като същевременно се вземат под внимание допусканията на пазарните участници (например допускания относно риска). Финансовите инструменти от Ниво 3 включват некотирани капиталови инструменти и неликвидни дългови ценни книжа. Категоризацията на йерархията на справедливата стойност на активите и пасивите, признати по справедлива стойност, е представена в следващата таблица:

	31 декември 2020 г.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност:				
Финансови активи, държани за търгуване				
- Дългови ценни книжа	39,643	-	-	39,643
- Капиталови ценни книжа	1,029	-	-	1,029
Деривативни финансови инструменти	-	1,352	-	1,352
Ценни книжа в инвестиционен портфейл				
- Ценни книжа в инвестиционен портфейл отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	978,123	-	-	978,123
- Ценни книжа в инвестиционен портфейл отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	6,519	15,605	22,124
Общо финансови активи	1,018,795	7,871	15,605	1 042,271
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:				
Деривативни финансови инструменти	-	9,442	-	9,442
Общо финансови пасиви	-	9,442	-	9,442
	31 декември 2019 г.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност:				
Финансови активи, държани за търгуване				
- Дългови ценни книжа	7,903	-	-	7,903
- Капиталови ценни книжа	902	-	-	902
Деривативни финансови инструменти	-	1,502	-	1,502
Ценни книжа в инвестиционен портфейл				
- Ценни книжа в инвестиционен портфейл отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	512,757	-	-	512,757
- Ценни книжа в инвестиционен портфейл отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	100	-	19,556	19,656
Общо финансови активи	521,662	1,502	19,556	542,720
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:				
Деривативни финансови инструменти	-	8,353	-	8,353
Общо финансови пасиви	-	8,353	-	8,353

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.3 Справедливи стойности на финансови активи и пасиви (продължение)

Финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност (продължение)

<u>Равнение на измерване на справедливата стойност на Ниво 3</u>	<u>2020 г.</u>	<u>2019 г.</u>
Балансова стойност на 1 януари	19,556	11,950
Прехвърляния към Ниво 3	99	3,566
Общо печалба (загуба) за периода включена в печалбата или загубата	(4,050)	4,040
Балансова стойност на 31 декември	15,605	19,556

Реализираната печалба / загуба за инструменти от ниво 3 се признава в реда „Печалба от ценни книжа в инвестиционен портфейл, нетно“.

Процесите на оценяване, използвани от Банката

Банката използва широко приети модели за оценка за определяне на справедливата стойност на обичайни финансови инструменти като лихвени и валутни суапи и форуърди, за които се използват само наблюдавани пазарни данни и изискват малки управленски преценки. Наблюдавани цени или входящи данни за моделите обикновено са налични за борсово търгувани дългови или капиталови ценни книжа, борсови или обикновени извънборсови деривати. Наличието на наблюдавани пазарни цени и входящи данни за моделите намалява нуждата от управленски преценки и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливата стойност.

Там, където за определянето на справедливата стойност на финансови инструменти са използвани оценителски методи, те се потвърждават спрямо исторически данни и публикувани прогнози и където е възможно спрямо текущи или скорошни наблюдавани сделки с различни инструменти, като периодично се прави преглед от квалифициран персонал, различен от персонала, който ги е създал. Всички модели се одобряват преди да бъдат използвани и се коригират, за да бъде подсигурано, че изходящите данни отразяват действителна информация и сравними пазарни цени. Оценки на справедливата стойност, получени от модели, се коригират и с други фактори като ликвиден риск или несигурност в модела до степента, до която пазарните участници биха ги взели под внимание при оценяване на инструментите. Справедливата стойност отразява кредитния риск на инструмента и включва корекции, които вземат под внимание кредитния риск на Банката и контрагента, когато е уместно.

Банката следва процеси и процедури за определяне на справедливата стойност, които са въведени на групово ниво от сектор „Пазарен и контрагентски риск“ на Групата. Някои от специфичните оценителски контроли включват: потвърждаване на наблюдаваното оценяване, повторно извършване на оценките съгласно модела, процес на преглед и одобрение на новите модели или промени в моделите, допълнителни настройки и бек-тестване спрямо наблюдавани пазарни сделки, когато такива са налични, анализи на значителни движения в оценките и др. Там, където за определяне на справедливата стойност са използвани оценки от трети страни, те се подлагат на преглед, за да се осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

5. Управление на финансовия риск и справедлива стойност (продължение)

5.3 Справедливи стойности на финансови активи и пасиви (продължение)

Финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност (продължение)

Техники за оценяване

Справедливата стойност на извънборсовите деривативни финансови инструменти се определя като се дисконтират очакваните парични потоци използвайки пазарни лихвени проценти към датата на оценка. Към извънборсовите деривативни инструменти се прилагат корекции за кредитен риск на контрагента и собствен кредитен риск там, където е приложимо. Двустранните корекции за кредитен риск вземат под внимание очакваните парични потоци между Банката и контрагентите ѝ, съответните условия на деривативните инструменти и ефекта на кредитния риск върху оценката на тези парични потоци. Когато е уместно, Банката взема под внимание и ефектите на всички споразумения за редуциране на кредитния риск, включително обезпечителни споразумения и рамкови споразумения за нетиране, при изчисляването на корекциите за оценка на кредитния риск (CVAs).

Банката определя справедливата стойност на дълговите инструменти, които притежава, като използва котировки от активни пазари за ценни книжа със сходен кредитен риск, матуритет и доходност или като използва метода на дисконтираните парични потоци.

Справедливата стойност на нерегистрираните за търговия капиталови инструменти се изчислява основно: 1) като се използват оценителски доклади от трети страни, основани на нетните активи на дружеството, в което е инвестирано и ръководството не извършва допълнителни корекции, 2) оценка на нетните активи, коригирани, където се прецени за необходимо, и 3) модели на дисконтираните дивиденди, когато използването на такива модели е подходящо.

6 Нетен доход от лихви

Приходи от лихви и подобен приход	2020 г.	2019 г.
Предоставени кредити на клиенти	349,129	300,242
Предоставени средства на банки	6,236	25,616
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	9,501	8,230
Приход от лихви изчислен по метода на ефективната лихва	364,866	334,088
Деривативни инструменти	8,483	13,176
Ценни книжа в оборотен портфейл	376	111
Приход от лихви по финансов лизинг	799	-
Друг приход от лихви	9,658	13,287
Общо приход от лихви	374,524	347,375

6 Нетен доход от лихви (продължава на следваща страница)

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**6 Нетен доход от лихви (продължение)**

Разходи за лихви и подобен разход	2020 г.	2019 г.
Депозити от клиенти	6,478	6,569
Хеджиращи инструменти	2,620	2,612
Депозити от банки	3,055	1,291
Други привлечени средства	443	367
Оперативен лизинг	63	49
Деривативни инструменти	-	9
Общо разход за лихви и подобен разход	12,659	10,897
Общо нетен доход от лихви	361,865	336,478

7 Нетен доход от такси и комисиони

Приходи от такси и комисиони	2020 г.	2019 г.
Преводи	30,112	34,061
Поддържане на сметки	34,251	27,717
Комисиони от покупко-продажба на валута	16,051	12,682
Такси свързани с кредитиране	11,481	10,262
Постъпления от продажба на услуги	13,821	12,957
Касови операции	10,685	8,888
Управление, попечителски услуги и търговия с ценни книжа	2,325	1,481
Други такси	1,057	1,284
Общо приходи от такси и комисиони от договори с клиенти	119,783	109,332
Договори за финансова гаранция и ангажименти за заем	3,134	2,615
Общо приходи от такси и комисионни	122,917	111,947

Разходи за такси и комисиони

	2020 г.	2019 г.
Такси свързани с кредитиране	2,173	2,334
Преводи	14,199	13,252
Касови операции и кореспондентски сметки	959	562
Други такси	1,572	1,269
Управление, попечителски услуги и търговия с ценни книжа	615	518
Общо разходи за такси и комисионни	19,518	17,935
Общо нетен доход от такси и комисионни	103,399	94,012

8 Други оперативни приходи, нетно

	2020 г.	2019 г.
Нетна печалба от отписване на финансови активи	2,550	1,940
Нетна (загуба) от модификация на нереструктурирани кредити	(1,495)	(1,189)
Нетна печалба от продажба на дълготрайни активи	107	456
Приходи от наеми	215	608
Други приходи (Оперативен лизинг МСФО 16)	44	-
(Загуба) от продажба на дъщерно дружество	-	(814)
Обезценка на инвестиционни и собствени имоти	(1,955)	-
Приход от преговорени договори за наем	1,852	-
Общо	1,318	1,001

Признатият приход от преговорени наеми (1,852 хил. лв.) е следствие от действията, предприети от Банката с оглед преодоляване на последствията от епидемията от Covid-19.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)			
9	Нетна печалба от търгуване	2020 г.	2019 г.
	Нетен резултат от курсови разлики	-	(212)
	Нетен резултат от деривативни инструменти	436	501
	<i>от които:</i>		
	<i>(Загуба) от деривативни инструменти – хеджиращи (Приложение 25)</i>	18	(30)
	<i>Печалба от деривативни инструменти - нехеджиращи</i>	418	531
	Общо	436	289
10	Други разходи за дейността	2020	2019
	Разходи за персонала (Приложение 11)	103,332	100,634
	Амортизация на ДМА и активи с право на ползване (Приложение 21)	23,393	19,738
	Ремонт и поддръжка	12,219	9,863
	Външни услуги	8,729	7,474
	Амортизация на нематериални активи (Приложение 22)	8,607	8,142
	Разходи за софтуер	9,393	7,020
	Реклама и маркетинг	5,848	6,690
	Сигурност	7,049	5,970
	Други оперативни разходи	4,612	6,972
	Наеми по оперативен лизинг	1,667	1,656
	Материали	1,809	1,627
	Разходи за командировки	279	1 011
	Застраховки	820	682
	Комуникации	726	613
	Разходи свързани със сделката по придобиване	-	20,541
	Общо	188,483	198,633

Разходи свързани със сделката по придобиване през 2019 г. включват изплатени консултантски възнаграждения, разходи по регистрация и други разходи свързани с придобиването на Банка Пиреос България.

Начислени суми през 2020 г. за предоставените услуги от регистрираните одитори за задължителен съвместен независим финансов одит, са следните: за КПМГ Одит ООД - 410 хил. лева без ДДС, за Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД - 37 хил. лева без ДДС.

През 2020 г. Банката е начислила суми за други незадължителни одиторски услуги, предоставени от КПМГ Одит ООД на обща стойност 59 хил. лева без ДДС и за Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД - 2 хил. лева без ДДС.

Начислени суми през 2019 г. за предоставените услуги от регистрираните одитори за задължителен съвместен независим финансов одит, са следните: за КПМГ Одит ООД - 446 хил. лева без ДДС, за Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД - 117 хил. лева без ДДС.

През 2019 г. Банката е начислила суми за други незадължителни одиторски услуги, предоставени от КПМГ Одит ООД на обща стойност 23 хил. лева без ДДС.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

11 Разходи за персонала	2020 г.	2019 г.
Заплати и други възнаграждения	83,916	72,631
Разходи за социално осигуряване	6,094	5,155
Разходи за пенсионно осигуряване – планове с дефинирани вноски	10,468	7,208
Разходи за пенсионно осигуряване – планове с дефинирани доходи (Приложение 30)	887	(151)
Други	1,967	15,791
Общо	103,332	100,634

В други разходи за персонала за 2019 г. са включени разходи, свързани с процеса на реструктуриране във връзка с придобиването на Банка Пиреос България.

12 Разходи от обезценка за кредитни загуби	2020 г.	2019 г.
Предоставени кредити на клиенти (Приложение 18)	(82,719)	(66,370)
Провизии по задбалансови ангажименти –(заделени)/възстановени	(9)	73
Други (заделени)/възстановени загуби от обезценка	(675)	230
Общо	(83,403)	(66,067)

Други възстановени/(заделени) загуби от обезценка включват възстановени или начислени разходи за очаквани кредитни загуби през 2020 г. и 2019 г. съгласно МСФО 9 по финансови активи, различни от кредити предоставени на клиенти (ценни книжа, банкови депозити и др.).

13 Разход за данъци	2020 г.	2019 г.
(Приходи)/Разходи по отсрочени данъци (Приложение 28)	4,707	(499)
Данък за текущата година	12,436	17,879
Общо	17,143	17,380

Официалната данъчна ставка е 10% (2019 г.: 10%) върху облагаемата печалба съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане.

Данъкът върху доходите от дейността се различава от теоретичната сума, която би възникнала в случай, че се приложи основната данъчна ставка, както следва:

	2020 г.	2020 г.	2019 г.	2019 г.
	Дан. ставка	Сума	Дан. ставка	Сума
Печалба преди данъци		169,819		231,079
Данък, изчислен по основната данъчна ставка	10.0%	16,981	10.0%	23,108
<i>Данъчен ефект от:</i>				
Разходи, непризнати за данъчни цели	1.6%	2,763	0.3%	689
Приходи, непризнати за данъчни цели (Печалба)/ загуба, призната в друг всеобхватен доход	(1.6%)	(2,731)	(2.9%)	(6,627)
	0.1%	130	0.1%	210
Разход за данъци	10.1%	17,143	7.5%	17,380

Допълнителна информация за данъчните временни разлики е изложена в Приложение 28.

Данъчните власти могат да проверяват Банката по всяко време за 5 годишен период, следващ отчетната данъчна година, като могат да наложат допълнителни данъци и глоби. Ръководството на

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**13. Разход за данъци (продължение)**

Банката няма информация за събития, които могат потенциално да доведат до значителни данъчни задължения.

Последната пълна данъчна проверка приключи през 2014 г. и обхваща периода 2008 г. – 31.03.2013 г. по ЗДДС и 2008 г. – 2012 г. по ЗКПО.

14 Ефект на данъка върху печалбата върху всеобхватния доход

	Годината, завършваща на 31 декември 2020 г.			Годината, завършваща на 31 декември 2019 г.		
	Стойност преди данъци	Данъчни (разходи) / приходи	Стойност след данъци	Стойност преди данъци	Данъчни (разходи) / приходи	Стойност след данъци
Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	(1,251)	125	(1,126)	(2,191)	219	(1,972)
Промяна в справедливата стойност на имоти и оборудване, нетно от данък	1,013	(101)	912	1,003	(100)	903
Преизчислени задължения по планове с дефинирани доходи	503	(50)	453	(193)	19	(174)
Общо	265	(26)	239	(1,381)	138	(1,243)

15 Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка

	2020 г.	2019 г.
Пари и парични еквиваленти	142,215	150,938
Салда при Централната банка	1,793,619	1,303,368
Общо	1,935,834	1,454,306
<i>от които:</i>		
Задължителен резерв в БНБ в съответствие с Наредба 21 на БНБ	924,678	834,167

15 Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка (продължение)

Задължителните резерви в БНБ представляват минималното ниво на средни месечни депозити, които Банката е задължена да поддържа по сметки в БНБ. Към края на 2020 г. и 2019 г. Банката е изпълнила задължението си да поддържа минимум 100% покритие на изискуемите резерви със парични средства в БНБ на месечна база. Тези суми могат да бъдат ползвани от Банката свободно на дневна база, при условие, че се поддържа определено средно месечно ниво на депозитите.

16 Предоставени средства на банки

	2020 г.	2019 г.
Депозити в банки	516,068	1,702,886
Намалено с обезценка	(162)	(90)
Общо	515,906	1,702,796

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

16 Предоставени средства на банки (продължение)

В сумата на предоставените средства на други банки е включена начислена лихва в размер на 30 хиляди лева (2019 г.: 65 хиляди лева). Направените обезценки по МСФО 9 към края на 2019 г. възлизат на 162 хил. лв. (2019 г.: 90 хиляди лева).

Приблизително 81% (2019 г.: 98%) от предоставените средства на други банки представляват депозити в банки, опериращи в страните членки на ОИСР (Организация за икономическо сътрудничество и развитие).

17 Ценни книжа в оборотен портфейл	2020 г.	2019 г.
Български държавни облигации	39,643	7,903
Акции	1,029	902
Общо	40,672	8,805
Капиталови ценни книжа		
- Листвани на фондова борса	1,029	902
Дългови ценни книжа		
- Листвани на фондова борса	39,643	7,903

Облигациите включват начислена лихва в размер на 26 хиляди лева (2019 г.: 17 хиляди лева).

Печалба/ (загуба) от ценни книжа в оборотен портфейл	2020 г.	2019 г.
Дългови ценни книжа	(213)	333
Капиталови ценни книжа	127	(74)
Общо	(86)	259

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

18 Предоставени кредити и аванси на клиенти	2020 г.	2019 г.
- Потребителски кредити (включително кредитни карти)	1,235,628	1,033,018
- Малък бизнес	717,287	760,360
- Ипотечни кредити	2,276,319	2,094,864
- Корпоративни кредити	3,834,609	3,534,285
Кредити и аванси (брутни)	8,063,843	7,422,527
Минус разходи от обезценка за кредитни загуби	(264,968)	(310,786)
Нетна балансова стойност на кредитите и аванси на клиенти	7,798,875	7,111,741

В сумата на предоставените кредити и аванси е включена начислена лихва от 40,873 хиляди лева (2019 г.: 31,294 хиляди лева). През 2020 г., след сливането с И Ар Би Лизинг България АД, банката придобива портфейл в размер на 23,949 х.лв. (2019 г.: 6,350 х.лв. закупени кредити от БРС).

	2020 г.	2019 г.
Десетте най-големи експозиции към клиенти	822,656	716,409
Процент от брутните кредити	10.20%	9.65%
Промените в провизиите за обезценка на кредити и аванси по класове са както следва:		

31 декември 2020

	Корпоративни				Ипотечни				Потребителски				Малък бизнес				Total
	12-месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредит и фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	POCI	12-месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	POCI	12-месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредит и фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	POCI	12-месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредит и фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	POCI	
Салдо към 1 януари	7,414	7,740	48,435	7,077	2,813	2,352	99,253	156	10,541	5,416	25,267	-	8,146	4,724	81,447	5	310,786
Нови кредити и аванси възникнали или закупени	9,170	-	-	-	1,139	-	-	-	9,827	-	-	-	1,820	-	-	-	21,956
Трансфери между фази	(652)	632	20	-	(880)	547	333	-	(871)	790	81	-	(1,135)	1,089	46	-	-
- с 12-месеца ОКЗ	1,043	(1,043)	-	-	135	(135)	-	-	1,034	(1,034)	-	-	973	(973)	-	-	-
- с ОКЗ за живота на кредита	291	2,806	(3,096)	-	9	424	(433)	-	120	1,782	(1,902)	-	93	933	(1,027)	-	-
- с ОКЗ за живота на обезценени кредити	(3,587)	(1,579)	18,112	-	665	564	7,139	-	(8,581)	3,338	18,609	-	(2,496)	2,187	26,392	-	60,763
Ефект от нетно преизчисление на ОКЗ	-	-	25,396	-	-	-	5,883	-	-	-	3,000	-	-	-	2,969	-	37,248
Възстановени обезценки от изписани кредити	-	-	(9,022)	-	-	-	(6,607)	-	-	-	(56)	-	-	-	(10,833)	-	(26,518)
Отписани кредити и аванси/реклафицирани в държани за продажба	-	-	(28,138)	-	-	-	(39,016)	-	-	-	(12,126)	-	-	-	(44,642)	-	(123,922)
Изписани кредити	-	-	(1,824)	-	-	-	(4,792)	-	-	-	(1,402)	-	-	-	(4,595)	-	(12,613)
Компенсирани на дисконтирането	71	1	1,994	(1,806)	-	-	(2,882)	680	1	-	2,882	15	91	50	(4,445)	616	(2,732)
Курсови разлики и други движения																	
Салдо към 31 декември	13,750	8,557	51,877	5,271	3,881	3,752	58,878	836	12,071	10,292	34,353	15	7,492	8,010	45,312	621	264,968

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

18. Предоставени кредити и аванси на клиенти (продължение)

31 декември 2019

	Корпоративни			Ипотечни			Потребителски			Малък бизнес			Общо				
	12-Месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	РОСІ	12-Месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	РОСІ	12-Месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	РОСІ					
Салдо към 1 януари	3,046	2,149	53,270	-	2,860	3,275	105,665	171	8,038	3,539	29,217	1	6,488	3,997	115,244	35	336,995
Нови кредити и аванси възникнали или закупени	1,268	-	-	1	763	-	-	153	5,723	-	-	-	2,748	-	-	5	10,661
Възникнали при придобиване/сливане	9,874	-	-	12,641	1,150	-	-	485	1,575	-	-	70	1,134	-	-	352	27,281
Движение между фази																	
- с 12-месеца ОКЗ	251	(251)	-	-	1,658	(678)	(980)	-	685	(564)	(121)	-	1,034	(969)	(65)	-	-
- с ОКЗ за живота на кредита	(8,662)	8,662	-	-	(329)	7,404	(7,075)	-	(1,005)	4,470	(3,465)	-	(543)	2,185	(1,642)	-	-
- с ОКЗ за живота на обезценени кредити	(32)	(435)	467	-	(23)	(579)	602	-	(102)	(689)	791	-	(88)	(541)	629	-	-
Ефект от нетно преизчисление на ОКЗ	(1,920)	(1,144)	9,305	-	798	575	23,258	-	916	551	11,458	-	586	435	43,606	-	88,424
Възстановени обезценки от изписани кредити	-	-	(23,567)	-	-	-	(4,035)	-	-	-	(2,986)	-	-	-	(3,829)	-	(34,417)
Отписани кредити и аванси/реклафицирани в държани за продажба	-	-	(1,119)	-	-	-	(1,373)	-	-	-	-	-	-	-	(620)	-	(3,112)
Изписани кредити	-	-	(22,786)	-	-	-	(42,822)	-	-	-	(13,322)	-	-	-	(53,184)	-	(132,114)
Компенсирани на дисконтирането	-	-	2,065	-	-	-	6,974	-	-	-	1,295	-	-	-	8,226	-	18,560
Курсови разлики и други движения	3,589	(1,241)	30,800	(5,565)	(4,064)	(7,645)	19,039	(653)	(5,289)	(1,891)	2,400	(71)	(3,213)	(383)	(26,918)	(387)	(1,492)
Салдо към 31 декември	7,414	7,740	48,435	7,077	2,813	2,352	99,253	156	10,541	5,416	25,267	-	8,146	4,724	81,447	5	310,786

Кредитни ангажименти, финансови гаранции и други ангажименти

Салдо към 1 януари 2019 г.

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка

Увеличение на провизиите през годината

Валутни разлики и други движения

Салдо към 31 декември 2019 г.

	12-месечна ОКЗ фаза 1	ОКЗ за живота на кредита – необезценени фаза 2	ОКЗ за живота на кредита – обезценени фаза 3	Общо
Салдо към 1 януари 2019 г.	358	10	221	589
Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка	187	-	-	187
Увеличение на провизиите през годината	(4)	1	(26)	(29)
Валутни разлики и други движения	(174)	-	(58)	(232)
Салдо към 31 декември 2019 г.	367	11	137	515

Салдо към 1 януари 2020 г.

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка

Увеличение на провизиите през годината

Валутни разлики и други движения

Салдо към 31 декември 2020 г.

	12-месечна ОКЗ фаза 1	ОКЗ за живота на кредита - необезценени фаза 2	ОКЗ за живота на кредита - обезценени фаза 3	Общо
Салдо към 1 януари 2020 г.	367	11	137	515
Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка	151	-	-	151
Увеличение на провизиите през годината	16	-	3	19
Валутни разлики и други движения	(142)	(4)	(18)	(164)
Салдо към 31 декември 2020 г.	392	7	122	521

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**18 Предоставени кредити и аванси на клиенти (продължение)**

	2020	2019
Салдо към 1 януари	310,786	336,995
Възникнали при придобиване/сливане	-	27,281
Изписани кредити	(123,922)	(132,114)
Движение в печалби/загуби	82,719	66,370
Възстановени обезценки от изписани кредити	37,248	34,417
Компенсиране на дисконтирането	(12,613)	(18,560)
Кредити и аванси, отписани през годината	(26,518)	-
Други движения (Разходи за събиране, валутни преоценки, модификации)	(2,732)	(3,603)
Салдо към 31 декември	264,968	310,786

19 Ценни книжа в инвестиционен портфейл**а) Ценни книжа в инвестиционен портфейл разпределение**

	2020 г.	2019 г.
Инвестиционни ценни книжа оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	22,124	19,655
Инвестиционни ценни книжа оценявани по амортизирана стойност	453,882	40,421
ОКЗ за инвестиционни ценни книжа оценявани по амортизирана стойност	(820)	(444)
Инвестиционни ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход – дългови инструменти	987,891	519,643
Общо	1,463,077	579,275
Капиталови Ценни книжа		
- Нелиствани на фондова борса	22,124	19,655
Дългови Ценни книжа		
- Листвани на фондова борса	1,440,953	559,620
Общо	1,463,077	579,275

б) Инвестиционни ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Движението на инвестиционните ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е представено в таблицата по-долу:

	Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	378,858
Ценни книжа възникнали при придобиване/вливане		57,251
Закупени ценни книжа		136,027
Продадени ценни книжа		(51,727)
Изменение в начислените лихви		1,205
Амортизация на сконто и премия		(473)
Намаление в справедливата стойност		(1,461)
Курсови разлики от преоценка		(37)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.		519,643
Закупени ценни книжа		803,720
Продадени ценни книжа		(148,624)
Изменение в начислените лихви		257
Амортизация на сконто и премия		(7,307)
Намаление в справедливата стойност		(470)
Курсови разлики от преоценка		(14,835)
Падежирани		(164,493)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.		987,891

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия финансов отчет (продължение)

19 Ценни книжа държани с инвестиционна цел (продължение)

б) Инвестиционни ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (продължение)

	2020 г.	2019 г.
Печалба, намалена със загуба и обезценка на инвестиционни ценни книжа		
Преоценъчен резерв, прехвърлен от друг всеобхватен доход в отчета за доходите	(24)	3,237
Печалба/ (загуба) от продажба на ценни книжа отчетени в друг всеобхватен доход	(4)	(113)
Печалба/ (загуба) отчетена от обезценка на ценни книжа в инвестиционен портфейл	3,312	1,907
Печалба/ (загуба) от операции с деривативни инструменти (хеджиращи)	(213)	(61)
Общо	3,071	4,970
	2020 г.	2019 г.
в) Дългови ценни книжа по амортизирана стойност		
Облигации издадени от банки	453,882	19,179
ОКЗ на облигациите издадени от банки	(820)	(160)
Държавни облигации	-	21,242
ОКЗ на държавните облигации	-	(284)
Общо	453,062	39,977

Движението на провизиите за обезценка на инвестиционните ценни книжа е представено в таблицата по-долу:

	Инвестиционни ценни книжа оценявани по амортизирана стойност	Инвестиционни ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход
	12-месечна ОКЗ	12-месечна ОКЗ
Салдо към 01 2019	583	408
Нововъзникнали или купени финансови инструменти	284	151
Промени, дължащи се на промяна в рисковите параметри на ОКЗ (различни от трансферите)	(423)	(46)
Финансови активи отписани през периода	-	(15)
Салдо към 31 декември 2019	444	498
Нововъзникнали или купени финансови инструменти	422	266
Промени, дължащи се на промяна в рисковите параметри на ОКЗ (различни от трансферите)	(9)	(53)
Финансови активи отписани през периода	(37)	(8)
Салдо към 31 декември 2020	820	703

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

20 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се държат с цел увеличаване на стойността на капитала и не се обитават от Банката

Справедлива стойност на инвестиционните имоти.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се актуализира с цел да отразява пазарните условия към края на отчетния период като се използват оценителски доклади на лицензирано оценителско дружество. Справедливата стойност на инвестиционния имот е цената, която може да бъде получена при продажба на имота в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Най-добрият пример за справедлива стойност е текущата цена на активен пазар за подобни недвижими имоти. При липсата на подобна информация, оценката на справедливата стойност, извършена от външен оценител, се основава на скорошни цени на имоти в различно състояние или местоположение, с корекции отразяващи тези различия.

За целите на оповестяването справедливата стойност се основава на оценителски доклади, изготвени от оценителско дружество към края на отчетния период. При определяне на справедливи цени на имотите, ръководството на Банката прави преценка доколко на имотния пазар е налице достатъчна активност, която да осигурява сравними цени за обичайни сделки със сходни имоти.

Инвестиционни имоти	2020 г.	2019 г.
В началото на годината	1,488	406
Имоти възникнали при придобиване/сливане	-	1,086
Нетни загуби от промени в справедливата стойност	(436)	(4)
Модификации	(162)	
В края на годината	890	1,488

Към 31 декември 2020 г. размерът на правото на ползване на инвестиционен имот, включен в горната таблица, е 436 хил. лв. (2019 г.: 1,086 хил. лв.).

Количествена информация за оценка на справедливата стойност чрез използването на значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3)

Вид недвижим имот	Справедлива стойност към 31/122020 г. в хиляди лева	Методи за оценка	Значими ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглен) за 2020 г. в лева	Интервал (средно претеглен) за 2019 г. в лева	Връзка между ненаблюдаваните входящи данни и справедливата стойност
Земя	454	Подход на пазарните сравнения	Цена на м ²	13.41	11.87	Значително увеличение на цената на м ² ще доведе до по-висока справедлива стойност
Имоти за използване с търговски цели	436	Метод на база на приходите	наем на м ²	17.60	19.56	Значително увеличение на наема на м ² ще доведе до по-висока справедлива стойност.
			Дисконтов процент	11.00%	11.03%	Значително увеличение в дисконтовия процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

21. Имоти и оборудване

	Земя и сгради	Подобрения на наети активи	Обзавеждане и инвентар	Земя и сгради - Активи с право на ползване	Автомобили-Активи с право на ползване	Общо имоти и оборудване
Към 31 декември 2018 г.						
Отчетна стойност	94,394	27,864	87,960	-	-	210,218
Натрупана амортизация	(4,412)	(20,322)	(60,396)	-	-	(85,130)
Балансова стойност	89,982	7,542	27,564	-	-	125,088
Към 31 декември 2019 г.						
В началото на периода	89,982	7,542	27,564	-	-	125,088
Признаване на активи с право на ползване при първоначално прилагане на МСФО16	-	-	-	43,139	1,545	44,684
Новопридобити активи	1,014	1,209	7,377	8,554	1,159	19,313
Преоценени и отписани	327	(1,343)	(1,079)	-	-	(2,095)
Възникнали от придобиване /вливане	9,091	1,336	4,854	10,182	-	25,463
Прекратяване/ Модификации	-	-	-	8,881	-	8,881
Движение в натрупана амортизация						
Разход за амортизация (Приложение 10)	(1,943)	(1,734)	(4,718)	(10,712)	(631)	(19,738)
Възникнали от придобиване /вливане	-	-	-	(707)	-	(707)
Прекратяване/ Модификации	-	-	-	98	-	98
В края на периода	98,471	7,010	33,998	59,435	2,073	200,987
Отчетна стойност	103,372	29,426	98,105	70,756	2,704	304,363
Натрупана амортизация	(4,901)	(22,416)	(64,107)	(11,321)	(631)	(103,376)
Балансова стойност	98,471	7,010	33,998	59,435	2,073	200,987
Към 31 декември 2020г.						
В началото на периода	98,471	7,010	33,998	59,435	2,073	200,987
Новопридобити активи	675	7,270	11,038	3,666	304	22,953
Преоценени, обезценени и отписани	873	(976)	(683)	-	-	(786)
Трансферирани	-	(128)	-	-	-	(128)
Възникнали от придобиване /вливане	-	-	45	-	-	45
Прекратяване/ Модификации	-	-	-	8,710	(48)	8,662
Движение в натрупана амортизация						
Разходи за амортизации (Приложение 10)	(2,137)	(1,738)	(5,850)	(12,690)	(978)	(23,393)
Прекратяване/ Модификации	-	-	-	2,867	48	2,915
В края на периода	97,882	11,438	38,548	61,988	1,399	211,255
Към 31 декември 2020 г.						
Отчетна стойност	99,287	36,423	104,347	83,133	2,960	326,150
Натрупана амортизация	(1,405)	(24,985)	(65,799)	(21,145)	(1,561)	(114,895)
Балансова стойност	97,882	11,438	38,548	61,988	1,399	211,255

	2020 г.	2019 г.
Земя и сгради по преоценена стойност	97,882	98,471
Преоценъчен резерв, нетно от данъци	(2,766)	(1,855)
Разлика между натрупаната амортизация, изчислена по цена на придобиване и по преоценена стойност, нетрансферирана към неразпределена печалба	2,286	1,361
Отсрочени данъци по преоценка	(307)	(206)
Земя и сгради по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация	97,095	97,771

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

21. Имоти и оборудване

Количествена информация за оценка на справедливата стойност чрез използването на значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3)

Вид недвижим имот	Справедлива стойност към 31.12.2020 г. в хил. лева	Методи за остойно-стяване	Значими ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглен) за 2020 г. в лева	Интервал (средно претеглен) за 2019 г. в лева
Земя	13,573	Метод на база на приходите	Наем на м ²	22.37	23.11
Земя	926	Метод на пазарните сравнения	Цена на м ²	12.97 - 681.00 (84.11)	14.32 - 688.00 (85.86)
Офис	76,384	Метод на база на приходите	Наем на м ²	4.01 - 22.37 (19.67)	4.26 - 23.12 (19.72)
Офис	6,999	Метод на пазарните сравнения	Цена на м ²	91.24 - 2,288.32 (441.12)	74.89 - 2,546.49 (416.89)
Общо	97,882				

Земята и сградите са класифицирани изцяло на Ниво 3 в йерархията на справедливата стойност. Равнението на движението на Ниво 3 за годината може да бъде видяно в таблиците, показани по-горе.

22 Нематериални активи

	Софтуер	Лицензи	Вътрешно разработени	Други	Общо нематериални активи
<i>Към 31 декември 2018г.</i>					
Отчетна стойност	44,588	34,015	6,829	25,077	110,509
Натрупана амортизация	(19,320)	(18,261)	(2,195)	(12,197)	(51,973)
Балансова стойност	25,268	15,754	4,634	12,880	58,536
<i>Към 31 декември 2019г.</i>					
В началото на периода	25,268	15,754	4,634	12,880	58,536
Новопридобити активи	6,834	2,213	66	2,118	11,231
Преоценени и отписани	(1,450)	(1,127)	-	-	(2,577)
Възникнали от придобиване /вливане	1,400	1,402	-	-	2,802
Разход за амортизация (Приложение 10)	(3,436)	(2,927)	(519)	(1,260)	(8,142)
В края на периода	28,616	15,315	4,181	13,738	61,850
<i>Към 31 декември 2019 г.</i>					
Отчетна стойност	50,828	36,622	6,895	27,194	121,539
Натрупана амортизация	(22,212)	(21,307)	(2,714)	(13,456)	(59,689)
Балансова стойност	28,616	15,315	4,181	13,738	61,850
<i>Към 31 декември 2020 г.</i>					
В началото на периода	28,616	15,315	4,181	13,738	61,850
Новопридобити активи	16,994	3,149	941	2,087	23,171
Възникнали от придобиване /вливане	356	18	-	-	374
Трансферирани	1,448	(1,320)	-	-	128
Разход за амортизация (Приложение 10)	(3,609)	(3,304)	(463)	(1,231)	(8,607)
В края на периода	43,805	13,858	4,659	14,594	76,916
Към 31 декември 2020					
Отчетна стойност	65,370	32,389	7,563	29,387	134,709
Натрупана амортизация	(21,565)	(18,531)	(2,904)	(14,793)	(57,793)
Балансова стойност	43,805	13,858	4,659	14,594	76,916

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

23 Други активи	2020 г.	2019 г.
Преводи	15,447	11,401
Активи за препродажба	15,647	11,999
Други дебитори	5,787	5,998
Разходи за бъдещи периоди	10,066	6,957
Други активи	1,638	2,738
Материали	246	24
Минус: обезценка на други фианнсови активи	(3,468)	(2,378)
Общо	45,363	36,739

Финансовите активи, включени в Други активи, са в размер на 19,404 хиляди лева (2019 г.: 17,758 хиляди лева). Натрупаната обезценка на финансовите активи е в размер на 3,468 хиляди лева (2019 г.: 2,378 хиляди лева). Нефинансовите активи в размер на 25,959 хиляди лева (2019 г.: 18,981 хиляди лева) се очаква да бъдат използвани в рамките на 12 месеца.

Обезценка на други активи	2020 г.	2019 г.
Начално салдо към 1 януари	2,378	1,337
Начислени обезценки в отчета за доходите	1,669	401
Освободени обезценки в отчета за доходите	(252)	(153)
Използвани/увеличени през годината	(327)	793
Крайно салдо към 31 декември 2020	3,468	2,378

24 Привлечени средства от банки	2020 г.	2019 г.
Разплащателни сметки	7,383	6,843
Депозити на други банки	356	8,193
Общо	7,739	15,036

25 Деривативни финансови инструменти

Банката сключва следните договори за деривативни инструменти както с цел хеджиране, така и за нехеджиращи (бизнес) цели: валутни форуърди, валутни суапи, лихвени суапи, между-валутни лихвени суапи в различни валути, форуърдни договори с фиксиран лихвен процент (FRA), валутни опции и лихвени опции.

Договорите за валутни форуърди представляват задължение определена сума от дадена валута да бъде обменена за друга валута по определен обменен курс на конкретна бъдеща дата. Тъй като валутните форуърди са извънборсови сделки, те могат да бъдат структурирани така, че точно да отговарят на изискванията на клиентите по отношение на размера, точната бъдеща дата и използваната валутна двойка.

Валутните суапи представляват ангажимент за обмен на един набор от парични потоци срещу друг. Икономическият резултат от суапите е размяна на валути или комбинация от валути и лихвени проценти (при лихвени суапи в различни валути). Кредитният риск за Банката се представя чрез потенциалните разходи за замяна на договорите за суап, в случай, че съответните контрагенти не изпълнят задължението си. Тъй като при валутните суапи се изисква размяна на главниците в съответните валути в края на договора (съответно засилената значимост на ефекта на дифузия), профилът на потенциалната кредитна експозиция обикновено е възходящ.

Тези рискове и съответн настояща справедлива стойност и потенциална бъдеща кредитна експозиция (включително като дял от съответните условни стойности) се следят както текущо, така и в перспектива. За да контролира поетия кредитен риск, Банката изготвя кредитни оценки на контрагентите, прилагайки подобни техники, които използва при кредитната си дейност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

25 Деривативни финансови инструменти (продължение)

Лихвените суапи са ангажименти за обмен на един набор от парични потоци за друг. Икономическият резултат от суапите е обмен на лихвени проценти. Профилите на очакваната и максималната кредитни експозиции по лихвени суапи се оценяват непосредствено преди сключването им с помощта на финансово моделиране. Те зависят от „ефекта на дифузия“ (волатилността на базисния инструмент и други стохастични свойства) и „ефекта на амортизация“ (изтичането на живота на сделката с изминаване на времето). Експозицията достига своя пик в междинна точка от живота на суаповата сделка. Тъй като самите условни суми не биват разменяни, сумата, изложена на кредитен риск, представлява относително малък процент от условния размер при обичайни условия на пазара.

Форуърдният договор с фиксиран лихвен процент (FRA) представлява сделка между два контрагента, при която една от страните (купувачът или заемачият „дълга позиция“) се съгласява да направи предварително известно лихвено плащане към другата страна (продавача или заемачия „къса“ позиция) на определена бъдеща дата, като продавачът се съгласява да направи лихвено плащане към купувача на базата на неизвестен към момента на сключването на сделката процент, който ще бъде определен при изтичането на договора. Повечето FRA договори се базират на добре установен референтен лихвен процент като например доларов LIBOR или EURIBOR.

Опциите са финансови инструменти, които предоставят на едната страна правото, но не и задължението, да закупи или продаде базовия актив от или на друга страна при фиксирана цена за определен период от време или на определена предварително конкретна бъдеща дата. Опциите обикновено не са свързани с периодични плащания, а се характеризират със заплащане на премия при сключването на договора и окончателно изплащане на съответната дължима сума при упражняването на правото. Обикновено ефектът на дифузия е по-силен от ограничения ефект на амортизация – по-дългите времеви периоди се транслират в по-широки диапазони на движение на базовата променлива, което би могло да доведе до голяма кредитна експозиция, свързана с опцията (при закупени опции).

Условните суми по някои видове финансови инструменти представляват база за сравнение с инструментите в баланса на Банката, но не е задължително те да са индикатор за размера на бъдещите парични потоци, свързани с инструмента или за настоящата му справедлива стойност и следователно не представляват измерител за експозицията на Банката към кредитен или пазарен риск. Деривативните инструменти могат да доведат до положителен резултат (активи) или отрицателен резултат (пасиви) като следствие от флукуациите на пазарните лихвени проценти или обменни курсове и съпоставянето на тези променливи със заложените в договора условия. Общата договорна или условна сума на наличните деривативни финансови инструменти, степента до която те са печеливши или губещи, и съответно агрегираната справедлива стойност на деривативните финансови активи и пасиви, могат да варират значително в някои случаи.

Справедливите стойности на деривативните инструменти са посочени по-долу:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

25 Деривативни финансови инструменти (продължение)

Към 31 декември 2020 г.	Справедлива стойност		
	Номинална стойност	Активи	Пасиви
Деривати, държани за търгуване, които не отговарят на изискванията за деривати държани за хеджиране			
Валутни деривати			
Извънборсови валутни суапи	1,296,684	277	2,824
Общо валутни деривати	1,296,684	277	2,824
Лихвени деривати			
Извънборсови лихвени суапи	23,470	1,067	1,426
Извънборсови лихвени опции купени и продадени	67,626	8	8
Общо лихвени деривати	91,096	1,075	1,434
Деривати за хеджиране			
Извънборсови лихвени суапи	138,668	-	5,184
Общо извънборсови лихвени деривати за хеджиране	138,668	-	5,184
Общо признати деривативни активи/пасиви	-	1,352	9,442

Към 31 декември 2019 г.	Справедлива стойност		
	Номинална стойност	Активи	Пасиви
Деривати, държани за търгуване, които не отговарят на изискванията за деривати държани за хеджиране			
Валутни деривати			
Извънборсови валутни суапи	1,446,500	300	2,182
Общо валутни деривати	1,446,500	300	2,182
Лихвени деривати			
Извънборсови лихвени суапи	38,693	1,016	1,799
Общо лихвени деривати	38,693	1,016	1,799
Деривати за хеджиране			
Извънборсови лихвени суапи	138,668	186	4,372
Общо извънборсови лихвени деривати за хеджиране	138,668	186	4,372
Общо признати деривативни активи/пасиви	-	1,502	8,353

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

25. Деривативни финансови инструменти (продължение)

Хеджиране на справедливата стойност

Банката хеджира част от лихвеният си риск, произтичащ от евентуалното намаление в справедливата стойност на облигации с фиксиран лихвен процент, деноминирани в чуждестранна валута, като използва лихвени суапи.

През 2020 г. загубата от хеджиращия инструмент, дължаща се на промяна в справедливата стойност, е 973 хиляди лева (2019 г.: загуба в размер на 850 хил. лв.). Печалбата от хеджираните позиции, дължаща се на хедж риск 991 хил. лв. (2019 г.: печалба в размер на 820 хил. лв.). Нетният ефект, отразен в отчета за доходите, е загуба в размер на 18 хиляди лева (2019 г.: загуба в размер на 30 хил. лв.). През 2020 г. хеджирането на справедливата стойност е високо ефективно (2019 г.: високо ефективно).

Към 31 декември 2020 г. сумите, свързани с позиции, определени като хеджирани позиции на справедлива стойност, са както следва:

Към 31 декември 2020

Хеджиране на справедливата стойност	Нетна балансова стойност	Натрупана сума от корекциите за хеджиране на справедливата стойност по хеджираната позиция	Промяна в стойността като база за признаване на ефективността на хеджирането
Дългови ценни книжа	152,234	(4,034)	-
Общо	152,234	(4,034)	-

Към 31 декември 2020 г. натрупаната сума от корекции за хеджиране на справедливата стойност, отразени в счетоводния баланс за всички хеджирани позиции, по които отчитането на корекции за хеджиране е преустановено, е 0 лева (2019 г.: 0 лева).

Към 31 декември 2020 г. падежирането на номиналната сума на финансовите инструменти, определени от Банката по отношение на хеджиране на справедливата стойност, е представено в таблицата по-долу:

Към 31 декември 2020

Номинална сума	Хеджиране на справедливата стойност					Общо
	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години	
Лихвени суапи	-	-	-	107,571	31,097	138,668
Общо	-	-	-	107,571	31,097	138,668

26 Привлечени средства от клиенти

	2020 г.	2019 г.
Големи корпоративни клиенти	1,966,814	1,994,518
Средни корпоративни клиенти	597,649	458,042
Общо корпоративни клиенти	2,564,463	2,452,560
Клиенти на дребно	7,670,022	6,985,525
Общо	10,234,485	9,438,085

В привлечените средства от клиенти са включени задължения по начислени лихви, възлизащи на 2,011 хиляди лева (2019 г.: 3,605 хиляди лева).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

27 Други привлечени средства	2020 г.	2019 г.
Получени кредити от Българската банка за развитие	25,475	31,139
Получен кредит от Европейската банка за възстановяване и развитие	3,895	7,785
Общо	29,370	38,924

Движението на задълженията, произтичащи от финансова дейност, е представено в таблицата по-долу:

	2020 г.	2019 г.
Салдо към 1 януари	38,924	22,973
Получено ново финансиране	-	22,527
Изплащане на дългосрочен дълг (главница)	(9,566)	(6,548)
Разход за лихви	511	379
Платени лихви	(480)	(363)
Отсрочени разходи	(19)	(44)
Салдо към 31 декември	29,370	38,924

а) Кредити, получени от Българската банка за развитие

През юли 2015 г. Юробанк България АД и Българската банка за развитие подписаха договор за кредит по партньорска програма “НАПРЕД” за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес, в размер на 30,000 хиляди лева. Средствата от кредита се усвояват на три равни транша от по 10,000 хиляди лева всеки, в рамките на съответно договорения период за усвояване. Към 31 декември 2020 г. общата сума на задължението е 15,903 хиляди лева. (2019 г.: 19,438 хиляди лева).

С придобиването на Банка Пиреос България АД, Юробанк България АД наследи договор за заем от Българската банка за развитие по партньорска програма “НАПРЕД”. Договорът за заем е сключен при сходни условия с този, получен от Пощенска банка през 2015 г. – за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес и комбиниране на финансиране и споделяне на риска. Към 31 декември 2020 г. общата сума на задължението е 9,572 хиляди лева (2019 г.: 11,701 хиляди лева).

б) Кредити, получени от Европейската банка за възстановяване и развитие

С придобиването на Банка Пиреос България АД, Юробанк България АД наследи договор за заем от Европейската банка за възстановяване и развитие в рамките на кредитната линия за жилищна енергийна ефективност (REECL). Договорът за заем е отпуснат от юли 2016 г. и целта му е да финансира подобрения в енергийната ефективност за физически лица и компании. Общата договорена сума на заема е до 10,000 хиляди евро (равностойност на 19,558 хиляди лева) договорени на два транша (А&В), от които са получени само транша А в размер на 5,000 хиляди евро (равностойност на 9,779 хиляди лева). Към 31 декември 2020 г. общото задължение по този договор е 3,895 хиляди лева (2019 г.: 7,785 хиляди лева).

в) Целеви финансираня в рамките на гаранционно споразумение между Юробанк България и Международната Финансова Корпорация (IFC), член на групата на Световната Банка

През февруари 2012 г. Юробанк България АД и Международната Финансова Корпорация (IFC), член на Световната Банка, договориха Споразумение за Търговско Финансиране за подпомагане на търговски сделки на местно ниво под формата на краткосрочно финансиране на пред-експортни трансакции, предоставяне на гаранции и акредитиви, в размер на 20,000 хиляди щатски долара. През декември 2013 г. размерът на лимита бе увеличен до 40,000 хиляди щатски долара.

Към 31 декември 2020 г. и 2019 г. използваният лимит по тази кредитна линия е 0 лева.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**28 Отсрочени данъци**

Отсрочените данъци са изчислени по балансовия метод като е използвана данъчна ставка от 10% (2019 г.: 10%). Движението на отсрочените данъци е както следва:

	2020 г.	2019 г.
Отсрочени данъчни пасиви в началото на годината	(16,050)	2,001
Отсрочени данъчни активи от придобиване/вливане	-	(618)
Отсрочени данъчни активи, признати в печалба по придобиването, нетно	-	(16,915)
Отсрочени данъчни активи, признати в резерв по сливането, нетно	-	(92)
Отсрочени данъчни пасиви, признати в друг всеобхватен доход, нетно	152	73
(Приходи)/разходи по отсрочени данъци (Приложение 13)	4,707	(499)
Нетно отсрочени данъчни (активи)/пасиви в края на годината	(11,191)	(16,050)

Отсрочени данъчни активи и пасиви се отнасят до следните елементи:

	2020 г.	2019 г.
Отсрочени данъчни пасиви		
Възникнали от придобиване/ сливане	-	205
Ускорена амортизация	4,469	4,320
Преоценка на дълготрайни активи	307	206
Печалба от замяна на акции	519	416
Отсрочени данъчни пасиви свързани с печалба по придобиване (справедлива стойност на ценни книжа, гаранции/акредитиви)	384	393
Договори отчитани по МСФО 16	1,551	-
	7,230	5,540

Отсрочени данъчни активи

Възникнали от придобиване/ сливане	-	822
Начисления за неизползвани отпуски	140	109
Провизии по съдебни дела	1,080	1,154
Задължения по планове с дефинирани доходи	835	482
Отсрочен данъчен актив свързан с актюерски загуби	(11)	39
Отсрочен данъчен актив по провизии за реструктуриране	541	2,185
Отсрочени данъчни активи свързани с печалба по придобиване (справедлива стойност на ценни книжа, гаранции/акредитиви)	12,800	16,046
Отложен данъчен актив за инвестиционен имот отчитан по МСФО 16	464	-
Други временни разлики	1,199	753
Договори отчитани по МСФО 16	1,373	-
Общо	18,421	21,590

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**28. Отсрочени данъци**

(Приход)/разход по отсрочени данъци, посочени в отчета за доходите, произтича от следните временни разлики:

	2020 г.	2019 г.
Амортизация	46	631
Начисления за неизползвани отпуски	43	19
Провизии по съдебни дела и задбалансови задължения	121	(367)
Други временни разлики	(446)	(175)
Провизии за реструктуриране и за други задължения	1,644	(2,004)
Задължения по планове с дефинирани доходи	(68)	41
Разход по отсрочени данъци, признати за погасени кредити от Банка Пиреос	3,238	1,356
Отложен данъчен актив инв.имот по МСФО 16	(49)	-
Отложен данъчен пасив – договори по МСФО 16	1,551	-
Отложен данъчен актив – договори по МСФО 16	(1,373)	-
(Приходи/ разходи по отсрочени данъци (Приложение 13))	4,707	(499)

29 Провизии по други пасиви**(а) Съдебни процедури**

Банката е страна в съдебни процедури, възникващи в нормалния ход на дейността ѝ. Периодът, в който се очакват изходящи парични потоци във връзка със съдебни дела не може да бъде точно определен. Базирайки се на преценка на Ръководството, се очаква до две години изходящият поток да бъде реализиран. По-детайлна информация е представена в Приложение 35 (а).

В таблицата по-долу е представено движението на провизиите по съдебните искове:

Провизии по съдебни спорове	2020 г.	2019 г.
Начално салдо към 1 януари	12,013	6,513
Начислени в отчета за доходите	3,115	6,481
Използвани през годината	(2,484)	(981)
Освободени през годината	(1,616)	-
Крайно салдо	11,028	12,013

(б) Провизии за реструктуриране

През 2019 г. Банката призна резерви за реструктуриране в съответствие с МСС 37, след одобряването на официален план за реструктуриране с оглед придобиването на Банка Пиреос България. Планът предвижда съществени и големи договори, локализация на клонове и оптимизиране на персонала, и се очаква да се проведе в тригодишен хоризонт след сливането.

Таблицата по - долу показва движението на провизиите по реструктуриране:

Провизии по реструктуриране	2020 г.	2019 г.
Начално салдо към 1 януари	14,570	304
Начислени в отчета за доходите	-	31,848
Използвани през годината	(12,172)	(12,754)
Освободени през годината	-	(4,828)
Крайно салдо	2,398	14,570

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**29 Провизии по други пасиви (продължение)****(в) Заложени активи**

Активи са заложени като обезпечение по бюджетни сметки и по получено дългосрочно финансиране от Българска банка за развитие и по споразумение за заем на ценни книжа с Дойче Банк. В съответствие с националното законодателство Банката поддържа задължителните резерви в БНБ, изчислени като процент върху депозитната база, основно за обезпечаване на ликвидността:

	Активи		Съответни пасиви	
	2020 г.	2019 г.	2020г.	2019 г.
Пари по сметки в БНБ (задължителни резерви)	924,678	834,167	10,244,748	9,447,037
ЦК заложени по бюджетни сметки	84,293	85,761	53,806	58,093
Инвестиционни ценни книжа (заложени във връзка с финансиране от ЕБВР)	7,967	12,280	3,895	7,785
Инвестиционни ценни книжа (заложени по договор за заем на ценни книжа)	158,830	-	-	-
Кредити, заложени във връзка с дългосрочно финансиране	15,034	19,878	25,474	39,139
Общо	1,190,802	952,086	10,327,923	9,552,054

Заложените финансови активи, служещи като обезпечения по задължения (включващи сумите, отразени по-горе), към 31 декември 2019 г. са 1,190,802 хил. лв. (2019 г.: 952,086 хил. лв.). Тези трансакции са направени при обичайни условия за стандартно кредитиране, за наети/отдадени под наем ценни книжа, както и изискванията, определени за размяна, когато Банката участва като посредник.

Сумата от 263 хил. лева (2019 г.: 263 хил. лева) е блокирана по сметката в БНБ, свързана с оспорвано постановление на съда. Заложените средства по Споразумение за кредитна подкрепа са 10,620 хил. лева (2019 г.: 3,775 хил. лева).

Банката е установила, че задържа всички рискове и ползи от заложените кредити и ценни книжа за търгуване в инвестиционен портфейл и поради това тези активи не са били отписани. Съответните пасиви са признати в „Привлечени средства от клиенти“ (Приложение 26) и „Други привлечени средства“ (Приложение 27).

30 Задължения по планове с дефинирани доходи

МСС 19 „Доходи на наети лица“ установява принципа, че разходите за доходи на персонала трябва да се признават в периода, в който са заработени от служителите, а не когато са платени или дължими.

Плановите с дефинирани доходи включват актюерски допускания при измерването на задълженията и разходите. Ето защо възниква актюерска печалба и загуба. Задълженията се изчисляват чрез дисконтиране, тъй като те биха могли да бъдат уредени много години, след като наетите лица са ги заработили.

Според ревизирия МСС 19, задължението за доходи на наети лица, признато в баланса в края на година трябва да е равно на задължението в баланса към началото на годината и след ефекта от:

- разходи за текущ трудов стаж;
- разходи за лихви;
- вноски на работодателите;
- изплатени обезщетения;
- печалби или загуби от свиване или уреждане на плана;
- печалби или загуби в актюерските задължения или активите на плана.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

30. Задължения по планове с дефинирани доходи (продължение)

Задължения по планове с дефинирани доходи	2020 г.	2019 г.
Задължения по планове с дефинирани доходи към 1 януари	8,062	5,429
Възникнали от придобиване/сливане	-	2,852
Разходи за текущ трудов стаж	810	602
Разходи за лихви	77	116
Изплатени обезщетения	(207)	(213)
Уреждане/съкращаване	-	(917)
Преизчисление	(504)	193
Задължения по планове с дефинирани доходи към 31 декември	8,238	8,062
Разходи, признати в отчета за доходите		
Разходи за текущ трудов стаж	810	602
Разходи за лихви	77	116
Уреждане/съкращаване	-	(917)
Обща сума, включена в разходите за персонал (Приложение 11)	887	(199)
Общо преизчисление признато в отчета за всеобхватния доход	(504)	193

Значителни актюерски предположения:

Норма на дисконтиране

2020 г.

0.95%

2019 г.

0.96%

Процент на бъдещо увеличение на заплатите:

2021 г.:

5.00%

5.00%

2022 г.:

4.00%

4.00%

2023 г.:

2.20%

-

МСС 19 изисква използването на дисконтов фактор, определян след сравнение на доходността на висококачествени корпоративни облигации или ДЦК към отчетната дата, ако няма „дълбок“ пазар за подобен дълг. Дисконтовият фактор трябва да отразява процентът, при който задълженията се очаква да бъдат изцяло уредени. Дисконтовият фактор се определя на базата на доходността по дългосрочни ДЦК с фиксиран лихвен процент, емитирани от българското правителство.

Анализ на чувствителността

Количественият анализ на чувствителността, основан на разумно очаквани промени на значими актюерски допускания към 31 декември 2020 година, включва:

Увеличение/намаление на дисконтовия фактор с 0.5% би довело до понижаване/увеличение на стандартните законови задълженията за обезщетение при пенсиониране с 8.3% или 684 хил. лева / с 9.1% или 750 хил. лева.

Увеличение/намаление на бъдещите предполагаеми увеличения на работните заплати с 0.5% би довело до повишаване/намаление на стандартните законови задълженията за обезщетение при пенсиониране с 9.3% или 766 хил. лева / с 8.2% или 676 хил. лева.

Анализът на чувствителността, описан по-горе, е основан на промяна в определени допускания при непроменени стойности на останалите допускания. В действителност подобно предположение е малко вероятно да се случи и при промени в някои от допусканията може да има корелация със стойностите на други допускания.

Методите и допусканията, използвани при изготвянето на горния анализ на чувствителността, са прилагани последователно при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи и не са променяни спрямо предходната година.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

31 Други пасиви	2020 г.	2019 г.
Лизингови задължения	66,811	66,565
Други кредитори	53,219	64,716
Начислени разходи	42,433	28,298
Задължения за данъци	10,494	11,593
Начисления за неизползвани отпуски	1,398	1,833
Задължения за пенсиониране	459	
Приходи за бъдещи периоди	334	335
Други	2,454	2,023
Общо	177,602	175,363

Към 31 декември 2020 г. финансовите пасиви, включени в Други пасиви, са в размер на 134,367 хиляди лева (2019 г.: 141,445 хиляди лева).

32 Капитал, резерви и дивиденди

а) Акционерен капитал

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. общият брой на акциите на Юробанк България АД е 560,323,302 с номинал стойност 1 лев на акция. Юробанк С.А. притежава пряко 56.14%, другите 43.85% от капитала са притежание на И Ар Би Нью Юръп Холдинг Б.В. и 0.01% се притежават от миноритарни акционери.

Съгласно процедурата за обратно изкупуване на акции от миноритарни акционери на Банка Пиреос България АД във връзка със сливането, през 2019 Банката е придобила собствени акции в размер на 457 броя.

б) Същност и предназначение на резервите

- *Фонд резервен*

Съгласно чл. 246 от Търговския закон в България, Банката трябва да заделя една десета от печалбата във фонд „Законови резерви“, докато не достигне една десета или повече от собствения капитал на Банката. Средствата от резерва могат да се използват само за покриване на загуби от текущата или от предходната година. Съгласно банковото законодателство средствата, акумулирани в сметката за законови резерви, не могат да бъдат разпределени като дивидент без съгласието на местния банков регулатор.

- *Резерв от промяна в справедливата стойност (преоценъчен резерв)*

Резервът от промяна на справедлива стойност включва нетната промяна в справедливата стойност на дълговите ценни книжа с натрупване, измерена в FVOCI, докато активите не бъдат отписани или рекласифицирани. Резервът се коригира със сумата на натрупаната загуба по сметката за обезценка (Приложение 2.2.10)

- *Преоценъчен резерв от собствени имоти*

Преоценъчният резерв на собствени имоти включва промените в справедливата стойност на земя и сгради доколкото Банката прилага преоценъчния метод по МСС16. Този метод предполага, че активът се отчита по преоценената му стойност, представляваща неговата справедлива стойност към датата на преценка и последваща амортизация и обезценка, при условие, че справедливата стойност може да бъде надеждно определена (Приложение 2.2.7).

в) Дивиденди

Банката не е изплатила дивиденди на акционерите през 2020 г. и 2019 г.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**33 Парични средства и еквиваленти**

За целите на отчета за паричния поток, паричните средства и еквиваленти се състоят от следните активи с падеж до 90 дни от датата на възникване:

	2020 г.	2019 г.
Пари и парични еквиваленти (Приложение 15)	142,215	150,938
Парични средства в БНБ с изключение на минималното ниво на задължителни резерви	1,331,295	886,292
Предоставени средства на банки	418,256	1,702,796
Общо парични средства и еквиваленти	1,891,766	2,740,026
Намлаено с обезценка	(44)	(90)
Общо парични средства и еквиваленти - нетно	1,891,722	2,739,936

50% от минималното ниво на задължителните резерви, държани в БНБ, се считат за част от паричните средства и еквиваленти, тъй като Банката може да ги използва по всяко време, без да е необходимо да заплаща лихва.

34 Сделки със свързани лица

На 20.03.2020 г. Юробанк Ергасиас С.А. („Преобразуващото се чрез отделяне дружество“) съобщи за одобрено преобразуване на групово ниво в банковия сектор – отделяне на неговия банков бизнес на ниво група в новоучредено чрез въпросното отделяне дружество – кредитна институция („Отделянето“) под търговското наименование Юробанк С.А. („Банката“), като съответно на 23.03.2020 г. търговското наименование на Преобразуващото се чрез отделяне дружество беше променено на Юробанк Ергасиас Сървисиз енд Холдингс С.А. („Дружеството“ или „Юробанк Холдингс“).

Вследствие на гореизложеното, ключовият управленски персонал (КМР) на преобразуващото се дружество остава като КМР на банката. Освен това Съветът на директорите (СД) на Eurobank Holdings е същият като СД на Банката и част от КМР на Банката предоставя услуги на Eurobank Holdings съгласно условията на съответното споразумение между двете дружества.

Към 31 декември 2020 г. процентът на обикновените акции на Дружеството с право на глас, притежавани от Гръцкия фонд за финансова стабилност (HFSF), е 1,40%.

Счита се, че HFSF има значително влияние върху Дружеството в съответствие с разпоредбите на Закон 3864/2010, тъй като е в сила, Рамковото споразумение за взаимоотношения (RFA), което преобразуващото се дружество е сключило с HFSF на 4 декември 2015 г. и Трестранното Рамково споразумение за взаимоотношения (TRFA) между Банката, Дружеството и HFSF, подписано на 23 март 2020 г.

В допълнение, от декември 2019 г., Fairfax Financial Holdings Limited получи необходимите регулаторни одобрения във връзка с увеличаването на дяловото си участие в Преобразуваното чрез отделяне дружество, възникнало в резултат на сливането на последното с Grivalia Properties REIC през същата година. Съответно, групата Fairfax, която към 31 декември 2020 г. държи 31,27% от акционерния капитал на компанията, се счита, че има значително влияние върху Дружеството.

Банката извършва голям брой сделки със свързани лица в нормалния ход на своята дейност. Тези сделки със свързани лица включват предоставени кредити, привлечени депозити и издадени гаранции. Освен това, като част от обичайния бизнес свързан с дейностите по инвестиционно банкиране, Групата понякога може да държи позиции в дългови и капиталови инструменти на свързани лица.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

34 Сделки със свързани лица (продължение)

Обемите на сделките със свързани лица, салдата в края на годината и свързаните с тях разходи и приходи за годината са както следва:

	31 декември 2020			31 декември 2019		
	Компания майка	Други лица от групата*	Ръководен персонал	Компания майка	Други лица от групата*	Ръководен персонал
Закупени кредити и аванси от свързани лица (Приложение 18)	-	23,949	-	-	6,350	-
Кредити и аванси към банки (средно претеглен лихвен процент 2020 г.: 1.33%, 2019 г.: 1.7%)	319,314	97,812	-	1,513,442	-	-
Предоставени кредити на клиенти (средно претеглен лихвен процент 2020 г.: 0.58%, 2019 г.: 1.88%)	-	136,935	12	-	21,254	91
Дългови ценни книжа	-	11,741	-	-	19,179	-
Деривативни финансови активи	1,357	-	-	1,495	-	-
Други активи	-	33	-	-	21	-
Акции в дъщерни дружества	-	-	-	-	6,763	-
Привлечени средства от банки	1,070	4,471	-	2,288	2,152	-
Привлечени средства от клиенти (средно претеглен лихвен процент 2020 г.: 0.002%, 2019 г.: 0.001%)	-	8,787	1,312	-	9,548	245
Деривативни финансови пасиви	8,008	-	-	6,554	-	-
Други пасиви	-	69	-	-	79	-
Приходи от лихви	8,237	7,764	1	36,709	1,871	1
Разходи за лихви	(1,999)	(655)	-	(2,638)	(598)	-
Приходи от такси и комисиони	18	507	-	1	402	-
Разходи за такси и комисиони	(139)	(15)	-	(86)	(2)	-
Нетен приход/(разход) от търговия	1,220	(1,345)	-	1,056	-	-
Възнаграждения и други краткосрочни доходи	-	-	2,976	-	-	2,425
Приходи/(разходи) за наем	-	17	-	-	225	-
Други разходи	(1,349)	(20)	-	(1,211)	(192)	-
Издадени гаранции	136,908	782	-	5,867	1,565	-
Обратно изкупуване на акции	-	-	-	31	-	-

*представяват други дружества с общ контрол

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**34 Сделки със свързани лица (продължение)**

Отпуснатите кредити на свързани лица към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 г. са категоризирани като необезценени (Фаза 1) съгласно политиката на Банката за провизиране.

Крайното контролиращо дружество за Банката е Юробанк С.А.

Ключовият ръководен персонал включва членовете на Управителния и Надзорния съвет на Банката.

Списък на свързаните дружества за Банката през 2020 г. е представен в таблицата по-долу:

<u>Свързано дружество (име на компанията)</u>	<u>Държава</u>	<u>Свързаност с дружеството</u>
Eurobank S.A.	Гърция	Дружество майка
ERB Hellas Plc	Великобритания	Друго дружество от Групата
Eurobank Factors S.A.	Гърция	Друго дружество от Групата
Ve-Business Exchanges S.A.	Гърция	Друго дружество от Групата
Eurobank A.D. Beograd	Сърбия	Друго дружество от Групата
Eurobank Fund Management Company (Luxembourg) S.A.	Люксембург	Друго дружество от Групата
ERB IT Shared Services S.A.	Румъния	Друго дружество от Групата
Eurobank Holding (Luxembourg) S.A.	Люксембург	Друго дружество от Групата
Eurobank Cyprus Limited	Кипър	Друго дружество от Групата
СЕН Balkan Holdings Limited	Кипър	Друго дружество от Групата
IMO Property Investments Sofia E.A.D.	България	Друго дружество от Групата
IMO 03 E.A.D.	България	Друго дружество от Групата
Eurobank Private Bank Luxembourg S.A.	Люксембург	Друго дружество от Групата
ERB Leasing Bulgaria E.A.D.	България	Друго дружество от Групата *Дружеството се е вляло в банката през годината

35 Условни пасиви и ангажименти**(а) Съдебни искиове**

Банката е обект на определен брой съдебни искиове, произтичащи от обичайната дейност. Освен провизиите, които са начислени (Приложение 29), не са оповестени други условни пасиви, свързани с правни искиове, тъй като професионалното становище е, че практически е невъзможно да се определи времето на възникване на съществени загуби в бъдеще.

(б) Ангажименти по кредити, гаранции и други финансови улеснения

Към 31 декември 2020 и 2019 Банката има договорени суми по своите задбалансови финансови инструменти, които я задължават допълнително да предостави кредити на клиенти, да осъществи плащане по гаранции и други финансови улеснения, както следва:

	2020 г.	2019 г.
Финансови гаранции	202,864	235,395
Акредитиви	35,195	60,658
Ангажименти по кредити и други кредитни пасиви	1,584,961	1,349,801
Общо	1,823,020	1,645,854

(в) Капиталови разходи

Към 31 декември 2020 Банката има следните ангажименти по капиталови разходи:

	2020 г.	2019 г.
Капиталови разходи	4,868	13,631

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**36 Лизинг****Банката като лизингополучател**

Банката наема помещения за офиси и клонове, и моторни превозни средства.

По-голямата част от наетите от Банката имоти са при условията на дългосрочни договори (за срок от 12 месеца или повече в случаите, когато наети активи са недвижими имоти), с възможности за продължаване или прекратяване на лизинга съгласно условията на всеки договор и обичайните условия на търговски лизинг, приложими във всяка юрисдикция, докато договорите за наем на моторните превозни средства обикновено имат продължителност до 4 години. Опциите за удължаване, с които Банката разполага, се включват в срока на лизинга, когато въз основа на преценка на ръководството е достатъчно сигурно, че опциите ще бъдат упражнени.

Информация за лизинговите договори, по които Банката е лизингополучател, е представена по-долу:

Активи с право на ползване

Към 31 декември 2020 г. активите с право на ползване, включени в имоти и оборудване, възлизат на 63,387 хил. лв. (2019 г.: 61,508 хил. лева) (Приложение 21), докато тези, които отговарят на определението за инвестиционни имоти, възлизат на 436 хил. лева (2019 г.: 1,086 хил. лв.) (Приложение 20).

Задължение за лизинг

Към 31 декември 2020 г. лизинговите задължения, включени в други пасиви са 66,811 хил. лева (2019 г.: 66,565 хил. лв.) (Приложение 31). Падежният анализ на лизинговите задължения към 31 декември 2020 г. въз основа на недисконтираните договорни парични потоци е представен в Приложение 5.2.3 – Ликвиден риск.

Суми признати в печалба или загуба

Лихвите по лизинговите задължения са представени в Приложение 6, а разходите за лизинг, свързани с краткосрочни лизинги, са представени в Приложение 10. През 2020 г. Банката отчита общо изходящи парични потоци за лизинг в размер на 15,464 хил. лв. (13,709 хил. лв. през 2019 г.)

Банката като лизингодателОперативен лизинг

Банката отдава под наем инвестиционния си имот при обичайните условия на търговски лизинг, приложими във всяка юрисдикция. Когато такъв лизинг не прехвърля по същество всички рискове и ползи, свързани със собствеността върху лизингованите активи, Банката класифицира този лизинг като оперативен лизинг. Падежният анализ на вземанията от оперативен лизинг въз основа на недисконтираните лизингови плащания, които ще бъдат получени след датата на отчета, е представен по-долу:

	2020	2019
до 1 година	284	357
от 1 до 2 години	272	340
от 2 до 3 години	234	294
от 3 до 4 години	121	183
от 4 до 5 години	85	147
Над 5 години	149	594
Общо	1,145	1,915

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**36. Лизинг (продължение)***Финансов лизинг*

След вливането на И Ар Би Лизинг ЕАД през 2020 г., кредити и аванси на клиенти в Банката включват вземания по финансов лизинг.

Анализът на падежа към 31 декември 2020 г. на вземанията по финансов лизинг, базиран на недисконтираните лизингови плащания, които ще бъдат получени след отчетната дата, е представен по-долу:

	2020
до 1 година	10,725
от 1 до 2 години	6,735
от 2 до 3 години	4,191
от 3 до 4 години	1,900
от 4 до 5 години	890
Над 5 години	14
Брутна инвестиция във финансов лизинг	24,455
Намалена с: финансови приходи за бъдещи периоди	(1,732)
Нетна инвестиция във финансов лизинг	22,723
Намалена с натрупана обезценка	(1,505)
Общо	21,218

37. Акции в дъщерни дружества

Към 31 декември 2020 г. след сливането на И Ар Би Лизинг България ЕАД в Юробанк България, Банката няма акции в дъщерни дружества (2019 г.: 6 763 хил. лева).

38. Придобивания и вливания**Придобиване на И Ар Би Лизинг ЕАД от Юробанк България АД.**

На 4 февруари 2020 г., въз основа на изискванията на Търговския закон, чл. 262, ал. (1) ЕРБ Лизинг България АД е обединена с Юробанк България АД.

Справедливите стойности на идентифицируемите активи и пасиви към датата на придобиване са представени в таблицата по-долу:

	Балансова стойност/ Справедлива стойност
Кредити и аванси към банки	1,207
Кредити и аванси към клиенти	23,949
Имоти и оборудване и нематериални активи	418
Други активи	23
Общо активи	25,597
Задължения към банки	20,312
Други задължения	1,178
Общо пасиви	21,490
Общо собствен капитал	4,107
Общо пасиви и собствен капитал	25,597

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

38. Придобивания и вливания (продължение)

Придобиване на Банка Пиреос България АД от Юробанк България АД

През ноември 2018 г. Банката обяви, че е сключила споразумение с Банка Пиреос С.А. за придобиване на 99,98% от акциите с правото на глас на Банка Пиреос България АД („БПБ“), дъщерно дружество на Piraeus Bank S.A. („Транзакцията“).

През юни 2019 г. след получаване на съответните регулаторни одобрения сделката беше сключена.

Крайното възнаграждение по сделката възлиза на 150,956 хил. лв., от които 107,571 хил. лв. в брой, 4,354 хил. лв. допълнителна дължима сума определена на база на стойността на нетните активи (НА) на БПБ, след извършен финален одит на заключителния отчет на банката и 39,031 хил. лв. представляваща нетната настояща стойност на разсроченото възнаграждение, дължимо в следващите четири години.

Печалбата от сделката по придобиване е свързана с факта, че сделката представлява последния важен етап за изпълнение на ангажиментите по Плана за реструктуриране на Банка Пиреос С.А., съгласно договореното с Европейската комисия.

За счетоводни цели, придобиването беше отчетено като бизнес комбинация, използвайки метода на покупката.

Печалбата от сделката по придобиването на БПБ в размер на 78,690 хил. лв. е в резултат на конкретните обстоятелства по придобиването, в съответствие с плана за реструктуриране на продавача и стратегията на Юробанк Груп да се фокусира върху българския пазар. Горепосочената печалба се счита за необлагаема съгласно корпоративната данъчна рамка в България.

Във връзка с транзакцията на 13 юни 2019 г. Банката и Банка Пиреос С.А. подписаха договори за въстъпване в подчинен дълг и хибриден капитал на БПБ в размер на 134,554 хил. лв., които ефективно прехвърлиха всички права и задължения по първоначалните договори от Банка Пиреос С.А към Банката. Договорите между Банката и БПБ бяха анулирани при правното сливане на двете дружества.

Освен това на 13 юни 2019 г. беше подписано споразумение за прехвърляне на парични обезпечения в размер на 123,374 хил. лв. между Юробанк Ергасиас и Банка Пиреос С.А., които ефективно прехвърлиха всички права и задължения по договора за парично обезпечение от Банка Пиреос С.А на Юробанк Ергасиас. Споразуменията за парично обезпечение между двете банки бяха прекратени на 25 юни 2019 г.

През септември 2019 г. Общото събрание на акционерите на Пощенска банка одобри вливането на БПБ в дружеството. През ноември 2019 г. Пощенска банка приключи успешно вливането на Банка Пиреос България, след получаване на съответните регулаторни одобрения, постигайки поредна важна стъпка в консолидирането на позицията си на системна банка, разширяване на клиентската си база и развитие на своя екип.

Справедливите стойности на идентифицираните активи и пасиви към датата на придобиване са представени в таблицата по-долу:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)

38. Придобивания и вливания (продължение)

Придобиване на Банка Пиреос България АД от Юробанк България АД (продължение)

	Балансова стойност	Корекция на справедлива стойност	Справедлива стойност
Парични средства в брой и по сметки в централната банка	532,215	-	532,215
Предоставени средства на банки	637,013	-	637,013
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,596,462	(171,583)	1,424,879
<i>Брутна сума по договор</i>	<i>1,678,545</i>		
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	64,098	(887)	63,211
Имоти, оборудване и дълготрайни нематериални активи	38,592	(7,841)	30,751
Други активи*	8,850	341	9,191
Общо активи	2,877,230	(179,970)	2,697,260
Привлечени средства от банки	289,961	-	289,961
Привлечени средства от клиенти	2,157,571	-	2,157,571
Други пасиви**	50,556	(13,591)	36,965
Общо пасиви	2,498,088	(13,591)	2,484,497
Собствен капитал	379,142	(166,379)	212,763
Общо пасиви и собствен капитал	2,877,230	(179,970)	2,697,260

(*) Сумата на Други активи съдържа и инвестицията в Пиреос Брокер ЕООД

(**) Сумата на Други Пасиви съдържа и допълнителни провизии за съдебни дела в размер на 243 хил. лева.

Придобитите кредити и аванси на клиенти са оценени по справедлива стойност от външен оценител, използвайки модел на база на приходите. Справедливите стойности са оценени чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци през периода, през който се очаква те да бъдат възстановени, като се използват подходящи кредитно-коригиран дисконтови фактори (Приложение 3.7).

Балансовата стойност на парични средства и еквиваленти, и предоставени средства на банки, както и на привлечените средства от банки и от клиенти е равна на тяхната справедлива стойност, поради тяхната ликвидност, ценообразуване на пазарно ниво и краткосрочен характер.

Придобитите инвестиционни ценни книжа са оценени и се отчитат по справедлива стойност.

Справедливите стойности на имотите се определят от външен оценител, използвайки или метода на база на приходите или този на база подхода на пазарни сравнения.

Използвайки амортизираната им възстановителна стойност, балансовите стойности на материалните активи, различни от имоти и нематериалните активи, бяха оценени като представителни за тяхната справедлива стойност.

Други активи са били предмет на тест за обезценка. Обезценената балансова стойност се приема за равна на справедливата им стойност.

По отношение на други пасиви бяха преразгледани заделените провизии и беше преценено, че сумите по баланса отразяват тяхната справедлива стойност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Приложения към финансовия отчет (продължение)**38. Придобивания и вливания (продължение)****Придобиване на Банка Пиреос България АД от Юробанк България АД (продължение)**

Таблицата по-долу показва как е изчислена печалбата от покупка при бизнес комбинация:

2019

Обща сума на платеното/дължимото възнаграждение	(150,956)
Справедлива стойност на идентифицируемите нетни активи	212,763
Малцинствено участие	(32)
Отсрочени данъчни активи	16,915
Печалба от покупка при бизнес комбинация	78,690

Банката е направила разходи, по придобиването в размер на 2,188 хил. лв., свързани с правни такси и разходи за външни консултанти. Тези разходи са включени в „административни разходи“.

Във връзка с интеграцията на придобития от БПБ бизнес, Банката също така е признала разходи за интеграция, разпределени в Административни разходи – 18,353 хил. лв (Приложение 10) и в Разходи за персонал -13,495 хил. лв. (Приложение 11).

Подробности за постъпленията от придобиване на дъщерно дружество, нетно от придобитите парични средства в брой, можете да намерите по-долу:

Изплатено парично възнаграждение	(107,571)
Намалено: Придобити активи и пасиви	
Парични средства и еквиваленти	1,169,228
Привлечени средства	(289,961)
Нетен входящ паричен поток – инвестиционна дейност на датата на сливане	771,696
Движение на парични средства от датата на придобиване до датата на сливане	2,750
Нетен входящ паричен поток – инвестиционна дейност на датата на сливане	774,446

Резултатите на БПБ бяха включени във финансовите отчети на банката проспективно, считано от 1 ноември 2019 г. Ако придобиването и вливането бяха извършени на 1 януари 2019 г., БПБ щеше да донесе нетна печалба от 13,992 хиляди лева на Банката за периода от 1 януари 2019 г. до 31 октомври 2019 г.

39. Събития след датата на баланса

Към 31 декември 2020 г. няма значителни събития след датата на изготвяне на баланса с ефект върху финансовите отчети.